

Άρθρο 15 στοιχείο γ)
της οδηγίας
για τις ελάχιστες
απαιτήσεις ασύλου
(2011/95/ΕΕ)

Δικαστική ανάλυση

Δεκέμβριος 2014

Σειρά εκδόσεων της EASO για την επαγγελματική εξέλιξη
των δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 15 στοιχείο γ)
της οδηγίας
για τις ελάχιστες
απαιτήσεις ασύλου
(2011/95/ΕΕ)

Δικαστική ανάλυση

***Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά να βρείτε
απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση***

Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Print ISBN 978-92-9494-476-4 doi:10.2847/927860 BZ-04-15-017-EL-C
PDF ISBN 978-92-9494-477-1 doi:10.2847/758283 BZ-04-15-017-EL-N

© Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, 2017

Ούτε η EASO ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί εξ ονόματός της ευθύνεται για ενδεχόμενη χρήση των παρακάτω πληροφοριών.

Συμμετέχοντες

Το περιεχόμενο του παρόντος κεφαλαίου συντάχθηκε από ομάδα εργασίας απαρτιζόμενη από τους δικαστές Mihai Andrei Balan (Ρουμανία), John Barnes (συνταξιοδοτηθείς, Ηνωμένο Βασίλειο), Bernard Dawson (Ηνωμένο Βασίλειο), Michael Horpe (Γερμανία), Florence Malvasio (συντονίστρια ομάδας εργασίας, Γαλλία), Marie-Cécile Moulin-Zys (Γαλλία), Julian Phillips (Ηνωμένο Βασίλειο), Hugo Storey (συντονιστής ομάδας εργασίας, Ηνωμένο Βασίλειο), Karin Winter (Αυστρία), τους δικαστικούς υπαλλήλους Carole Aubin (Γαλλία), Vera Pazderova (Τσεχική Δημοκρατία) καθώς και τον Roland Bank, νομικό σύμβουλο (Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες).

Τα μέλη της ομάδας εργασίας προσκλήθηκαν για τον σκοπό αυτό από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Ασύλο (EASO), σύμφωνα με τη μεθοδολογία που παρουσιάζεται στο προσάρτημα Β. Ο τρόπος επιλογής των μελών της ομάδας εργασίας συζητήθηκε σε σειρά συνεδριάσεων που πραγματοποιήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 2013 μεταξύ της EASO και των δύο φορέων με τους οποίους η EASO διατηρεί επίσημη αλληλογραφία, τη Διεθνή Ένωση Δικαστών Ασύλου (International Association of Refugee Law Judges — IARLJ) και την Ένωση Ευρωπαϊκών Διοικητικών Δικαστών (Association of European Administrative Judges — AEAJ), καθώς και με τις εθνικές δικαστικές ενώσεις κάθε κράτους μέλους, που συνδέονται μέσω του δικτύου δικαστηρίων της EASO.

Η ομάδα εργασίας συνεδρίασε τρεις φορές, τον Απρίλιο, τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο του 2014, στη Μάλτα. Παρατηρήσεις επί του σχεδίου συζήτησης έγιναν από μέλη του Δικτύου Δικαστών της EASO και συγκεκριμένα τους δικαστές Johan Berg (Νορβηγία), Uwe Berlit (Γερμανία), Jakub Camrda (Τσεχική Δημοκρατία), Jacek Chlebny (Πολωνία), Harald Dörig (Γερμανία), Hesther Gorter (Κάτω Χώρες), Andrew Grubb (Ηνωμένο Βασίλειο), Fedora Lovricevic-Stojanovic (Κροατία), John McCarthy (Ηνωμένο Βασίλειο), Walter Muls (Βέλγιο), John Nicholson (Ηνωμένο Βασίλειο), Juha Rautiainen (Φινλανδία), Marlies Stapels-Wolfrath (Κάτω Χώρες) και Boštjan Zalar (Σλοβενία). Παρατηρήσεις έγιναν επίσης από μέλη του συμβουλευτικού φόρουμ της EASO και συγκεκριμένα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προσφύγων και Εξόριστων και το Forum Réfugiés-Cosi. Τις απόψεις τους επί του κειμένου διατύπωσαν επίσης το Global Migration Centre (Graduate Institute of International and Development Studies, Γενεύη), το National Centre for Competence in Research — On the Move (Πανεπιστήμιο Fribourg) και το Refugee Survey Quarterly (Oxford University Press). Όλες οι παρατηρήσεις λήφθηκαν υπόψη κατά τη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 18-19 Σεπτεμβρίου 2014. Η ομάδα εργασίας εκφράζει τις ευχαριστίες της σε όλους όσους υπέβαλαν παρατηρήσεις, οι οποίες υπήρξαν ιδιαίτερα χρήσιμες για την οριστικοποίηση του παρόντος κεφαλαίου.

Η παρούσα δικαστική ανάλυση θα επικαιροποιείται τακτικά, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο προσάρτημα Β.

Πίνακας περιεχομένων

Συμμετέχοντες	3
Κατάλογος συντομογραφιών	7
Πρόλογος	9
Ερμηνευτική προσέγγιση	13
Ολιστική προσέγγιση	13
Πλαίσιο του άρθρου 15 στοιχείο γ) για την έκδοση αποφάσεων επί αιτήσεων διεθνούς προστασίας ..	13
Οι ρόλοι του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ	14
Μέρος 1: Τα στοιχεία	15
1.1. Πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης	15
1.2. Ένοπλη σύρραξη	16
1.2.1. Εσωτερική ένοπλη σύρραξη	16
1.2.1.1. Διαφορά μεταξύ ορισμού της εσωτερικής ένοπλης σύρραξης και καθορισμού του βαθμού βίας	17
1.2.1.2. Βάση ορισμού	17
1.2.1.3. Εφαρμογή του ορισμού του ΔΕΕ	18
1.2.1.4. Απαραίτητη η ύπαρξη δύο ή περισσότερων ένοπλων ομάδων	18
1.2.2. Διεθνής ένοπλη σύρραξη	18
1.3. Αδιάκριτη άσκηση βίας	18
1.3.1. Ορισμός της αδιάκριτης άσκησης βίας από το ΔΕΕ	19
1.3.2. Νομολογία των εθνικών δικαστηρίων	19
1.3.3. Ύπατη Αρμοστέα του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR)	20
1.3.4. Χαρακτηριστικές μορφές αδιάκριτης άσκησης βίας σε ένοπλες συρράξεις	20
1.3.5. Ο ρόλος της στοχευμένης βίας	20
1.4. Λόγω	20
1.5. Άμαχος	21
1.5.1. Προσωπικό πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15 στοιχείο γ): περιορίζεται στους αμάχους	21
1.5.2. Προσέγγιση του ορισμού η οποία ενδέχεται να απορρίπτει ορισμό βασισμένο στο ΔΑΔ	22
1.5.3. Διάκριση μεταξύ στρατιωτικών και μη στρατιωτικών	22
1.5.4. Άμαχοι = όλοι οι μη μαχητές;	22
1.5.5. Εξαιρούνται από τον όρο «άμαχοι» όλα τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων και της αστυνομίας;	23
1.5.6. Αρκεί η απλή συμμετοχή σε ένοπλη ομάδα για να αποκλειστεί το καθεστώς αμάχου;	23
1.5.7. Ενδείξεις καθεστώτος αμάχου	24
1.5.8. Μελλοντοστραφής εκτίμηση	24
1.5.9. Σε περίπτωση αμφιβολίας	25
1.5.10. Πρώην μαχητές και αναγκαστική στρατολόγηση	25
1.6. Σοβαρή και προσωπική απειλή	26
1.6.1. Γενικός κίνδυνος και ειδικός κίνδυνος	26
1.6.2. Η έννοια της «αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας»	26
1.7. Ζωή ή σωματική ακεραιότητα αμάχου	28
1.8. Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής: χώρα / περιοχή / περιφέρεια	29
1.8.1. Προσδιορισμός της περιοχής καταγωγής	30
1.8.2. Η περιοχή καταγωγής ως περιοχή προορισμού	30
1.8.3. Προστασία από σοβαρή βλάβη στην περιοχή προορισμού	30
1.8.4. Εγχώρια προστασία	30

Μέρος 2: Εφαρμογή	33
2.1. Σύνοψη: Ολιστική προσέγγιση	33
2.2. Εκτίμηση του βαθμού βίας — πρακτική προσέγγιση	33
2.2.1. Νομολογία του δικαστηρίου του Στρασβούργου	33
2.2.2. Εθνικά δικαστήρια	34
2.2.3. Η θέση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες	35
2.2.4. Συμπεράσματα — μη εξαντλητικός κατάλογος πιθανών ενδείξεων	35
2.3. Εφαρμογή της εκτίμησης βάσει αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας	36
Νομολογία των εθνικών δικαστηρίων	37
2.4. Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής: χώρα / περιοχή / περιφέρεια	38
2.5. Εγχώρια προστασία	39
2.5.1. Άρθρο 8 (αρχική και αναδιατυπωμένη ΟΕΑΑ)	39
Προσάρτημα Α — Δέντρο αποφάσεων	41
Προσάρτημα Β — Μεθοδολογία	43
Μεθοδολογία για τις δραστηριότητες επαγγελματικής εξέλιξης που διατίθενται σε δικαστικούς λειτουργούς	43
Ιστορικό και εισαγωγή	43
Πρόγραμμα επαγγελματικής εξέλιξης	43
Συμμετοχή εμπειρογνομόνων	44
Εκπόνηση προγράμματος	45
Εκτέλεση του προγράμματος	46
Σεμινάρια ανώτερου επιπέδου της ΕΑΣΟ	47
Παρακολούθηση και αξιολόγηση	48
Αρχές υλοποίησης	48
Προσάρτημα Γ — Βιβλιογραφία	49
Προσάρτημα Δ — Συλλογή της νομολογίας για το άρθρο 15 στοιχείο γ) της οδηγίας για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου (ΟΕΑΑ)	52

Κατάλογος συντομογραφιών

ΔΑΔ	Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο
ΔΔΑΔ	Διεθνές Δίκαιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
ΔΕΕ	Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΕΕΣ	Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού
ΔΠΔΠΓ	Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία
ΕΔΔΑ	Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΣΔΑ	Ευρωπαϊκή σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών
ΗΒ	Ηνωμένο Βασίλειο
ΟΕΑΑ	οδηγία για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΕΑJ	Ένωση Ευρωπαίων Διοικητικών Δικαστών
CNDA	Cour Nationale du Droit d'Asile (εθνικό δικαστήριο αρμόδιο για θέματα ασύλου)
EASO	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο
FAC	Ομοσπονδιακό διοικητικό δικαστήριο
IARLJ	Διεθνής Ένωση Δικαστών Ασύλου
MPSG	ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας (Membership of a Particular Social Group)
UKAIT	United Kingdom Asylum and Immigration Tribunal (Δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου αρμόδιο για υποθέσεις ασύλου και μετανάστευσης)
UKUT	United Kingdom Upper Tribunal (Εφετείο διοικητικών διαφορών του Ηνωμένου Βασιλείου)
UNHCR	Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες

Πρόλογος

Σκοπός της παρούσας δικαστικής ανάλυσης είναι να παράσχει στους δικαστικούς λειτουργούς που επιλαμβάνονται υποθέσεων διεθνούς προστασίας ένα χρήσιμο εργαλείο για την κατανόηση των ζητημάτων προστασίας, και ειδικότερα, στο παρόν κεφάλαιο, του άρθρου 15 στοιχείο γ) της οδηγίας για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου (στο εξής ΟΕΑΑ) ⁽¹⁾. Η εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης, η οποία λόγω της φύσης της μπορεί δυνητικά να επηρεάσει την έκβαση πολλών υποθέσεων διεθνούς προστασίας, παρουσιάζει δυσκολίες για τους δικαστές. Από μελέτες προκύπτει ότι υπάρχουν αποκλίνουσες ερμηνείες της στα διάφορα κράτη μέλη ⁽²⁾. Σκοπός της παρούσας ανάλυσης είναι να βοηθήσει τον αναγνώστη να κατανοήσει την ΟΕΑΑ μέσω της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) καθώς και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) καθώς και σχετικών αποφάσεων των δικαστηρίων των κρατών μελών. Η παράθεση εθνικής νομολογίας δεν είναι εξαντλητική, αλλά ενδεικτική της ερμηνείας της ΟΕΑΑ καθώς και του τρόπου μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο. Στο παρόν κεφάλαιο αποτυπώνεται η τρέχουσα νομοθεσία, όπως την αντιλαμβάνεται η ομάδα εργασίας. Ο αναγνώστης πρέπει να έχει κατά νου ότι το άρθρο 15 στοιχείο γ) ενδέχεται να αποτελέσει αντικείμενο νέων αποφάσεων του ΔΕΕ και ότι είναι, επομένως, σημαντικό να ενημερώνεται για τις σχετικές εξελίξεις.

Θεωρείται δεδομένο ότι ο αναγνώστης είναι εξοικειωμένος με την ευρεία δομή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για το άσυλο, όπως αντικατοπτρίζεται στο κεκτημένο της ΕΕ για το άσυλο· στόχος του κεφαλαίου είναι να βοηθήσει όχι μόνον εκείνους που διαθέτουν ελάχιστη ή καθόλου εμπειρία όσον αφορά στην εφαρμογή αυτού στην έκδοση δικαστικών αποφάσεων, αλλά και εκείνους που διαθέτουν μεγαλύτερη εξειδίκευση.

Αντικείμενο της παρούσας ανάλυσης είναι ένα μόνο σκέλος του άρθρου 15, το οποίο περιλαμβάνει τρεις κατηγορίες προσώπων που χρήζουν επικουρικής προστασίας και τα οποία διαφορετικά δεν δικαιούνται προστασία βάσει της σύμβασης για τους πρόσφυγες. Σε εύθετο χρόνο θα εκπονηθούν περαιτέρω κεφάλαια στα οποία θα εξετάζονται οι λοιπές κατηγορίες που προβλέπονται, συνοπτικά, προστασία από κινδύνους συγκρίσιμους με εκείνους που συνιστούν παραβίαση των άρθρων 2 και 3 της Ευρωπαϊκής σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ).

Η παρούσα δικαστική ανάλυση περιλαμβάνει δύο μέρη. Στο μέρος I αναλύονται τα συστατικά στοιχεία του άρθρου 15 στοιχείο γ). Στο μέρος II εξετάζεται ο τρόπος εφαρμογής της διάταξης στην πράξη. Στο προσάρτημα Α παρατίθεται «δέντρο αποφάσεων» με τα ερωτήματα τα οποία πρέπει να θέτουν τα δικαστήρια όταν εφαρμόζουν το άρθρο 15 στοιχείο γ).

Το ΔΕΕ έχει τονίσει ότι η προσέγγιση του άρθρου 15 στοιχείο γ) πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ΟΕΑΑ στο σύνολό της. Επιπλέον, στην παρούσα ανάλυση δεν εξετάζονται όλα τα νομικά στοιχεία, όπως ο αποκλεισμός, τα οποία είναι απαραίτητα για την εκτίμηση της επικουρικής προστασίας. Τα στοιχεία αυτά θα αποτελέσουν επίσης αντικείμενο μελλοντικών κεφαλαίων. Η ΟΕΑΑ προβλέπει τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να θεσπιστούν από τα κράτη μέλη· εναπόκειται, ωστόσο, σε αυτά να επεκτείνουν τις κατηγορίες και τη φύση της παρεχόμενης προστασίας.

⁽¹⁾ Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση), διατίθεται στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 337/9 της 20.12.2011, σ. 9-26, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:337:0009:0026:EL:PDF>.

Όπως αναλύεται στις αιτιολογικές σκέψεις 50 και 51, η Δανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν δεσμεύονται από την αναδιατυπωμένη ΟΕΑΑ, επειδή δεν συμμετείχαν στη θέσπιση αυτής. Η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθούν να δεσμεύονται από την οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους: *Επίσημη Εφημερίδα* L 304/12 της 30.9.2004, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004L0083:EL:HTML>. Τα κράτη μέλη τα οποία δεσμεύονται από την αναδιατυπωμένη ΟΕΑΑ όφειλαν να θέσουν σε ισχύ τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις που ήταν αναγκαίες για τη συμμόρφωση με αυτήν έως τις 21 Δεκεμβρίου 2013. Η αναδιατυπωμένη ΟΕΑΑ επιφέρει ορισμένες ουσιαστικές αλλαγές στην οδηγία 2004/83/ΕΚ, αλλά διατηρεί την ίδια διατύπωση στο άρθρο 15 στοιχείο γ) και στην αντίστοιχη αιτιολογική σκέψη του, παρότι αυτή έχει πλέον άλλη αρίθμηση (αιτιολογική σκέψη 35, πρώην αιτιολογική σκέψη 26).

⁽²⁾ Βλέπε π.χ. *Safe at Last? Law and Practice in Selected Member States with Respect to Asylum-Seekers Fleeing Indiscriminate Violence*, UNHCR Ιούλιος 2011, <http://www.unhcr.org/4e2d7f029.pdf>. Στην αιτιολογική σκέψη 8 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΑ επισημαίνεται ότι «παραμένουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την παροχή προστασίας και τις μορφές που λαμβάνει η προστασία αυτή».

Τα μέρη της ΟΕΑΑ που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την παρούσα ανάλυση, συμπεριλαμβανομένων των αιτιολογικών σκέψεων, είναι τα ακόλουθα:

Αιτιολογικές σκέψεις

- Αιτιολογική σκέψη (6) — Στα συμπεράσματα του Τάμπερε επισημαίνεται [...] ότι οι κανόνες σχετικά με το καθεστώς του πρόσφυγα είναι σκόπιμο να συμπληρώνονται από μέτρα σχετικά με επικουρικές μορφές προστασίας που να χορηγούν το κατάλληλο καθεστώς σε κάθε πρόσωπο που έχει ανάγκη προστασίας.
- Αιτιολογική σκέψη (12) — Κύριος στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η διασφάλιση, αφενός, ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κοινά κριτήρια για τον προσδιορισμό των προσώπων που χρήζουν όντως διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, ότι τα εν λόγω πρόσωπα έχουν πρόσβαση σε ελάχιστο επίπεδο παροχών σε όλα τα κράτη.
- Αιτιολογική σκέψη (33) — Είναι επίσης σκόπιμο να θεσπιστούν απαιτήσεις για τον ορισμό και το περιεχόμενο του καθεστώτος επικουρικής προστασίας. Η επικουρική προστασία θα πρέπει να είναι συμπληρωματική και πρόσθετη σε σχέση με το καθεστώς προστασίας των προσφύγων που έχει θεσμοθετηθεί με τη σύμβαση της Γενεύης.
- Αιτιολογική σκέψη (34) — Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κριτήρια βάσει των οποίων θα αποφασίζεται αν οι αιτούντες διεθνή προστασία δικαιούνται ή όχι επικουρικής προστασίας. Τα εν λόγω κριτήρια θα πρέπει να αντλούνται από τις διεθνείς υποχρεώσεις που απορρέουν από νομικές πράξεις περί δικαιωμάτων του ανθρώπου και τις πρακτικές που υφίστανται στα κράτη μέλη.
- Αιτιολογική σκέψη (35) — Οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται εν γένει ο πληθυσμός ή τμήμα του πληθυσμού μιας χώρας δεν συνιστούν συνήθως, αυτοί καθαυτοί, προσωπική απειλή που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως σοβαρή βλάβη.

Άρθρο 2 στοιχείο στ)

«πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία», ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωριστεί ως πρόσφυγας, αλλά σε σχέση με τον οποίο υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστευτεί ότι, εάν ο ενδιαφερόμενος επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, θα αντιμετωπίσει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη, όπως ορίζεται στο άρθρο 15, και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2, και που δεν είναι σε θέση ή, λόγω του κινδύνου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας·

Άρθρο 15

Η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε: α) θανατική ποινή ή εκτέλεση· ή β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του· ή γ) σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Τα λοιπά μέρη της ΟΕΑΑ στα οποία γίνεται αναφορά στην παρούσα ανάλυση παρατίθενται στις αντίστοιχες ενότητες.

Το άρθρο 78 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζει ότι η Ένωση αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας με στόχο να παρέχεται το κατάλληλο καθεστώς σε οποιοδήποτε υπήκοο τρίτης χώρας χρήζει διεθνούς προστασίας. Μια τέτοια πολιτική πρέπει να συνάδει με τη σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και με το πρωτόκολλο της 31ης Ιανουαρίου 1967 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων, καθώς και με άλλες σχετικές συνθήκες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην πρόταση που κατέθεσε το 2001 για την ΟΕΑΑ, διατύπωσε τον γενικό στόχο της οδηγίας ως εξής:

«Στον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συγκεκριμένα στο άρθρο 18, επιβεβαιώνεται το δικαίωμα στο άσυλο. Με αφετηρία το γεγονός αυτό, η πρόταση αντικατοπτρίζει το ότι ακρογωνιαίος λίθος του όλου συστήματος πρέπει να είναι η πλήρης και ολοκληρωμένη εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης, με τη συμπληρωματική εφαρμογή μέτρων που να διασφαλίζουν την παροχή επικουρικής

προστασίας σε όσα πρόσωπα δεν καλύπτονται μεν από την εν λόγω σύμβαση αλλά παρόλα αυτά χρήζουν διεθνούς προστασίας⁽³⁾.»

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση για αναδιατύπωση της οδηγίας σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας τον Οκτώβριο του 2009⁽⁴⁾.

Η Επιτροπή πρότεινε, μεταξύ άλλων, την αποσαφήνιση σημαντικών όρων, όπως «υπεύθυνοι προστασίας», «εγγώρια προστασία» και «ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας», ώστε οι εθνικές αρχές να μπορούν να εφαρμόζουν τα κριτήρια πιο εμπειριστατωμένα και να προσδιορίζουν ταχύτερα τα πρόσωπα που χρήζουν προστασίας.

Η Επιτροπή δεν πρότεινε τροποποίηση του άρθρου 15 στοιχείο γ), καθώς γνώριζε ότι το ΔΕΕ είχε ήδη παράσχει ερμηνευτική καθοδήγηση στην υπόθεση Elgafaji⁽⁵⁾ και είχε επίσης αποφανθεί ότι, παρότι το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου ήταν ευρύτερο του πεδίου του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ, οι διατάξεις του ήταν γενικά σύμφωνες με την ΕΣΔΑ⁽⁶⁾.

Η παραπομπή σε «άρθρο» στην παρούσα δικαστική ανάλυση είναι παραπομπή στις διατάξεις της ΟΕΑΑ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

⁽³⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών και των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους, της 12ης Σεπτεμβρίου 2001, COM(2001) 510 τελικό. Διατίθεται στη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2001:0510:FIN:EL:PDF>

⁽⁴⁾ Βλέπε δελτίο Τύπου IP/09/1552, στη διεύθυνση http://europa.eu/rapid/press-release_IP-09-1552_el.htm

⁽⁵⁾ Απόφαση του ΔΕΕ (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 17ης Φεβρουαρίου 2009 στην υπόθεση C-465/07, Meki Elgafaji και Noor Elgafaji κατά Staatssecretaris van Justitie.

⁽⁶⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας και το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, της 21ης Οκτωβρίου 2009, COM(2009) 551 τελικό, Αιτιολογική έκθεση, σ. 6.

Διατίθεται στη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009PC0551&from=EN>

Ερμηνευτική προσέγγιση

Δεδομένου ότι το ΔΕΕ δεν έχει αποφανθεί ακόμη επί διαφόρων βασικών στοιχείων του άρθρου 15 στοιχείο γ), οι εθνικοί δικαστές που είναι επιφορτισμένοι με την ερμηνεία τους πρέπει οπωσδήποτε να έχουν κατά νου και να εφαρμόζουν μια ενωσιακή προσέγγιση στην ερμηνεία του δικαίου της ΕΕ. Όπως αποφάνθηκε το ΔΕΕ στην απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση *Diakité* ⁽⁷⁾, σκέψη 27, η σημασία και το περιεχόμενο των βασικών στοιχείων «πρέπει να καθορίζονται ... σύμφωνα με το σύνηθες νόημά τους στην καθημερινή γλώσσα, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου αυτοί χρησιμοποιούνται και των σκοπών που επιδιώκει η ρύθμιση στην οποία εντάσσονται (υπόθεση C-549/07 *Wallentin-Hermann*, Συλλογή 2008, σ. I-11061, σκέψη 17, και υπόθεση C-119/12 *Probst*, Συλλογή 2012, σκέψη 20)».

Η προσέγγιση του ΔΕΕ έχει χαρακτηριστεί συστημική ή «μετα-τεολογική» προσέγγιση, η οποία επικεντρώνεται όχι μόνο στο αντικείμενο και στον σκοπό των συναφών διατάξεων, αλλά και στο αντικείμενο και στον σκοπό του συστήματος της ΕΕ στο σύνολό του, το οποίο βασίζεται στα πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Χάρτης) και στις ιδρυτικές αρχές του οργανισμού ⁽⁸⁾.

Ολιστική προσέγγιση

Από την εφαρμογή της προαναφερθείσας προσέγγισης προκύπτει ότι, κατά την ερμηνεία βασικών στοιχείων του άρθρου 15 στοιχείο γ), αυτά θεωρούνται αλληλένδετα και δεν πρέπει να ερμηνεύονται χωριστά. Μια τέτοια προσέγγιση διασφαλίζει την εναρμόνιση με την προσέγγιση που εφαρμόζεται για βασικά στοιχεία του ορισμού του πρόσφυγα. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η υπεροχή του δικαίου της ΕΕ έναντι του εθνικού δικαίου.

Πλαίσιο του άρθρου 15 στοιχείο γ) για την έκδοση αποφάσεων επί αιτήσεων διεθνούς προστασίας

Στην απόφαση που εξέδωσε στις 8 Μαΐου 2014 στην υπόθεση C-604/12, *HN κατά Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, Attorney General*, το ΔΕΕ επιβεβαίωσε τα εξής:

«29 Επισημαίνεται συναφώς ότι, βάσει του γράμματος του άρθρου 2, στοιχείο ε', της οδηγίας 2004/83, το πρόσωπο που μπορεί να απολαύει της επικουρικής προστασίας ορίζεται ως κάθε υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις που δεν μπορεί να θεωρηθεί πρόσφυγας.

30 Η χρήση του όρου “επικουρική” καθώς και το γράμμα του άρθρου αυτού υποδηλώνουν ότι το καθεστώς της επικουρικής προστασίας απευθύνεται στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση της ιδιότητας του πρόσφυγα.

31 Επιπλέον, από τις αιτιολογικές σκέψεις 5, 6 και 24 της οδηγίας 2004/83 προκύπτει ότι οι ελάχιστες απαιτήσεις για την παροχή της επικουρικής προστασίας πρέπει να καθιστούν δυνατή τη συμπλήρωση της προστασίας των προσφύγων που κατοχυρώνει η Σύμβαση της Γενεύης, προσδιορίζοντας τα πρόσωπα που χρήζουν πράγματι διεθνούς προστασίας και υπάγοντάς τα στο κατάλληλο καθεστώς (απόφαση *Diakité*, C-285/12, EU:C:2014:39, σκέψη 33).

32 Από τα στοιχεία αυτά συνάγεται ότι η επικουρική προστασία που παρέχεται βάσει της οδηγίας 2004/83 αποτελεί συμπλήρωμα της προστασίας των προσφύγων την οποία κατοχυρώνει η Σύμβαση της Γενεύης.»

⁽⁷⁾ Απόφαση του ΔΕΕ της 30ής Ιανουαρίου 2014 στην υπόθεση C-285/12, *Aboubacar Diakité κατά Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides*.

⁽⁸⁾ Π.χ. από τη *Violeta Moreno Lax «Of Autonomy, Autarky, Purposiveness and Fragmentation: The Relationship between EU Asylum Law and International Humanitarian Law»* στο D. Cantor και J.-F. Durieux (επιμ.), *Refuge from Inhumanity? War Refugees and International Humanitarian Law* (Martinus Nijhoff, 2014), σ. 298.

Επομένως, όταν επιλαμβάνονται υποθέσεων διεθνούς προστασίας, τα δικαστήρια πρέπει να εξετάζουν πρώτα αν ένα πρόσωπο δικαιούται προστασία ως πρόσφυγας. Εάν η απάντηση είναι αρνητική, πρέπει να εξετάζουν αν το συγκεκριμένο πρόσωπο δικαιούται επικουρική προστασία βάσει του άρθρου 15 στοιχείο α), β)⁽⁹⁾ ή γ). Η επικέντρωση στο άρθρο 15 στοιχείο γ) δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τα δικαστήρια να παραβλέπουν το ευρύτερο πλαίσιο προστασίας.

Εάν ένα πρόσωπο δεν δικαιούται διεθνή προστασία, για παράδειγμα λόγω αποκλεισμού, μπορεί επίσης να πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο εφαρμογής του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ και, όπου συντρέχει περίπτωση, του άρθρου 4 και του άρθρου 19 παράγραφος 2 του Χάρτη (βλέπε αιτιολογική σκέψη 16 της ΟΕΑΑ).

Οι ρόλοι του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ

Το ΔΕΕ είναι αρμόδιο να διασφαλίζει την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Βάσει του άρθρου 267 της ΣΛΕΕ, το ΔΕΕ είναι αρμόδιο να απαντά σε ερωτήματα που αφορούν το δίκαιο της ΕΕ, τα οποία του υποβάλλονται από τα εθνικά δικαστήρια (διαδικασία προδικαστικής παραπομπής) και, ως εκ τούτου, εκδίδει ερμηνευτικές αποφάσεις.

Βάσει της διαδικασίας του άρθρου 267, το ΔΕΕ δεν αποφαινεται στην πραγματικότητα επί της ουσίας της υπόθεσης. Αφού το ΔΕΕ παράσχει την ερμηνεία του, η υπόθεση αναπέμπεται στο εθνικό δικαστήριο για την έκδοση απόφασης βάσει της παρασχεθείσας ερμηνείας. Οι αποφάσεις του ΔΕΕ δεσμεύουν τα κράτη μέλη⁽¹⁰⁾.

Το ΕΔΔΑ εξετάζει προσφυγές από φυσικά πρόσωπα και παραπομπές από κράτη, σε περιπτώσεις εικαζόμενης παραβίασης δικαιώματος το οποίο κατοχυρώνεται από την ΕΣΔΑ, η οποία παραβίαση έχει διαπραχθεί από ένα εκ των 47 συμβαλλόμενων κρατών στην εν λόγω σύμβαση. Εν αντιθέσει με το ΔΕΕ, αποφαινεται επί της ουσίας της υπόθεσης και, όταν απαιτείται, η απόφασή του περιλαμβάνει διαπιστώσεις όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά. Οι αποφάσεις του είναι δεσμευτικές για τους διαδίκους της ασκηθείσας προσφυγής. Επιπλέον, οι αποφάσεις του ΕΔΔΑ έχουν βαρύτητα σε υποθέσεις που εξετάζονται από δικαστήρια και αφορούν παρόμοια πραγματικά περιστατικά ή ζητήματα.

⁽⁹⁾ Το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15 στοιχείο β) είναι πιο περιορισμένο από εκείνο του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ, βλέπε προτάσεις του γενικού εισαγγελέα της 17ης Ιουλίου 2014 στην υπόθεση C-542/13, *M'Boadj* κατά Βελγικού Δημοσίου.

⁽¹⁰⁾ Για χρήσιμη καθοδήγηση σχετικά με την υποβολή αιτήσεων προδικαστικών αποφάσεων στο ΔΕΕ, βλέπε Συστάσεις προς τα εθνικά δικαστήρια, σχετικές με την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων (2012/C 338/01): *Επίσημη Εφημερίδα* C 338 της 6.11.2012, διατίθεται στη διεύθυνση <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:338:0001:0006:EL:PDF>. Βλέπε επίσης Guide on preliminary references (Οδηγός για προδικαστικές παραπομπές) που δημοσίευσε η IARLJ στον δικτυακό τόπο της τον Μάιο του 2014, διατίθεται στη διεύθυνση www.iarjlj.org

Μέρος 1: Τα στοιχεία

1.1. Πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης

Το άρθρο 2 στοιχείο στ) αναφέρεται σε «πραγματικό κίνδυνο να υποστεί [ο ενδιαφερόμενος] σοβαρή βλάβη, όπως ορίζεται στο άρθρο 15».

Η επικουρική προστασία αφορά υπηκόους τρίτης χώρας που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης ασύλου, αλλά σε σχέση με τους οποίους υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστευτεί ότι, εάν επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους, θα αντιμετωπίσουν «πραγματικό κίνδυνο να υποστ[ούν] σοβαρή βλάβη» [βλέπε άρθρο 2 στοιχείο στ)· πρώην άρθρο 2 στοιχείο ε)]. Όσον αφορά την αναγκαιότητα προβολής ουσιωδών λόγων, τα κράτη μέλη μπορούν να κρίνουν ότι εναπόκειται στον αιτούντα να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Από την άλλη πλευρά, αποτελεί καθήκον του κράτους μέλους να αξιολογεί, σε συνεργασία με τον αιτούντα, τα συναφή στοιχεία της αίτησης (άρθρο 4 παράγραφος 1). Στις προτάσεις της στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις A, B και C ⁽¹¹⁾, η γενική εισαγγελέας E. Sharpston επισήμανε τα εξής:

«[η] διαδικασία συνεργασίας του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας για την αναγνώριση δεν συνιστά δίκη. Αντ' αυτού, προσφέρει μια ευκαιρία στον μεν αιτούντα να παρουσιάσει τους ισχυρισμούς του και να προσκομίσει τα συναφή αποδεικτικά στοιχεία, στις δε αρμόδιες αρχές να συλλέξουν πληροφορίες, να δουν και να ακούσουν τον αιτούντα, να αξιολογήσουν τη συμπεριφορά του και ενδεχομένως να αμφισβητήσουν την αξιοπιστία και τη συνοχή των ισχυρισμών του. Η λέξη “συνεργασία” υποδηλώνει ότι αμφότερα τα μέρη εργάζονται για έναν κοινό στόχο. Είναι αλήθεια ότι η διάταξη αυτή επιτρέπει στα κράτη μέλη να απαιτούν από τον αιτούντα να υποβάλλει τα στοιχεία που χρειάζονται για να τεκμηριώσει τον ισχυρισμό του. Εντούτοις, αυτό δεν σημαίνει ότι το άρθρο 4 της οδηγίας για την αναγνώριση επιτρέπει την εφαρμογή απαιτήσεων ως προς τα αποδεικτικά στοιχεία οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα να καθίσταται για τον αιτούντα πρακτικώς αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερής (για παράδειγμα, μέσω επιβολής υψηλού επιπέδου αποδείξεως, όπως είναι η πεποίθηση πέραν πάσης εύλογης αμφιβολίας ή το επίπεδο ποινικής ή οιονεί ποινικής διαδικασίας) η προσκόμιση των στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση του αιτήματός του στο πλαίσιο της οδηγίας για την αναγνώριση. [...] Ωστόσο, όταν προσκομίζονται πληροφορίες από τις οποίες προκύπτουν σοβαροί λόγοι για να αμφισβητηθεί το αληθές των ισχυρισμών του αιτούντος άσυλο, το άτομο πρέπει να παρέχει ικανοποιητική εξήγηση για τις προβαλλόμενες ασυμφωνίες.»

Το στοιχείο του «πραγματικού κινδύνου» καθορίζει το επίπεδο απόδειξης που απαιτείται για την παροχή επικουρικής προστασίας ⁽¹²⁾. Με άλλα λόγια, υποδηλώνει τον βαθμό πιθανότητας πρόκλησης σοβαρής βλάβης λόγω της κατάστασης αδιάκριτης άσκησης βίας.

Έως σήμερα, το ΔΕΕ δεν έχει παράσχει ακριβή ερμηνεία της έννοιας του «πραγματικού κινδύνου». Ωστόσο, το Δικαστήριο έχει επιβεβαιώσει ότι, όσον αφορά το άρθρο 15 στοιχείο γ), κίνδυνος ο οποίος συνδέεται απλώς με τη γενική κατάσταση μιας χώρας δεν είναι καταρχήν αρκετός ⁽¹³⁾. Εντούτοις, ενδέχεται να υπάρχουν εξαιρετικές καταστάσεις στις οποίες ο βαθμός αδιάκριτης άσκησης βίας είναι τόσο υψηλός ώστε ένα πρόσωπο να αντιμετωπίζει πραγματικό κίνδυνο απλώς και μόνο λόγω της παρουσίας του στη χώρα αυτή ⁽¹⁴⁾. Επιπλέον, μπορεί να θεωρηθεί ότι ο κανόνας του «πραγματικού κινδύνου» αποκλείει κινδύνους οι οποίοι είναι απλώς

⁽¹¹⁾ Προτάσεις της γενικής εισαγγελέας, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-148/13, C-149/13 και C-150/13, A, B και C, 17 Ιουλίου 2014, σημεία 73 και 74.

⁽¹²⁾ Πρβλ. άρθρο 2 στοιχείο δ) της ΟΕΑΑ, το οποίο απαιτεί «βάσιμο φόβο» δίωξης για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.

⁽¹³⁾ Elgafaji, ό.π., υποσημείωση 5, σκέψη 37.

⁽¹⁴⁾ Ό.π., σκέψεις 35 και 43. Στη σκέψη 36, το ΔΕΕ έκρινε επίσης ότι το άρθρο 15 στοιχείο γ) έχει «αυτοτελές πεδίο εφαρμογής», το οποίο πρέπει να σημαίνει ότι το πεδίο εφαρμογής του βαίνει πέραν των σοβαρών βλαβών που προσδιορίζονται στα στοιχεία α) και β). Ωστόσο, παραπέμποντας στην απόφαση Elgafaji, το ΕΔΔΑ επισήμανε στην απόφαση που εξέδωσε στις 28 Ιουνίου 2011 στην υπόθεση Sufi και Elmi κατά Ηνωμένου Βασιλείου, προσφυγές αριθ. 8319/07 και αριθ. 11449/07, σκέψη 226, ότι «δεν είναι πεπεισμένο ότι το άρθρο 3 της ΕΣΔΑ, όπως ερμηνεύθηκε στην υπόθεση N.A. κατά Ηνωμένου Βασιλείου [προσφυγή αριθ. 25904/07, της 17ης Ιουλίου 2008] δεν παρέχει συγκρίσιμη προστασία με την παρεχόμενη στο πλαίσιο της [ΟΕΑΑ]. Το ΕΔΔΑ επισημάνει, ειδικότερα, ότι το κατώτατο όριο που καθορίζεται και στις δύο αυτές διατάξεις μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να επιτευχθεί ως αποτέλεσμα κατάστασης γενικής βίας τέτοιας έντασης ώστε οποιοδήποτε πρόσωπο που θα υποχρεωνόταν να επιστρέψει στην επίμαχη περιοχή θα διέτρεχε κίνδυνο απλώς και μόνο λόγω της παρουσίας του εκεί». Επομένως, ως έχει, είναι αμφίβολο ότι το άρθρο 15 στοιχείο γ) έχει σημαντικά ευρύτερο πεδίο εφαρμογής από εκείνο του άρθρου 3, όπως ερμηνεύτηκε από το ΕΔΔΑ στην υπόθεση Sufi και Elmi.

ενδεχόμενοι ή είναι τόσο απομακρυσμένοι ώστε να μην είναι πραγματικοί⁽¹⁵⁾. Ο βαθμός κινδύνου που απαιτείται βάσει της συγκεκριμένης διάταξης περιγράφεται αναλυτικότερα κατωτέρω στην ενότητα 1.3 «Αδιάκριτη άσκηση βίας» και στην ενότητα 1.6 «Σοβαρή και προσωπική απειλή».

Το στοιχείο της «σοβαρής βλάβης» χαρακτηρίζει τη φύση και την ένταση της παρέμβασης στα δικαιώματα ενός προσώπου· για να θεωρηθεί μια παρέμβαση σοβαρή, πρέπει να είναι αρκετά μεγάλης βαρύτητας. Στο άρθρο 15 ορίζονται τρεις συγκεκριμένες μορφές βλάβης ως προϋπόθεση για την αναγνώριση προσώπου ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας. Επιπλέον, επικουρική προστασία δεν μπορεί να παρασχεθεί για οποιοδήποτε είδος βλάβης, διάκρισης ή παραβίασης των δικαιωμάτων ενός προσώπου, αλλά μόνο για μία από τις τρεις αυτές μορφές σοβαρής βλάβης, που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 15 στοιχεία α), β) ή γ).

Με βάση τον σκοπό της παρούσας ανάλυσης, το κείμενο που ακολουθεί επικεντρώνεται πρωτίστως στη σοβαρή βλάβη όπως ορίζεται στο άρθρο 15 στοιχείο γ), βάσει του οποίου η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε «σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης».

Στην απόφαση *Elgafaji*, το ΔΕΕ, χωρίς να αποκλείει την αλληλεπικάλυψη, επιβεβαίωσε ότι η βλάβη που ορίζεται στο άρθρο 15 στοιχείο γ) αναφέρεται σε ένα γενικότερο κίνδυνο βλάβης από εκείνον που προβλέπεται στο άρθρο 15 στοιχεία α) και β)⁽¹⁶⁾. Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, απαιτείται «απειλή [...] κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας» αμάχου και όχι συγκεκριμένες πράξεις βίας. Επιπλέον, εάν το επίπεδο αδιάκριτης άσκησης βίας είναι αρκούντως υψηλό, μια τέτοια απειλή μπορεί να είναι συμφύης με μια γενική κατάσταση «διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης». Τέλος, η βία από την οποία προέρχεται η εν λόγω απειλή χαρακτηρίζεται ως «αδιακρίτως» ασκούμενη, όρος που σημαίνει ότι μπορεί να επεκταθεί σε άτομα ανεξαρτήτως των προσωπικών περιστάσεών τους⁽¹⁷⁾. Τα επιμέρους στοιχεία του συγκεκριμένου ορισμού αναλύονται διεξοδικά στα επόμενα μέρη του παρόντος εγγράφου.

Επιπλέον, οι μορφές βλάβης που αναφέρονται στις κατηγορίες του άρθρου 15 ενδέχεται, ως έναν ορισμένο βαθμό, να επικαλύπτονται σε πρακτικό επίπεδο όχι μόνο μεταξύ τους, αλλά και με πράξεις δίωξης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 9⁽¹⁸⁾. Σε μια τέτοια περίπτωση, δεν πρέπει να παραβλέπεται η προτεραιότητα χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα, εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 2 στοιχείο δ). Το ΔΕΕ έχει αποφανθεί ότι το άρθρο 15 στοιχείο β) αντιστοιχεί κατ' ουσίαν στο άρθρο 3 της ΕΣΔΑ⁽¹⁹⁾.

1.2. Ένοπλη σύρραξη

Η έκφραση που χρησιμοποιείται στο άρθρο 15 στοιχείο γ) είναι «διεθνής ή εσωτερική ένοπλη σύρραξη».

1.2.1. Εσωτερική ένοπλη σύρραξη

Το ΔΕΕ αποσαφήνισε την έννοια του συγκεκριμένου όρου στην υπόθεση *Diakité*. Στη σκέψη 35 το Δικαστήριο επιβεβαίωσε τα εξής:

«[...] το άρθρο 15 στοιχείο γ) της οδηγίας 2004/83 έχει την έννοια ότι η ύπαρξη εσωτερικής ένοπλης συρράξεως πρέπει να γίνεται δεκτή, όσον αφορά την εφαρμογή της διατάξεως αυτής, όταν οι τακτικές δυνάμεις ενός κράτους συγκρούονται με μία ή περισσότερες ένοπλες ομάδες ή όταν δύο ή περισσότερες ένοπλες ομάδες συγκρούονται μεταξύ τους, χωρίς να είναι αναγκαίο να είναι δυνατός ο χαρακτηρισμός της συρράξεως αυτής ως ένοπλης συρράξεως που δεν έχει διεθνή χαρακτήρα, υπό την έννοια του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, και χωρίς η ένταση των ενόπλων συγκρούσεων, το επίπεδο οργάνωσης των

⁽¹⁵⁾ Απόφαση του ΕΔΔΑ της 7ης Ιουλίου 1989, *Soering* κατά Ηνωμένου Βασιλείου, προσφυγή αριθ. 14308/88, σκέψη 88.

⁽¹⁶⁾ *Elgafaji*, ό.π., υποσημείωση 5, σκέψη 33.

⁽¹⁷⁾ Ο.π., σκέψη 34.

⁽¹⁸⁾ Πρβλ. άρθρο 9 παράγραφος 2 της ΟΕΑΑ, το οποίο περιλαμβάνει ενδεικτικό κατάλογο μορφών βλάβης που ενδέχεται να συνιστούν δίωξη. Βλέπε ΔΕΕ, εκκρεμής υπόθεση C-472/13, *Andre Lawrence Shepherd* κατά Bundesrepublik Deutschland.

⁽¹⁹⁾ *Elgafaji*, ό.π., σκέψη 28. Βλέπε επίσης ΔΕΕ, εκκρεμής υπόθεση C-562/13, *Centre public d'action sociale d'Ottignies-Louvain-La-Neuve* κατά Moussa Abdida, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα της 4ης Σεπτεμβρίου 2014.

εμπλεκόμενων ενόπλων δυνάμεων ή η διάρκεια της συρράξεως να αποτελεί αντικείμενο αυτοτελούς εκτίμησης σε σχέση με την εκτίμηση του βαθμού βίας που δεσπόζει στην οικεία επικράτεια.»

Με την ερμηνεία αυτή επιτυγχάνονται δύο πράγματα:

Σύντομος ορισμός — παρέχεται σύντομος ορισμός της εσωτερικής ένοπλης σύρραξης [κατάσταση στην οποία «οι τακτικές δυνάμεις ενός κράτους συγκρούονται με μία ή περισσότερες ένοπλες ομάδες ή στην οποία δύο ή περισσότερες ένοπλες ομάδες συγκρούονται μεταξύ τους» ⁽²⁰⁾].

Απορρίψη προσεγγίσεων τύπου Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου (ΔΑΔ) — απορρίπτονται ρητώς δύο εναλλακτικές προσεγγίσεις του ορισμού. Οι προσεγγίσεις που απορρίπτονται περιγράφονται ως προσέγγιση ΔΑΔ και προσέγγιση η οποία θεωρεί ότι εσωτερική ένοπλη σύρραξη υφίσταται μόνο εάν η σύρραξη έχει ορισμένη ένταση, εμπλέκονται σε αυτήν ένοπλες δυνάμεις ενός ορισμένου βαθμού οργάνωσης ή έχει ορισμένη διάρκεια. Δεδομένου ότι η τελευταία είναι ουσιαστικά προσέγγιση ΔΑΔ, εύλογα μπορεί να θεωρηθεί ότι το ΔΕΕ απορρίπτει προσεγγίσεις «τύπου ΔΑΔ» ⁽²¹⁾.

1.2.1.1. Διαφορά μεταξύ ορισμού της εσωτερικής ένοπλης σύρραξης και καθορισμού του βαθμού βίας

Στην υπόθεση *Diakité* το ΔΕΕ απέδωσε ιδιαίτερη σημασία στο ότι τα δικαστήρια πρέπει να κάνουν διάκριση μεταξύ

- της εκτίμησης της ύπαρξης ένοπλης σύρραξης και
- της εκτίμησης του βαθμού της βίας.

Η ύπαρξη ένοπλης σύρραξης αποτελεί αναγκαία αλλά όχι επαρκή προϋπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 15 στοιχείο γ). Όσον αφορά τον γενικό κίνδυνο για τους αμάχους ⁽²²⁾, το άρθρο 15 στοιχείο γ) εφαρμόζεται μόνο εάν, από την εκτίμηση του βαθμού της βίας, προκύπτει ότι η ένοπλη σύρραξη χαρακτηρίζεται από αδιάκριτη άσκηση βίας σε τόσο υψηλό βαθμό ώστε οι άμαχοι να αντιμετωπίζουν πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης. Επομένως, στη σκέψη 30 της απόφασης *Diakité*, το ΔΕΕ επισήμανε τα εξής:

«Επιπλέον, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η ύπαρξη εσωτερικής ένοπλης συρράξεως μπορεί να συνεπάγεται την παροχή της επικουρικής προστασίας μόνο στο μέτρο που οι συγκρούσεις μεταξύ των τακτικών δυνάμεων ενός κράτους και ενός ή περισσότερων ενόπλων ομάδων ή μεταξύ δύο ή περισσότερων ενόπλων ομάδων θεωρούνται κατ' εξαίρεση ότι συνεπάγονται σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας του αιτούντος την επικουρική προστασία, υπό την έννοια του άρθρου 15, στοιχείο γ), της οδηγίας 2004/83, διότι ο βαθμός της αδιάκριτης ασκήσεως βίας που τις χαρακτηρίζει είναι τόσο μεγάλος ώστε υπάρχουν σοβαροί και βάσιμοι λόγοι να εκτιμάται ότι ο άμαχος ο οποίος θα επιστρέψει στην οικεία χώρα ή, ενδεχομένως, περιοχή, θα αντιμετωπίσει, λόγω της παρουσίας του και μόνον στο έδαφος αυτής της χώρας ή της περιοχής, πραγματικό κίνδυνο να υποστεί την εν λόγω απειλή (βλέπε, υπό την έννοια αυτή, *Elgafaji*, σκέψη 43).»

1.2.1.2. Βάση ορισμού

Το ΔΕΕ περιγράφει τον ορισμό που δίνει στην ένοπλη σύρραξη, ως βασισμένο στο σύνηθες νόημά του στην καθημερινή γλώσσα, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου αυτός χρησιμοποιείται και των σκοπών που επιδιώκει η ρύθμιση στην οποία εντάσσεται (*Diakité*, σκέψη 27). Όπως ήδη επισημάνθηκε, με τον τρόπο αυτό το Δικαστήριο καθιστά σαφές ότι πρέπει να εφαρμοστεί ειδική ενωσιακή προσέγγιση όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 15 στοιχείο γ).

⁽²⁰⁾ *Diakité*, ό.π., υποσημείωση 7, σκέψη 28.

⁽²¹⁾ Ο.π., σκέψη 21.

⁽²²⁾ Οστόσο, βλέπε επίσης ενότητα 1.6.1 σχετικά με τον ειδικό κίνδυνο και ενότητα 1.6.2 σχετικά με την έννοια της αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας.

Είναι εμφανές ότι το ΔΕΕ επιθυμεί να τονίσει ότι τα δικαστήρια δεν πρέπει να αρνούνται την προστασία που προβλέπεται στο άρθρο 15 στοιχείο γ) με την αιτιολογία ότι οι υπό εξέλιξη ένοπλες συγκρούσεις δεν αντιστοιχούν στο κατώτατο όριο που απαιτείται βάσει κανόνων του ΔΑΔ ή οποιουδήποτε συγκρίσιμου εξωτερικού συνόλου κανόνων.

Στη σκέψη 17 της απόφασης *Diakité*, το ΔΕΕ διέκρινε δύο σκέλη στο πρώτο ερώτημα στο οποίο έπρεπε να δοθεί απάντηση: i) κατά πόσον η ύπαρξη εσωτερικής ένοπλης σύρραξης πρέπει να εκτιμάται βάσει των κριτηρίων που θεσπίζει το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο· και ii) «σε περίπτωση που τούτο δεν ισχύει, ποια κριτήρια πρέπει να χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της υπάρξεως τέτοιας συρράξεως [...]».

1.2.1.3. Εφαρμογή του ορισμού του ΔΕΕ

Το ΔΕΕ δίνει σαφώς αρνητική απάντηση στο σημείο i), αλλά όσον αφορά το σημείο ii) παρέχει απλώς τον πολύ σύντομο ορισμό της καθημερινής γλώσσας. Ως εκ τούτου, εναπόκειται στα δικαστήρια να αναπτύξουν και/ή να εφαρμόσουν τον ορισμό αυτό στην πράξη. Ο ορισμός του ΔΕΕ είναι σαφώς ευρύτερος από τον ορισμό του ΔΑΔ και μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, ένοπλες συγκρούσεις που προκύπτουν στο πλαίσιο του πολέμου για τα ναρκωτικά σε ορισμένες χώρες της Λατινικής Αμερικής⁽²³⁾. Επομένως, ανάλογα με την κατάσταση της χώρας, ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να πρέπει τα δικαστήρια να αποφασίσουν αν υφίσταται ένοπλη σύγκρουση, υπό την έννοια που έδωσε σε αυτήν το ΔΕΕ. Για παράδειγμα, ταραχές και εξεγέρσεις από τις οποίες απουσιάζει πλήρως ή σε μεγάλο βαθμό η χρήση όπλων, δεν φαίνεται να πληρούν τις προϋποθέσεις. Η χρήση όπλων από μόνη της ενδέχεται να μην επαρκεί, εκτός εάν η χρήση αυτών γίνεται στο εσωτερικό ένοπλων ομάδων ή από ένοπλες ομάδες. Η ύπαρξη ένοπλων ομάδων από μόνη της ενδέχεται να μην επαρκεί, για παράδειγμα, εάν οι εν λόγω ομάδες δεν χρησιμοποιούν στην πράξη όπλα. Θα πρέπει επίσης να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία συγκρούσεων (δηλαδή μαχών) μεταξύ αυτών ή μεταξύ μιας ένοπλης ομάδας και των κρατικών δυνάμεων.

1.2.1.4. Απαραίτητη η ύπαρξη δύο ή περισσότερων ένοπλων ομάδων

Ο ορισμός του ΔΕΕ φαίνεται να αποκλείει κατάσταση στην οποία υπάρχει μία μόνο ένοπλη ομάδα η οποία συγκρούεται με τον ευρύτερο πληθυσμό, παρότι ο γενικός εισαγγελέας P. Mengozzi στις προτάσεις του στην υπόθεση *Diakité* [όπως συνέβη και στην υπόθεση QD (Ιράκ) ενώπιον του αγγλικού Εφετείου⁽²⁴⁾] υποστήριξε ότι πρέπει να καλύπτεται και η περίπτωση αυτή. Ωστόσο, μια τέτοια κατάσταση ενδέχεται να είναι σχετικά σπάνια.

1.2.2. Διεθνής ένοπλη σύρραξη

Στην απόφαση *Diakité*, το ΔΕΕ δεν επιδίωξε να ορίσει τη «διεθνή ένοπλη σύρραξη», αλλά κατ' αναλογία προς τη συλλογιστική του σε σχέση με την «εσωτερική ένοπλη σύρραξη», φαίνεται ότι και στον συγκεκριμένο όρο πρέπει να δοθεί το σύνηθες νόημά του στην καθημερινή γλώσσα και, επομένως, ο ορισμός δεν πρέπει να επιβάλλει κατώτατο όριο κατά το ΔΑΔ. Παρόλα αυτά, ενδέχεται (όπως στην περίπτωση του ΔΑΔ) να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες μια χώρα βρίσκεται σε κατάσταση εσωτερικής και διεθνούς ένοπλης σύρραξης ταυτόχρονα.

1.3. Αδιάκριτη άσκηση βίας

Η «αδιάκριτη άσκηση βίας» αποτελεί την πηγή της ειδικής μορφής σοβαρής βλάβης που προσδιορίζεται στο άρθρο 15 στοιχείο γ). Καθώς σκοπός της εν λόγω διάταξης είναι η παροχή (επικουρικής) προστασίας στους αμάχους που υφίστανται τις συνέπειες της ένοπλης σύρραξης, η έννοια της «αδιάκριτης άσκησης βίας» πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως.

⁽²³⁾ C. Bauloz, «*The Definition of Internal Armed Conflict in Asylum Law*», *Journal of International Criminal Justice* (2014), σ. 11· C. Bauloz, «*The (Mis)Use of IHL under Article 15(c) of the EU Qualification Directive*», στο D. Cantor και J.-F. Durieux (επιμ.), ό.π., σ. 261.

⁽²⁴⁾ Court of Appeal (Ηνωμένο Βασίλειο), QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ. 620, σκέψη 35.

Οι ανάγκες προστασίας συγκεκριμένης ομάδας πληθυσμού αμάχων σε μια χώρα ή σε μία από τις περιοχές της, δεν πρέπει να καθορίζονται με βάση μια στενή προσέγγιση του ορισμού των όρων «αδιάκριτη» και «βία», αλλά με προσεκτική και ολιστική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών σε συνδυασμό με λεπτομερή και ακριβή ανάλυση του βαθμού βίας, όσον αφορά τη φύση της βίας και την έκταση αυτής.

1.3.1. Ορισμός της αδιάκριτης άσκησης βίας από το ΔΕΕ

Στην απόφαση που εξέδωσε στην υπόθεση *Elgafaji*, το ΔΕΕ αποφάνθηκε ότι ο όρος «αδιάκριτη» σημαίνει ότι η βία «μπορεί να επεκταθεί σε άτομα ανεξαρτήτως των προσωπικών περιστάσεών τους» ⁽²⁵⁾.

Το ΔΕΕ έχει επισημάνει ότι απαιτείται η ύπαρξη «εξαιρετικής κατάστασης» για την εφαρμογή του άρθρου 15 στοιχείο γ) στους αμάχους εν γένει. Στη σκέψη 37 της απόφασης *Elgafaji*, το Δικαστήριο κατέστησε σαφές ότι για να ισχύει κάτι τέτοιο:

«[...] ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που χαρακτηρίζει την υπό εξέλιξη ένοπλη σύρραξη ... [πρέπει να] είναι τόσο υψηλός, ώστε υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να εκτιμάται ότι ο άμαχος ο οποίος θα επιστρέψει στην οικεία χώρα ή, ενδεχομένως, περιοχή θα αντιμετωπίσει, λόγω της παρουσίας του και μόνον στο έδαφος αυτής της χώρας ή της περιοχής, πραγματικό κίνδυνο να εκτεθεί σε σοβαρή απειλή κατά το άρθρο 15 στοιχείο γ) της οδηγίας.»

1.3.2. Νομολογία των εθνικών δικαστηρίων

Μετά την απόφαση *Elgafaji*, τα εθνικά δικαστήρια, αντί να προσπαθήσουν να ορίσουν περαιτέρω την εν λόγω έννοια, επιδίωξαν να προσδιορίσουν στοιχεία της φύσης και της έκτασής της (βλέπε μέρος II, ενότητα 2.2 κατωτέρω). Το εφετείο διοικητικών διαφορών του Ηνωμένου Βασιλείου (*United Kingdom Upper Tribunal, UKUT*) αποφάνθηκε ότι βομβιστικές επιθέσεις ή πυροβολισμοί:

«μπορούν ορθώς να χαρακτηριστούν αδιάκριτη άσκηση βίας υπό την έννοια ότι, παρά το γεγονός ότι μπορεί να έχουν συγκεκριμένους ή γενικούς στόχους, εκθέτουν αναπόφευκτα τους απλούς αμάχους που τυχαίνει να βρίσκονται στο σημείο της επίθεσης, στον κίνδυνο να αποτελέσουν παράπλευρες απώλειες, όπως περιγράφονται στο σκεπτικό της απόφασης. Τα χρησιμοποιούμενα μέσα μπορεί να είναι βόμβες, οι οποίες μπορούν να πλήξουν και άλλους πέραν του στόχου τους, ή πυροβολισμοί, οι οποίοι συνεπάγονται μικρότερο αλλά πραγματικό κίνδυνο παράπλευρης απώλειας ⁽²⁶⁾.»

Όσον αφορά τους γενικούς στόχους, το *UKUT* ανέφερε το παράδειγμα εκρήξεων βόμβας σε πολυσύχναστα μέρη, όπως αγορές ή τόπους στους οποίους πραγματοποιούνται θρησκευτικές λιτανείες ή συγκεντρώσεις ⁽²⁷⁾. Ερμηνεύοντας την απόφαση *Elgafaji*, το γερμανικό ομοσπονδιακό διοικητικό δικαστήριο (*FAC*) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είναι απαραίτητο να καθοριστεί αν οι πράξεις βίας συνιστούν παραβίαση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, διότι η έννοια της βίας που χρησιμοποιείται στην ΟΕΑΑ είναι ευρεία ⁽²⁸⁾. Στην εθνική νομολογία έχει εξεταστεί εκτενώς ο βαθμός στον οποίο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι έμμεσες συνέπειες της αδιακρίτως ασκούμενης βίας.

Το γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας έχει αναφέρει ως πιθανά χαρακτηριστικά της αδιάκριτης άσκησης βίας επιθέσεις και παραβιάσεις των δικαιωμάτων του άμαχου πληθυσμού και αναγκαστικές εκτοπίσεις ⁽²⁹⁾. Τέτοιου είδους χαρακτηριστικά υπήρχαν στην περίπτωση αιτούντος που χρειάστηκε να ταξιδέψει μέσω περιοχών του Αφγανιστάν που πλήττονταν από τέτοια βία ⁽³⁰⁾: η εκτίμηση δεν απαιτούσε την ανάλυση της γενικής κατάστασης που επικρατούσε σε ολόκληρη τη χώρα, αλλά μόνο στις σχετικές περιοχές ⁽³¹⁾.

⁽²⁵⁾ *Elgafaji*, ό.π., υποσημείωση 5, σκέψη 34.

⁽²⁶⁾ *Upper Tribunal, Immigration and Asylum Chamber* (εφετείο διοικητικών διαφορών, τμήμα μεταναστευσης και ασύλου) (Ηνωμένο Βασίλειο), απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2012, *HM and others [Article 15(c)] Iraq CG* κατά the Secretary of State for the Home Department, [2012] *UKUT* 00409(IAC), σκέψη 42.

⁽²⁷⁾ Ό.π.

⁽²⁸⁾ *Bundesverwaltungsgericht* (Γερμανία), απόφαση της 27ης Απριλίου 2010, 10 C 4.09, ECLI:DE:BVVerwG:2010:270410U10C4.09.0, σκέψη 34.

⁽²⁹⁾ *Conseil d'État* (Γαλλία), απόφαση της 3ης Ιουλίου 2009, αριθ. 320295, *Office Français de Protection des Réfugiés et Apatrides* κατά M. Baskarathas, αριθ. 320295.

⁽³⁰⁾ *CNDA* (Γαλλία), απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 2012, M. Samadi, αριθ. 11011903 C.

⁽³¹⁾ *CNDA* (Γαλλία), απόφαση της 28ης Μαρτίου 2013, M. Mohamed Adan, αριθ. 12017575 C.

Σε δύο αποφάσεις, το διοικητικό δικαστήριο της Δημοκρατίας της Σλοβενίας προσδιόρισε τους ακόλουθους παράγοντες οι οποίοι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση του βαθμού της βίας: άμαχοι νεκροί και τραυματίες σε μάχες, συμπεριλαμβανομένης ενδεχόμενης χρονικά περιορισμένης δυναμικής του αριθμού των νεκρών και των τραυματιών, αριθμός εσωτερικά εκτοπισθέντων, βασικές ανθρωπιστικές συνθήκες σε κέντρα εκτοπισθέντων, συμπεριλαμβανομένων εφοδιασμού σε τρόφιμα, υγιεινής και ασφάλειας και του βαθμού «αδυναμίας του κράτους» να διασφαλίσει βασικές υλικές υποδομές, τάξη, υγειονομική περίθαλψη, εφοδιασμό σε τρόφιμα, πόσιμο νερό. Το διοικητικό δικαστήριο επισήμανε ότι η αξία που προστατεύεται σε σχέση με το άρθρο 15 στοιχείο γ) δεν είναι απλώς η «επιβίωση» των αιτούντων άσυλο, αλλά και η απαγόρευση της απάνθρωπης μεταχείρισης⁽³²⁾. Το ανώτατο δικαστήριο της Σλοβενίας έκρινε ότι οι ως άνω παράγοντες είναι «νομικά λυσιτελείς»⁽³³⁾.

1.3.3. Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR)

Ομοίως, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες θεωρεί ότι ο όρος «αδιάκριτη» περιλαμβάνει «πράξεις βίας οι οποίες δεν έχουν ως στόχο συγκεκριμένο αντικείμενο ή φυσικό πρόσωπο, καθώς και πράξεις βίας οι οποίες έχουν ως στόχο συγκεκριμένο αντικείμενο ή φυσικό πρόσωπο, αλλά των οποίων οι συνέπειες ενδέχεται να βλάψουν άλλα πρόσωπα»⁽³⁴⁾.

1.3.4. Χαρακτηριστικές μορφές αδιάκριτης άσκησης βίας σε ένοπλες συρράξεις

Η φύση της βίας μπορεί να αποτελεί έναν από τους σημαντικούς παράγοντες που καθορίζουν αν η βία φαίνεται να ασκείται αδιακρίτως. Παραδείγματα τέτοιων πράξεων αδιακρίτως ασκούμενης βίας μπορεί να είναι τα εξής: μαζικές στοχευμένες βομβιστικές επιθέσεις, αεροπορικοί βομβαρδισμοί, επιθέσεις ανταρτών, παράπλευρες απώλειες σε άμεσες ή τυχαίες επιθέσεις σε περιοχές πόλεων, πολιορκία, καμένη γη, ελεύθεροι σκοπευτές, τάγματα θανάτου, επιθέσεις σε δημόσιους χώρους, λεηλασίες, χρήση αυτοσχέδιων εκρηκτικών μηχανισμών κ.λπ.

1.3.5. Ο ρόλος της στοχευμένης βίας

Όσο περισσότερο από την εκτίμηση της φύσης της βίας προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος υπήρξε ή θα υπάρξει θύμα στοχευμένης επίθεσης, τόσο περισσότερο θα πρέπει τα δικαστήρια να προβληματίζονται και να εξετάζουν εάν το εν λόγω πρόσωπο δικαιούται στην πραγματικότητα προστασία ως πρόσφυγας και όχι επικουρική προστασία. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, δεν υπάρχει λόγος να μην λαμβάνεται υπόψη η στοχευμένη βία κατά την ανάλυση του βαθμού αδιάκριτης άσκησης βίας στη σχετική περιοχή ή περιφέρεια της χώρας. Η στοχευμένη βία περιλαμβάνει τόσο ειδική όσο και γενική στόχευση: ορισμένες μορφές βίας, παρότι στοχευμένες, μπορεί να βλάψουν σημαντικό αριθμό αμάχων⁽³⁵⁾.

Περαιτέρω ανάλυση του τρόπου εκτίμησης του βαθμού αδιακρίτως ασκούμενης βίας παρέχεται στο μέρος II, στις ενότητες 2.2 και 2.3.

1.4. Λόγω

Επικουρική προστασία βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ) παρέχεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο σε σχέση με το οποίο υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστεύεται ότι, εάν επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του, θα αντιμετωπίσει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητάς του λόγω αδιάκριτης άσκησης βίας. Κρίσιμο στοιχείο για την εξέταση αιτιώδους σχέσης θα είναι ο βαθμός της εν

⁽³²⁾ Διοικητικό δικαστήριο της Σλοβενίας, αποφάσεις της 25ης Σεπτεμβρίου 2013, I U 498/2012-17 και της 29ης Ιανουαρίου 2014, I U 1327/2013-10.

⁽³³⁾ Ανώτατο δικαστήριο της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, απόφαση της 10ης Απριλίου 2014, I Up 117/2014.

⁽³⁴⁾ UNHCR, *Safe at Last?*, υποσημείωση 2, σ. 103.

⁽³⁵⁾ HM and Others, ό.π., υποσημείωση 26, σκέψη 292.

λόγω βίας ⁽³⁶⁾. Λαμβανομένου υπόψη του ευρέος ορισμού της αδιάκριτης άσκησης βίας, η απαίτηση αιτιώδους συνάφειας δεν πρέπει να εφαρμόζεται στενά. Οι συνέπειες της αδιάκριτης άσκησης βίας μπορεί να είναι τόσο έμμεσες όσο και άμεσες. Οι έμμεσες συνέπειες πράξεων βίας, όπως η πλήρης κατάρρευση της δημόσιας τάξης ως αποτέλεσμα των συρράξεων, θα πρέπει επίσης να εξετάζονται ως έναν ορισμένο βαθμό.

Θα πρέπει οι αξιόποινες πράξεις οι οποίες είναι αποτέλεσμα κατάρρευσης της δημόσιας τάξης και άλλων έμμεσων συνεπειών της αδιάκριτης άσκησης βίας να θεωρείται ότι συνιστούν αδιάκριτη άσκηση βίας κατά την έννοια του άρθρου 15 στοιχείο γ);

Το 2008 το γερμανικό FAC έκρινε ότι οι αξιόποινες πράξεις βίας, οι οποίες δεν τελούνται από ένα από τα μέρη της σύρραξης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο κατά την εκτίμηση της φύσης της σοβαρής και προσωπικής απειλής κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας ⁽³⁷⁾. Κατά το FAC, «οι γενικές απειλές κατά της ζωής, οι οποίες αποτελούν αμιγώς συνέπεια ένοπλης σύρραξης —για παράδειγμα, λόγω της επακόλουθης επιδείνωσης των συνθηκών εφοδιασμού— δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη στην εκτίμηση της έντασης του κινδύνου» ⁽³⁸⁾ και, ως εκ τούτου, δεν συνιστούν απειλή κατά την έννοια του άρθρου 15 στοιχείο γ). Το UKUT αναγνώρισε το 2010 ότι η γενική εγκληματικότητα, η οποία προκαλεί βλάβη στον απαιτούμενο βαθμό σοβαρότητας, μπορεί να είναι συνέπεια ένοπλης σύρραξης στο πλαίσιο της οποίας παύουν να ισχύουν οι συνήθεις διατάξεις τήρησης της δημόσιας τάξης. Σοβαρή κατάρρευση της δημόσιας τάξης, η οποία συνεπάγεται αναρχία και εγκληματικότητα που προκαλούν τη σοβαρή βλάβη που προβλέπεται στο άρθρο 15 στοιχείο γ), μπορεί να οδηγήσει σε αδιάκριτη άσκηση βίας στην πράξη, ακόμη και αν δεν είναι αυτός ο σκοπός της ⁽³⁹⁾. Πρέπει να υφίσταται επαρκής αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της βίας και της σύρραξης, αλλά η αδιακρίτως ασκούμενη βία που πλήττει τους αμάχους δεν είναι απαραίτητο να προκαλείται άμεσα από τις αντιμαχόμενες πλευρές ⁽⁴⁰⁾. Στο ίδιο πνεύμα, το γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας ⁽⁴¹⁾ και το ολλανδικό Συμβούλιο της Επικρατείας ⁽⁴²⁾ αποφάνθηκαν ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι έμμεσες συνέπειες των ένοπλων συρράξεων.

Ομοίως, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες τονίζει συναφώς ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κατάρρευση της δημόσιας τάξης που προκύπτει ως αποτέλεσμα αδιάκριτης άσκησης βίας. Συγκεκριμένα, η πηγή προέλευσης της αδιακρίτως ασκούμενης βίας δεν είναι ουσιώδης ⁽⁴³⁾.

Δεν μπορεί να προβλεφθεί επί του παρόντος αν η νέα και ευρεία προσέγγιση της έννοιας της ένοπλης σύρραξης, την οποία εφάρμοσε το ΔΕΕ στην απόφαση *Diakité*, θα οδηγήσει επίσης σε ευρύτερη αποδοχή των έμμεσων συνεπειών της αδιακρίτως ασκούμενης βίας ως αδιάκριτης άσκησης βίας κατά την έννοια του άρθρου 15 στοιχείο γ).

1.5. Άμαχος

1.5.1. Προσωπικό πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15 στοιχείο γ): περιορίζεται στους αμάχους

Είναι αυτονόητο ότι η ιδιότητα του αμάχου είναι απαραίτητο προαπαιτούμενο για να μπορεί ένα πρόσωπο να τύχει προστασίας βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ) ⁽⁴⁴⁾. Εάν ο αιτών δεν είναι άμαχος και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτει στο άρθρο 15 στοιχείο γ), θα πρέπει να ελεγχθεί αν εξετάστηκε, ή θα πρέπει να εξεταστεί, η δυνατότητα χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα ή προστασίας βάσει του άρθρου 15 στοιχεία α) και β), εκτός εάν ο αιτών εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των ρητρών αποκλεισμού (άρθρα 12 και 17). Συναφή ενδέχεται να είναι επίσης τα άρθρα 2 και 3 της ΕΣΔΑ (τα οποία δεν υπόκεινται σε ρήτρες αποκλεισμού).

⁽³⁶⁾ Βλέπε H. Lambert, «*Causation in International Protection from Armed Conflict*», στο D. Cantor και J.-F. Durieux (επιμ.), ό.π., σ. 65.

⁽³⁷⁾ Bundesverwaltungsgericht (Γερμανία), απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 2011, 10 C 13.10, ECLI: DE: BVerwG: 2011: 171 111U1 0C13.10.0, σκέψη 23.

⁽³⁸⁾ Bundesverwaltungsgericht (Γερμανία), απόφαση της 24ης Ιουνίου 2008, 10 C 43.07, ECLI: DE: BVerwG: 2008: 240608U10C43.0 7.0, σκέψη 35.

⁽³⁹⁾ HM and Others, ό.π., υποσημείωση 26, σκέψεις 79-80.

⁽⁴⁰⁾ Ο.π., σκέψη 45.

⁽⁴¹⁾ Baskarathas, ό.π., υποσημείωση 29.

⁽⁴²⁾ Raad van State (Κάτω Χώρες), απόφαση της 7ης Ιουλίου 2008, 200802709/1, ECLI:NL:RVS:2008:BD7524.

⁽⁴³⁾ UNHCR, *Safe at Last?*, υποσημείωση 2, σ. 60 και 103.

⁽⁴⁴⁾ C. Bauloz, ό.π., υποσημείωση 23, σ. 253 — Η επικουρική προστασία βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ) περιορίζεται προσεκτικά όσον αφορά το προσωπικό πεδίο εφαρμογής της σε αμάχους υπηκόους τρίτης χώρας ή αμάχους ανιθαγενείς οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.

1.5.2. Προσέγγιση του ορισμού η οποία ενδέχεται να απορρίπτει ορισμό βασισμένο στο ΔΑΔ

Δεδομένης της ευρείας κλίμακας των λόγων που ανέπτυξε το ΔΕΕ στην απόφαση *Diakité* για να απορρίψει τη χρήση των κριτηρίων του ΔΑΔ για τον ορισμό της έννοιας της ένοπλης σύρραξης, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι το ΔΕΕ δεν θα αποδεχόταν έναν ορισμό του αμάχου βασισμένο στο ΔΑΔ⁽⁴⁵⁾. Αντιθέτως, το ΔΕΕ θα προσπαθούσε να δώσει στον όρο το σύνηθες νόημά του στην καθημερινή γλώσσα, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη το πλαίσιο εντός του οποίου χρησιμοποιείται και τους σκοπούς που επιδιώκει η ρύθμιση στην οποία εντάσσεται (*Diakité*, σκέψη 27). Το γεγονός ότι ακόμη και στο πλαίσιο του ΔΑΔ δεν υπάρχει ομοφωνία ως προς τον ορισμό του συγκεκριμένου όρου⁽⁴⁶⁾, ενισχύει την άποψη περί ακαταλληλότητας ενός ορισμού βασισμένου στο ΔΑΔ.

Οι ορισμοί που δίνονται στα λεξικά διαφέρουν σημαντικά και, επομένως, δεν είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι και, σε κάθε περίπτωση, δεν μπορούν να βοηθήσουν, καθώς πρόκειται για ένα νόημα που είναι σύμφωνο με τους σκοπούς και τους στόχους της ΟΕΑΑ. Μια απλή ερμηνεία της καθημερινής γλώσσας μπορεί να είναι ότι οι άμαχοι είναι τα πρόσωπα εκείνα που δεν είναι μαχητές ή δεν πολεμούν, αλλά ο ορισμός αυτός είναι τόσο σύντομος ώστε δεν προσθέτει κανένα ουσιώδες στοιχείο.

1.5.3. Διάκριση μεταξύ στρατιωτικών και μη στρατιωτικών

Από το γεγονός ότι το ΔΕΕ προβλέπει σαφώς στην απόφαση *Diakité* ότι ένοπλη σύρραξη μπορεί να ανακύψει ακόμη και χωρίς την εμπλοκή του κράτους ή χωρίς το κράτος να είναι μέρος της σύρραξης («ή στην οποία δύο ή περισσότερες ένοπλες ομάδες συγκρούονται μεταξύ τους»), προκύπτει ότι ο όρος χρησιμοποιείται πρωτίστως για να διακρίνει μεταξύ μη στρατιωτικών και στρατιωτικών. Οι στρατιωτικοί μπορεί να περιλαμβάνουν τόσο μέλη των ενόπλων δυνάμεων του κράτους ή της αστυνομίας όσο και μέλη ομάδων επαναστατών ή στασιαστών (οι οποίοι καλούνται ενίοτε «άτακτοι μαχητές»).

1.5.4. Άμαχοι = όλοι οι μη μαχητές;

Εάν πρέπει να χρησιμοποιηθεί η έννοια που έχει ο όρος «άμαχος» στο διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ΔΔΑΔ)⁽⁴⁷⁾ (όπου αναγνωρίζεται ολοένα περισσότερο η συμπληρωματικότητα του ΔΔΑΔ και του ΔΑΔ), θα πρέπει ενδεχομένως να αποδοθεί στον όρο η έννοια που δίνεται σε αυτόν στο κοινό, στις τέσσερις συμβάσεις της Γενεύης του 1949, άρθρο 3: «τα πρόσωπα, άτινα δεν λαμβάνουν απ' ευθείας μέρος εις τας εχθροπραξίας, συμπεριλαμβανομένων και των προσώπων των ανηκόντων εις τα ενόπλους δυνάμεις, άτινα κατέθεσαν τα όπλα, ως και τα πρόσωπα, άτινα ετέθησαν εκτός μάχης [...]». Το τελευταίο τμήμα της φράσης αυτής υποδηλώνει ότι η παύση της συμμετοχής σε εχθροπραξίες δεν επαρκεί· ένα πρόσωπο πρέπει να λάβει ενεργά μέτρα για την απεμπλοκή του⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁵⁾ Δεν υπάρχει πάγιος ορισμός στο ΔΑΔ, αλλά ο ορισμός του G. Mettraux, *International Crimes and the ad hoc Tribunals* (OUP, 2005), θεωρείται ευρέως ότι αποτυπώνει τον ορισμό του εθμικού δικαίου· ορίζει τους αμάχους ως τα πρόσωπα εκείνα που δεν είναι, ή δεν είναι πλέον, μέλη των μαχόμενων δυνάμεων ή οργανωμένης στρατιωτικής ομάδας που ανήκει σε ένα από τα αντιμαχόμενα μέρη. Στο ΔΑΔ προβλέπεται τεκμήριο υπέρ της προστασίας και το άρθρο 50 παράγραφος 1 του συμπληρωματικού πρωτοκόλλου Ι των συμβάσεων της Γενεύης ορίζει ότι «[σ]ε περίπτωση που ανακύψει αμφιβολία για το αν ένα άτομο είναι ιδιώτης, το πρόσωπο αυτό θα θεωρείται ότι είναι ιδιώτης». Βλέπε επίσης E. Wilmschurst και S. Breau, *Perspective on the ICRC Study on Customary International Humanitarian Law* (CUP, 2007), σ. 10-11, 111-112, 406.

⁽⁴⁶⁾ Παρότι είναι κρίσιμος για την αρχή της διάκρισης του ΔΑΔ, στη μελέτη της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού (ΔΕΕΣ) για το εθμικό ΔΑΔ ο κανόνας 1 προβλέπει τα εξής: Τα μέρη της σύρραξης πρέπει να διακρίνουν πάντοτε μεταξύ αμάχων και μαχομένων [J. Henckaerts και L. Doswald-Beck, *Customary International Humanitarian Law* (CUP, 2005)].

⁽⁴⁷⁾ Στην αιτιολογική σκέψη 24 της ΟΕΑΑ προβλέπονται τα εξής: «Είναι αναγκαίο να θεσπισθούν κοινά κριτήρια βάσει των οποίων θα αποφασίζεται αν οι αιτούντες διεθνή προστασία δικαιούνται ή όχι επικουρικής προστασίας. Τα εν λόγω κριτήρια θα πρέπει να αντλούνται από τις διεθνείς υποχρεώσεις που απορρέουν από νομικές πράξεις περί δικαιωμάτων του ανθρώπου και τις πρακτικές που υφίστανται στα κράτη μέλη.» Ο γενικός εισαγγελέας P. Mengozzi επισήμανε στις προτάσεις του στην υπόθεση *Diakité* ότι από τις προπαρασκευαστικές εργασίες της οδηγίας συνάγεται ότι «η έννοια της επικουρικής προστασίας στηρίζεται στα διεθνή κείμενα σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου».

⁽⁴⁸⁾ Στην απόφαση που εξέδωσε την 1η Ιουλίου 1997, στην υπόθεση *Kalac* κατά Τουρκίας, προσφυγή αριθ. 20704/92, το ΕΔΔΑ αποφάνθηκε ότι «επιλέγοντας στρατιωτική σταδιοδρομία ο κ. Kalac αποδέχθηκε με τη θέλησή του ένα σύστημα στρατιωτικής πειθαρχίας, το οποίο συνεπάγεται, εκ της φύσης του, το ενδεχόμενο να του επιβληθούν ορισμένοι από τους περιορισμούς των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των μελών των ενόπλων δυνάμεων οι οποίοι δεν μπορούν να επιβληθούν σε μη στρατιωτικούς»· βλέπε επίσης απόφαση του ΕΔΔΑ της 8ης Ιουνίου 1976, Engel κ.λπ. κατά Κάτω Χωρών, προσφυγές αριθ. 5100/71 κ.λπ., σκέψη 57. Γενικότερα, στο πλαίσιο του ΔΔΑΔ θεωρείται ολοένα περισσότερο ότι, σε σχέση με καταστάσεις ένοπλης σύρραξης, το ΔΑΔ διαδραματίζει συμπληρωματικό ρόλο και συνιστά στην πραγματικότητα *lex specialis*: βλέπε Orna Ben-Naftali (επιμ.) *International Humanitarian Law and International Human Rights Law*, OUP, 2011, σ. 3-10.

Η προσέγγιση αυτή αντικατοπτρίζεται σε αρκετές εθνικές αποφάσεις. Στην απόφαση ZQ (serving soldier) ⁽⁴⁹⁾, το δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου που είναι αρμόδιο για θέματα ασύλου και μετανάστευσης (United Kingdom Asylum and Immigration Tribunal, UKAIT) επισήμανε ότι, στο πλαίσιο του ΔΑΔ, το γεγονός ότι ένας στρατιώτης είναι εκτός υπηρεσίας ή απών για λόγους υγείας δεν τον καθιστά απαραίτητως άμαχο. Το UKAIT παρέπεμψε στην απόφαση που εξέδωσε το τμήμα εφέσεων του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου για την πρώτη Γουγκοσλαβία (ΔΠΔΠΓ) στην υπόθεση Prosecutor κατά Blaskic ⁽⁵⁰⁾ το οποίο, στη σκέψη 114, επισήμανε τα εξής: «η συγκεκριμένη κατάσταση του θύματος κατά τον χρόνο τέλεσης των αξιόποινων πράξεων [εγκλήματα πολέμου ή εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας] ενδέχεται να μην είναι καθοριστική για τον χαρακτηρισμό του ως αμάχου ή μη. Εάν είναι πράγματι μέλος ένοπλης οργάνωσης, το γεγονός ότι είναι άοπλος ή εκτός μάχης κατά τον χρόνο τέλεσης των αξιόποινων πράξεων δεν του παρέχει καθεστώς αμάχου». Στην απόφαση HM and Others, το UKUT κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ορισμός του αμάχου δεν πρέπει να περιλαμβάνει «κανένα πρόσωπο το οποίο εμπλέκεται σε ένοπλη σύρραξη», στον οποίο περιλαμβάνονται τα μέλη των ένοπλων δυνάμεων ή της αστυνομίας ⁽⁵¹⁾. Σύμφωνα με τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού (ΔΕΕΣ), άμαχοι σε μη διεθνείς ένοπλες συρράξεις είναι «όλα τα πρόσωπα τα οποία δεν είναι μέλη των κρατικών ένοπλων δυνάμεων ή οργανωμένων ένοπλων ομάδων ενός εκ των αντιμαχόμενων μερών».

1.5.5. Εξαιρούνται από τον όρο «άμαχοι» όλα τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων και της αστυνομίας;

Δεδομένου ότι το ΔΕΕ θεωρεί ότι για τον προσδιορισμό της σημασίας των βασικών όρων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το πλαίσιο εντός του οποίου αυτοί χρησιμοποιούνται και οι σκοποί που επιδιώκει η ρύθμιση στην οποία εντάσσονται (Diakité, σκέψη 27), ενδέχεται να πρέπει να αποδοθεί στον όρο «άμαχος» ευρύτερο νόημα ώστε να υποδηλώνει κάθε πρόσωπο που είναι μη μαχητής ή δεν είναι πολεμιστής ή κάθε πρόσωπο εκτός μάχης. Κατά συνέπεια, εν αντιθέσει, για παράδειγμα, προς τη φαινομενική θέση του ΔΑΔ, μέλος των ενόπλων δυνάμεων ή της αστυνομίας το οποίο θα αντιμετώπιζε πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης μόνο εκτός υπηρεσίας στην περιφέρεια ή στην περιοχή καταγωγής του θα μπορούσε ενδεχομένως να χαρακτηριστεί άμαχος. Με βάση το σκεπτικό της απόφασης στην υπόθεση Diakité, μπορεί να θεωρηθεί ότι το Δικαστήριο έκρινε ότι ο όρος πρέπει να προσδιορίζεται με βάση πραγματικά περιστατικά και να μην αποδίδει ένα προκαθορισμένο νομικό καθεστώς ⁽⁵²⁾.

1.5.6. Αρκεί η απλή συμμετοχή σε ένοπλη ομάδα για να αποκλειστεί το καθεστώς αμάχου;

Βάσει της συλλογιστικής του ΔΕΕ στην απόφαση B και D, ⁽⁵³⁾ δεν θα ήταν ορθό να συναγάγει κανείς ότι ένα πρόσωπο δεν αποτελεί άμαχο μόνο από τη συμμετοχή του σε ένοπλη ομάδα. Στην υπόθεση B και D, η οποία αφορούσε την εφαρμογή των ρητρών αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα της ΟΕΑΑ, το ΔΕΕ αρνήθηκε να προβεί σε αυτόματες εξομοιώσεις με βάση είτε τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ είτε τις πράξεις της ΕΕ που εκδίδονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Στη σκέψη 89 της απόφασης B και D, το ΔΕΕ αποφάνθηκε ότι δεν υφίσταται ευθεία σχέση μεταξύ του ορισμού των τρομοκρατικών πράξεων στον συγκεκριμένο τομέα και στην ΟΕΑΑ «όσον αφορά τους επιδιωκόμενους σκοπούς». Επομένως, «δεν δικαιολογείται η αρμόδια αρχή, όταν προτίθεται να εξαιρέσει πρόσωπο από το καθεστώς του πρόσφυγα [...] να βασίζεται αποκλειστικώς στη συμμετοχή του σε οργάνωση που περιλαμβάνεται σε κατάλογο που καταρτίστηκε εκτός του πλαισίου που καθιέρωσε η οδηγία». Η παρουσία σε κατάλογο ή η υπαγωγή σε προβλεπόμενο ορισμό δεν πρέπει να υποκαθιστά τη μεμονωμένη αξιολόγηση συγκεκριμένων γεγονότων. Ούτε «η συμμετοχή στις δραστηριότητες τρομοκρατικής οργάνωσης [...] εμπίπτει κατ' ανάγκη και αυτομάτως στους λόγους αποκλεισμού [...] της οδηγίας».

⁽⁴⁹⁾ Asylum and Immigration Tribunal (δικαστήριο αρμόδιο για θέματα ασύλου και μετανάστευσης) (Ηνωμένο Βασίλειο) (προκάτοχος του UKUT), απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2009, ZQ (Serving Soldier) Iraq v. Secretary of State for the Home Department, CG [2009] UKAIT 00048.

⁽⁵⁰⁾ ΔΠΔΠΓ, τμήμα εφέσεων, απόφαση της 29ης Ιουλίου 2004, Prosecutor κατά Blaskic, υπόθεση αριθ. IT-95-14-A.

⁽⁵¹⁾ HM and Others, ό.π., υποσημείωση 26 παρατίθεται επίσης στην απόφαση ZQ (serving soldier), ό.π. υποσημείωση 49.

⁽⁵²⁾ C. Bauloz, ό.π., υποσημείωση 23, υποστηρίζει ότι ένας ορισμός βασισμένος σε πραγματικά περιστατικά θα πρέπει να προτιμάται από καθορισμένες νομικές κατηγορίες οι οποίες επικεντρώνονται σε υπερβολικά αυστηρά καθεστώτα.

⁽⁵³⁾ Απόφαση του ΔΕΕ (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 9ης Νοεμβρίου 2010, Bundesrepublik Deutschland κατά B και D στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-57/09 και C-101/09.

1.5.7. Ενδείξεις καθεστώτος αμάχου

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει αυτόματη εφαρμογή ορισμού από το ΔΑΔ ή από άλλο εξωγενές σύνολο κανόνων δικαίου και ότι, αντιθέτως, όπως συνέβη στην υπόθεση Β και D, το ΔΕΕ απαιτεί «πλήρη εξέταση όλων των ιδιαίτερων περιστάσεων κάθε περιπτώσεως», οι ακόλουθες ενδείξεις (οι οποίες δεν συμφωνούν κατ' ανάγκη μεταξύ τους) ενδέχεται να είναι χρήσιμες:

- Άμαχος είναι πρόσωπο το οποίο δεν ανήκει στα αντιμαχόμενα μέρη και επιδιώκει απλώς να συνεχίσει τη ζωή του, ανεξάρτητα από την κατάσταση της σύρραξης.
- Το γεγονός ότι ένα πρόσωπο είναι άοπλο ενδέχεται να μην αρκεί για να θεωρηθεί το εν λόγω πρόσωπο άμαχος, καθώς θα πρέπει επίσης να έχει ουδέτερο ρόλο στη σύρραξη.
- Πρόσωπα τα οποία συμμετέχουν με τη θέλησή τους σε ένοπλες ομάδες δεν είναι πιθανό να θεωρηθούν άμαχοι.
- Φαίνεται ότι σκοπός του ορισμού του αμάχου είναι να αποκλειστούν οι συμμετέχοντες σε πόλεμο και, επομένως, ο ορισμός καλύπτει πρόσωπα τα οποία δεν συμμετέχουν ή δεν θα συμμετείχαν ενεργά σε εχθροπραξίες.
- Θα πρέπει να διερευνάται ο ρόλος ενός προσώπου στην οργάνωση. Το ζήτημα του αν ένα πρόσωπο ενήργησε (ή θα ενεργούσε) υπό συνθήκες εξαναγκασμού θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη, για παράδειγμα, το γεγονός ότι οι φαινομενικά άμαχοι πολιτικοί εκπρόσωποι στο πλαίσιο εξέγερσης μπορεί να ευθύνονται για αποφάσεις οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα τον θάνατο προσώπων.
- Πρόσωπα τα οποία εργάζονται σε ιδρύματα του στρατού, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών νοσοκομείων, ενδέχεται να είναι δύσκολο να θεωρηθούν άμαχοι, ενώ υποχρεούνται να υπακούουν σε στρατιωτικούς κανόνες και εντολές.
- Πρόσωπο το οποίο ασκεί μη στρατιωτικό καθήκον στον στρατό, όπως ένας ιατρός, μπορεί να θεωρηθεί άμαχος, εκτός εάν η θέση του συνεπάγεται στρατιωτικό βαθμό.
- Η απουσία στρατιωτικού βαθμού διευκολύνει την προβολή του επιχειρήματος ότι ένα πρόσωπο έχει εκ των πραγμάτων καθεστώς αμάχου.
- Το άρθρο 43, με τίτλο «Ένοπλες δυνάμεις», του συμπληρωματικού πρωτοκόλλου των συμβάσεων της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 που αναφέρεται στην προστασία των θυμάτων των διεθνών ένοπλων συγκρούσεων (πρωτόκολλο 1), 8 Ιουνίου 1977, εξαιρεί από τον ορισμό των ένοπλων δυνάμεων «το ιατρικό προσωπικό και τους στρατιωτικούς ιερείς που καλύπτονται από το άρθρο 33 της τρίτης σύμβασης». Στρατιωτικός ιατρός σε στρατιωτικό νοσοκομείο που δεν συμμετέχει σε μάχες μπορεί να θεωρηθεί ότι ασκεί ουσιαστικά ανθρωπιστικό, και όχι στρατιωτικό, καθήκον, προάγοντας το δικαίωμα στη ζωή, όπως αυτό προστατεύεται από τον Χάρτη και την ΕΣΔΑ⁽⁵⁴⁾.
- Η οπτική αντίληψη είναι ένα από τα κριτήρια αναγνώρισης των αμάχων και της διάκρισής τους από τους μαχητές. Για τον καθορισμό του καθεστώτος, είναι αναγκαίο να εξετάζεται μόνον το καθήκον του προσώπου ως μη αμάχου καθώς και το ερώτημα αν το άτομο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μη άμαχος κατά την επιστροφή του.

1.5.8. Μελλοντοστραφής εκτίμηση

Δεν πρέπει να παραβλέπεται ότι, κατά την εκτίμηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, τα δικαστήρια προβληματίζονται πρωτίστως για τον υποθετικό κίνδυνο κατά την επιστροφή, δηλαδή για το ποια θα είναι η κατάσταση του αιτούντος εάν επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του. Τα ερωτήματα σχετικά με το αν ένα πρόσωπο ήταν προηγουμένως άμαχος ή μαχητής/πολεμιστής δεν θα καθορίσουν απαραίτητως το αν θα είναι (ή θα θεωρηθεί ότι είναι) άμαχος ή μαχητής/πολεμιστής κατά την επιστροφή του.

⁽⁵⁴⁾ Βλέπε, π.χ. Επιτροπή για τα ανθρώπινα δικαιώματα, απόφαση της 10ης Ιουλίου 1984, Stewart κατά Ηνωμένου Βασιλείου, προσφυγή αριθ. 10044/82, σκέψη 15, «η έννοια ότι το δικαίωμα κάθε προσώπου στη ζωή προστατεύεται από τον νόμο» υποχρεώνει το κράτος όχι μόνο να μην αφαιρεί «σκοπίμως» ζωές αλλά, επιπλέον, να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ζωής. Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορούσε την εφαρμογή του άρθρου 2 παράγραφος 2 της ΕΣΔΑ.

1.5.9. Σε περίπτωση αμφιβολίας

Εφόσον εφαρμόζεται προσέγγιση βασισμένη στα πραγματικά περιστατικά για τον καθορισμό του αν ένα πρόσωπο είναι άμαχος (δηλαδή, αν θα είναι άμαχος κατά την επιστροφή του), θα πρέπει να δίνεται σημασία στην αρχή σύμφωνα με την οποία, κατά το άρθρο 50, πρώτο εδάφιο, του συμπληρωματικού πρωτοκόλλου I, με τίτλο «Ορισμός των ιδιωτών και του αμάχου πληθυσμού»: «σε περίπτωση που ανακλύψει αμφιβολία για το αν ένα άτομο είναι ιδιώτης, το πρόσωπο αυτό θα θεωρείται ότι είναι ιδιώτης».

Το βελγικό συμβούλιο ένδικων διαφορών που αφορούν αλλοδαπούς ⁽⁵⁵⁾ έκρινε ότι, σε σχέση με αιτούντα ο οποίος είχε συνεργαστεί με τις αρχές ασύλου στην προσπάθεια υποβολής αίτησης, θα πρέπει να αναγνωρίζεται το ευεργέτημα της αμφιβολίας και το εν λόγω πρόσωπο να θεωρείται άμαχος.

1.5.10. Πρώην μαχητές και αναγκαστική στρατολόγηση

Όσον αφορά τους πρώην μαχητές (συμπεριλαμβανομένων των ανήλικων στρατιωτών), θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι ο σκοπός της ΟΕΑΑ δεν είναι να θεσπίσει πρόσθετες ρήτρες αποκλεισμού, αλλά να προσδιορίσει τα πρόσωπα που χρήζουν προστασίας. Κατά κανόνα, οι ρήτρες αποκλεισμού θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο. Το γαλλικό εθνικό δικαστήριο που είναι αρμόδιο για θέματα ασύλου αποφάνθηκε σε υπόθεση που αφορούσε Αφγανό, ότι πρώην στρατιώτης, ο οποίος αποχώρησε από τον αφγανικό στρατό, μπορεί να θεωρηθεί άμαχος ⁽⁵⁶⁾.

Η Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες συνέστησε την εφαρμογή της ακόλουθης προσέγγισης:

«Σχετικά, ο όρος “άμαχος” στο άρθρο 15 στοιχείο γ) δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για τον αποκλεισμό πρώην πολεμιστών που αποδεικνύουν ότι έχουν απαρνηθεί τις στρατιωτικές τους δραστηριότητες. Δεν αποκλείεται κατ’ ανάγκη από τη διεθνή προστασία όποιος υπήρξε πολεμιστής εάν ειλικρινά και οριστικά έχει απαρνηθεί τη στρατιωτική δράση. Τα κριτήρια για τη συνδρομή των σχετικών προϋποθέσεων σε παρόμοιες περιπτώσεις ορίστηκαν με σαφήνεια από την Εκτελεστική Επιτροπή του Προγράμματος του Υπατου Αρμοστή του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες ⁽⁵⁷⁾».

Αυτό σημαίνει ότι πρώην μαχητής, ιδίως εάν ήταν προηγουμένως μέλος των ένοπλων δυνάμεων του κράτους, μπορεί να εξακολουθήσει να θεωρείται μαχητής κατά την επιστροφή του.

Στην καθοδήγηση που εξέδωσε στις 15 Μαΐου 2013 για τη διαδικασία ασύλου σχετικά με την ανθρωπιστική προστασία, το Υπουργείο Εσωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου επισήμανε ότι μόνο πραγματικοί μη μαχητές, δηλαδή πρόσωπα τα οποία δεν ανήκουν στα αντιμαχόμενα μέρη, πληρούν τις προϋποθέσεις παροχής προστασίας βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ): «σε αυτούς μπορεί να περιλαμβάνονται πρώην μαχητές οι οποίοι έχουν απαρνηθεί πραγματικά και μόνιμα την ένοπλη δραστηριότητα».

Γενικά, αιτών ο οποίος στρατολογήθηκε αναγκαστικά ⁽⁵⁸⁾ ως στρατιώτης/μαχητής δεν χάνει για τον λόγο αυτό το καθεστώς του ως αμάχου, αλλά, όπως συμβαίνει και στην περίπτωση των ανήλικων στρατιωτών, φαίνεται ότι για την επίλυση του ζητήματος, η προσέγγιση που πρέπει να εφαρμοστεί θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα πραγματικά περιστατικά, κατ’ αναλογία προς αυτήν που εφάρμοσε το ΔΕΕ στην υπόθεση Β και D: βλέπε ανωτέρω 1.5.6.

⁽⁵⁵⁾ Conseil du contentieux des étrangers/Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (Βέλγιο), απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2007, υπόθεση 4460.

⁽⁵⁶⁾ CNDA (Γαλλία), απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2013, M. Miakhail, αριθ. 12018368 C+.

⁽⁵⁷⁾ Θέσεις της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για την Επικουρική Προστασία της οδηγίας της ΕΕ για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα στις περιπτώσεις σοβαρής και προσωπικής απειλής κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας, Ιανουάριος 2008, σ. 7. Διατίθεται στη διεύθυνση: <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=4c22ffde2>

⁽⁵⁸⁾ Πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ προσώπων που στρατολογούνται σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας καταγωγής τους (δυνάμει του οποίου η στρατιωτική θητεία μπορεί να είναι υποχρεωτική) και προσώπων που αναγκάζονται παρά τη θέλησή τους να ενταχθούν σε μια ένοπλη ομάδα: βλέπε συναφώς UNHCR *Guidelines on International Protection No. 10: «Claims to Refugee Status related to Military Service within the context of Article 1A (2) of the 1951 Convention and/or the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees»*, 3 Δεκεμβρίου 2013, ιδιαίτερα παράγραφοι 35-41.

1.6. Σοβαρή και προσωπική απειλή

Βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ), ο αιτών υποχρεούται να αποδείξει ότι υφίσταται πραγματικός κίνδυνος να αντιμετωπίσει σοβαρή απειλή βλάβης και όχι απαραίτητα να υποστεί συγκεκριμένες πράξεις βίας. Η απειλή θεωρείται συμφυής με μια γενική κατάσταση σύρραξης και αυτός είναι, ουσιαστικά, ο λόγος για τον οποίο η συγκεκριμένη διάταξη καλύπτει έναν γενικότερο κίνδυνο βλάβης σε σχέση με το άρθρο 15 στοιχεία α) ή β): βλέπε απόφαση *Elgafaji*, σκέψεις 32-34. Στην σκέψη 45 το Δικαστήριο αναφέρει τα εξής:

«Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται: Το άρθρο 15 στοιχείο γ) της οδηγίας 2004/83/ΕΚ ..., σε συνδυασμό με το άρθρο 2 στοιχείο ε) της ίδιας οδηγίας, έχει την έννοια ότι:

— η ύπαρξη σοβαρής και προσωπικής απειλής κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας ενός αιτούντος επικουρική προστασία δεν εξαρτάται από την προϋπόθεση της αποδείξεως εκ μέρους του αιτούντος ότι η απειλή τον αφορά ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του·

— η ύπαρξη τέτοιας απειλής μπορεί, κατ' εξαίρεση, να θεωρηθεί αποδεδειγμένη όταν ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που χαρακτηρίζει την υπό εξέλιξη ένοπλη σύρραξη και λαμβάνεται υπόψη από τις αρμόδιες εθνικές αρχές οι οποίες επιλαμβάνονται των αιτήσεων περί επικουρικής προστασίας ή από τα δικαστήρια κράτους μέλους ενώπιον των οποίων προσβάλλεται απόφαση περί απορρίψεως τέτοιας αιτήσεως είναι τόσο υψηλός, ώστε υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να εκτιμάται ότι ο άμαχος ο οποίος θα επιστρέψει στην οικεία χώρα ή, ενδεχομένως, περιοχή θα αντιμετωπίσει, λόγω της παρουσίας του και μόνον στο έδαφος αυτής της χώρας ή της περιοχής, πραγματικό κίνδυνο να εκτεθεί στην εν λόγω απειλή.»

1.6.1. Γενικός κίνδυνος και ειδικός κίνδυνος

Από την ανάλυση του ΔΕΕ στην απόφαση *Elgafaji*, καθίσταται σαφές ότι η ύπαρξη σοβαρής και προσωπικής απειλής κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας του αιτούντος δεν υπόκειται στην προϋπόθεση να προσκομίσει ο αιτών αποδείξεις ότι αποτελεί συγκεκριμένο στόχο λόγω παραγόντων που αφορούν ειδικά την προσωπική του κατάσταση. Ο αιτών μπορεί να θεωρηθεί ότι διατρέχει γενικό κίνδυνο τέτοιας απειλής εάν, κατ' εξαίρεση, ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που χαρακτηρίζει την υπό εξέλιξη ένοπλη σύρραξη είναι τόσο υψηλός ώστε υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να εκτιμάται ότι ο άμαχος θα αντιμετωπίσει πραγματικό κίνδυνο να εκτεθεί στην εν λόγω απειλή λόγω της παρουσίας του και μόνο στην οικεία περιοχή ή περιφέρεια. Με άλλα λόγια, η «εξατομίκευση» που απαιτείται για να καταδειχθεί ότι η απειλή είναι «προσωπική» μπορεί να επιτευχθεί είτε λόγω παραγόντων «ειδικού κινδύνου», οι οποίοι σχετίζονται με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή τις περιστάσεις ενός προσώπου, είτε λόγω παραγόντων «γενικού κινδύνου», οι οποίοι προκύπτουν από εξαιρετική κατάσταση πολύ υψηλού βαθμού βίας.

1.6.2. Η έννοια της «αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας»

Βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ), ένα πρόσωπο που διατρέχει γενικό κίνδυνο δεν αποκλείεται να διατρέχει και ειδικό κίνδυνο, και το αντίστροφο. Πράγματι, το ΔΕΕ διατύπωσε την έννοια της αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας, σύμφωνα με την οποία:

«όσο περισσότερο ο αιτών είναι σε θέση να αποδείξει ότι θίγεται ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του, τόσο μικρότερος θα είναι ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που απαιτείται προκειμένου ο αιτών να τύχει της επικουρικής προστασίας (*Elgafaji*, σκέψη 39· *Diakité*, σκέψη 31). Το αντίστροφο ισχύει επίσης: κατ' εξαίρεση, ο βαθμός βίας μπορεί να είναι τόσο υψηλός ώστε ένας άμαχος να διατρέχει πραγματικό κίνδυνο να εκτεθεί σε σοβαρή βλάβη απλώς και μόνο λόγω της παρουσίας του στο έδαφος της επηρεαζόμενης χώρας ή περιοχής (σκέψη 43). Το ΔΕΕ έκρινε ότι η ερμηνεία αυτή δεν αντέβαινε στην [τότε] αιτιολογική σκέψη 26 της οδηγίας, καθώς το γράμμα αυτής προβλέπει το ενδεχόμενο μιας τέτοιας εξαιρετικής καταστάσεως⁽⁵⁹⁾.»

⁽⁵⁹⁾ E. Tsourdi, «What Protection for Persons Fleeing Indiscriminate Violence? The Impact of the European Courts on the EU Subsidiary Protection Regime», στο D. Cantor και J-F Durieux (επιμ.), ό.π., σ. 277.

Μέσω της έννοιας της αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας, το ΔΕΕ καταφέρνει να εξισορροπήσει την προσωπική απειλή και την αδιάκριτη άσκηση βίας και να αποσαφηνίσει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμόζεται η διάταξη σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Διαπιστώνεται ότι η αντίληψη της έννοιας του «γενικού κινδύνου» από το ΔΕΕ είναι παρόμοια με την αναγνώριση στη νομολογία του ΕΔΔΑ σχετικά με το άρθρο 3 της ΕΣΔΑ της δυνατότητας να θεωρηθεί ότι ένα πρόσωπο διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης απλώς και μόνο λόγω της παρουσίας του σε κατάσταση η οποία χαρακτηρίζεται από υπερβολικά υψηλό βαθμό βίας. Στην υπόθεση N.A. κατά Ηνωμένου Βασιλείου ⁽⁶⁰⁾, στις σκέψεις 115-116, το ΕΔΔΑ αποφάνθηκε:

«115. Από την ανωτέρω επισκόπηση της νομολογίας του, προκύπτει ότι το Δικαστήριο δεν απέκλεισε ποτέ το ενδεχόμενο η γενική κατάσταση βίας σε μια χώρα προορισμού να είναι αρκούντως υψηλού βαθμού ώστε να συνεπάγεται ότι κάθε απομάκρυνση σε αυτήν θα συνιστά απαραίτητως παραβίαση του άρθρου 3 της σύμβασης. Παρόλα αυτά, το Δικαστήριο θα εφαρμόσει μια τέτοια προσέγγιση μόνο στις πιο ακραίες περιπτώσεις γενικής βίας, στις οποίες υφίσταται πραγματικός κίνδυνος κακομεταχείρισης απλώς και μόνον λόγω της έκθεσης ενός προσώπου σε τέτοια βία κατά την επιστροφή του.

116. Κατ' εξαίρεση, ωστόσο, σε περιπτώσεις στις οποίες ο αιτών υποστηρίζει ότι είναι μέλος ομάδας η οποία εκτίθεται συστηματικά σε πρακτική κακομεταχείρισης, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η προστασία που προβλέπεται στο άρθρο 3 της σύμβασης παρέχεται όταν ο αιτών αποδεικνύει ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι η εν λόγω πρακτική υφίσταται και ότι ο αιτών είναι μέλος της σχετικής ομάδας (βλέπε προπαρατεθείσα απόφαση Saadi κατά Ιταλίας, σκέψη 132). Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο δεν επιμένει ότι ο αιτών πρέπει να αποδείξει την ύπαρξη περαιτέρω ειδικών διακριτικών γνωρισμάτων, εάν κάτι τέτοιο αναιρεί την προστασία που παρέχεται με το άρθρο 3. Αυτό θα καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη την περιγραφή του αιτούντος και τις πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση στη χώρα προορισμού όσον αφορά την εν λόγω ομάδα (βλέπε προπαρατεθείσα απόφαση Salah Sheekh, σκέψη 148).»

Στην απόφαση Sufi και Elmi κατά Ηνωμένου Βασιλείου, το ΕΔΔΑ διευκρίνισε περαιτέρω ότι η εφαρμογή της προσέγγισης αυτής θα περιλαμβάνει επίσης το (λεγόμενο) κριτήριο της αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας. Το ΕΔΔΑ επιβεβαίωσε, πρώτον, ότι εάν διαπιστωθεί η ύπαρξη κινδύνου που αντιβαίνει στο άρθρο 3, «η απομάκρυνση του αιτούντος θα παραβιάζει κατ' ανάγκη το εν λόγω άρθρο, ανεξάρτητα από το αν ο κίνδυνος απορρέει από γενική κατάσταση βίας, τα προσωπικά χαρακτηριστικά του αιτούντος ή συνδυασμό αμφοτέρων των λόγων» (σκέψη 218).

Συναφώς, παρατηρήθηκαν τα εξής:

«Στην ουσία, το κριτήριο της αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας που διατυπώνεται στην απόφαση Elgafaji δεν φαίνεται να απέχει ιδιαίτερα από την πρόσφατη αυτή νομολογία του ΕΔΔΑ, τουλάχιστον όσον αφορά την εξατομίκευση. Όσον αφορά περιπτώσεις εξαιρετικά γενικευμένης και αδιακρίτως ασκούμενης βίας, το κριτήριο διατυπώνεται με παρόμοιους όρους. Το ΔΕΕ κατέστησε επίσης σαφές ότι η κατάσταση αυτή θα είναι “εξαιρετική”. Όταν η βία είναι λιγότερο έντονη, αμφότερα τα δικαστήρια απαιτούν έναν ορισμένο βαθμό εξατομίκευσης ⁽⁶¹⁾.»

Εάν εφαρμόζεται αναπροσαρμοζόμενη κλίμακα βάσει του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ, τότε πρέπει επίσης να υπάρχει και βάσει του άρθρου 15 στοιχείο β) ⁽⁶²⁾. Η πρόκληση αφορά τον τρόπο προσέγγισης μιας τέτοιας εξατομίκευσης στο πλαίσιο του άρθρου 15 στοιχείο γ): «Η δεύτερη πρόκληση απορρέει από το κριτήριο της αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας, όταν πρόκειται να προσδιοριστούν παράγοντες που αφορούν την προσωπική κατάσταση του αιτούντος σε περιπτώσεις όπου ο βαθμός βίας είναι μικρότερος» ⁽⁶³⁾. Εξηγώντας τους σχετικούς παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για να εκτιμηθεί αν ένα πρόσωπο θίγεται προσωπικά, ο γενικός εισαγγελέας M. Maduro ανέφερε ως παράδειγμα την ιδιότητα του εν λόγω προσώπου ως μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας ⁽⁶⁴⁾. Η έννοια του μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας προέρχεται από τη σύμβαση του 1951 περί του καθεστώτος των προσφύγων.

⁽⁶⁰⁾ Απόφαση του ΕΔΔΑ, της 17ης Ιουλίου 2008, N.A. κατά Ηνωμένου Βασιλείου, προσφυγή αριθ. 25904/07.

⁽⁶¹⁾ E. Tsourdi, ό.π., υποσημείωση 59, σ. 281.

⁽⁶²⁾ E. Tsourdi, ό.π., σ. 288.

⁽⁶³⁾ Ο.π.

⁽⁶⁴⁾ Ο.π.

Ωστόσο, εάν η «προσωπική κατάσταση» αφορά την ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας ή οποιονδήποτε από τους τέσσερις άλλους λόγους που προβλέπονται στη σύμβαση του 1951 περί του καθεστώτος των προσφύγων, τότε το κατάλληλο πλαίσιο για την εξέταση της αίτησης ενδέχεται να είναι αυτό του ορισμού του πρόσφυγα⁽⁶⁵⁾.

Σε κάθε περίπτωση, η προσωπική κατάσταση η οποία πρέπει να αποδειχθεί εν προκειμένω δεν μπορεί να περιορίζεται στους λόγους της σύμβασης περί του καθεστώτος των προσφύγων οι οποίοι προβλέπονται στον ορισμό του πρόσφυγα: καταρχήν, φαίνεται ότι θα περιλαμβάνει παράγοντες οι οποίοι ενδέχεται να θέτουν τον ενδιαφερόμενο σε αυξημένο κίνδυνο σε σύγκριση με τον υπόλοιπο πληθυσμό. Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο γ) προβλέπει ότι η αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας πρέπει να περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση «της ατομικής κατάστασης και των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία, ούτως ώστε να εκτιμηθεί εάν, βάσει των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη».

Επομένως, ενώ η έρευνα στο πλαίσιο του άρθρου 15 στοιχείο γ) αφορά τόσο τον ειδικό όσο και τον γενικό κίνδυνο, οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα εθνικά δικαστήρια κατά την εφαρμογή της αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας υποδηλώνουν ότι αυτή θα είναι κυρίως χρήσιμη για τις αιτήσεις που βασίζονται στην ύπαρξη γενικού κινδύνου. Οι αιτήσεις που βασίζονται σε ειδικό κίνδυνο ενδέχεται πολύ συχνά να μπορούν να εξεταστούν στο πλαίσιο του ορισμού του πρόσφυγα ή (εάν δεν υπάρχει λόγος βάσει της σύμβασης περί του καθεστώτος των προσφύγων) βάσει του άρθρου 15 στοιχείο β) ή του άρθρου 15 στοιχείο α). Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, όταν εξετάζουν υποθέσεις διεθνούς προστασίας, τα δικαστήρια πρέπει να εξετάζουν πρώτα αν ένα πρόσωπο δικαιούται προστασία ως πρόσφυγας και, ως εκ τούτου, η εφαρμογή της αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας, βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ), θα ανακύπτει μόνο εάν διαπιστωθεί ότι ο αιτών δεν απέδειξε βασίμο φόβο δίωξης.

1.7. Ζωή ή σωματική ακεραιότητα αμάχου

Όπως επισημαίνεται στην υπόθεση *Elgafaji*⁽⁶⁶⁾, το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15 στοιχείο γ) είναι πιο εκτεταμένο από εκείνο του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ και, επομένως, πρέπει να ερμηνεύεται αυτοτελώς, αλλά τηρουμένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως αυτά διασφαλίζονται από την ΕΣΔΑ.

Ούτε η ΟΕΑΑ ούτε το ΔΕΕ στις αποφάσεις του έχουν παράσχει ορισμούς των όρων «ζωή ή σωματική ακεραιότητα», καθώς πρόκειται για δύο σημαντικές αξίες για έναν άμαχο, οι οποίες επηρεάζονται από την αδιάκριτη άσκηση βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Από τη σύγκριση των διατάξεων του άρθρου 15 στοιχεία α) και β), οι οποίες αναφέρονται σε συγκεκριμένη μορφή βλάβης, με τη διάταξη του άρθρου 15 στοιχείο γ), προκύπτει σαφώς ότι το άρθρο 15 στοιχείο γ) αναφέρεται σε έναν γενικότερο κίνδυνο βλάβης⁽⁶⁷⁾.

Η βλάβη στην οποία μπορεί να εκτεθεί ο αιτών δεν είναι μόνο σωματική, αλλά μπορεί επίσης να είναι ψυχολογική ή ψυχική⁽⁶⁸⁾. Η βλάβη μπορεί επίσης να απορρέει από «έμμεσες μορφές βίας, όπως εκφοβισμός, εκβιασμός, κατάσχεση περιουσίας, έφοδοι σε σπίτια και επιχειρήσεις, σημεία ελέγχου και απαγωγή»⁽⁶⁹⁾, οι οποίες επηρεάζουν τη «σωματική ακεραιότητα» ενός αμάχου. Για τον λόγο αυτό, όταν εξετάζουν τον κίνδυνο σε περίπτωση επιστροφής, τα δικαστήρια πρέπει να εξετάζουν διεξοδικά ευρύ φάσμα στοιχείων ώστε να αξιολογούν την τοπική κατάσταση και τις τοπικές συνθήκες.

Ανοιχτό παραμένει το ζήτημα του αν ο κίνδυνος για «τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητα» περιορίζεται σε πραγματικό κίνδυνο του προσώπου να υποστεί βλάβη που προσβάλλει απαραβίαστα δικαιώματα ή αν επεκτείνεται ώστε να καλύπτει σημαντικές παραβιάσεις αναγνωρισμένων δικαιωμάτων του αιτούντος. Στην απόφαση *KH (Iraq)*, σκέψη 101, επισημαίνεται ότι:

⁽⁶⁵⁾ Ο.π.

⁽⁶⁶⁾ *Elgafaji*, ό.π., υποσημείωση 5, σκέψη 28.

⁽⁶⁷⁾ Ο.π. σκέψη 33.

⁽⁶⁸⁾ UNHCR, *Safe at Last?*, υποσημείωση 2, σ. 60.

⁽⁶⁹⁾ *HM and Others*, ό.π., υποσημείωση 26, σκέψη 114.

«[η] συγκεκριμένη διάταξη, η οποία αφορά την επικέντρωση της απειλής, τροποποιήθηκε πέντε φορές κατά την κατάρτισή της. Ο δρ McAdam (ανωτέρω σ. 75) επισημαίνει ότι η αρχική φράση “ζωή, ασφάλεια ή ελευθερία” βασιζόταν, όπως και οι επακόλουθες διατυπώσεις, στην έννοια της ελευθερίας [“ζωή ή σωματική ακεραιότητα ή ελευθερία κατά αυθαίρετης κράτησης”], αλλά διαγράφηκε τελικά λόγω της ανησυχίας ορισμένων κρατών μελών ότι θα διεύρυνε αδικαιολόγητα το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (70).»

Στο κοινό στις συμβάσεις της Γενεύης του 1949 άρθρο 3 χρησιμοποιείται η φράση «ζωή και σωματική ακεραιότητα» (αντί «ζωής ή σωματικής ακεραιότητας») και στην απόφαση ΚΗ (Ιράκ) επισημαίνεται ότι είναι σαφές ότι η συγκεκριμένη φράση δεν καλύπτει κανένα στοιχείο το οποίο σχετίζεται με μη στρατιωτικά αντικείμενα. Στο ΔΑΔ, τα αντικείμενα ορίζονται ως εξής: «κατοικίες, καταστήματα, σχολεία και άλλοι τόποι μη στρατιωτικών δραστηριοτήτων, τόποι αναψυχής και λατρείας, μέσα μεταφοράς, πολιτιστική περιουσία, νοσοκομεία και ιατρικές εγκαταστάσεις και μονάδες». Παρότι κατέστη σαφές με την απόφαση Diakité ότι οι βασικοί όροι του άρθρου 15 στοιχείο γ) δεν πρέπει να ερμηνεύονται βάσει του ΔΑΔ, η διάκριση αυτή φαίνεται αναγκαία σε κάθε ορισμό.

Στην απόφαση ΚΗ, στη σκέψη 107, το UKAIT επισήμανε διάκριση στο πλαίσιο του άρθρου 3 παράγραφος 1 μεταξύ α) προσβολών κατά «της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας», αφενός, και γ) «προσβολών κατά της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και δη ταπεινωτικών και εξευτελιστικών μεταχειρίσεων», αφετέρου. Αυτό οδήγησε το UKAIT να αμφιβάλει για το αν το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της φράσης «ζωή και σωματική ακεραιότητα» μπορούσε να επεκτείνεται σε απειλές οι οποίες συνιστούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση. Ο εγγενής περιορισμός της έννοιας της «ζωής και σωματικής ακεραιότητας» στο πλαίσιο του ΔΑΔ υποδηλώνεται περαιτέρω από το γεγονός ότι στο πρόσθετο πρωτόκολλο II (όταν κρίθηκε ότι η προστασία των αμάχων έπρεπε να αποκτήσει ευρύτερο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής) χρησιμοποιήθηκε πρόσθετη διατύπωση για την επέκταση της συγκεκριμένης προστασίας. Βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) του πρόσθετου πρωτοκόλλου II απαγορεύεται: «η βία κατά της ζωής, της υγείας και της φυσικής ή πνευματικής ευημερίας των ατόμων, ειδικότερα δε ο φόνος, καθώς και η σκληρή μεταχείριση, όπως τα βασανιστήρια, οι ακρωτηριασμοί ή οποιαδήποτε μορφή σωματικής τιμωρίας». Το UKAIT κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «[δ]εδομένου, ωστόσο, ότι “η ζωή και η σωματική ακεραιότητα” πρέπει να έχουν ευρεία έννοια, θα αποδεχθούμε ότι η φράση πρέπει να περιλαμβάνει τα μέσα επιβίωσης ενός προσώπου». Το διοικητικό δικαστήριο της Σλοβενίας αποφάνθηκε ότι η αξία που προστατεύεται σε σχέση με το άρθρο 15 στοιχείο γ) δεν είναι απλώς η «επιβίωση» των αιτούντων άσυλο, αλλά και η απαγόρευση απάνθρωπης μεταχείρισης (71).

1.8. Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής: χώρα / περιοχή / περιφέρεια

Για την εξέταση της προστασίας που παρέχεται βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ) είναι θεμελιώδους σημασίας να εκτιμηθεί η κατάσταση που επικρατεί στη χώρα επιστροφής (72). Ωστόσο, δεν είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί αν η ένοπλη σύρραξη έχει εξαπλωθεί σε ολόκληρη τη χώρα· αντιθέτως, πρέπει να δοθεί έμφαση στην περιφέρεια στην οποία ζει ο αιτών (ή στην περιοχή προορισμού) και στον καθορισμό του αν το συγκεκριμένο πρόσωπο διατρέχει κίνδυνο στην εν λόγω περιοχή ή στη διαδρομή προς αυτή. Επιπλέον, το άρθρο 8 προβλέπει ότι, ακόμη και αν ο αιτών μπορεί να αποδείξει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης στην περιοχή καταγωγής του βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ), το δικαίωμα επικουρικής προστασίας μπορεί να κατοχυρωθεί μόνο εάν ο αιτών δεν μπορεί να επιτύχει εγχώρια προστασία σε άλλο τμήμα της χώρας. Επομένως, το πρώτο ερώτημα είναι αν ο αιτών διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης στην περιοχή καταγωγής του (ή καθ' οδόν προς τη συγκεκριμένη περιοχή καταγωγής). Εάν η απάντηση είναι καταφατική, το δεύτερο ερώτημα είναι αν η σοβαρή βλάβη μπορεί να αποφευχθεί εξασφαλίζοντας εγχώρια προστασία σε άλλο τμήμα της χώρας.

(70) Asylum and Immigration Tribunal (Ηνωμένο Βασίλειο), απόφαση της 25ης Μαρτίου 2008, ΚΗ (Article 15(c) Qualification Directive) IraqCG [2008] UKAIT 00023.

(71) Διοικητικό δικαστήριο της Σλοβενίας, αποφάσεις της 25ης Σεπτεμβρίου 2013, I U 498/2012-17 και της 29ης Ιανουαρίου 2014 I U 1327/2013-10.

(72) «Η προστιθέμενη αξία του άρθρου 15 στοιχείο γ) είναι η δυνατότητα που παρέχει για την προστασία από διάφορους κινδύνους που εκδηλώνονται σε ιδιαίτερες καταστάσεις και όχι σε εξατομικευμένες στοχοποιήσεις». UNHCR, Θέσεις για την Επικουρική Προστασία, ό.π., υποσημείωση 57.

1.8.1. Προσδιορισμός της περιοχής καταγωγής

Όταν αποφασίζεται η τοποθεσία της περιοχής καταγωγής ενός αιτούντος ως προορισμός επιστροφής, απαιτείται η εφαρμογή προσέγγισης βασισμένης στα πραγματικά περιστατικά όσον αφορά την περιοχή του τελευταίου τόπου διαμονής και την περιοχή συνήθους διαμονής ⁽⁷³⁾.

1.8.2. Η περιοχή καταγωγής ως περιοχή προορισμού

Όταν εξετάζεται ο κίνδυνος στην περιοχή καταγωγής του αιτούντος, πρέπει να λαμβάνεται επίσης υπόψη αν υπάρχει δυνατότητα μετάβασης στον συγκεκριμένο προορισμό. Εάν δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα —λόγω ένοπλης σύρραξης η οποία επηρεάζει τις διαδρομές που αναμένεται εύλογα ότι θα ακολουθούνταν —, τότε πρέπει να θεωρηθεί ότι ο αιτών κατέδειξε τον κίνδυνο στην περιοχή προορισμού του βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ).

Το ΕΔΔΑ έλαβε υπόψη τον γεωγραφικό χαρακτήρα της σύρραξης στο πλαίσιο γενικευμένης βίας στην υπόθεση *Sufi και Elmi* ⁽⁷⁴⁾. Στην εθνική νομολογία σχετικά με το άρθρο 15 στοιχείο γ), το γερμανικό FAC και το γαλλικό εθνικό δικαστήριο που είναι αρμόδιο για θέματα ασύλου έκριναν ότι η εκτίμηση δεν απαιτεί ανάλυση της γενικής κατάστασης σε ολόκληρη τη χώρα, αλλά στην οικεία περιοχή ⁽⁷⁵⁾, συμπεριλαμβανομένης της διαδρομής που πρόκειται να ακολουθηθεί από το σημείο επιστροφής στην περιοχή καταγωγής ⁽⁷⁶⁾. Αυτή είναι επίσης η πάγια θέση των δικαστηρίων του Ηνωμένου Βασιλείου ⁽⁷⁷⁾.

1.8.3. Προστασία από σοβαρή βλάβη στην περιοχή προορισμού

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, όταν εξετάζεται αν υφίσταται κίνδυνος βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ) στην περιοχή καταγωγής ενός προσώπου, ο εν λόγω κίνδυνος διαπιστώνεται μόνο εάν δεν υπάρχει αποτελεσματική προστασία από αυτόν. Στο άρθρο 7 ⁽⁷⁸⁾ αναφέρεται ότι η προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης πρέπει να είναι αποτελεσματική και μη προσωρινή. Προστασία παρέχεται κατά κανόνα όταν οι υπεύθυνοι προστασίας του άρθρου 7 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να αποτρέψουν την πρόκληση σοβαρής βλάβης, μεταξύ άλλων με τη λειτουργία αποτελεσματικού νομικού συστήματος για την αποτροπή, τον εντοπισμό, την ποινική δίωξη και τον κολασμό πράξεων που συνιστούν δίωξη ή σοβαρή βλάβη, και όταν ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία αυτή.

1.8.4. Εγχώρια προστασία

Εάν υφίσταται κίνδυνος βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ) στην περιοχή καταγωγής του αιτούντος (όπως ανωτέρω), το ερώτημα θα είναι αν υπάρχει τμήμα της χώρας το οποίο δεν επηρεάζεται από τη σύρραξη στο οποίο μπορεί λογικά να αναμένεται να μετεγκατασταθεί ο ενδιαφερόμενος. Πρόκειται για την εναλλακτική λύση της εγχώριας προστασίας (ή εσωτερικό άσυλο, εσωτερική μετεγκατάσταση).

⁽⁷³⁾ Bundesverwaltungsgericht (Γερμανία), απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2013, 10 C 15.12, σκέψη 14.

⁽⁷⁴⁾ *Sufi και Elmi*, ό.π., υποσημείωση 14, σκέψεις 210, 265-292.

⁽⁷⁵⁾ *M. Mohamad Adan*, ό.π., υποσημείωση 31.

⁽⁷⁶⁾ Bundesverwaltungsgericht (Γερμανία), ό.π., σκέψη 13f. *M. Mohamad Adan*, ό.π.

⁽⁷⁷⁾ *HM and Others*, ό.π., υποσημείωση 26.

⁽⁷⁸⁾ Άρθρο 7 ΟΕΑΑ — Υπεύθυνοι προστασίας

«1. Η προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης μπορεί να παρέχεται μόνο από:

α) το κράτος ή

β) ομάδες ή οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών, που ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του κράτους, υπό την προϋπόθεση ότι επιθυμούν να προσφέρουν προστασία σύμφωνα με την παράγραφο 2 και είναι σε θέση να το πράξουν.

2. Η προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης πρέπει να είναι αποτελεσματική και μη προσωρινή. Η προστασία αυτή παρέχεται κατά κανόνα όταν οι υπεύθυνοι της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β) λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να αποτρέψουν τη δίωξη ή την πρόκληση σοβαρής βλάβης, μεταξύ άλλων με τη λειτουργία αποτελεσματικού νομικού συστήματος για τον εντοπισμό, την ποινική δίωξη και τον κολασμό πράξεων που συνιστούν δίωξη ή σοβαρή βλάβη, και όταν ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία αυτή.

3. Οσάκις τα κράτη μέλη αξιολογούν εάν διεθνής οργάνωση ελέγχει ένα κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του και παρέχει προστασία όπως περιγράφεται στην παράγραφο 2, λαμβάνουν υπόψη τυχόν κατευθυντήριες γραμμές που παρέχονται σε οικείες πράξεις της Ένωσης.»

Το άρθρο 8 ορίζει τα εξής:

«Εγχώρια προστασία

1. Στα πλαίσια της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι ο αιτών δεν χρήζει διεθνούς προστασίας εάν σε τμήμα της χώρας καταγωγής:

α) εν υπάρχει βάσιμος φόβος ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, ή

β) έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως ορίζονται στο άρθρο 7, και μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει και να γίνει δεκτός σε εκείνο το τμήμα της χώρας και μπορεί λογικά να αναμένεται να εγκατασταθεί εκεί.

2. Εξετάζοντας εάν ο αιτών έχει βάσιμο φόβο ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, ή έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης σε τμήμα της χώρας καταγωγής σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη, κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεως επί της αιτήσεως, λαμβάνουν υπόψη τις γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος, σύμφωνα με το άρθρο 4. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη λήψη ακριβών και ενημερωμένων πληροφοριών από σχετικές πηγές, όπως την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο.»

Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 27:

«Ο αιτών θα πρέπει να έχει όντως πρόσβαση στην εγχώρια προστασία κατά δίωξης ή σοβαρής βλάβης σε τμήμα της χώρας καταγωγής όπου μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει, να γίνει δεκτός και να μπορεί λογικά να αναμένεται να εγκατασταθεί. Στις περιπτώσεις που το κράτος ή τα όργανα του κράτους είναι οι υπεύθυνοι της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι δεν παρέχεται ουσιαστική προστασία στον αιτούντα. Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, η παροχή κατάλληλης φροντίδας και η πρόβλεψη ρυθμίσεων για την επιμέλειά του, οι οποίες είναι προς το μείζον συμφέρον του ασυνόδευτου ανήλικου, θα πρέπει να αποτελούν μέρος της αξιολόγησης του κατά πόσον υπάρχει πραγματικά προστασία.»

Η σημασία της εγχώριας προστασίας επιβεβαιώθηκε από το ΔΕΕ στην απόφαση *Elgafaji*, στην οποία αποφάνθηκε ότι «κατά την [...] εξατομικευμένη αξιολόγηση της αιτήσεως επικουρικής προστασίας, μπορεί, ιδίως, να λαμβάνεται υπόψη [...] η έκταση από γεωγραφικής απόψεως της καταστάσεως αδιακρίτως ασκούμενης βίας, καθώς και ο πραγματικός προορισμός του αιτούντος σε περίπτωση που αυτός επιστρέψει στην οικεία χώρα»⁽⁷⁹⁾.

Οι αρχές του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής και της εγχώριας προστασίας είναι συνδεδεμένες, υπό την έννοια ότι μπορεί να θεωρηθεί ότι υπονοείται στον ευρύτερο ορισμό της ότι η εγχώρια προστασία δεν περιλαμβάνει μόνο την προστασία που παρέχουν τρίτοι⁽⁸⁰⁾ αλλά και την αυτοπροστασία μέσω της μετεγκατάστασης σε τμήμα της χώρας στο οποίο δεν υπάρχει σύρραξη ή στο οποίο η απειλή αδιακρίτως ασκούμενης βίας λόγω της σύρραξης είναι μικρότερη.

Το άρθρο 8 παράγραφος 2 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΑ (αλλά όχι της αρχικής οδηγίας — βλέπε κατωτέρω) κάνει ειδική μνεία στην πρόσβαση σε προστασία. Στον ορισμό των υπευθύνων προστασίας του άρθρου 7 περιλαμβάνονται όχι μόνο κρατικοί υπεύθυνοι αλλά και μη κρατικοί υπεύθυνοι, οι οποίοι ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό τμήμα αυτού. Η αρχή της εγχώριας προστασίας παραπέμπει στο άρθρο 15 στο σύνολό του και μπορεί να θεωρηθεί ότι εφαρμόζεται περισσότερο στις περιπτώσεις του άρθρου 15 στοιχεία α) και β), όπου το ζήτημα είναι η ατομική στόχευση, παρά στην περίπτωση του άρθρου 15 στοιχείο γ). Αυτό οφείλεται στο ότι, αφού διαπιστωθεί απειλή αδιακρίτως ασκούμενης βίας ως αποτέλεσμα ένοπλης σύρραξης στην περιοχή καταγωγής, ενδέχεται να μην υπάρχει βιώσιμη δυνατότητα εξασφάλισης εγχώριας προστασίας στη συγκεκριμένη περιοχή, καθώς σε πολλές καταστάσεις ένοπλης σύρραξης ελάχιστα αμφισβητείται ότι η αποτελεσματική προστασία είναι μάλλον αδύνατη. «Η ικανότητα των υπευθύνων προστασίας να παρέχουν προστασία και οι ενδείξεις σχετικά με την αδυναμία του κράτους να πράξει κάτι τέτοιο» συγκαταλέγονται στις ενδείξεις για την εκτίμηση του βαθμού βίας και σοβαρής απειλής που προσδιορίζει η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες⁽⁸¹⁾.

⁽⁷⁹⁾ *Elgafaji*, ό.π., υποσημείωση 5, σκέψη 40.

⁽⁸⁰⁾ Ωστόσο, στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β) διευκρινίζεται ότι η προστασία μπορεί να παρέχεται από μη κρατικούς υπευθύνους μόνο εάν ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του κράτους και επιθυμούν να προσφέρουν προστασία σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 της ΟΕΑΑ και είναι σε θέση να το πράξουν. Βλέπε ανώτατο διοικητικό δικαστήριο της Τσεχικής Δημοκρατίας, απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2011, D.K. κατά Υπουργείου Εσωτερικών, *Azs 22/2011*.

⁽⁸¹⁾ UNHCR, *Safe at Last?*, ό.π., υποσημείωση 2.

Επομένως, η αξιολόγηση της κατάστασης όχι μόνο στην περιοχή καταγωγής του αιτούντος αλλά και σε άλλα τμήματα της χώρας, στα οποία ενδέχεται να μπορεί να παρασχεθεί εγχώρια προστασία, είναι απαραίτητη για την ορθή εξέταση του άρθρου 15 στοιχείο γ). Η αξιολόγηση των γενικών καταστάσεων που επικρατούν και των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος πρέπει να είναι διεξοδική. Σύμφωνα με την ΟΕΑΑ, η αξιολόγηση διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 4 (Αξιολόγηση των στοιχείων) και για τη «λήψη ακριβών και ενημερωμένων πληροφοριών».

Για περαιτέρω ανάλυση του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής και της εγχώριας προστασίας, βλέπε μέρος II, ενότητες 2.4 και 2.5.

Μέρος 2: Εφαρμογή

2.1. Σύνοψη: Ολιστική προσέγγιση

Στο μέρος I αναλύθηκαν τα συστατικά στοιχεία του άρθρου 15 στοιχείο γ). Στο παρόν μέρος εξετάζεται ο τρόπος εφαρμογής της διάταξης στην πράξη.

Όπως προαναφέρθηκε, για την εκτίμηση του άρθρου 15 στοιχείο γ) απαιτείται η εφαρμογή ολιστικής προσέγγισης. Τα δικαστήρια οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη διάφορα στοιχεία: ένοπλη σύρραξη, ζωή ή σωματική ακεραιότητα αμάχου, σοβαρή και προσωπική απειλή, αδιάκριτη άσκηση βίας, όριο βίας, γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής και εναλλακτική λύση εγχώριας προστασίας. Υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων αυτών στοιχείων.

Στο προσάρτημα Α παρατίθεται δέντρο αποφάσεων, στο οποίο προσδιορίζεται η λογική ακολουθία των ερωτημάτων τα οποία πρέπει να θέτουν τα δικαστήρια όταν αξιολογούν τη δυνατότητα παροχής επικουρικής προστασίας βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ). Στην παρούσα ενότητα, εξετάζονται τα κύρια θέματα της εφαρμογής τα οποία χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων.

2.2. Εκτίμηση του βαθμού βίας — πρακτική προσέγγιση

Η καθοδήγηση που παρείχε το ΔΕΕ στις αποφάσεις Elgafaji ⁽⁸²⁾ και Diakité ⁽⁸³⁾ είναι περιορισμένης εμβέλειας και είναι σαφές ότι ο τρόπος εφαρμογής του άρθρου 15 στοιχείο γ) στην πράξη εναπόκειται σε μεγάλο βαθμό στα εθνικά δικαστήρια. Συγκεκριμένα, η καθοδήγηση δεν βοηθά τα εθνικά δικαστήρια να απαντήσουν στο ερώτημα που αφορά το πώς πρέπει να αξιολογήσουν i) την κατάσταση στη σχετική περιοχή ή περιφέρεια της χώρας ώστε να εκτιμήσουν τον βαθμό της βίας και ii) αν η βία αυτή δημιουργεί πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης είτε για τους αμάχους γενικά είτε για πρόσωπα βάσει των προσωπικών τους περιστάσεων, ή συνδυασμό και των δύο.

Έως τώρα το ΔΕΕ δεν έχει παράσχει καθοδήγηση σχετικά με τα κριτήρια για την αξιολόγηση του βαθμού βίας στο πλαίσιο ένοπλης σύρραξης. Τα δικαστήρια θα πρέπει να εφαρμόζουν μια πρακτική προσέγγιση για την αξιολόγηση των αποδείξεων που προσκομίζονται προς υποστήριξη της αίτησης. Τα κριτήρια που θα εφαρμόσουν τα εθνικά δικαστήρια θα πρέπει να ανταποκρίνονται σε απαιτήσεις δυνατότητας πρακτικής εφαρμογής, προκειμένου να αποκτήσει το άρθρο 15 στοιχείο γ) πρακτική αποτελεσματικότητα. Σε επίπεδο κρατών μελών, οι υποθέσεις που βασίζονται στο άρθρο 15 στοιχείο γ) έχουν ιδιαίτερο χαρακτήρα, επειδή αντικείμενό τους είναι μια χώρα στην οποία (τουλάχιστον σε τμήματα αυτής) επικρατούν συνθήκες βίας και συρράξεις. Όπως αναλύθηκε στο μέρος I, τα δικαστήρια οφείλουν να εξετάζουν διάφορους παράγοντες και ενδείξεις: συναφώς, είναι σημαντικό να αξιοποιούνται τα διδάγματα της νομολογίας του ΕΔΔΑ και των εθνικών δικαστηρίων.

2.2.1. Νομολογία του δικαστηρίου του Στρασβούργου

Η προσέγγιση του ΕΔΔΑ όσον αφορά την αξιολόγηση του βαθμού βίας για τους σκοπούς του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ — ώστε να διαπιστωθεί αν όλοι ή οι περισσότεροι άμαχοι διατρέχουν πραγματικό κίνδυνο κακομεταχείρισης— περιγράφεται στην απόφαση Sufi και Elmi, σκέψη 241, ως ακολούθως:

«Στην παρούσα υπόθεση, οι αιτούντες υποστήριξαν ότι το επίπεδο έντασης της αδιακρίτως ασκούμενης βίας στο Μογκαντίσου ήταν αρκετά υψηλό ώστε να δημιουργεί πραγματικό κίνδυνο για τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητα οποιουδήποτε αμάχου στην πρωτεύουσα. Παρότι το Δικαστήριο έχει αποφανθεί στο παρελθόν ότι μόνο “στις πλέον ακραίες περιπτώσεις” μια κατάσταση γενικής βίας θα είναι τόσο μεγάλης έντασης ώστε να δημιουργεί τέτοιο κίνδυνο, δεν έχει παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά

⁽⁸²⁾ Elgafaji, ό.π., υποσημείωση 5, σκέψη 43.

⁽⁸³⁾ Diakité, ό.π., υποσημείωση 7, σκέψη 30.

με τον τρόπο αξιολόγησης της έντασης μιας σύρραξης. Ωστόσο, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το Asylum and Immigration Tribunal υποχρεώθηκε να διενεργήσει παρόμοια αξιολόγηση στην υπόθεση AM και AM (Σομαλία) ⁽⁸⁴⁾ (παρατίθεται ανωτέρω) και, στο πλαίσιο αυτό, προσδιόρισε τα ακόλουθα κριτήρια: πρώτον, αν οι αντιμαχόμενες πλευρές χρησιμοποιούν μεθόδους και τακτικές πολέμου οι οποίες αυξάνουν τον κίνδυνο των θυμάτων μεταξύ των αμάχων ή στοχεύουν άμεσα αμάχους· δεύτερον, αν η χρήση τέτοιων μεθόδων και/ή τακτικών είναι διαδεδομένη στις αντιμαχόμενες πλευρές· τρίτον, αν οι μάχες είναι τοπικές ή εκτεταμένες· και τέλος, ο αριθμός αμάχων που έχασαν τη ζωή τους, τραυματίστηκαν ή εκτοπίστηκαν λόγω των μαχών. Παρότι τα κριτήρια αυτά δεν πρέπει να θεωρούνται εξαντλητικός κατάλογος προς εφαρμογή σε κάθε μελλοντική υπόθεση, στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης, το Δικαστήριο εκτιμά ότι συνιστούν κατάλληλο μέτρο σύγκρισης για την αξιολόγηση του βαθμού βίας στο Μογκαντίσου.»

2.2.2. Εθνικά δικαστήρια

Ορισμένα δικαστήρια κρατών μελών έχουν εφαρμόσει παρόμοια προσέγγιση κατά την αξιολόγηση του βαθμού βίας των ένοπλων συρράξεων για τους σκοπούς του άρθρου 15 στοιχείο γ). Ωστόσο, υπάρχουν μικρές διαφορές στις μεθόδους που εφαρμόζονται καθώς και στη βαρύτητα που αποδίδεται στις διάφορες ενδείξεις.

Το UKUT αποφάνθηκε ότι ο σύνδεσμος μεταξύ της γενικευμένης ένοπλης σύρραξης και της αδιάκριτης άσκησης βίας που δημιουργεί πραγματικό κίνδυνο για τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητα υφίσταται όταν η ένταση της σύρραξης περιλαμβάνει μέσα μάχης (ανεξάρτητα από το αν αυτά επιτρέπονται ή όχι βάσει του δικαίου του πολέμου) τα οποία θέτουν σοβαρά σε κίνδυνο τους μη μαχητές με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ⁽⁸⁵⁾. Για το UKUT αυτό σήμαινε ότι η επικέντρωση στα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των νεκρών ή τραυματιών αμάχων είναι πρωταρχικής σημασίας κατά την αξιολόγηση του βαθμού βίας σε σχέση με το άρθρο 15 στοιχείο γ) ⁽⁸⁶⁾. Ωστόσο, το UKUT τόνισε ότι απαιτείται μια συνολική προσέγγιση για την αξιολόγηση του βαθμού της αδιακρίτως ασκούμενης βίας. Η προσέγγιση αυτή απαιτεί ανάλυση του βαθμού βίας τόσο από ποσοτική όσο και από ποιοτική άποψη. Η ποσοτική ανάλυση εξετάζει τον αριθμό των αμάχων που έχασαν τη ζωή τους ή τραυματίστηκαν, τον αριθμό των συμβάντων ασφάλειας κ.λπ. Η ποιοτική ανάλυση της συνεχιζόμενης βίας πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο των απειλών βίας καθώς και την ίδια τη σωματική βία, τη συμπεριφορά των αντιμαχόμενων πλευρών και τις μακροπρόθεσμες σωρευτικές συνέπειες, όταν η σύρραξη έχει ήδη διαρκέσει αρκετό χρονικό διάστημα. Μια συνολική προσέγγιση, η οποία είναι τόσο ποσοτική όσο και ποιοτική, δεν περιορίζεται στην εξακρίβωση του αριθμού των θυμάτων —τραυματίες και νεκροί— μεταξύ του άμαχου πληθυσμού, αλλά πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι οι εκτοπισμοί πληθυσμού και ο βαθμός αδυναμίας του κράτους να παράσχει προστασία είναι επίσης συναφή κριτήρια κατά την αξιολόγηση του κινδύνου που διατρέχει ο αιτών να γίνει θύμα αδιάκριτης άσκησης βίας ⁽⁸⁷⁾. Το δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου αποφάνθηκε ότι ακόμη και οι θάνατοι από προσεκτικά στοχευμένες επιθέσεις που δεν προκαλούν βλάβη σε αμάχους, αλλά μόνο σε μαχητές, συμβάλλουν στη δημιουργία κλίματος φόβου και ανασφάλειας, το οποίο αυξάνει έμμεσα την ένταση της βίας ⁽⁸⁸⁾. Για τον λόγο αυτό, κατά το UKUT, «δεν είναι ποτέ ορθό να επιχειρείται η απλή αφαίρεση της στοχευμένης βίας από το ευρύτερο σύνολο της αδιακρίτως ασκούμενης βίας» ⁽⁸⁹⁾.

Το γερμανικό FAC αποφάνθηκε ότι, κατά την αξιολόγηση του βαθμού βίας, είναι αναγκαίο να καθορίζεται ποσοτικά, κατά προσέγγιση, ο συνολικός αριθμός των αμάχων που ζουν στην οικεία περιοχή, αφενός, και ο αριθμός των πράξεων αδιάκριτης άσκησης βίας που διαπράττονται από τις αντιμαχόμενες πλευρές κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχων στη συγκεκριμένη περιοχή, αφετέρου. Επιπλέον, είναι αναγκαία η γενική αξιολόγηση του αριθμού των θυμάτων και της σοβαρότητας των απωλειών (νεκροί και τραυματίες) στον άμαχο πληθυσμό. Συναφώς, μπορούν επίσης να εφαρμοστούν κατ' αναλογία τα κριτήρια για τη διαπίστωση δίωξης ομάδας, τα οποία ανέπτυξε το FAC στο πλαίσιο του δικαίου για τους πρόσφυγες ⁽⁹⁰⁾. Επιπλέον του ποσοτικού καθορισμού του βαθμού βίας, η προσέγγιση του FAC απαιτεί γενική εκτίμηση των στατιστικών πληροφοριών όσον αφορά τον αριθμό των θυμάτων και τη σοβαρότητα της βλάβης (νεκροί και τραυματίες) στον άμαχο πληθυσμό. Η γενική αυτή εκτίμηση θα περιλαμβάνει επίσης, σε κάθε περίπτωση, αξιολόγηση της κατάστασης της παροχής ιατρικής περίθαλψης στην οικεία περιοχή, από την ποιότητα και την

⁽⁸⁴⁾ Asylum and Immigration Tribunal (Ηνωμένο Βασίλειο), AM & AM (armed conflict: risk categories) Rev 1 Somalia CG [2008] UKAIT 00091, 27 Ιανουαρίου 2009.

⁽⁸⁵⁾ HM and Others, ό.π., υποσημείωση 26, σκέψη 45.

⁽⁸⁶⁾ Ο.π., σκέψη 43.

⁽⁸⁷⁾ Ο.π., σκέψεις 271-274.

⁽⁸⁸⁾ Ο.π., σκέψη 292.

⁽⁸⁹⁾ Upper Tribunal (Ηνωμένο Βασίλειο), απόφαση της 18ης Μαΐου 2012, AK [Article 15(c)] Afghanistan CG κατά the Secretary of State for the Home Department, [2012] UKUT 00163, σκέψη 207.

⁽⁹⁰⁾ Απόφαση 10 C 4.09, ό.π., υποσημείωση 28, σκέψη 34.

προσβασιμότητα της οποίας μπορεί να εξαρτάται η σοβαρότητα των σωματικών τραυματισμών, ιδιαίτερα όσον αφορά τις μόνιμες συνέπειες που ενδέχεται να έχουν οι τραυματισμοί για τα θύματα ⁽⁹¹⁾.

Σε υπόθεση που αφορούσε την ασφάλεια στο Μογκαντίσου, το ολλανδικό Συμβούλιο της Επικρατείας αποφάνθηκε το 2010 ότι ο προσδιορισμός εξαιρετικής κατάστασης στην οποία το άρθρο 15 στοιχείο γ) εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο, απαιτεί να εξετάζονται, πέραν του αριθμού των νεκρών και των τραυματιών στην επίμαχη περιοχή, και άλλοι συναφείς παράγοντες, όπως η εσωτερική εκτόπιση, οι πρόσφυγες που εγκαταλείπουν τη χώρα και ο τυχαίος χαρακτήρας της βίας ⁽⁹²⁾.

Σύμφωνα με το γαλλικό εθνικό δικαστήριο που είναι αρμόδιο για θέματα ασύλου και το γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας, η ένταση ένοπλης σύρραξης αγγίζει τα όρια που προσδιορίζονται στην απόφαση Elgafaji σε καταστάσεις γενικευμένης βίας. Αναγκαστικοί εκτοπισμοί, παραβάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και κατοχή εδαφών είναι επίσης στοιχεία μέτρησης της έντασης της γενικευμένης βίας ⁽⁹³⁾.

2.2.3. Η θέση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες έχει καλέσει και αυτή τα δικαστήρια να λαμβάνουν υπόψη τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά στοιχεία στο πλαίσιο μιας «πραγματιστικής, ολιστικής και μελλοντοστραφούς αξιολόγησης», η οποία «δεν μπορεί να περιορίζεται σε έναν μαθηματικό υπολογισμό πιθανότητας» ⁽⁹⁴⁾. Ο οργανισμός εφιστά την προσοχή στην επιφυλακτικότητα με την οποία πρέπει να αντιμετωπίζονται τα στατιστικά στοιχεία, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών στη μεθοδολογία και στα κριτήρια συλλογής δεδομένων, των ελλιπών αναφορών κρουσμάτων βίας και της συνάφειας του γεωγραφικού και του χρονικού πεδίου εφαρμογής εντός των οποίων εξετάζονται τα συμβάντα ⁽⁹⁵⁾. Επιπλέον του αριθμού των συμβάντων ασφάλειας και των απωλειών (συμπεριλαμβανομένων θανάτων, τραυματισμών και άλλων απειλών κατά της σωματικής ακεραιότητας), θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη «το γενικό περιβάλλον ασφάλειας στη χώρα, ο εκτοπισμός πληθυσμού και ο αντίκτυπος της βίας στη συνολική ανθρωπιστική κατάσταση» ⁽⁹⁶⁾.

2.2.4. Συμπεράσματα — μη εξαντλητικός κατάλογος πιθανών ενδείξεων

Υπάρχει γενική συναίνεση μεταξύ του UKUT, του γαλλικού Συμβουλίου της Επικρατείας, του ολλανδικού Συμβουλίου της Επικρατείας, του γερμανικού FAC και του ανώτατου δικαστηρίου της Σλοβενίας ότι ο βαθμός βίας πρέπει να αξιολογείται τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά. Για τα γερμανικά δικαστήρια, η ποσοτική αξιολόγηση της βίας αποτελεί απαραίτητη αφετηρία για την αξιολόγηση της ποιότητάς της ⁽⁹⁷⁾. Οι αναφερθείσες αποφάσεις δικαστηρίων από άλλες χώρες της Ευρώπης αναδεικνύουν παρόμοιο μέλημα για την εξέταση τόσο της ποσότητας όσο και της ποιότητας κατά την αξιολόγηση. Αναμφίβολα εάν τα ποσοτικά μεγέθη για τη βία δεν είναι σημαντικά δεν μπορεί να χορηγηθεί επικουρική προστασία. Ωστόσο, ο ορισμός του κατώτατου ορίου για την εφαρμογή του άρθρου 15 στοιχείο γ) δεν είναι απλό ζήτημα ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων.

Λαμβανομένης υπόψη της ρευστότητας της νομολογίας, δεν θα ήταν συνετή η απόπειρα κατάρτισης ενός μόνιμου καταλόγου πιθανών ενδείξεων, αλλά, από την ανάλυση βασικών υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των Sufi και Elmi, K.A.B. ⁽⁹⁸⁾ (με αντικείμενο το άρθρο 3 της ΕΣΔΑ) και της νομολογίας του γερμανικού FAC, του ολλανδικού Συμβουλίου της Επικρατείας, του UKUT, του γαλλικού εθνικού δικαστηρίου που είναι αρμόδιο για το άσυλο, του ανώτατου δικαστηρίου της Σλοβενίας (ενδεικτικά) και διά παραπομπής στις κατευθυντήριες γραμμές της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σχετικά με το δικαίωμα επικουρικής προστασίας σε χώρες όπως το Ιράκ, η Σομαλία και το Αφγανιστάν, συνάγονται τρεις αρχές, οι οποίες θα πρέπει να διέπουν την αξιολόγηση:

⁽⁹¹⁾ Απόφαση 10 C 13.10., ό.π., υποσημείωση 37, σκέψη 23.

⁽⁹²⁾ Raad van State (Κάτω Χώρες), απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2010, 200905017/1/V2, ECLI:NL:RVS:2010:BL1483.

⁽⁹³⁾ Baskarathas, ό.π., υποσημείωση 29· βλέπε επίσης CNDA, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2011, αριθ. 10003854.

⁽⁹⁴⁾ UNHCR, *Safe at Last?*, υποσημείωση 2, σ. 104.

⁽⁹⁵⁾ Ό.π., σ. 46-47.

⁽⁹⁶⁾ Ό.π., σ. 104.

⁽⁹⁷⁾ H. Lambert, «The Next Frontier: Expanding Protection in Europe for Victims of Armed Conflict and Indiscriminate Violence», IJRL 2013, 224.

⁽⁹⁸⁾ Απόφαση του ΕΔΔΑ της 5ης Σεπτεμβρίου 2013, K.A.B. κατά Σουηδίας, προσφυγή αριθ. 886/11.

α) Πρώτον, η προσέγγιση πρέπει να είναι ολιστική και συνολική. Τα δικαστήρια οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη ένα ευρύ φάσμα σχετικών μεταβλητών.

β) Δεύτερον, τα δικαστήρια δεν θα πρέπει να περιορίζονται σε αμιγώς ποσοτική ανάλυση των αριθμητικών στοιχείων θανάτων και τραυματισμών αμάχων κ.λπ. Η προσέγγιση πρέπει να είναι τόσο ποιοτική όσο και ποσοτική. Κατά την αξιολόγηση της ποσότητας και της ποιότητας, τα δικαστήρια θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το ενδεχόμενο μη αναφερθέντων συμβάντων και άλλες αβεβαιότητες.

γ) Τρίτον, αξιοποιώντας τη νομολογία, η οποία με τη σειρά της λαμβάνει υπόψη πληροφορίες από ακαδημαϊκές μελέτες, τα δικαστήρια θα πρέπει να εξετάζουν ιδιαίτερα τι προκύπτει από τα αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά τις ενδείξεις καταστάσεων βίας και σύρραξης (ο κατάλογος που ακολουθεί δεν είναι εξαντλητικός):

- Τα «κριτήρια Sufi και Elmi» βάσει της απόφασης του ΕΔΔΑ:
 - οι αντιμαχόμενες πλευρές και η αντίστοιχη στρατιωτική τους ισχύς·
 - εφαρμοζόμενες μέθοδοι και τακτικές πολέμου (κίνδυνος θυμάτων μεταξύ του άμαχου πληθυσμού)·
 - είδος χρησιμοποιούμενων όπλων·
 - γεωγραφική έκταση των μαχών (τοπικές ή εκτεταμένες)·
 - αριθμός νεκρών, τραυματιών και εκτοπισμένων αμάχων ως αποτέλεσμα των μαχών.
- Η ικανότητα ή μη του κράτους να προστατεύσει τους πολίτες του κατά της βίας (όπου είναι εφικτό, θα συμβάλλει στον καθορισμό των διαφόρων ενδεχόμενων υπευθύνων προστασίας και στην εξέταση του πραγματικού ρόλου τους) / ο βαθμός αδυναμίας του κράτους να παράσχει προστασία).
- Κοινωνικοοικονομικές συνθήκες (οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν αξιολόγηση των οικονομικών και άλλων μορφών βοήθειας από διεθνείς οργανισμούς και ΜΚΟ).
- Σωρευτικές συνέπειες μακροχρόνιων ένοπλων συρράξεων.

Καταρχήν, αυτές οι μη εξαντλητικές ενδείξεις θα εφαρμόζονται όταν πρέπει να αξιολογηθεί γενικός ή ειδικός κίνδυνος για τον αιτούντα. Καθώς κάθε μεμονωμένη ένοπλη σύρραξη ενδέχεται να έχει διαφορετική μορφή, είναι εξαιρετικά σημαντικό να μην παραβλέπεται ότι ένας κατάλογος ενδείξεων —όπως ο ανωτέρω— δεν μπορεί ποτέ να είναι εξαντλητικός. Τα χαρακτηριστικά της ένοπλης σύρραξης και των άμαχων θυμάτων της ενδέχεται να αναδείξουν άλλες ενδείξεις οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

2.3. Εφαρμογή της εκτίμησης βάσει αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας

Η έννοια της αναπροσαρμοζόμενης κλίμακας, η οποία πηγάζει από την απόφαση Elgafaji (παρότι δεν περιγράφεται συγκεκριμένα ως τέτοια στην απόφαση), παρέχει ένα πλαίσιο για την εκτίμηση της σχετικής σημασίας των εννοιών του γενικού κινδύνου (όταν υπάρχει αδιακρίτως ασκούμενη βία σε τόσο υψηλό βαθμό ώστε και μόνο η ιδιότητα του αμάχου συνιστά κίνδυνο) και του ειδικού κινδύνου (όταν υπάρχει εξατομικευμένη απειλή). Με τον τρόπο αυτό αποκτά υπόσταση και νόημα η διατύπωση της αιτιολογικής σκέψης 35 (πρώην 26) στο προοίμιο της ΟΕΑΑ: η ύπαρξη σοβαρής και προσωπικής απειλής για τους αμάχους μπορεί να θεωρηθεί κατ' εξαίρεση διαπιστωθείσα, εάν ο βαθμός αδιακρίτως ασκούμενης βίας που χαρακτηρίζει την ένοπλη σύρραξη σε εξέλιξη είναι υψηλός: αυτή είναι η διάσταση γενικού κινδύνου του άρθρου 15 στοιχείο γ). Εάν υπάρχει γενικός κίνδυνος, το ζήτημα της αξιοπιστίας είναι αλυσιτελές· πιο συγκεκριμένα, η αξιοπιστία περιορίζεται στον έλεγχο του αν ο αιτών προέρχεται από τη συγκεκριμένη χώρα ή περιοχή.

Ωστόσο, η αίτηση επικουρικής προστασίας ενδέχεται να γίνει δεκτή βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ), ακόμη και όταν ο βαθμός αδιακρίτως ασκούμενης βίας είναι μικρότερος, εάν ο αιτών είναι σε θέση να αποδείξει ότι θίγεται ειδικώς λόγω χαρακτηριστικών της κατάστασής του: αυτή είναι η διάσταση ειδικού κινδύνου του άρθρου 15 στοιχείο γ). Με την αναπροσαρμοζόμενη κλίμακα σχηματοποιείται ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να αξιολογείται ο ειδικός κίνδυνος: «όσο περισσότερο ο αιτών είναι σε θέση να αποδείξει ότι θίγεται ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του, τόσο μικρότερος θα είναι ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που απαιτείται προκειμένου ο αιτών να τύχει της επικουρικής προστασίας» (Elgafaji, σκέψη 39, Diakité, σκέψη 31). Στην περίπτωση αυτή, η αξιολόγηση της αξιοπιστίας αποκτά σημασία.

Τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του βαθμού αδιακρίτως ασκούμενης βίας απαριθμούνται ανωτέρω (βλέπε ενότητα 1.3 «Αδιάκριτη άσκηση βίας»).

Είναι σαφές ότι η αξιολόγηση του ειδικού κινδύνου βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ) πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο παρόμοιο με την αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας βάσει του άρθρου 15 στοιχεία α) και β). Αυτό συνάγεται από την επιμονή του ΔΕΕ στο γεγονός ότι «η ερμηνεία της εν λόγω διατάξεως [άρθρο 15 στοιχείο γ)] πρέπει να γίνεται λαμβανομένου υπόψη του συστήματος στο οποίο εντάσσεται, δηλαδή σε σχέση με τις λοιπές δύο περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 15 και, επομένως, να ερμηνεύεται σε στενή συνάρτηση με την εξατομίκευση αυτή»⁽⁹⁹⁾. Η πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι δικαστές στην εθνική νομολογία έως σήμερα (βλέπε μέρος II, ενότητα 2.31 κατωτέρω) συνίσταται στο γεγονός ότι, για την εφαρμογή του άρθρου 15 στοιχείο γ) σε καταστάσεις στις οποίες ο βαθμός αδιακρίτως ασκούμενης βίας δεν είναι τόσο υψηλός ώστε να διατρέχουν οι άμαχοι γενικό κίνδυνο, είναι συχνά δύσκολο να αντιληφθούν για ποιον λόγο η περίπτωση αιτούντος ο οποίος μπορεί να καταδείξει προσωπικές περιστάσεις οι οποίες αυξάνουν τον κίνδυνο πρέπει να εξεταστεί βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ). Όπως προαναφέρθηκε, ενδέχεται στην πραγματικότητα ο αιτών να δικαιούται προστασία ως πρόσφυγας ή επικουρική προστασία βάσει του άρθρου 15 στοιχεία β) (¹⁰⁰) ή α). Επομένως, το άρθρο 15 στοιχείο γ) ενδέχεται να είναι κυρίως χρήσιμο σε υποθέσεις στις οποίες το ζήτημα είναι αν υφίσταται γενικός κίνδυνος για όλους τους αμάχους.

Νομολογία των εθνικών δικαστηρίων

Μετά την απόφαση Elgafaji, το γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας αποφάνθηκε στην υπόθεση Baskarathas (¹⁰¹) ότι δεν απαιτείται να αποδείξει ο αιτών ειδική στόχευση λόγω της προσωπικής του κατάστασης, όταν ο βαθμός αδιακρίτως ασκούμενης βίας είναι τέτοιος ώστε υπάρχουν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι να πιστευτεί ότι ένας άμαχος θα διατρέχει κίνδυνο αποκλειστικά και μόνο λόγω της παρουσίας του στο έδαφος, κάτι το οποίο ίσχυε, σύμφωνα με το γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας, στην περίπτωση της Σρι Λάνκα το καλοκαίρι του 2009.

Το γαλλικό εθνικό δικαστήριο που είναι αρμόδιο για θέματα ασύλου έλαβε υπόψη το νεαρό της ηλικίας του αιτούντος άσυλο ως προσωπικό στοιχείο κατά την αξιολόγηση του πραγματικού κινδύνου σοβαρής βλάβης που διέτρεχε ο αιτών σε αρκετές υποθέσεις που αφορούσαν Αφγανούς. Σύμφωνα με το εν λόγω δικαστήριο, το συγκεκριμένο στοιχείο είναι προσωπικό στοιχείο το οποίο αυξάνει τον κίνδυνο και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση όταν ο βαθμός βίας είναι μικρότερος. Ως εκ τούτου, παρασχέθηκε επικουρική προστασία. Το δικαστήριο έλαβε επίσης υπόψη στοιχεία σχετικά με το νεαρό της ηλικίας, όπως τον θάνατο των γονέων, την έλλειψη οικογενειακών δεσμών, την έκθεση σε βία και την αναγκαστική στρατολόγηση σε μία από τις ένοπλες δυνάμεις (¹⁰²). Ένα άλλο προσωπικό στοιχείο το οποίο το δικαστήριο έκανε δεκτό ως επαυξητικό του κινδύνου, αναδείχθηκε στην υπόθεση ενός άνδρα από το Βόρειο Κίβου (Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό), στην οποία το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι επαγγελματίες οι οποίοι αναγκάζονταν να ταξιδεύουν από και προς την Ανγκόλα θα εκτίθεντο σε βίαιες πράξεις ένοπλων ομάδων (¹⁰³). Ένα σχετικό ζήτημα εν προκειμένω ήταν αν το συγκεκριμένο επάγγελμα του αιτούντος είναι θεμελιώδες στοιχείο της ταυτότητάς του ούτως ώστε να μην μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα αλλάξει επάγγελμα προκειμένου να αποφύγει ενδεχόμενη βλάβη.

Το γερμανικό FAC έχει παράσχει παραδείγματα προσωπικών περιστάσεων που αυξάνουν την απειλή λόγω αδιακρίτης άσκησης βίας: π.χ. εάν το επάγγελμα του αιτούντος τον υποχρεώνει να βρίσκεται κοντά στις πράξεις βίας, όπως γιατροί ή δημοσιογράφοι. Προσωπικές περιστάσεις, όπως η θρησκεία ή η εθνότητα, μπορούν επίσης να ληφθούν υπόψη, εάν δεν συνεπάγονται τη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα. Στην περίπτωση τέτοιων προσωπικών περιστάσεων, το FAC απαίτησε επίσης υψηλό βαθμό αδιακρίτως ασκούμενης βίας ή υψηλή απειλή για τον άμαχο πληθυσμό στην περιοχή. Σχετικές ενδείξεις μπορεί να είναι ο αριθμός των πράξεων αδιακρίτως ασκούμενης βίας, τα θύματα και η σοβαρότητα των απωλειών μεταξύ των αμάχων (¹⁰⁴).

Το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο της Βαυαρίας δεν θεώρησε πως το γεγονός ότι ο αιτών ανήκε στη μειονότητα των Χαζάρων (Αφγανιστάν) αποτελούσε προσωπική περίπτωση επαυξητική του κινδύνου. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που είχε στη διάθεση του το εν λόγω δικαστήριο, η συνολική κατάσταση της φυλής των Χαζάρων, η οποία υφίσταται παραδοσιακά διακρίσεις, έχει βελτιωθεί, παρότι εξακολουθούν να υπάρχουν παραδοσιακές εντάσεις οι οποίες αναβιώνουν κατά καιρούς. Οι Χαζάροι ζούσαν ανέκαθεν στις επαρχίες Παρβάν και Καμπούλ

⁽⁹⁹⁾ Elgafaji, ό.π., υποσημείωση 5, σκέψη 38.

⁽¹⁰⁰⁾ Βλέπε προτάσεις γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση M'Boadj, ό.π., υποσημείωση 9 όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15 στοιχείο β).

⁽¹⁰¹⁾ Baskarathas, ό.π., υποσημείωση 29.

⁽¹⁰²⁾ CNDA (Γαλλία), απόφαση της 21ης Μαρτίου 2013, M. Youma Khan, αριθ. 12025577 C· CNDA, απόφαση της 2ας Ιουλίου 2012, M. Ahmad Zai αριθ. 12006088 C· CNDA, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2011, M. Hosseini αριθ. 10003854 C+· CNDA, απόφαση της 3ης Ιουνίου 2011 M.

⁽¹⁰³⁾ CNDA, απόφαση της 5ης Σεπτεμβρίου 2013, M. Muela αριθ. 13001980 C.

⁽¹⁰⁴⁾ Bundesverwaltungsgericht (Γερμανία), απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 2013, BVerwG 10 C 23.12, σκέψη 33.

και, σύμφωνα με πληροφορίες της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, πολλοί Χαζάροι επέστρεψαν στην εν λόγω περιοχή. Ούτε το γεγονός ότι ο αιτών είναι μέλος της θρησκευτικής ομάδας των σιτών συνιστά προσωπική κατάσταση επαυξητική του κινδύνου, καθώς το 15% του αφγανικού πληθυσμού είναι σίτες ⁽¹⁰⁵⁾.

Το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας αποφάνθηκε ότι πρέπει να υφίσταται σοβαρή και προσωπική απειλή. Αυτό συμβαίνει μόνο εάν γενικοί κίνδυνοι συσσωρεύονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε όλοι οι κάτοικοι της περιοχής να θίγονται σοβαρά και προσωπικά ή εάν ένα πρόσωπο θίγεται ιδιαίτερα λόγω προσωπικών περιστάσεων που αυξάνουν τον κίνδυνο. Αυτές οι προσωπικές περιστάσεις που αυξάνουν τον κίνδυνο μπορεί να απορρέουν επίσης από την ιδιότητα μέλους μιας ομάδας ⁽¹⁰⁶⁾.

Στην απόφαση HM and Others, το UKUT εξήγησε τη θέση του σχετικά με το σκεπτικό του ΔΕΕ στην απόφαση Elgafaji:

«Γίνεται αντιληπτό ότι το ΔΕΕ θεώρησε στην εν λόγω υπόθεση ότι ένα πρόσωπο το οποίο διατρέχει πραγματικό κίνδυνο να αποτελέσει ειδικό ή γενικότερο στόχο αδιάκριτης άσκησης βίας μπορεί να τύχει προστασίας, όταν ο γενικός βαθμός βίας δεν αρκεί για να διαπιστωθεί ο αναγκαίος κίνδυνος για κάποιον που δεν μπορεί να αποδείξει οποιονδήποτε συγκεκριμένο λόγο για τον οποίο θίγεται από τη βία, παρά μόνο εάν ο βαθμός βίας είναι υψηλός ⁽¹⁰⁷⁾.»

Το UKUT εξέτασε αν θα μπορούσε να θεωρηθεί, διά παραπομπής στην αναπροσαρμοζόμενη κλίμακα, ότι υφίσταται αυξημένος κίνδυνος για τους αμάχους στο Ιράκ που είναι σουνίτες ή σίτες ή Κούρδοι ή πρώην μέλη του Μπάαθ. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, κατά κανόνα, δεν μπορούσε να θεωρηθεί κάτι τέτοιο. Στη σκέψη 297, το UKUT αποφάνθηκε ως εξής:

«Εκτιμούμε ότι οι λοιπές αποδείξεις που αφορούν τους σουνίτες και τους σίτες αναδεικνύουν παρόμοια εικόνα. Ωστόσο, ενώ για τους ανωτέρω λόγους εκτιμούμε ότι οι αποδείξεις είναι στο σύνολό τους ανεπαρκείς για να διαπιστωθεί ότι η ιδιότητα του σουνίτη ή του σίτη συνιστά αφ' εαυτής "κατηγορία αυξημένου κινδύνου", στο πλαίσιο του άρθρου 15 στοιχείο γ), γίνεται δεκτό ότι, ανάλογα με τις προσωπικές περιστάσεις, και ιδίως το ενδεχόμενο επιστροφής σε περιοχή στην οποία οι σουνίτες ή σίτες αδελφοί του αποτελούν μειονότητα, ένα πρόσωπο ενδέχεται να μπορεί να αποδείξει πραγματικό κίνδυνο κατά το άρθρο 15 στοιχείο γ). (Βεβαίως, ένα πρόσωπο ενδέχεται επίσης να μπορεί να αποδείξει πραγματικό κίνδυνο δίωξης βάσει της σύμβασης για το καθεστώς των προσφύγων ή μεταχείρισης που αντιβαίνει στο άρθρο 3 της ΕΣΔΑ).»

2.4. Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής: χώρα / περιοχή / περιφέρεια

Τα δικαστήρια στα οποία προσκομίζονται αποδείξεις για την ύπαρξη ένοπλης σύρραξης στη χώρα καταγωγής θα πρέπει να εξακριβώνουν τη γεωγραφική έκταση της εν λόγω σύρραξης. Εάν ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας σε ολόκληρη τη χώρα είναι τόσο υψηλός ώστε τα πρόσωπα να διατρέχουν κίνδυνο κατά το άρθρο 15 στοιχείο γ) αποκλειστικά και μόνο επειδή είναι άμαχοι, ο αιτών θα δικαιούται επικουρική προστασία. Ωστόσο, εάν η περιοχή της χώρας που επηρεάζεται από έναν τόσο υψηλό βαθμό αδιακρίτως ασκούμενης βίας περιορίζεται γεωγραφικά μόνο σε τμήμα ή τμήματα της χώρας καταγωγής, και εκτός εάν το κράτος μέλος δεν εφαρμόζει το άρθρο 8, η ικανότητα του αιτούντος να αποδείξει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης στην περιοχή καταγωγής, βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ), απλώς και μόνο επειδή ο αιτών είναι άμαχος, θα εξαρτάται από το αν η περιοχή καταγωγής συγκαταλέγεται σε αυτές στις οποίες υπάρχει τόσο υψηλός βαθμός βίας. Οι πρακτικές πτυχές της μετάβασης και της παραμονής ή της εγκατάστασης στο συγκεκριμένο τμήμα της χώρας πρέπει επίσης να αξιολογούνται ώστε να εξακριβώνεται αν μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι ο αιτών μπορεί να μετεγκατασταθεί εκεί. Στους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη μπορεί να περιλαμβάνονται η ασφάλεια γύρω από τον αερολιμένα / την πόλη επιστροφής, σε συνδυασμό με την ασφάλεια της διαδρομής που πρέπει να ακολουθηθεί για τη μετάβαση στην περιοχή στην οποία δεν υπάρχει σύρραξη. Σε χώρα στο εσωτερικό της οποίας περιορίζεται η ελευθερία κυκλοφορίας, θα πρέπει ενδεχομένως να διαπιστωθεί η νομιμότητα της εγκατάστασης στην περιοχή. Όπως προαναφέρθηκε, εάν ένα πρόσωπο δεν μπορεί να μεταβεί με ασφάλεια

⁽¹⁰⁵⁾ Ανώτατο διοικητικό δικαστήριο της Βαυαρίας (Γερμανία), απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 2011, 13a B 10.30394.

⁽¹⁰⁶⁾ Ανώτατο διοικητικό δικαστήριο Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας (Γερμανία), απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 2010, 9 A 3642/06.A.

⁽¹⁰⁷⁾ HM and Others, ό.π., υποσημείωση 26, σκέψη 40.

στην περιοχή προορισμού, λόγω της κατάστασης ένοπλης σύρραξης στη χώρα, θεωρείται ότι έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη κινδύνου βάσει του άρθρου 15 στοιχείο γ) στην περιοχή καταγωγής.

2.5. Εγχώρια προστασία

Οι ειδικές διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 2 περί εγχώριας προστασίας αναφέρονται σε «τμήμα της χώρας καταγωγής». Εξυπακούεται ότι, εφόσον έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη κινδύνου σοβαρής βλάβης λόγω αδιάκριτης άσκησης βίας η οποία αντιβαίνει στο άρθρο 15 στοιχείο γ), και εκτός εάν το κράτος μέλος δεν εφαρμόζει το άρθρο 8, τα δικαστήρια πρέπει να έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει δυνατότητα εγχώριας προστασίας.

Δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο αιτών διαθέτει βιώσιμη εναλλακτική λύση εγχώριας προστασίας, εάν i) στο/στα εναλλακτικό/-ά τμήμα/-τα της χώρας υφίσταται επίσης πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης (κατά της οποίας δεν υπάρχει αποτελεσματική προστασία) ή ii) δεν είναι εύλογο να αναμένεται ότι ο αιτών μπορεί να μετεγκατασταθεί εκεί ή iii) ο αιτών δεν μπορεί να μεταβεί από πρακτική άποψη στο/στα εν λόγω τμήμα/-τα⁽¹⁰⁸⁾. Όταν εξετάζεται αν υφίσταται προστασία κατά σοβαρής βλάβης σε άλλο/-α τμήμα/-τα της χώρας, πρέπει να εξετάζεται η φύση της εν λόγω προστασίας και για τον σκοπό αυτό πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η προέλευση της προστασίας, η αποτελεσματικότητα και η μονιμότητά της, σύμφωνα με το άρθρο 7.

Το άρθρο 8 παράγραφος 2 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις καταστάσεις που επικρατούν στη χώρα καταγωγής κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης. Το UKUT έχει αποφανθεί ότι αυτό δεν δημιουργεί νομική υποχρέωση για το κράτος να αποδείξει ότι υπάρχει τμήμα στη χώρα στο οποίο μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι ο αιτών, ο οποίος απέδειξε βάσιμο φόβο επιστροφής στην περιοχή καταγωγής του, μπορεί να μεταβεί και να ζήσει. Το βάρος απόδειξης φέρει ο αιτών, αλλά στην πράξη το κράτος είναι αυτό που πρέπει να θέσει το ζήτημα της εγχώριας μετεγκατάστασης, και ο αιτών θα πρέπει τότε να αποδείξει τον ισχυρισμό του ότι δεν μπορεί εύλογα να μετεγκατασταθεί εκεί⁽¹⁰⁹⁾.

2.5.1. Άρθρο 8 (αρχική και αναδιατυπωμένη ΟΕΑΑ)

Υπάρχουν διαφορές μεταξύ του αρχικού και του αναδιατυπωμένου κειμένου του άρθρου 8 οι οποίες δεν έχουν ακόμη εξεταστεί από το ΔΕΕ, αλλά οι αλλαγές ενδέχεται να έχουν πρακτικές συνέπειες. Στην αρχική μορφή του, το άρθρο 8⁽¹¹⁰⁾ αναγνώριζε ότι η απειλή ενδέχεται να μην υφίσταται σε ολόκληρη τη χώρα καταγωγής και ότι, επομένως, ο αιτών δεν θα χρήζει διεθνούς προστασίας, εάν μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι το εν λόγω πρόσωπο μπορεί να παραμείνει σε άλλο τμήμα της χώρας, παρά τα τεχνικά εμπόδια στην επιστροφή του. Στην αναδιατυπωμένη ΟΕΑΑ (βλέπε ανωτέρω 1.8), το άρθρο τροποποιήθηκε και προβλέπεται πλέον όχι μόνο ότι ο αιτών μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα παραμείνει σε άλλο τμήμα της χώρας, αλλά ότι μπορεί επίσης νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει και να γίνει δεκτός σε εκείνο το τμήμα της χώρας και μπορεί λογικά να αναμένεται να εγκατασταθεί εκεί. Δεν υπάρχει πλέον αναφορά στον όρο «τεχνικά εμπόδια» του οποίου η ερμηνεία είχε προκαλέσει δυσκολίες. Ενδέχεται να μπορεί να υποστηριχθεί βάσιμα ότι η αναδιατύπωση των συγκεκριμένων πτυχών της διάταξης αποσκοπεί στην αποσαφήνιση των όσων υπονοούσαν στην αρχική διατύπωση.

⁽¹⁰⁸⁾ Το σημείο i) καλείται ενίοτε σκέλος «ασφάλειας»· το σημείο ii) σκέλος «εύλογου χαρακτήρα» και το σημείο iii) σκέλος «πρόσβασης».

⁽¹⁰⁹⁾ Upper Tribunal (Ηνωμένο Βασίλειο), απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2011, AMM and others (conflict; humanitarian crisis; returnees; FGM) Somalia κατά Secretary of State for the Home Department, CG [2011] UKUT 00445 (IAC). Για την πιο πρόσφατη απόφαση σχετικά με την κατάσταση στο Μογκαντίσου, βλέπε την απόφαση του Upper Tribunal στην υπόθεση MOJ and others (Return to Mogadishu) (Rev1) (CG) [2014] UKUT 442 (IAC).

⁽¹¹⁰⁾ Το άρθρο 8 — αρχικό κείμενο [εξακολουθεί να εφαρμόζεται στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο (βλέπε υποσημείωση 1)] ορίζει τα εξής:

«Εγχώρια προστασία

1. Στα πλαίσια της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι ο αιτών δεν χρήζει διεθνούς προστασίας εάν σε τμήμα της χώρας καταγωγής δεν υφίσταται βάσιμος φόβος δίωξης ή πραγματικός κίνδυνος πρόκλησης σοβαρής βλάβης, είναι δε εύλογως αναμενόμενο ο αιτών να παραμείνει στο τμήμα αυτό της χώρας.

2. Εξετάζοντας εάν η κατάσταση σε τμήμα της χώρας καταγωγής αντιστοιχεί στην περιγραφόμενη με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη, κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεως επί της αιτήσεως, λαμβάνουν υπόψη τις γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος.

3. Η παράγραφος 1 μπορεί να εφαρμόζεται παρά τα τεχνικά εμπόδια επιστροφής.»

Ο όρος «εγκατασταθεί» ⁽¹¹¹⁾ στην αναδιατυπωμένη ΟΕΑΑ διαφέρει από τον όρο «παραμείνει» της αρχικής οδηγίας, και ενδέχεται να απαιτείται μια πιο σταθερή κατάσταση.

Το άρθρο 8 παράγραφος 2 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΑ επιβάλλει ειδική υποχρέωση στα κράτη μέλη, όταν αποφασίζουν περί του αν ο αιτών διαθέτει βιώσιμη εναλλακτική λύση εγχώριας προστασίας, να εξασφαλίζουν ακριβείς και ενημερωμένες πληροφορίες από σχετικές πηγές όσον αφορά τις συνθήκες που επικρατούν στο/στα προτεινόμενο/-α εναλλακτικό/-ά τμήμα/-τα της χώρας:

«[...] τα κράτη μέλη, κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεως επί της αιτήσεως, λαμβάνουν υπόψη τις γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος, σύμφωνα με το άρθρο 4. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη λήψη ακριβών και ενημερωμένων πληροφοριών από σχετικές πηγές, όπως την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο.»

⁽¹¹¹⁾ Τον όρο χρησιμοποιεί επίσης το ΕΔΔΑ: βλέπε π.χ. απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 2007, Salah Skeeckh κατά Κάτω Χωρών, προσφυγή αριθ. 1948/04 [2007] ECHR 36, σκέψη 141: «Το Δικαστήριο εκτιμά ότι, ως προϋπόθεση για την επίκληση εναλλακτικής λύσης εσωτερικού ασύλου, πρέπει να υφίστανται ορισμένες εγγυήσεις: το πρόσωπο που θα απελαθεί πρέπει να είναι σε θέση να ταξιδέψει στη σχετική περιοχή, να γίνει δεκτό και να μπορεί να εγκατασταθεί εκεί, διαφορετικά ενδέχεται να ανακύπτει ζήτημα βάσει του άρθρου 3, πόσω μάλλον εάν, απουσία τέτοιων εγγυήσεων, υπάρχει ενδεχόμενο να καταλήξει ο απελαθείς σε τμήμα της χώρας καταγωγής στο οποίο ενδέχεται να υποστεί κακομεταχείριση.»

Προσάρτημα Α — Δέντρο αποφάσεων

A. Άρνηση χορήγησης προστασίας με καθεστώς πρόσφυγα;

Επικουρική προστασία μπορεί να χορηγηθεί μόνο σε πρόσωπα τα οποία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να αναγνωριστούν ως πρόσφυγες [άρθρο 2 στοιχείο στ)].

B. Κατάσταση στην περιοχή καταγωγής η οποία συνιστά κίνδυνο κατά το άρθρο 15 στοιχείο γ);

1. Είναι η κατάσταση στην περιοχή καταγωγής του αιτούντος κατάσταση ένοπλης σύρραξης;
2. Εάν ναι, χαρακτηρίζεται από αδιάκριτη άσκηση βίας σε βαθμό τόσο υψηλό ώστε τα πρόσωπα να διατρέχουν πραγματικό κίνδυνο να υποστούν σοβαρή βλάβη απλώς και μόνο επειδή είναι άμαχοι (ερώτημα «γενικού κινδύνου»);
3. Ακόμη και αν η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα είναι αρνητική, μπορεί παρόλα αυτά ο αιτών να αποδείξει ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη επικαλούμενος ειδική βλάβη ή βλάβες που αντιμετωπίζει λόγω προσωπικών περιστάσεων σε συνδυασμό με τις συνθήκες αδιάκριτης άσκησης βίας (σε μικρότερο βαθμό); Όσο περισσότερο ο αιτών μπορεί να αποδείξει ότι θίγεται ειδικώς τόσο μικρότερος απαιτείται να είναι ο βαθμός αδιάκριτης άσκησης βίας (ερώτημα «ειδικού κινδύνου»).

Για να απαντήσουν καταφατικά σε οποιοδήποτε από τα ως άνω ερωτήματα, τα δικαστήρια πρέπει να βεβαιωθούν ότι δεν υπάρχει αποτελεσματική προστασία κατά της σοβαρής βλάβης σύμφωνα με το άρθρο 7 (ερώτημα προστασίας).

Δεδομένου ότι η περιοχή καταγωγής του αιτούντος θεωρείται ο τόπος προορισμού του, ενδέχεται να πρέπει να εξεταστεί αν ο αιτών μπορεί να μεταβεί με ασφάλεια στη συγκεκριμένη περιοχή. Εάν όχι, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι ο αιτών έχει αποδείξει ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη καθ' οδόν προς την περιοχή προορισμού και αυτό αρκεί για να πληρούται η προϋπόθεση Β.

Γ. Απουσία δυνατότητας εγχώριας προστασίας;

Εάν η απάντηση στα ερωτήματα 2 ή 3 είναι καταφατική, πρέπει επίσης να εξεταστεί (εκτός εάν το κράτος μέλος δεν εφαρμόζει το άρθρο 8) αν, σύμφωνα με το άρθρο 8, ο αιτών μπορεί να αποφύγει τη σοβαρή βλάβη με την εγκατάστασή του σε άλλο μέρος της χώρας καταγωγής του.

Η σχετική έρευνα (η οποία πρέπει να βασίζεται σε ακριβείς και ενημερωμένες πληροφορίες από σχετικές πηγές) απαιτεί να εξεταστεί αν ο αιτών:

- είναι ασφαλής και προστατεύεται από σοβαρή βλάβη στο εν λόγω άλλο τμήμα της χώρας
- μπορεί να ταξιδέψει νόμιμα και με ασφάλεια και να γίνει δεκτός στο εν λόγω άλλο τμήμα της χώρας
- μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα εγκατασταθεί εκεί.

Για να είναι ασφαλές το εναλλακτικό τμήμα της χώρας, πρέπει να εξεταστεί αν πρόκειται για τμήμα της χώρας στο οποίο δεν υπάρχει πραγματικός κίνδυνος να υποστεί ο αιτών σοβαρή βλάβη (από τον οποίο δεν υπάρχει αποτελεσματική προστασία).

Για να είναι προσβάσιμο το εναλλακτικό τμήμα της χώρας, ο αιτών πρέπει να είναι σε θέση να ταξιδέψει / να μεταβεί εκεί και να γίνει δεκτός στην περιοχή χωρίς να εμποδίζεται από νομικά ή πρακτικά εμπόδια (π.χ. απαίτηση να διαθέτει συγκεκριμένο είδος εγγράφου ταυτότητας ή αποκλεισμός της πρόσβασης από κάθε πιθανή διαδρομή ή έλλειψη ασφάλειας καθ' οδόν).

Για να μπορεί να θεωρηθεί εύλογη η εγκατάσταση του αιτούντος σε εναλλακτικό τμήμα της χώρας, πρέπει να εξετάζεται αν αυτό θα προκαλούσε αδικαιολόγητες δυσχέρειες.

Για να μπορεί να εγκατασταθεί εκεί ο αιτών, πρέπει να διαπιστώνεται ότι υπάρχει δυνατότητα παραμονής σε μη προσωρινή βάση και χωρίς προϋποθέσεις.

Δ. Δικαίωμα επικουρικής προστασίας

Εάν η απάντηση στις ενότητες Β και Γ είναι καταφατική, ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 15 στοιχείο γ) και (εάν δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού από την επικουρική προστασία ή παύσης της επικουρικής προστασίας) έχει αποδείξει ότι δικαιούται επικουρική προστασία.

Προσάρτημα Β — Μεθοδολογία

Μεθοδολογία για τις δραστηριότητες επαγγελματικής εξέλιξης που διατίθενται σε δικαστικούς λειτουργούς

Ιστορικό και εισαγωγή

Το άρθρο 6 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO ⁽¹¹²⁾ (στο εξής ο κανονισμός) ορίζει ότι η Υπηρεσία καταρτίζει και αναπτύσσει την κατάρτιση που διατίθεται για τα μέλη των δικαστηρίων στα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτό, η EASO επωφελείται της εμπειρογνωσίας των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και άλλων συναφών οργανώσεων και λαμβάνει υπόψη την υφιστάμενη συνεργασία της Ένωσης στον τομέα αυτόν με πλήρη σεβασμό για την ανεξαρτησία των εθνικών δικαστηρίων.

Με σκοπό την υποστήριξη της βελτίωσης των προτύπων ποιότητας και της εναρμόνισης των αποφάσεων σε ολόκληρη την ΕΕ, και σύμφωνα με τη νόμιμη εντολή της, η EASO παρέχει διττή στήριξη κατάρτισης, η οποία περιλαμβάνει, αφενός, την ανάπτυξη και δημοσίευση υλικού επαγγελματικής εξέλιξης και, αφετέρου, τη διοργάνωση δραστηριοτήτων επαγγελματικής εξέλιξης. Με την έκδοση της μεθοδολογίας αυτής, η EASO αποσκοπεί να περιγράψει τις διαδικασίες που θα εφαρμόζονται για την άσκηση των δραστηριοτήτων της στον τομέα της επαγγελματικής εξέλιξης.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων αυτών, η EASO δεσμεύεται να εφαρμόζει την προσέγγιση και τις αρχές που περιγράφονται στον τομέα της συνεργασίας της EASO με τα δικαστήρια, οι οποίες εγκρίθηκαν το 2013 ⁽¹¹³⁾.

Πρόγραμμα επαγγελματικής εξέλιξης

Περιεχόμενο και αντικείμενο — Σύμφωνα με τη νόμιμη εντολή που της παρέχει ο κανονισμός και σε συνεργασία με τα δικαστήρια, η EASO θα εγκρίνει πρόγραμμα επαγγελματικής εξέλιξης με στόχο να παράσχει στους δικαστικούς λειτουργούς πλήρη επισκόπηση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (στο εξής ΚΕΣΑ). Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που γνωστοποίησε το δίκτυο της EASO, τις εξελίξεις της νομολογίας σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, τον βαθμό απόκλισης στην ερμηνεία των σχετικών διατάξεων και τις εξελίξεις στον τομέα, θα αναπτυχθεί υλικό το οποίο θα ακολουθεί, ενδεικτικά, την ακόλουθη δομή (όχι κατ' ανάγκη με τη συγκεκριμένη σειρά):

1. Εισαγωγή στο ΚΕΣΑ και στον ρόλο και στις αρμοδιότητες των δικαστηρίων στον τομέα της διεθνούς προστασίας
2. Πρόσβαση σε διαδικασίες που διέπουν τη διεθνή προστασία και την αρχή της μη επαναπροώθησης
3. Κριτήρια υπαγωγής και επικουρικής προστασίας στο πλαίσιο της οδηγίας της ΕΕ για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου ⁽¹¹⁴⁾
4. Αξιολόγηση αποδεικτικών στοιχείων και αξιοπιστία
5. Αποκλεισμός από την προστασία και παύση της προστασίας στο πλαίσιο της οδηγίας της ΕΕ για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου
6. Διεθνής προστασία σε καταστάσεις σύρραξης:
7. προστασία προσφύγων σε καταστάσεις σύρραξης
8. εφαρμογή του άρθρου 15 στοιχείο γ) της οδηγίας της ΕΕ για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου.

⁽¹¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 439/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο, διατίθεται στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 132/11 της 29.5.2010, σ. 11-28, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:132:0011:0028:EL:PDF>

⁽¹¹³⁾ Σημείωμα σχετικά με τη συνεργασία της EASO με τα δικαστήρια των κρατών μελών, 21 Αυγούστου 2013.

⁽¹¹⁴⁾ Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση), διατίθεται στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 337/9 της 20.12.2011, σ. 9-26, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:337:0009:0026:EL:PDF>

9. Υποδοχή στο πλαίσιο της οδηγίας της ΕΕ για τις προϋποθέσεις υποδοχής ⁽¹¹⁵⁾
10. Εξέταση αιτήσεων στο πλαίσιο του κανονισμού Δουβλίνο III ⁽¹¹⁶⁾
11. Διαδικαστικές πτυχές στο πλαίσιο της οδηγίας της ΕΕ για τις διαδικασίες ασύλου ⁽¹¹⁷⁾
12. Πρόσβαση σε δικαιώματα που χορηγούνται στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ κατόπιν αναγνώρισης καθεστώτος διεθνούς προστασίας
13. Διαδικασίες επιστροφής στο πλαίσιο της οδηγίας της ΕΕ για την επιστροφή ⁽¹¹⁸⁾
14. Αξιολόγηση και χρήση πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής
15. Πρόσβαση σε πραγματική προσφυγή σύμφωνα με τις νομικές πράξεις του ΚΕΣΑ

Το αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος καθώς και η σειρά με την οποία θα αναπτυχθούν τα κεφάλαια θα καθοριστούν μετά τη διεξαγωγή αξιολόγησης αναγκών σε συνεργασία με το δίκτυο δικαστηρίων της ΕΑΣΟ (στο εξής το δίκτυο της ΕΑΣΟ), το οποίο περιλαμβάνει επί του παρόντος εθνικά σημεία επαφής της ΕΑΣΟ στα δικαστήρια των κρατών μελών, στο Δικαστήριο της ΕΕ (ΔΕΕ), στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και στους δύο δικαστικούς οργανισμούς με τους οποίους η ΕΑΣΟ έχει επίσημη ανταλλαγή επιστολών: τη Διεθνή Ένωση Δικαστών Ασύλου (στο εξής IARLJ) και την Ένωση Ευρωπαίων Διοικητικών Δικαστών (στο εξής ΑΕΑΙ). Επιπλέον, θα ζητηθεί, κατά περίπτωση, η γνώμη και άλλων εταίρων, συμπεριλαμβανομένων της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA), του Ευρωπαϊκού Δικτύου Κατάρτισης Δικαστικών (ΕΔΚΤ) και της Ακαδημίας Ευρωπαϊκού Δικαίου (ΕΡΑ). Το πρόγραμμα θα αποτυπωθεί επίσης στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας που εγκρίνει η ΕΑΣΟ στο πλαίσιο των συνεδριάσεων προγραμματισμού και συντονισμού της ΕΑΣΟ.

Συμμετοχή εμπειρογνομόνων

Συντακτικές ομάδες — Το πρόγραμμα θα αναπτυχθεί από την ΕΑΣΟ σε συνεργασία με το δίκτυο της ΕΑΣΟ μέσω της σύστασης ειδικών ομάδων εργασίας (συντακτικές ομάδες) για την ανάπτυξη κάθε κεφαλαίου. Οι συντακτικές ομάδες θα απαρτίζονται από εμπειρογνώμονες που θα ορίζονται μέσω του δικτύου της ΕΑΣΟ και θα επιλέγονται σύμφωνα με προσδιορισμένα κριτήρια επιλογής. Σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας της ΕΑΣΟ και το συγκεκριμένο σχέδιο που θα εγκρίνεται στις ετήσιες συνεδριάσεις προγραμματισμού και συντονισμού, η ΕΑΣΟ θα προκηρύσσει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εμπειρογνώμονες για την εκπόνηση κάθε κεφαλαίου.

Η πρόσκληση θα αποστέλλεται στο δίκτυο της ΕΑΣΟ διευκρινίζοντας το αντικείμενο του κεφαλαίου που θα εκπονηθεί, το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα και τον αριθμό των απαιτούμενων εμπειρογνομόνων. Στη συνέχεια, τα εθνικά σημεία επαφής της ΕΑΣΟ θα καλούνται να επικοινωνήσουν με τα εθνικά δικαστήρια για τον εντοπισμό εμπειρογνομόνων οι οποίοι ενδιαφέρονται και είναι διαθέσιμοι να συνεισφέρουν στην εκπόνηση του κεφαλαίου.

Βάσει των προτεινόμενων υποψηφίων που θα λαμβάνει, η ΕΑΣΟ θα κοινοποιεί στο δίκτυο της ΕΑΣΟ πρόταση για τη σύσταση της συντακτικής ομάδας. Η ΕΑΣΟ θα εκπονεί την εν λόγω πρόταση σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Εάν ο αριθμός των προτεινόμενων υποψηφίων είναι ίσος ή κατώτερος του απαραίτητου αριθμού εμπειρογνομόνων, όλοι οι προτεινόμενοι εμπειρογνώμονες θα καλούνται αυτομάτως να λάβουν μέρος στη συντακτική ομάδα.
2. Εάν ο αριθμός των προτεινόμενων υποψηφίων υπερβαίνει τον απαραίτητο αριθμό εμπειρογνομόνων, η ΕΑΣΟ θα προβαίνει σε αιτιολογημένη προεπιλογή εμπειρογνομόνων. Η προεπιλογή θα πραγματοποιείται ως εξής:

⁽¹¹⁵⁾ Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιατύπωση), διατίθεται στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 180/96 της 29.6.2013, σ. 96-116, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:180:0096:0116:EL:PDF>

⁽¹¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (αναδιατύπωση), διατίθεται στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 180/31 της 29.6.2013, σ. 31-59, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0604&from=en>

⁽¹¹⁷⁾ Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση), διατίθεται στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 180/60 της 29.6.2013, σ. 60-95, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0032&from=en>

⁽¹¹⁸⁾ Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, διατίθεται στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 348/98 της 24.12.2008, σ. 98-107, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008L0115&from=EN>

- Η EASO θα δίνει προτεραιότητα στην επιλογή εμπειρογνομόνων, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι να συμμετάσχουν σε ολόκληρη τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε όλες τις συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων.
- Εάν προταθούν περισσότεροι του ενός εμπειρογνώμονες από το ίδιο κράτος μέλος, η EASO θα επικοινωνεί με το σημείο επαφής και θα ζητεί από αυτό να επιλέξει έναν εμπειρογνώμονα. Με τον τρόπο αυτό, θα εξασφαλιστεί ευρύτερη εκπροσώπηση των κρατών μελών στην ομάδα.
- Η EASO θα προτείνει ακολούθως να δοθεί προτεραιότητα σε δικαστικούς σε σχέση με δικαστικούς υπαλλήλους ή εισηγητές.
- Εάν οι προτεινόμενοι υποψήφιοι εξακολουθούν να υπερβαίνουν τον αριθμό απαιτούμενων εμπειρογνομόνων, η EASO θα διατυπώνει αιτιολογημένη πρόταση επιλογής, η οποία θα λαμβάνει υπόψη την ημερομηνία παραλαβής των υποψηφιοτήτων (θα δοθεί προτεραιότητα σε αυτές που παραλήφθηκαν πρώτες) καθώς και το μέλημα της EASO περί διασφάλισης ευρείας περιφερειακής εκπροσώπησης.

Η EASO θα καλεί επίσης την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες να ορίσει εκπρόσωπο για να συμμετάσχει στη συντακτική ομάδα.

Το δίκτυο της EASO θα καλείται να διατυπώσει την άποψή του και/ή να υποβάλει προτάσεις σχετικά με την προτεινόμενη επιλογή εμπειρογνομόνων εντός μέγιστης προθεσμίας 10 ημερών. Για την τελική επιλογή θα λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις του δικτύου της EASO και θα επιβεβαιώνεται η σύνθεση της συντακτικής ομάδας.

Διαδικασία διαβούλευσης — Σύμφωνα με τον κανονισμό, η EASO θα διενεργεί διαδικασία διαβούλευσης σχετικά με την εκπόνηση του υλικού. Για τον σκοπό της διεξαγωγής της διαδικασίας διαβούλευσης, η EASO θα προκηρύσσει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς τα μέλη του συμβουλευτικού φόρουμ της EASO, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των κρατών μελών, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, άλλων σχετικών φορέων, πανεπιστημιακών ιδρυμάτων καθώς και άλλων εμπειρογνομόνων ή ακαδημαϊκών, κατόπιν σύστασης του δικτύου δικαστηρίων της EASO.

Λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρογνομοσύνη και την εξοικείωση με τον δικαστικό τομέα εκείνων που θα ανταποκριθούν στην πρόσκληση, καθώς και τα κριτήρια επιλογής του συμβουλευτικού φόρουμ της EASO, η EASO θα διατυπώνει αιτιολογημένη πρόταση προς το δίκτυο της EASO, επιβεβαιώνοντας τελικά την ταυτότητα των προσώπων που θα συμμετάσχουν στη διαδικασία διαβούλευσης. Στη συνέχεια, οι συνεισφορές στη διαδικασία διαβούλευσης θα πρέπει είτε να αφορούν όλα τα έργα είτε να επικεντρώνονται σε τομείς σχετικούς με την ειδική εμπειρογνομοσύνη κάθε συμμετέχοντος.

Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA) θα καλείται να συμμετάσχει στη διαδικασία διαβούλευσης.

Εκπόνηση προγράμματος

Προπαρασκευαστικό στάδιο — Πριν από την έναρξη της διαδικασίας σύνταξης, η EASO θα εκπονεί υλικό, το οποίο θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία, χωρίς να περιορίζεται σε αυτά:

1. Βιβλιογραφία των σχετικών πηγών και του υλικού που είναι διαθέσιμα σχετικά με το θέμα
2. Συλλογή ευρωπαϊκής και εθνικής νομολογίας σχετικά με το θέμα

Οι συμμετέχοντες στη διαδικασία διαβούλευσης, μαζί με το δίκτυο της EASO ⁽¹¹⁹⁾, θα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο προπαρασκευαστικό στάδιο. Για τον σκοπό αυτό, η EASO θα ενημερώνει τους συμμετέχοντες στη διαδικασία διαβούλευσης και το δίκτυο της EASO σχετικά με το αντικείμενο κάθε κεφαλαίου και θα διανέμει σχέδιο του προπαρασκευαστικού υλικού μαζί με πρόσκληση για την υποβολή πρόσθετων πληροφοριών οι οποίες θεωρούνται χρήσιμες για την εκπόνηση. Οι πληροφορίες αυτές θα περιλαμβάνονται στο υλικό, το οποίο θα διανέμεται στη συνέχεια στην αντίστοιχη συντακτική ομάδα.

⁽¹¹⁹⁾ Θα ζητείται επίσης η γνώμη της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Διαδικασία σύνταξης — Η EASO θα διοργανώνει τουλάχιστον δύο συναντήσεις εργασίας για κάθε κεφάλαιο. Κατά την πρώτη συνάντηση, η συντακτική ομάδα:

- θα ορίζει συντονιστή/-ές για τη διαδικασία σύνταξης,
- θα αναπτύσσει τη διάρθρωση του κεφαλαίου και θα εγκρίνει τη μεθοδολογία εργασίας,
- θα κατανέμει καθήκοντα για τη διαδικασία σύνταξης,
- θα αναπτύσσει το βασικό σχεδιάγραμμα του περιεχομένου του κεφαλαίου.

Υπό τον συντονισμό του συντονιστή της ομάδας και σε στενή συνεργασία με την EASO, η ομάδα θα προβαίνει στην εκπόνηση προσχεδίου του αντίστοιχου κεφαλαίου.

Κατά την δεύτερη συνάντηση, η ομάδα:

- θα εξετάζει το προσχέδιο και θα συμφωνεί επί του περιεχομένου,
- θα διασφαλίζει τη συνεκτικότητα όλων των μερών και των συνεισφορών στο σχέδιο κεφαλαίου,
- θα εξετάζει το σχέδιο από διδακτική άποψη.

Ανάλογα με τις ανάγκες, η ομάδα μπορεί να προτείνει στην EASO τη διοργάνωση πρόσθετων συναντήσεων για την περαιτέρω ανάπτυξη του σχεδίου. Μετά την ολοκλήρωσή του το σχέδιο θα κοινοποιείται στην EASO.

Έλεγχος ποιότητας — Η EASO θα διανέμει το πρώτο σχέδιο που θα έχει ολοκληρώσει η συντακτική ομάδα στο δίκτυο της EASO, στην Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και στους συμμετέχοντες στη διαδικασία διαβούλευσης, οι οποίοι θα καλούνται να ελέγξουν το υλικό με σκοπό να βοηθήσουν την ομάδα εργασίας να βελτιώσει την ποιότητα του τελικού σχεδίου.

Όλες οι υποβαλλόμενες προτάσεις θα κοινοποιούνται στον συντονιστή της συντακτικής ομάδας, ο οποίος θα επικοινωνεί με τη συντακτική ομάδα για την εξέταση των προτάσεων και την εκπόνηση του τελικού σχεδίου. Εναλλακτικά, ο συντονιστής μπορεί να προτείνει τη διοργάνωση πρόσθετης συνάντησης για να εξεταστούν οι προτάσεις, εάν αυτές είναι ιδιαίτερα μακροσκελείς ή εάν πρόκειται να επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό τη δομή και το περιεχόμενο του κεφαλαίου.

Ο συντονιστής θα κοινοποιεί το κεφάλαιο στην EASO για λογαριασμό της συντακτικής ομάδας.

Διαδικασία επικαιροποίησης — Στο πλαίσιο των ετήσιων συνεδριάσεων προγραμματισμού και συντονισμού, η EASO θα καλεί το δίκτυο της EASO να ανταλλάσσει απόψεις σχετικά με την αναγκαιότητα επικαιροποίησης των κεφαλαίων του προγράμματος.

Βάσει αυτής της ανταλλαγής απόψεων, η EASO μπορεί:

- να πραγματοποιεί ήσσονος σημασίας επικαιροποιήσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένης της προσθήκης των σχετικών εξελίξεων της νομολογίας. Στην περίπτωση αυτή, η EASO θα εκπονεί απευθείας μια πρώτη πρόταση επικαιροποίησης, την έγκριση της οποίας θα αναλαμβάνει το δίκτυο της EASO·
- να ζητεί τη σύσταση συντακτικής ομάδας για την επικαιροποίηση ενός ή περισσότερων κεφαλαίων του προγράμματος. Στην περίπτωση αυτή, για την επικαιροποίηση θα εφαρμόζεται η διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω για την ανάπτυξη του προγράμματος.

Εκτέλεση του προγράμματος

Σε συνεργασία με τα μέλη του δικτύου της EASO και τους σχετικούς εταίρους (π.χ. ΕΔΚΤ, ERA κ.λπ.), η EASO θα στηρίξει τη χρήση του προγράμματος κατάρτισης από τα εθνικά ιδρύματα κατάρτισης. Η στήριξη της EASO στο πλαίσιο αυτό θα περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

Σημείωμα καθοδήγησης για τους υπευθύνους εκτέλεσης του προγράμματος — Εφαρμόζοντας τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω για την ανάπτυξη των διαφόρων κεφαλαίων που συνθέτουν το πρόγραμμα, η EASO θα συστήσει συντακτική ομάδα για την κατάρτιση σημειώματος καθοδήγησης για τους υπευθύνους εκτέλεσης

του προγράμματος. Το εν λόγω σημείωμα θα αποτελεί πρακτικό εργαλείο αναφοράς για τους υπευθύνους εκτέλεσης του προγράμματος και θα παρέχει καθοδήγηση για τη διοργάνωση και τη διεξαγωγή πρακτικών σεμιναρίων σχετικά με το πρόγραμμα επαγγελματικής εξέλιξης.

Σεμινάρια για υπευθύνους εκτέλεσης του προγράμματος — Επιπλέον, μετά την ανάπτυξη κάθε κεφαλαίου του προγράμματος, η EASO θα διοργανώνει σεμινάριο για τους υπευθύνους εκτέλεσης του προγράμματος, στην οποία θα παρέχεται διεξοδική επισκόπηση του κεφαλαίου καθώς και της προτεινόμενης μεθοδολογίας για τη διοργάνωση σεμιναρίων σε εθνικό επίπεδο.

- **Υποβολή υποψηφιοτήτων για υπευθύνους εκτέλεσης του προγράμματος και προετοιμασία του σεμιναρίου** — Η EASO θα ζητεί τη στήριξη τουλάχιστον δύο μελών της συντακτικής ομάδας για την προετοιμασία και τη διεξαγωγή του σεμιναρίου. Εάν δεν υπάρχουν μέλη της συντακτικής ομάδας διαθέσιμα για τον σκοπό αυτό, η EASO θα προκηρύσσει ειδική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εμπειρογνώμονες υπευθύνους εκτέλεσης προγράμματος μέσω του δικτύου της EASO.
- **Επιλογή συμμετεχόντων** — Η EASO θα αποστέλλει στη συνέχεια πρόσκληση στο δίκτυο της EASO για τον εντοπισμό αριθμού δυνητικών υπευθύνων εκτέλεσης του προγράμματος με ειδική εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα, οι οποίοι ενδιαφέρονται και είναι διαθέσιμοι να διοργανώσουν σεμινάρια σχετικά με το πρόγραμμα επαγγελματικής εξέλιξης σε εθνικό επίπεδο. Εάν οι προτεινόμενοι υποψήφιοι υπερβαίνουν τον αριθμό που προσδιορίζεται στην πρόσκληση, η EASO θα προβαίνει σε επιλογή δίνοντας προτεραιότητα στην ευρεία γεωγραφική εκπροσώπηση καθώς και στην επιλογή των υπευθύνων εκτέλεσης προγράμματος που είναι πιθανότερο να διευκολύνουν την εκτέλεση του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο. Ανάλογα με τις ανάγκες και σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας της και το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών, όπως εγκρίνεται στο πλαίσιο των συνεδριάσεων προγραμματισμού και συντονισμού της EASO, η EASO μπορεί να εξετάζει το ενδεχόμενο διοργάνωσης πρόσθετων σεμιναρίων για τους υπευθύνους εκτέλεσης του προγράμματος.

Εθνικά σεμινάρια — Σε στενή συνεργασία με το δίκτυο της EASO, η EASO θα επικοινωνεί με σχετικά ιδρύματα κατάρτισης δικαστικών σε εθνικό επίπεδο για την προώθηση της διοργάνωσης σεμιναρίων σε εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η EASO θα στηρίζει επίσης τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργιών που συνέβαλαν στην ανάπτυξη του προγράμματος ή έλαβαν μέρος στα σεμινάρια της EASO για τους υπευθύνους εκτέλεσης του προγράμματος.

Σεμινάρια ανώτερου επιπέδου της EASO

Η EASO θα διοργανώνει επίσης σεμινάρια ανώτερου επιπέδου σε ετήσια βάση σχετικά με επιλεγμένες πτυχές του ΚΕΣΑ με σκοπό την προώθηση της πρακτικής συνεργασίας και του διαλόγου υψηλού επιπέδου μεταξύ δικαστικών λειτουργιών.

Προσδιορισμός σχετικών τομέων — Τα σεμινάρια ανώτερου επιπέδου της EASO θα επικεντρώνονται σε τομείς όπου παρατηρείται υψηλός βαθμός απόκλισης στην εθνική ερμηνεία ή σε τομείς στους οποίους η ανάπτυξη νομολογίας κρίνεται ενδιαφέρουσα από το δίκτυο της EASO. Στο πλαίσιο των ετήσιων συνεδριάσεων προγραμματισμού και συντονισμού, η EASO θα καλεί το δίκτυο της EASO καθώς και την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και μέλη της συμβουλευτικής ομάδας να διατυπώνουν προτάσεις για δυνητικούς τομείς ενδιαφέροντος. Βάσει των εισηγήσεών τους, η EASO θα υποβάλλει πρόταση στο δίκτυο της EASO, το οποίο θα αποφασίζει τελικά για τον τομέα που θα εξεταστεί στο επόμενο σεμινάριο. Όταν κρίνεται σκόπιμο, τα σεμινάρια θα οδηγούν στην ανάπτυξη κεφαλαίου με ειδικό αντικείμενο στο πλαίσιο του προγράμματος.

Μεθοδολογία — Για την προετοιμασία των σεμιναρίων, η EASO θα επιδιώκει τη στήριξη του δικτύου της EASO, το οποίο θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της μεθοδολογίας σεμιναρίων (π.χ. συζητήσεις υποθέσεων, εικονικές δίκες κ.λπ.) και στην προετοιμασία του υλικού. Η μεθοδολογία που θα εφαρμόζεται θα καθορίζει τον μέγιστο αριθμό συμμετεχόντων σε κάθε σεμινάριο.

Συμμετοχή σε σεμινάρια της EASO — Βάσει της μεθοδολογίας και κατόπιν διαβούλευσης με τις δικαστικές ενώσεις, η EASO θα καθορίζει τον μέγιστο αριθμό συμμετεχόντων σε κάθε σεμινάριο. Το σεμινάριο θα είναι ανοικτό στα μέλη ευρωπαϊκών και εθνικών δικαστηρίων και του δικτύου δικαστηρίων της EASO, καθώς και του ΕΔΚΤ, του FRA, της ERA και της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Πριν από τη διοργάνωση κάθε σεμιναρίου, η EASO θα απευθύνει ανοικτή πρόσκληση στο δίκτυο δικαστηρίων της EASO και στους προαναφερθέντες οργανισμούς προσδιορίζοντας το αντικείμενο του σεμιναρίου, τη μεθοδολογία, τον μέγιστο αριθμό συμμετεχόντων και την καταληκτική προθεσμία εγγραφής. Ο κατάλογος των συμμετεχόντων θα διασφαλίζει καλή εκπροσώπηση δικαστικών και θα δίνει προτεραιότητα στο πρώτο αίτημα εγγραφής που λαμβάνεται από κάθε κράτος μέλος.

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Κατά την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της, η EASO θα προαγάγει ανοικτό και διαφανή διάλογο με το δίκτυο της EASO, τους δικαστικούς λειτουργούς, την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, τους συμμετέχοντες στη διαδικασία διαβούλευσης και τους συμμετέχοντες στις δραστηριότητες της EASO, οι οποίοι θα καλούνται να ανταλλάσσουν με την EASO απόψεις ή προτάσεις, οι οποίες μπορούν δυνητικά να βελτιώσουν την ποιότητα των δραστηριοτήτων της.

Επιπλέον, η EASO θα καταρτίσει ερωτηματολόγια αξιολόγησης, τα οποία θα διανέμονται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων επαγγελματικής εξέλιξης. Οι απλές προτάσεις βελτίωσης θα ενσωματώνονται απευθείας από την EASO, η οποία θα ενημερώνει το δίκτυο της EASO για τη γενική αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της στο πλαίσιο της ετήσιας συνεδρίασης προγραμματισμού και συντονισμού.

Σε ετήσια βάση, η EASO θα παρέχει επίσης στο δίκτυο της EASO επισκόπηση των δραστηριοτήτων της καθώς και σχετικές προτάσεις τις οποίες λαμβάνει για περαιτέρω έργα, οι οποίες θα εξετάζονται στις ετήσιες συνεδριάσεις προγραμματισμού και συντονισμού.

Αρχές υλοποίησης

- Κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων επαγγελματικής εξέλιξης, η EASO θα λαμβάνει δεόντως υπόψη την υποχρέωση λογοδοσίας και τις αρχές της EASO που εφαρμόζονται στις δημόσιες δαπάνες.
- Η EASO και τα ευρωπαϊκά και εθνικά δικαστήρια θα είναι από κοινού υπεύθυνοι για το πρόγραμμα επαγγελματικής εξέλιξης. Όλοι οι εταίροι θα καταβάλλουν προσπάθειες ώστε να συμφωνούν σχετικά με το περιεχόμενο κάθε κεφαλαίου του προγράμματος, προκειμένου να διασφαλίζεται η «δικαστική επικύρωση» του τελικού προϊόντος.
- Το προκύπτον πρόγραμμα θα περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα επαγγελματικής εξέλιξης της EASO, συμπεριλαμβανομένων των συναφών δικαιωμάτων. Η EASO θα επικαιροποιεί το πρόγραμμα όταν απαιτείται και θα εξασφαλίζει την πλήρη συμμετοχή των ευρωπαϊκών και εθνικών δικαστηρίων στη σχετική διαδικασία.
- Κάθε απόφαση σχετική με την υλοποίηση του προγράμματος και την επιλογή των εμπειρογνομόνων θα λαμβάνεται ομόφωνα από όλους τους εταίρους.
- Η σύνταξη, η έγκριση και η υλοποίηση του προγράμματος επαγγελματικής εξέλιξης θα πραγματοποιηθούν σύμφωνα με τη μεθοδολογία για τις δραστηριότητες επαγγελματικής εξέλιξης που είναι διαθέσιμες στους δικαστικούς.

Βαλέτα, 11 Δεκεμβρίου 2014

Προσάρτημα Γ — Βιβλιογραφία

- ΔΕΕ, *Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα Eleanor Sharpston της 17ης Ιουλίου 2014: Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-148/13, C-149/13 και C-150/13, A, B και C*, C-148/13, C-149/13 και C-150/13, Ευρωπαϊκή Ένωση: Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 17 Ιουλίου 2014.
- ΔΕΕ, *Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Paolo Mengozzi της 18ης Ιουλίου 2013: υπόθεση C-285/12, Aboubacar Diakité κατά Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides*, C-285/12, Ευρωπαϊκή Ένωση: Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 18 Ιουλίου 2013.
- ΔΕΕ, *Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Yves Bot της 17ης Ιουλίου 2014: υπόθεση C-542/13, Mohamed M'Boj κατά Βελγικού Δημοσίου*, C-542/13, Ευρωπαϊκή Ένωση: Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 17 Ιουλίου 2014.
- ΔΕΕ, *Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Yves Bot της 4ης Σεπτεμβρίου 2014: υπόθεση C-562/13, Centre public d'action sociale d'Ottignies-Louvain-La-Neuve κατά Moussa Abdida*, C-562/13, Ευρωπαϊκή Ένωση: Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 4 Σεπτεμβρίου 2014.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας και το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, της 21ης Οκτωβρίου 2009, COM(2009) 551 τελικό, Αιτιολογική έκθεση.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών και των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους, της 12ης Σεπτεμβρίου 2001, COM(2001) 510 τελικό.
- Association of European Administrative Judges, «[Court Decisions on Art. 15 \(c\) Qualification Directive](#)», Asylum-Immigration — Berlin 2012 Workshop, 15 Φεβρουαρίου 2013.
- Barnes, J., «Article 15 (c) Qualifications Directive 2004/83/EC and 2011/95/EU — A voyage of Discovery», 8 Νοεμβρίου 2012, άρθρο που καταρτίστηκε για τη διάσκεψη της EASO «Afghanistan — country of origin information and beyond», Μάλτα, 8-9 Νοεμβρίου 2012.
- Bauloz, C., «The (Mis) Use of IHL under Article 15(c) of the EU Qualification Directive», στο Cantor, D. και Durieux, J.-F., *Refuge from Inhumanity? War Refugees and International Humanitarian Law*, Martinus Nijhoff Publishers, 2014.
- Bauloz, C., «The Definition of Internal Armed Conflict in Asylum: The 2014 Diakité Judgment of the EU Court of Justice», *Journal of International Criminal Justice*, 12(4), 2014.
- Ben-Naftali, O., (επιμ.), *International Humanitarian Law and International Human Rights Law*, Oxford University Press, 2011.
- Chetail, V., «Armed conflict and forced migration: a systematic approach to international humanitarian law, refugee law, and international human rights law», Oxford University Press, 2014, σ. 700-734. Στο *The Oxford handbook of international law in armed conflict*, Cote 345.2/952.
- David, E., «Internal (non-international) armed conflict». Oxford: Oxford University Press, 2014, σ. 353-362. Στο *The Oxford handbook of international law in armed conflict*, Cote 345.2/952.
- Durieux, J.-F., «Of War, Flows, Laws and Flaws: A reply to Hugo Storey», *Refugee Survey Quarterly*, 31(3), 2012, σ. 161-176.
- Durieux, J.-F., «[Salah Sheekh is a Refugee: New insights into Primary and Subsidiary Forms of Protection](#)», *Refugee Studies Centre Working Paper No 49*, Οκτώβριος 2008.
- EASO Ενότητα κατάρτισης της EASO για την υπαγωγή (Υποενότητα 3 — ορισμός της επικουρικής προστασίας).

- ELENA & ECRE, «[The Impact of the EU Qualification Directive on International Protection](#)», Οκτώβριος 2008, σ. 26-29.
- ELENA & ECRE, ELENA Advanced Course, «Generalised Violence, Armed Conflict and the Need for International Protection», Course Booklet, 4-6 Μαΐου 2012, Μπολόνια, Ιταλία.
- Errerra, R., «The CJEU and Subsidiary Protection: Reflections on Elgafaji — and after», στο *International Journal of Refugee Law*, Vol. 23 (2011), σ. 93-112.
- Farrell, T. και Schmitt, O., «[The Causes, Character and Conduct of Armed Conflict, and the Effects on Civilian Populations](#)», 1990-2010, Απρίλιος 2012, PPLA/2012/03.
- Fullerton, M., «[A Tale of Two Decades: War Refugees and Asylum Policy in the European Union](#)», 2010.
- Gábor Gyulai, «[The Luxembourg Court: Conductor for a Disharmonious Orchestra? Mapping the national impact of the four initial asylum-related judgments of the EU Court of Justice](#)», Ουγγρική Επιτροπή Ελσίνκι, 6.4.2012.
- Henckaerts, J. και Doswald-Beck, L., *Customary International Humanitarian Law*, Cambridge University Press, 2005.
- Home Office, [Operational Systems Management, Operational Policy and Rules Unit, Asylum Process Guidance, Humanitarian Protection](#), 15 Μαΐου 2013.
- International Committee of the Red Cross (ICRC), Opinion Paper, «[How is the Term ‘Armed Conflict’ Defined in International Humanitarian Law?](#)», Μάρτιος 2008.
- Lambert, H. και Farrell, T., «The changing character of armed conflict and the implications for refugee law jurisprudence», στο *International Journal of Refugee Law*, Vol. 22 (2010), σ. 237-273.
- Lambert, H., «Causation in International Protection from Armed Conflict», στο Cantor, D και Durieux, J.-F., *Refuge from Inhumanity? War Refugees and International Humanitarian Law*, Martinus Nijhoff Publishers, 2014.
- Lambert, H., «The next frontier: Expanding protection in Europe for victims of Armed Conflict and Indiscriminate Violence», στο *International Journal of Refugee Law*, Vol. 25 (2013), σ. 207-234.
- McAdam, J., «[Examining flight from generalised violence in situations of conflict — An Annotated Bibliography on Article 15\(c\) of the Qualification Directive](#)», *International Association of Refugee Law Judges Convention Refugee Status and Subsidiary Protection Working Party Third Report*, Bled, Σλοβενία, Σεπτέμβριος 2011.
- McAdam, J., «Individual Risk, Armed Conflict and the Standard of Proof in Complementary Protection Claims: The European Union and Canada Compared» στο Simeon, J.C. (επιμ.), *Critical Issues in International Refugee Law: Strategies for Interpretative Harmony*, Cambridge University Press, 2010.
- Melzer, N., «The principle of distinction between civilians and combatants», Oxford: Oxford University Press, 2014, σ. 296-331. Στο *The Oxford handbook of international law in armed conflict*. Cote 345.2/952.
- Moreno Lax, V., «Of Autonomy, Autarky, Purposiveness and Fragmentation: The Relationship between EU Asylum Law and International Humanitarian Law» στο D. Cantor και J.-F. Durieux (επιμ.), *Refuge from Inhumanity? War Refugees and International Humanitarian Law*, Martinus Nijhoff Publishers, 2014.
- Satvinder, S. J., «[Problematising the protection of ‘war refugees’](#): A rejoinder to Hugo Storey and Jean-François Durieux».
- Storey, H., «Armed Conflict in Asylum Law: The ‘War-Flaw’», στο *Refugee Survey Quarterly*, 2012, Vol. 31, No. 2, σ. 1-32.
- Tiedeman, P., «Subsidiary Protection and the function of Art. 15(c) of the Qualification Directive», στο *Refugee Survey Quarterly*, 2012, Vol. 31, No. 1, σ. 123-138.
- Tsourdi, E., «What Protection for Persons Fleeing Indiscriminate Violence? The Impact of the European Courts on the EU Subsidiary Protection Regime» στο Cantor, D. and Durieux, J.-F. (επιμ.), *Refuge from Inhumanity? War Refugees and International Humanitarian Law*, Martinus Nijhoff Publishers, 2014.

- UNHCR, «Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan», 6 Αυγούστου 2013, HCR/EG/AFG/13/01.
- UNHCR, «Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Iraq», 31 Μαΐου 2012, HCR/EG/IRQ/12/03.
- UNHCR, «Safe at Last? Law and Practice in Selected EU Member States with Respect to Asylum-Seekers Fleeing Indiscriminate Violence», 27 Ιουλίου 2011.
- UNHCR, «Θέσεις της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για την Επικουρική Προστασία της Οδηγίας της ΕΕ για την Αναγνώριση του Καθεστώτος του Πρόσφυγα στις περιπτώσεις σοβαρής και προσωπικής απειλής κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας», Ιανουάριος 2008.
- UNHCR, Guidelines on International Protection No. 10: «Claims to Refugee Status related to Military Service within the context of Article 1A (2) of the 1951 Convention and/or the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees», 3 Δεκεμβρίου 2013.
- UNHCR, Summary Conclusions on International Protection of Persons Fleeing Armed Conflict and Other Situations of Violence, Στρογγυλή τράπεζα 13 και 14 Σεπτεμβρίου 2012, Κέιπταουν, Νότια Αφρική, 20 Δεκεμβρίου 2012. Στους συμμετέχοντες περιλαμβάνονταν 30 εμπειρογνώμονες από 15 χώρες προερχόμενοι από κυβερνήσεις, ΜΚΟ, πανεπιστήμια, τον δικαστικό κλάδο, το νομικό επάγγελμα και διεθνείς οργανισμούς.
- Wilmshurst, E. και Breau, S., *Perspective on the ICRC Study on Customary International Humanitarian Law*, Cambridge University Press, 2007.

Προσάρτημα Δ — Συλλογή της νομολογίας για το άρθρο 15 στοιχείο γ) της οδηγίας για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου (ΟΕΑΑ)

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
International Jurisprudence								
EASO1	Conflict	Aboubacar Diakité v Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Case C-285/12)	CJEU	French, also available in other languages	CJEU	30.1.13	Guinea	CJEU's ruling on the interpretation of the notion of 'armed conflict'.
EASO2	Cease of refugee status	Aydin Salahadin Abdulla, Kamil Hasan, Ahmed Adem, Hamrin Mosa Rashi & Dier Jamal v Bundesrepublik Deutschland (Joined cases C-175/08, C-176/08, C-178/08, C-179/08)	CJEU	German, also available in other languages	CJEU	2.3.10	Iraq	In its decision, the CJEU interprets Article 7(1) (b) QD concerning the actors of protection.
EASO3	Armed conflict, indiscriminate violence, individual threat, serious harm	Meki Elgafaji and Noor Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie (Case C-465/07)	CJEU	Dutch, also available in other languages	CJEU	17.2.09	Iraq	Judgment regarding the relation between Article 15(c) QD and Article 3 of the European Convention on Human Rights and interpreting the meaning of Article 15(c).

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>“on a proper construction of Article 15(c) of Council Directive 2004/83/EC of 29 April 2004 on minimum standards for the qualification and status of third country nationals or stateless persons as refugees or as persons who otherwise need international protection and the content of the protection granted, it must be acknowledged that an internal armed conflict exists, for the purposes of applying that provision, if a State's armed forces confront one or more armed groups or if two or more armed groups confront each other. It is not necessary for that conflict to be categorised as ‘armed conflict not of an international character’ under international humanitarian law; nor is it necessary to carry out, in addition to an appraisal of the level of violence present in the territory concerned, a separate assessment of the intensity of the armed confrontations, the level of organisation of the armed forces involved or the duration of the conflict”.</p>	
<p>The actors of protection referred to in Article 7(1)(b) of Directive 2004/83 may comprise international organisations controlling the State or a substantial part of the territory of the State, including by means of the presence of a multinational force in that territory.</p>	
<p>The fundamental right guaranteed under Article 3 of the European Convention on Human Rights forms part of the general principles of Community law, observance of which is ensured by the Court. In addition, the case-law of the European Court of Human Rights is taken into consideration in interpreting the scope of that right in the Community legal order. However, it is Article 15(b) of Directive 2004/83 on minimum standards for the qualification and status of third country nationals or stateless persons as refugees or as persons who otherwise need international protection and the content of the protection granted, which corresponds, in essence, to Article 3 of the ECHR. By contrast, Article 15(c) of that directive is a provision, the content of which is different from that of Article 3 of the ECHR, and the interpretation of which must, therefore, be carried out independently, although with due regard for fundamental rights as they are guaranteed under the ECHR. 2. Article 15(c) of Directive 2004/83 on minimum standards for the qualification and status of third country nationals or stateless persons as refugees or as persons who otherwise need international protection and the content of the protection granted, in conjunction with Article 2(e) thereof, must be interpreted as meaning that:</p> <ul style="list-style-type: none"> – the existence of a serious and individual threat to the life or person of an applicant for subsidiary protection is not subject to the condition that that applicant adduce evidence that he is specifically targeted by reason of factors particular to his personal circumstances; – the existence of such a threat can exceptionally be considered to be established where the degree of indiscriminate violence characterising the armed conflict taking place – assessed by the competent national authorities before which an application for subsidiary protection is made, or by the courts of a Member State to which a decision refusing such an application is referred – reaches such a high level that substantial grounds are shown for believing that a civilian, returned to the relevant country or, as the case may be, to the relevant region, would, solely on account of his presence on the territory of that country or region, face a real risk of being subject to that threat. <p>That interpretation is fully compatible with the European Convention on Human Rights (ECHR), including the case-law of the European Court of Human Rights relating to Article 3 of the ECHR.</p>	<p>Referenced cases concern main principles of EU law and not asylum law (CJEU , C-106/89, Marleasing SA v La Comercial Internacional de Alimentacion SA ; CJEU, C-188/07 Commune de Mesquer v Total France SA and Total International Ltd.) ECtHR - NA v UK, Application No 25904/07</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO 4	Credibility assessment, individual threat, inhuman or degrading treatment or punishment, membership of a particular social group, previous persecution, relevant facts, well-founded fear	T.K.H. v. Sweden, Application No 1231/11	ECTHR	English	ECTHR	19.12.13	Iraq	No violation of Article 2 and Article 3 ECHR in the event of expulsion to Iraq.
EASO 5	Benefit of doubt, credibility assessment, individual threat, inhuman or degrading treatment or punishment, internal protection, membership of a particular social group, standard of proof, well-founded fear	B.K.A. v. Sweden, Application No 11161/11	ECTHR	English	ECTHR	19.12.13	Iraq	No violation of Article 3 ECHR in the event of expulsion to Iraq.
EASO 6	Credibility assessment, individual threat, inhuman or degrading treatment or punishment, membership of a particular social group, relevant documentation, well-founded fear	T.A. v. Sweden, Application No 48866/10	ECTHR	English	ECTHR	19.12.13	Iraq	No violation of Article 2 and Article 3 ECHR in the event of expulsion to Iraq.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Applicant, a Sunni Muslim from Iraq, faced deportation from Sweden back to Iraq, on account of his asylum claim having been rejected in 2010, three years after his arrival. T.K.H. served in the new Iraqi army from 2003 to 2006, was allegedly seriously injured in both a suicide bomb explosion and a drive-by shooting outside his home, and purported to be the recipient of death threats. He fled Iraq and relies on his rights under Articles 2 and 3 to resist his return. The Court first declared the general situation in Iraq to be not sufficiently serious to warrant the conclusion that any return to Iraq would violate Article 3 irrespective of personal circumstances. No violation of Article 2 or 3 was found in relation to T.K.H. Regarding the Applicant's particular situation, the Court noted that his service in the Iraqi army ended over seven years ago, and therefore no longer formed the basis of a risk of persecution. As to the two incidents of serious injury, the Court concluded that the first had not resulted from the Applicant being specifically targeted and the second was a historical incident with no evidence to suggest any future risk. The Court also regarded T.K.H.'s medical problems as neither untreatable in Iraq nor prohibitive of air travel. Two judges of the Court dissented from the majority opinion, on account of the Applicant's former employment placing him in a specific risk category, the escalating violence in Iraq in 2013, and the overall plausibility of his account.</p>	<p>ECtHR - Hilal v United Kingdom, Application No 45276/99 ECtHR - F.H. v Sweden (Application No 32621/06) ECtHR - Collins and Akaziebe v Sweden (Application No 23944/05) ECtHR - Mamatkulov Askarov v Turkey (Applications Nos 46827/99 and 46951/99) ECtHR - N v United Kingdom (Application No 26565/05) ECtHR - Saadi v Italy (Application No 37201/06) ECtHR - Chahal v the United Kingdom (Application No 22414/93) ECtHR - HLR v France (Application No 24573/94) ECtHR - NA v UK, Application No 25904/07 ECtHR - Üner v. the Netherlands [GC], Application No 46410/99 ECtHR - P.Z. and Others and B.Z. v. Sweden, Application Nos 68194/10 and 74352/11 ECtHR - Hakizimana v. Sweden, Application No 37913/05 ECtHR - A.G.A.M., D.N.M., M.K.N., M.Y.H. and Others, N.A.N.S., N.M.B., N.M.Y. and Others and S.A. v. Sweden, Application Nos 71680/10, 28379/11, 72413/10, 50859/10, 68411/10, 68335/10, 72686/10 and 66523/10 UK - HM and others (Article 15(c) Iraq CG, [2012] UKUT 00409 (IAC) ECtHR - Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom, Application Nos 9214/80, 9473/81 and 9474/81 ECtHR - Boujlifa v. France, 21 October 1997, § 42, Reports of Judgments and Decisions 1997-VI ECtHR - Kaboulov v. Ukraine, Application No 41015/04 ECtHR - T.A. v. Sweden, Application No 48866/10</p>
<p>The Applicant, a Sunni Muslim from Baghdad, faced deportation from Sweden back to Iraq, on account of his asylum claim having been rejected in 2010, three years after his arrival. In Iraq, the Applicant was a member of the Ba'ath party, and worked as a professional soldier for over a year for the regime of Saddam Hussein. He was also involved in a blood feud after unintentionally killing a relative. He fled Iraq and relied on his rights under Article 3 to resist his return. The Court first declared the general situation in Iraq to be not sufficiently serious to warrant the conclusion that any return to Iraq would violate Article 3 irrespective of personal circumstances. Turning to the Applicant's particular situation, the Court ruled that B.K.A.'s membership of the Ba'ath party and former military service no longer posed a threat to him, given the long time that had since passed, his low-level role in both, and the lack of any recent threats related to his involvement. The Court also dismissed his fears of persecution by Iraqi authorities, given he had successfully applied for a passport from them. The Court, however, accepted the risk posed by the blood feud, notwithstanding the lack of evidence, due to the obvious difficulties in obtaining such evidence. Despite this risk, a majority of the Court decided that it was geographically limited to Baghdad and Diyala, and that B.K.A. could reasonably relocate to the Anbar governorate, the largest province in Iraq. Judge Power-Forde dissents from the majority on the previous point, arguing instead that the possibility of relocation offered by the Swedish government and accepted by the majority as reasonable did not include the requisite guarantees for the individual set out in Salah Sheek v. the Netherlands No 1948/04, §§ 141-142, 11 January 2007. In particular, no arrangements for safe travel to Anbar have been made. The dissenting judge therefore concluded that there was no reasonable relocation alternative to nullify the risk of Article 3 violation on return to Iraq.</p>	<p>ECtHR - Hilal v United Kingdom, Application No 45276/99 ECtHR - F.H. v Sweden (Application No 32621/06) ECtHR - Mamatkulov Askarov v Turkey (Applications Nos 46827/99 and 46951/99) ECtHR - Salah Sheekh v The Netherlands (Application No 1948/04) - resource ECtHR - Saadi v Italy (Application No 37201/06) ECtHR - HLR v France (Application No 24573/94) ECtHR - Collins and Akaziebe v Sweden (Application No 23944/05) ECtHR - NA v UK, Application No 25904/07 ECtHR - Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom, Application Nos 9214/80, 9473/81 and 9474/81 ECtHR - Hakizimana v. Sweden, Application No 37913/05 ECtHR - Sufi and Elmi v. the United Kingdom, Application Nos 8319/07 and 11449/07 ECtHR - Boujlifa v. France, 21 October 1997, § 42, Reports of Judgments and Decisions 1997-VI ECtHR - Üner v. the Netherlands [GC], Application No 46410/99 ECtHR - A.G.A.M., D.N.M., M.K.N., M.Y.H. and Others, N.A.N.S., N.M.B., N.M.Y. and Others and S.A. v. Sweden, Application Nos 71680/10, 28379/11, 72413/10, 50859/10, 68411/10, 68335/10, 72686/10 and 66523/10</p>
<p>The Applicant, a Sunni Muslim from Iraq, faced deportation from Sweden back to Iraq, on account of his asylum claim having been rejected in 2010, three years after his arrival. He worked for security companies in Baghdad who co-operated with the US military, and alleged that his house was completely destroyed by Shi'ite militias. He fled Iraq and relied on his rights under Articles 2 and 3 to resist his return. The Court first declared the general situation in Iraq to be not sufficiently serious to warrant the conclusion that any return to Iraq would violate Article 3 irrespective of personal circumstances. Turning to the Applicant's particular situation, the Court accepted that those associated with security companies employed by the international forces in Iraq faced a greater risk of persecution from militias than the general population. However, the Court was sceptical of an internal contradiction in the Applicant's account and evidence, namely his brother's documented claim that four people went into T.A.'s house a year after it was allegedly completely destroyed. This problem, coupled with the general lack of evidence for his claims and the near six year time lapse since the relevant acts of persecution, led the Court to reject T.A.'s Article 2 and 3 complaints. Two judges of the Court dissented from the majority opinion, on account of the Applicant's former employment placing him in a specific risk category, the escalating violence in Iraq in 2013, the overall plausibility of T.A.'s account, the overly onerous credibility test applied by the Swedish authorities, and the majority according too much weight to the alleged discrepancy in his account. Related complaints under Article 8 and Article 1 of Protocol 7 were rejected by the court as manifestly ill-founded. Regarding the former, the Applicant had been split up from his family since 2007, and a decision to deport would not change this. For the latter, the Applicant had had ample opportunity to make representations against his removal.</p>	<p>ECtHR - Hilal v United Kingdom, Application No 45276/99 ECtHR - F.H. v Sweden (Application No 32621/06) ECtHR - Mamatkulov Askarov v Turkey (Applications Nos 46827/99 and 46951/99) ECtHR - HLR v France (Application No 24573/94) ECtHR - Saadi v Italy (Application No 37201/06) ECtHR - Chahal v the United Kingdom (Application No 22414/93) ECtHR - Collins and Akaziebe v Sweden (Application No 23944/05) ECtHR - NA v UK, Application No 25904/07 ECtHR - Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom, Application Nos 9214/80, 9473/81 and 9474/81 UK - HM and others (Article 15(c) Iraq CG, [2012] UKUT 00409 (IAC) ECtHR - Kaboulov v. Ukraine, Application No 41015/04 ECtHR - Boujlifa v. France, 21 October 1997, § 42, Reports of Judgments and Decisions 1997-VI ECtHR - Üner v. the Netherlands [GC], Application No 46410/99 ECtHR - Hakizimana v. Sweden, Application No 37913/05</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO7	Credibility assessment, indiscriminate violence, real risk, religion	K.A.B. v. Sweden, Application No 886/11	ECTHR	English	ECTHR	5.9.13	Somalia	No violation of Article 2 and Article 3 ECHR in the event of expulsion to Somalia.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>By a 5-2 Majority, the Chamber decided against the Applicant, both due to recent improvements in the security situation in Mogadishu, and due to the applicant's personal circumstances.</p> <p>As to the former, the Chamber ruled that the situation had changed since Sufi and Elmi v. the United Kingdom (Nos 8319/07 and 11449/07, 28 June 2011). The general level of violence in Mogadishu had decreased and al-Shabaab was no longer in power. The Chamber relied on recent country reports from the Danish and Norwegian immigration authorities, which stated that there was no longer any front-line fighting or shelling and the number of civilian casualties had gone down. Despite continued unpredictability and fragility, the Chamber concluded that not everyone in Mogadishu faced a real risk of death or ill-treatment.</p> <p>As to the Applicant's own situation, the Chamber shared the Swedish authorities' scepticism regarding the Applicant's claims of persecution. The Chamber cited credibility and vagueness issues concerning the Applicant's purported residence in Mogadishu prior to leaving Somalia in 2009, his employment with American Friends Service Community, and the four year delay after his employment ended before alleged threats were made. The Chamber also placed weight on the Applicant not belonging to a group targeted by al-Shabaab, and on his having a home in Mogadishu (where his wife lives).</p>	<p>UK - Upper Tribunal, 28 November 2011, AMM and others v Secretary of state for the Home Department [2011] UKUT 00445</p> <p>ECtHR - Mamatkulov Askarov v Turkey, Applications Nos 46827/99 and 46951/99</p> <p>Sweden - Migration Court of Appeal, 22 February 2011, UM 10061-09</p> <p>ECtHR - Salah Sheekh v The Netherlands (Application No 1948/04) - resource</p> <p>ECtHR - Vilvarajah & Ors v United Kingdom, Application Nos 13163/87, 13164/87, 13165/87, 13447/87, 13448/87</p> <p>ECtHR - Saadi v Italy, Application No 37201/06</p> <p>ECtHR - HLR v France (Application No 24573/94)</p> <p>ECtHR - Hilal v United Kingdom, Application No 45276/99</p> <p>ECtHR - F.H. v Sweden (Application No 32621/06)</p> <p>ECtHR - N. v. Finland, Application No 38885/02</p> <p>ECtHR - Sufi and Elmi v. the United Kingdom, Application Nos 8319/07 and 11449/07</p> <p>ECtHR - Kaboulov v. Ukraine, Application No 41015/04</p> <p>ECtHR - Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom, Application Nos 9214/80, 9473/81 and 9474/81</p> <p>ECtHR - Chalal v. the United Kingdom, Application No 1948/04</p> <p>ECtHR - Boujlifa v. France, 21 October 1997, § 42, Reports of Judgments and Decisions 1997-VI</p> <p>ECtHR - Collins and Akaziebe v Sweden (Application No 23944/05)</p> <p>ECtHR - NA v UK, Application No 25904/07</p> <p>ECtHR - Üner v. the Netherlands [GC], Application No 46410/99</p> <p>ECtHR - Hakizimana v. Sweden, Application No 37913/05</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO8	How to assess the existence of a real risk in situations of indiscriminate violence and in respect of humanitarian conditions	Sufi and Elmi v. The United Kingdom, applications Nos 8319/07 and 11449/07	ECTHR	English, also available in Russian	ECTHR	28.6.11	Somalia	Violation of Article 3 in case of expulsion to Somalia.
EASO9	Level of violence and individual risk	NA v. The United Kingdom, application No 25904/07	ECTHR	English, also available in Russian	ECTHR	17.7.08	Sri Lanka	Violation of Article 3 in case of expulsion to Somalia.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The sole question in an expulsion case was whether, in all the circumstances of the case, substantial grounds had been shown for believing that the applicant would, if returned, face a real risk of treatment contrary to Article 3*.1 If the existence of such a risk was established, the applicant's removal would necessarily breach Article 3, regardless of whether the risk emanated from a general situation of violence, a personal characteristic of the applicant, or a combination of the two. However, not every situation of general violence would give rise to such a risk. On the contrary, a general situation of violence would only be of sufficient intensity to create such a risk "in the most extreme cases". The following criteria** were relevant (but not exhaustive) for the purposes of identifying a conflict's level of intensity: whether the parties to the conflict were either employing methods and tactics of warfare which increased the risk of civilian casualties or directly targeting civilians; whether the use of such methods and/or tactics was widespread among the parties to the conflict; whether the fighting was localised or widespread; and finally, the number of civilians killed, injured and displaced as a result of the fighting. Turning to the situation in Somalia, Mogadishu, the proposed point of return, was subjected to indiscriminate bombardments and military offensives, and unpredictable and widespread violence. It had substantial numbers of civilian casualties and displaced persons. While a well-connected individual might be able to obtain protection there, only connections at the highest level would be able to assure such protection and anyone who had not been in Somalia for some time was unlikely to have such connections. In conclusion, the violence was of such a level of intensity that anyone in the city, except possibly those who were exceptionally well-connected to "powerful actors", would be at real risk of proscribed treatment. As to the possibility of relocating to a safer region, Article 3 did not preclude the Contracting States from placing reliance on the internal flight alternative provided that the returnee could travel to, gain admittance to and settle in the area in question without being exposed to a real risk of ill-treatment. The Court was prepared to accept that it might be possible for returnees to travel from Mogadishu International Airport to another part of southern and central Somalia. However, returnees with no recent experience of living in Somalia would be at real risk of ill-treatment if their home area was in – or if they were required to travel through – an area controlled by al-Shabaab, as they would not be familiar with the strict Islamic codes imposed there and could therefore be subjected to punishments such as stoning, amputation, flogging and corporal punishment. It was reasonably likely that returnees who either had no close family connections or could not safely travel to an area where they had such connections would have to seek refuge in an Internally Displaced Persons (IDP) or refugee camp. The Court therefore had to consider the conditions in these camps, which had been described as dire. In that connection, it indicated that where a crisis was predominantly due to the direct and indirect actions of parties to a conflict – as opposed to poverty or to the State's lack of resources to deal with a naturally occurring phenomenon, such as a drought – the preferred approach for assessing whether dire humanitarian conditions had reached the Article 3 threshold was that adopted in <i>M.S.S. v. Belgium and Greece***</i>, which required the Court to have regard to an applicant's ability to cater for his most basic needs, such as food, hygiene and shelter, his vulnerability to ill-treatment and the prospect of his situation improving within a reasonable time frame. Conditions in the main centres – the Afgooye Corridor in Somalia and the Dadaab camps in Kenya – were sufficiently dire to amount to treatment reaching the Article 3 threshold. IDPs in the Afgooye Corridor had very limited access to food and water, and shelter appeared to be an emerging problem as landlords sought to exploit their predicament for profit. Although humanitarian assistance was available in the Dadaab camps, due to extreme overcrowding, access to shelter, water and sanitation facilities was extremely limited. The inhabitants of both camps were vulnerable to violent crime, exploitation, abuse and forcible recruitment and had very little prospect of their situation improving within a reasonable time frame. Moreover, the refugees living in – or, indeed, trying to get to – the Dadaab camps were also at real risk of refoulement by the Kenyan authorities. As regards the applicants' personal circumstances, the first applicant would be at real risk of ill-treatment if he were to remain in Mogadishu. Since his only close family connections were in a town under the control of al-Shabaab and as he had arrived in the United Kingdom in 2003, when he was only sixteen years old, there was also a real risk of ill-treatment by al-Shabaab if he attempted to relocate there. Consequently, it was likely that he would find himself in an IDP or refugee camp where conditions were sufficiently dire to reach the Article 3 threshold and the first applicant would be particularly vulnerable on account of his psychiatric illness. The second applicant would be at real risk of ill-treatment if he were to remain in Mogadishu. Although it was accepted that he was a member of the majority Isaaq clan, the Court did not consider this to be evidence of connections powerful enough to protect him. There was no evidence that he had any close family connections in southern and central Somalia and, in any case, he had arrived in the United Kingdom in 1988, when he was nineteen years old, and had had no experience of living under al-Shabaab's repressive regime. He would therefore be at real risk if he were to seek refuge in an area under al-Shabaab's control. Likewise, if he were to seek refuge in the IDP or refugee camps. Lastly, the fact that he had been issued with removal directions to Mogadishu rather than to Hargeisa appeared to contradict the Government's assertion that he would be admitted to Somaliland.</p>	<p>A. v. the United Kingdom, 23 September 1998, § 22, Reports of Judgments and Decisions 1998-VI Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom, judgment of 28 May 1985, Series A No 94, p. 34, § 67 Al-Agha v. Romania, No 40933/02, 12 January 2010 Boujlifa v. France, judgment of 21 October 1997, Reports 1997-VI, p. 2264, § 42 Chahal v. the United Kingdom, 15 November 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-V D. v. the United Kingdom, 2 May 1997, § 59, Reports of Judgments and Decisions 1997-III Dougoz v. Greece, No 40907/98, ECHR 2001-II H. v. the United Kingdom, cited above H.L.R. v. France, judgment of 29 April 1997, Reports 1997-III, § 40 Hilal v. the United Kingdom, No 45276/99, ECHR 2001-II</p>
<p>The Court never excluded the possibility that a general situation of violence in a country of destination will be of a sufficient level of intensity as to entail that any removal to it would necessarily breach Article 3 of the Convention. Nevertheless, the Court would adopt such an approach only in the most extreme cases of general violence, where there was a real risk of ill-treatment simply by virtue of an individual being exposed to such violence on return.</p>	<p>Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom, judgment of 28 May 1985, Series A No 94, p. 34, § 67 Ahmed v. Austria, judgment of 17 December 1996, Reports 1996-VI Bahaddar v. the Netherlands, judgment of 19 February 1998, Reports of Judgments and Decisions 1998-I, §§ 47 and 48 Boujlifa v. France, judgment of 21 October 1997, Reports 1997-VI, p. 2264, § 42 Chahal v. the United Kingdom, judgment of 15 November 1996, Reports 1996-V, § 96 D. v. the United Kingdom, judgment of 2 May 1997, Reports 1997-III, § 59 Garabayev v. Russia, No 38411/02, § 74, 7 June 2007, ECHR 2007 (extracts) H. v. the United Kingdom, No 10000/82, Commission decision of 4 July 1983, Decisions and Reports (DR) 33, p. 247 H.L.R. v. France, judgment of 29 April 1997, Reports 1997-III, § 40 and § 41 Hilal v. the United Kingdom (dec.), No 45276/99, 8 February 2000</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO10	Prohibition of torture, expulsion	Saadi v. Italy - application No 37201/06	ECTHR	English and French, also available in Armenian, Azeri, Georgian, Italian, Macedo- nian, Romanian, Russian, Serbian, Turkish, Ukrainian.	ECTHR	28.2.08	Tunis	Violation of Article 3 in case of expulsion to Tunis.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The applicant is a Tunisian national. In 2001 he was issued with an Italian residence permit. In 2002 he was arrested and placed in pre-trial detention on suspicion of international terrorism. In 2005 he was sentenced by an assize court in Italy to imprisonment for criminal conspiracy, forgery and receiving stolen goods. On the date the Grand Chamber's judgment was adopted an appeal was pending in the Italian courts. Also in 2005 a military court in Tunis sentenced the applicant in his absence to 20 years' imprisonment for membership of a terrorist organisation acting abroad in peacetime and for incitement to terrorism. In August 2006 he was released from prison, having served his sentence in Italy. However, the Minister of the Interior ordered him to be deported to Tunisia under the legislation on combating international terrorism. The applicant's request for political asylum was rejected. Under Rule 39 of the Rules of Court (interim measures), the Court asked the Italian Government to stay his expulsion until further notice.</p> <p>The Court could not underestimate the danger of terrorism and the considerable difficulties States were facing in protecting their communities from terrorist violence. However, it was not possible to weigh the risk that a person might be subjected to ill-treatment against his dangerousness to the community if he was not sent back. The prospect that he might pose a serious threat to the community did not diminish in any way the risk that he might suffer harm if deported. For that reason it would be incorrect to require a higher standard of proof where the person was considered to represent a serious danger to the community or even a threat to national security, since such an approach was incompatible with the absolute nature of Article 3. It amounted to asserting that, in the absence of evidence meeting a higher standard, protection of national security justified accepting more readily a risk of ill-treatment for the individual. The Court reaffirmed that for a forcible expulsion to be in breach of the Convention it was necessary – and sufficient – for substantial grounds to have been shown for believing that there was a risk that the applicant would be subjected to ill-treatment in the receiving country. The Court referred to reports by Amnesty International and Human Rights Watch which described a disturbing situation in Tunisia and which were corroborated by a report from the US State Department. These reports mentioned numerous and regular cases of torture inflicted on persons accused of terrorism. The practices reported – said to be often inflicted on persons in police custody – included hanging from the ceiling, threats of rape, administration of electric shocks, immersion of the head in water, beatings and cigarette burns. It was reported that allegations of torture and ill-treatment were not investigated by the competent Tunisian authorities and that the latter regularly used confessions obtained under duress to secure convictions. The Court did not doubt the reliability of those reports and noted that the Italian Government had not adduced any evidence capable of rebutting such assertions. Given the applicant's conviction of terrorism related offences in Tunisia, there were substantial grounds for believing that there was a real risk that he would be subjected to treatment contrary to Article 3 if he were to be deported to Tunisia. Furthermore, the Tunisian authorities had not provided the diplomatic assurances requested by the Italian Government. The existence of domestic laws guaranteeing prisoners' rights and accession to relevant international treaties, referred to in the notes verbales from the Tunisian Ministry of Foreign Affairs, were not sufficient to ensure adequate protection against the risk of ill-treatment where, as in the applicant's case, reliable sources had reported practices manifestly contrary to the principles of the Convention. Furthermore, even if the Tunisian authorities had given the diplomatic assurances, that would not have absolved the Court from the obligation to examine whether such assurances provided a sufficient guarantee that the applicant would be protected against the risk of treatment.</p> <p>Conclusion: violation, if the decision to deport the applicant to Tunisia were to be enforced (unanimously).</p>	<p>Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom, judgment of 28 May 1985, Series A No 94, § 67</p> <p>Ahmed v. Austria, judgment of 17 December 1996, Reports 1996-VI, § 38 and § 39</p> <p>Al-Adsani v. the United Kingdom [GC], No 35763/97, § 59, ECHR 2001-XI</p> <p>Al-Moayad v. Germany (dev.), No 35865/03, §§ 65-66, 20 February 2007</p> <p>Aydin v. Turkey, judgment of 25 September 1997, Reports 1997-VI, § 82</p> <p>Belziuk v. Poland, judgment of 25 March 1998, Reports 1998-II, § 49</p> <p>Boujlifa v. France, judgment of 21 October 1997, Reports 1997-VI, § 42</p> <p>Chahal v. the United Kingdom judgment of 15 November 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-V, §§ 79, 80, 81, 85-86, 96, 99-100 and 105</p> <p>Chamaiev and Others v. Georgia and Russia, No 36378/02, § 335, ECHR 2005-III</p> <p>Fatgan Katani and Others v. Germany (dev.), No 67679/01, 31 May 2001</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO11	Burden of proof for members of persecuted groups	Salah Sheekh v. The Netherlands, application No 1948/04	ECTHR	English and French, also available in Azeri, Russian	ECTHR	11.1.07	Somalia	Violation of Article 3 in case of expulsion to Somalia.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Court observed that it was not the Government's intention to expel the applicant to any area in Somalia other than those that they considered 'relatively safe'. The Court noted that although those territories – situated in the north – were generally more stable and peaceful than south and central Somalia, there was a marked difference between the position of, on the one hand, individuals who originate from those areas and have clan and/or family links there and, on the other hand, individuals who hail from elsewhere in Somalia and do not have such links. As far as the second group was concerned, the Court considered that it was most unlikely that the applicant, who was a member of the Ashraf minority hailing from the south of Somalia, would be able to obtain protection from a clan in the "relatively safe" areas. It noted that the three most vulnerable groups in Somalia were said to be internally displaced persons, minorities and returnees from exile. If expelled to the "relatively safe" areas, the applicant would fall into all three categories. The Court observed that Somaliland and Puntland authorities have informed the respondent Government of their opposition to the forced deportations of, in the case of Somaliland, non-Somalilanders and, in the case of Puntland, "refugees regardless of which part of Somalia they originally came from without seeking either the acceptance or prior approval" of the Puntland administration. In addition, both the Somaliland and Puntland authorities have also indicated that they do not accept the EU travel document. The Netherlands Government insisted that expulsions are nevertheless possible to those areas and pointed out that, in the event of an expellee being denied entry, he or she would be allowed to return to the Netherlands. They maintained that Somalis are free to enter and leave the country as the State borders are hardly subject to controls. The Court accepted that the Government might well succeed in removing the applicant to either Somaliland or Puntland. However, this by no means constituted a guarantee that the applicant, once there, would be allowed or enabled to stay in the territory, and with no monitoring of deported rejected asylum seekers taking place, the Government would have no way of verifying whether or not the applicant would have succeeded in gaining admittance. In view of the position taken by the Puntland and particularly the Somaliland authorities, it seemed to the Court rather unlikely that the applicant would be allowed to settle there.</p> <p>Consequently, the Court found that there was a real chance of his being removed, or of his having no alternative but to go to areas of the country which both the Government and UNHCR consider unsafe. The Court considered that the treatment to which the applicant claimed he had been subjected prior to his leaving Somalia could be classified as inhuman within the meaning of Article 3 and that vulnerability to those kinds of human rights abuses of members of minorities like the Ashraf has been well-documented. The Court reiterated its view that the existence of the obligation not to expel is not dependent on whether the source of the risk of the treatment stems from factors which involve the responsibility, direct or indirect, of the authorities of the receiving country. Article 3 may thus also apply in situations where the danger emanates from persons or groups of persons who are not public officials. What is relevant in that context is whether the applicant was able to obtain protection against and seek address for the acts perpetrated against him. The Court considered that this was not the case. Given the fact that there had been no significant improvement of the situation in Somalia, there was no indication that the applicant would find himself in a significantly different situation from the one he fled. The Court took issue with the national authorities' assessment that the treatment to which the applicant fell victim was meted out arbitrarily. It appeared from the applicant's account that he and his family were targeted because they belonged to a minority and for that reason it was known that they had no means of protection. The Court considered, on the basis of the applicant's account and the information about the situation in the "relatively unsafe" areas of Somalia in so far as members of the Ashraf minority were concerned, that his being exposed to treatment in breach of Article 3 upon his return was foreseeable rather than a mere possibility. The Court concluded that the expulsion of the applicant to Somalia as envisaged by the respondent Government would be in violation of Article 3.</p>	<p>Ahmed v. Austria, judgment of 17 December 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-VI, p. 2206, §§ 38-41</p> <p>Chahal v. the United Kingdom, judgment of 15 November 1996, pp. 1856 and 1859, §§ 86 and 97-98, Reports 1996-V</p> <p>Conka v. Belgium, No 51564/99, § 79, ECHR 2002-I</p> <p>H.L.R. v. France, 9 April 1997, Reports 1997-III, p. 758, § 37 and § 40</p> <p>Hilal v. the United Kingdom, No 45276/99, §§ 59, 60 and 67-68, ECHR 2001-II</p> <p>Mamatkulov and Askarov v. Turkey [GC], Nos 46827/99 and 46951/99, ECHR 2005-I, § 67 and § 69</p> <p>Selmouni v. France ([GC], No 25803/94, §§ 74-77, ECHR 1999-V</p> <p>T.I. v. the United Kingdom (dec.), No 43844/98, ECHR 2000-III</p> <p>Vilvarajah and Others v. the United Kingdom, judgment of 30 October 1991, Series A No 215, p. 36, § 107, and p. 37, §§ 111-112</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
National Jurisprudence (post-Elgafaji)								
EASO12	Article 15(c) QD application in relation to the situation in Mogadishu (Somalia)	MOJ and others (Return to Mogadishu) (Rev1) (CG) [2014] UKUT 442 (IAC).	United Kingdom	English	Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber)	3.10.14	Somalia	Return to Mogadishu.
EASO13	Interpretation of Article 15(c) QD, internal armed conflict, assessing the level of violence	I U 1327/2013-10	Slovenia	Slovene	Administrative Court of the Republic of Slovenia	29.1.14	Afghanistan	The Court added new factors to be taken into account when assessing the level of violence.
EASO14	Interpretation of Article 15(c) QD, internal armed conflict, assessing the level of violence	I U 498/2013-17	Slovenia	Slovene	Administrative Court of the Republic of Slovenia	25.9.13	Afghanistan	The Court stated that the meaning of provision of Article 15(c) of the QD must be based on the autonomous interpretation of EU law on asylum. The Court put forward factors that should be taken into consideration in assessing the level of violence.
EASO15	Existence of indiscriminate violence, assessment of past circumstances	CNDA 5 septembre 2013 M. MUELA n° 13001980 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	5.9.13	Congo (DRC)	The Court found that, at the date of its ruling, the province of North Kivu was plagued by indiscriminate violence but did not specify the level of this violence.
EASO16	High level of indiscriminate violence, surrogate character of international protection	CNDA 22 juillet 2013 Mme KABABJI ép. KHACHERYAN no 13001703 C+	France	French	CNDA (National Asylum Court)	22.7.13	Syria	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in Alep reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life. Nevertheless, the claim was rejected because appellant was also a Lebanese national and could avail herself of the protection of Lebanon.
EASO17	Absence of indiscriminate violence	CNDA 15 juillet 2013 M. ROSTAMI no 13000622 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	15.7.13	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, there was no indiscriminate violence in the province of Bamyan. Therefore subsidiary protection on the '15(c)' ground could not be granted to the appellant.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>(excerpt) - COUNTRY GUIDANCE</p> <p>(i) The country guidance issues addressed in this determination are not identical to those engaged with by the Tribunal in AMM and others (conflict; humanitarian crisis; returnees; FGM) Somalia CG [2011] UKUT 445 (IAC). Therefore, where country guidance has been given by the Tribunal in AMM in respect of issues not addressed in this determination then the guidance provided by AMM shall continue to have effect.</p> <p>(ii) Generally, a person who is 'an ordinary civilian' (i.e. not associated with the security forces; any aspect of government or official administration or any NGO or international organisation) on returning to Mogadishu after a period of absence will face no real risk of persecution or risk of harm such as to require protection under Article 3 of the ECHR or Article 15(c) of the Qualification Directive. In particular, he will not be at real risk simply on account of having lived in a European location for a period of time of being viewed with suspicion either by the authorities as a possible supporter of Al Shabaab or by Al Shabaab as an apostate or someone whose Islamic integrity has been compromised by living in a Western country.</p> <p>(iii) There has been durable change in the sense that the Al Shabaab withdrawal from Mogadishu is complete and there is no real prospect of a re-established presence within the city. That was not the case at the time of the country guidance given by the Tribunal in AMM.</p> <p>(iv) The level of civilian casualties, excluding non-military casualties that clearly fall within Al Shabaab target groups such as politicians, police officers, government officials and those associated with NGOs and international organisations, cannot be precisely established by the statistical evidence which is incomplete and unreliable. However, it is established by the evidence considered as a whole that there has been a reduction in the level of civilian casualties since 2011, largely due to the cessation of confrontational warfare within the city and Al Shabaab's resort to asymmetrical warfare on carefully selected targets. The present level of casualties does not amount to a sufficient risk to ordinary civilians such as to represent an Article 15(c) risk.</p> <p>(v) It is open to an ordinary citizen of Mogadishu to reduce further still his personal exposure to the risk of 'collateral damage' in being caught up in an Al Shabaab attack that was not targeted at him by avoiding areas and establishments that are clearly identifiable as likely Al Shabaab targets, and it is not unreasonable for him to do so.</p> <p>(vi) There is no real risk of forced recruitment to Al Shabaab for civilian citizens of Mogadishu, including for recent returnees from the West.</p> <p>(vii) A person returning to Mogadishu after a period of absence will look to his nuclear family, if he has one living in the city, for assistance in re-establishing himself and securing a livelihood. Although a returnee may also seek assistance from his clan members who are not close relatives, such help is only likely to be forthcoming for majority clan members, as minority clans may have little to offer.</p> <p>(viii) The significance of clan membership in Mogadishu has changed. Clans now provide, potentially, social support mechanisms and assist with access to livelihoods, performing less of a protection function than previously. There are no clan militias in Mogadishu, no clan violence, and no clan based discriminatory treatment, even for minority clan members.</p> <p>(ix) If it is accepted that a person facing a return to Mogadishu after a period of absence has no nuclear family or close relatives in the city to assist him in re-establishing himself on return, there will need to be a careful assessment of all of the circumstances. These considerations will include, but are not limited to:(...)</p>	<p>AMM and others (conflict; humanitarian crisis; returnees; FGM) Somalia CG [2011] UKUT 445 (IAC)</p>
<p>The Administrative Court added to the factors mentioned in its previous case I U 498/2013-17 a temporal dynamics of numbers of deaths and injuries, whether they raise or not during the certain period; The Administrative Court also added a factor of 'state failure' to guarantee basic material infrastructure, order, health care, food supply, drinking water - all these for the purpose of protection of a civilian's life or person in the sense of protection against inhuman treatment.</p>	
<p>In its judgment the Administrative Court stated that the determining authority in the assessment whether there is internal armed conflict in the country of destination may take as a certain guidance the Additional Protocol II to the Geneva Convention from 12. 8. 1949, but the determining authority cannot base its interpretation on that non-EU legal source; the meaning of provision of Article 15(c) of the QD must be based on the autonomous interpretation of EU law on asylum. With further references to the case-law of several courts of the Member States, ECtHR, opinion of Advocate General of the CJEU and academic work of researchers , the Administrative Court put forward the following factors that should be taken into account in assessing the level of violence: battle deaths and injuries among the civilian population, number of internally displaced persons, basic humanitarian conditions in centres for displaced persons, including food supply, hygiene, safety. The Administrative Court pointed out that the protected value in relation to Article 15(c) of the QD is not a mere "survival" of asylum seeker, but also a prohibition against inhuman treatment.</p>	<p>Judgments in case of GS Article 15(c) (indiscriminate violence), Afghanistan v . Secretary for the Home department CG, [2009] UKAIT 00044, 19.10.2009, Cour nationale du droit d'asile (CNDA, No 613430/07016562, 18. 2. 2010), judgment of the Conseil d'Etat (EC, 3.7. 2009, OFPRA v. Baskarathas, No 320295), judgment of the Federal Supreme Administrative Court of Germany, (BverwG 10 C.409, judgment of section 10, 27. 4. 2010, paragraph 25), judgment of the ECtHR in case of Sufi and Elmi</p>
<p>The Court noted that because of his many professional travels to and from Angola the appellant had been exposed to violent acts emanating from armed groups in the context of an armed conflict. This finding about past circumstances sufficed to admit that he would be exposed, in case of return, to the threats encompassed in Article L.712-1 c) CESEDA. Subsidiary protection was granted.</p>	
<p>Here the classic refugee law principle of surrogacy interferes with the positive finding on the threats originated in the blind violence prevailing in Alep.</p>	
<p>Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds.</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO18	Assessment of facts and circumstances, non-refoulement, subsidiary protection, serious harm, torture	M.R.D. v Office of Immigration and Nationality (OIN), 6.K.31.548/2013/3	Hungary	Hungarian	Administrative and Labour Court of Budapest	13.6.13	Cuba	The Court granted the applicant subsidiary protection status because he would be at risk of serious harm upon returning to his home country (torture, cruel, inhuman, degrading treatment or punishment).
EASO19	Actor of persecution or serious harm, burden of proof, medical reports/ medico-legal reports, inhuman or degrading treatment or punishment, internal armed conflict, subsidiary protection	S.M.A. v Office of Immigration and Nationality (OIN), 20.K.31072/2013/9	Hungary	Hungarian	Administrative and Labour Court of Budapest	23.5.13	Afghanistan	The Court recognised the subsidiary protection status of the applicant, as his return to the country of origin would lead to the risk of serious harm (inhuman, degrading treatment or indiscriminate violence).
EASO20	Assessment of risk/ due consideration to the situation in the region of origin and to the practical conditions of a return to this region	CNDA 28 mars 2013 M. MOHAMED ADAN n° 12017575 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	28.3.13	Somalia	The specific assessment of conditions described in Article L.712-1 c) CESEDA requires analysing not the nationwide general situation but the situation in the area of origin and also in the areas that the appellant would have to cross to reach this area. In the appellant's particular case, although the Court is convinced that he comes from Somalia it has not been possible to determine that he originates from the Afgooye province and therefore he would be eligible to subsidiary protection under Article L.712-1 c) CESEDA provisions.
EASO21	High level of indiscriminate violence	CNDA 21 mars 2013 M. YOUMA KHAN n° 12025577 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	21.3.13	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in the province of Kunduz reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life.
EASO22	Absence of indiscriminate violence	CNDA 28 février 2013 M. ADDOW ISE no 12018920 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	28.2.13	Somalia	The Court found that, at the date of its ruling, there was no indiscriminate violence in Mogadishu. Therefore subsidiary protection on the '15(c)' ground could not be granted to the appellant.
EASO23	Conflict and internal protection	BVerwG 10C15.12 VGH A 11 S 3079/11	Germany	German	Federal Administrative Court	31.1.13	Afghanistan	The Court ruled on the conditions in which the return may take place depending on the situation in the region of origin.
EASO24	Real risk	M A-H (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2013] EWCA Civ 445	United Kingdom	English	Court of Appeal	30.1.13	Iraq	The Claimant claimed that, if returned to Iraq, he was likely to be targeted by militia who had killed two of his brothers. The Immigration Judge found that the Claimant did not fear the general lawlessness in Iraq, but feared Al-Dinai, that he had received threats and that he had been targeted and would continue to be targeted if returned. Further, that the Claimant could not realistically relocate outside Baghdad. The Upper Tribunal (IAC) found that the Immigration Judge had made a material error of law on the issue of relocation and in having not considered the country guidance in HM Article 15(c) (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2010] UKUT 331 (IAC). The claimant appealed.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Aside from an armed conflict, the risk of torture, inhuman or degrading treatment can arise in other more general situations too. Additionally, when defining protection categories it is not important whether the risk is general or not, but what the risk is based on. If an Applicant meets the requirements of a higher protection category as well, then he shall be given a higher level of protection.</p>	<p>Hungary - Metropolitan Court, 30 September 2009, D.T. v. Office of Immigration and Nationality 17.K.33.301/2008/15 Hungary - Metropolitan Court, 24.K.33.913/2008 Hungary - Metropolitan Court, 17.K.30.307/2009</p>
<p>The Court held that there is a serious threat to the life or physical integrity of the applicant as a consequence of indiscriminate violence in a situation of internal armed conflict, i.e. the risk of serious harm is present; and Afghanistan, including Kabul, does not provide a safe internal relocation option for him. The Court noted that even though the country information in this respect is not necessarily consistent and coherent, the escalation of the risk, the increase of violence and the dominance of internal anarchy can be established based on almost all of the available information. In this respect, since the life, basic safety and livelihood of the person is involved and based on the extent and nature of the danger described above (in such cases naturally the actual danger need not and cannot be proven beyond a doubt) persecution, harm or other significant detriment is likely to occur.</p>	<p>CJEU - C-465/07 Meki Elgafaji, Noor Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie ECtHR - D v The United Kingdom (Application No 30240/96) - resource ECtHR - Husseini v. Sweden, Application No 10611/09 ECtHR - JH v United Kingdom, Application No 48839/09 ECtHR - S.H. v. United Kingdom, Application No 19956/06 Hungary - Metropolitan Court, 3.K.31346/2012/11</p>
<p>This ruling directly originates in the difficult issue of unexploitable fingerprints that undermines the whole Dublin system. The failure of the fingerprints initial checking also challenges the inner credibility of the claim, making a sound assessment of facts and chronology virtually impossible. Here, impossibility to determine appellant's provenance leads to a necessarily negative assessment of his eligibility to subsidiary protection under Article L.712-1 c) CESEDA provisions. Claim is rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds.</p>	
<p>The Court nevertheless notes that the appellant's young age enhances the risk inherent to the situation of indiscriminate violence. Subsidiary protection was granted.</p>	
<p>The Court notes in fine that appellant has rendered the checking of his fingerprints impossible, thus preventing asylum authorities from establishing with certainty his identity. This statement is not part of the reasoning in the determination but underlines once again the frequency of this phenomenon. Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds.</p>	
<p>Where there is an armed conflict that is not nationwide, the prognosis of danger must be based on the foreigner's actual destination in the event of a return. This will regularly be the foreigner's region of origin. If the region of origin is out of the question as a destination because of the danger threatening the complainant there, he can be expelled to another region of the country only under the conditions established in Article 8 of Directive 2004/83/EC. In assessing whether extraordinary circumstances exist that are not the direct responsibility of the destination state of expulsion, and that prohibit the expelling state from deporting the foreigner under Article 3 of the European Convention on Human Rights, normally the examination should be based on the entire destination state of expulsion, and should first examine whether such conditions exist at the place where the deportation ends. Poor humanitarian conditions in the destination state of expulsion may provide grounds for a prohibition of deportation only in exceptional cases having regard to Article 3 of the European Convention on Human Rights. The national prohibition of deportation under Section 60 (5) of the Residence Act, with reference to Article 3 of the European Convention on Human Rights, is not superseded by the prohibition of deportation under Union law pursuant to Section 60 (2) of the Residence Act.</p>	<p>(Confirmation of the judgment of 14 July 2009 – BVerwG 10 C 9.08 – BVerwGE 134, 188 – paragraph. 17, and the decision of 14 November 2012 – BVerwG 10 B 22.12 –). (Poor humanitarian conditions may provide grounds for a prohibition of deportation only in exceptional cases: denied for Afghanistan, following European Court of Human Rights judgments of 21 January 2011 – No 30696/09, M.S.S. – NVwZ 2011, 413; of 28 June 2011 – No 831/07, Sufi and Elmi – NVwZ 2012, 681; and of 13 October 2011 – No 10611/09, Husseini – NJOZ 2012, 952).</p>
<p>The Court of Appeal allowed the appeal holding that it would be wrong to read the Immigration Judge's decision as intending to exclude the KRG from his conclusion that the Claimant would be an easy target. He had been expressing his conclusion on the risk posed to the appellant in Baghdad, the administrative areas of Iraq and the KRG. Further, the Immigration Judge had considered <i>HM</i>. Personalised targeting was not addressed in <i>HM</i>; it was premised on the risk of generalised, indiscriminate violence. The Claimant had not advanced his case on a fear of generalised violence, therefore, the Immigration Judge had been required to concentrate on the specific threat posed to the Claimant. There was no basis on which to contend that it had been an error of law for the Immigration Judge to have found that the Claimant would be a target of Al-Diani even in the KRG.</p>	<p>HM (Article 15) (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2010] UKUT 331 (IAC)</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO25	Low level of indiscriminate violence, personal scope of Article 15 QD, civilian	CNDA 24 janvier 2013 M. Miakhail no 12018368 C+	France	French	CNDA (National Asylum Court)	24.1.13	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, indiscriminate violence in the province of Laghman reached only a moderate level so that the appellant had to demonstrate that he would be personally threatened in case of return. The appellant failed to do so and subsidiary protection was denied.
EASO26	Indiscriminate violence and real risk	HM and others (Article 15(c)) Iraq CG [2012] UKUT 00409	United Kingdom	English	Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber)	13.11.12	Iraq	The evidence did not establish that the degree of indiscriminate violence characterising the armed conflict taking place in the five central governorates in Iraq, namely Baghdad, Diyala, Tameen (Kirkuk), Ninewah, Salah Al-Din, was at such a high level that substantial grounds were shown for believing that any civilian returned there would solely on account of his presence there face a real risk of being subject to that threat. Nor did the evidence establish that there was a real risk of serious harm under Article 15(c) QD for civilians who were Sunni or Shi'a or Kurds or had former Ba'ath Party connections: these characteristics did not in themselves amount to 'enhanced risk categories' under Article 15(c)'s 'sliding scale' (see [39] of <i>Elgafaji</i>).
EASO27	Armed conflict, subsidiary protection	No RG 10952/2011	Italy	Italian	Rome Court	14.9.12	Pakistan	The concept of a local conflict as referred to in Article 14 of Legislative Decree 251/2007 (c) and which is a sufficient reason for granting subsidiary protection, should not be understood as applying only to civil war. It should cover all circumstances where conflicts or outbreaks of violence, whatever their origins, between opposing groups or various factions appear to have become permanent and ongoing and widespread, not under the control of the state apparatus or actually benefiting from cultural and political ties with this apparatus.
EASO28	Internal protection, indiscriminate violence, individual threat, internal armed conflict, subsidiary protection	M.A., No 11026101	France	French	CNDA (National Asylum Court)	30.8.12	Somalia	The situation in Somalia, in particular in the south and central regions , should be regarded as a situation of generalised violence resulting from an internal armed conflict.
EASO29	Armed conflict, burden of proof, standard of proof, vulnerable person, serious harm	5114/2012	Spain	Spanish	Supreme Court. Chamber for Contentious Administrative Proceedings, third section	12.7.12	Colombia	The Court held that there was no armed conflict in Colombia.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Court notes that the appellant, a former soldier who left the Afghan army in July 2008, can be considered as a civilian and falls therefore within the personal scope of Article L.712-1 c) CESEDA. Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds.</p>	
<p>Of particular importance was the observation that decision-makers ensured that following <i>Elgafaji</i>, Case C-465/07 and <i>QD (Iraq)</i> [2009] EWCA Civ 620, in situations of armed conflict in which civilians were affected by the fighting, the approach to assessment of the level of risk of indiscriminate violence was an inclusive one, subject only to the need for there to be a sufficient causal nexus between the violence and the conflict.</p>	<p>Many cases cited, significant cases are: AK (Afghanistan) [2012] UKUT 163 MK (documents - relocation) Iraq CG [2012] UKUT 126 AMM [2011] UKUT 445 EA (Sunni/Shi'a mixed marriages) Iraq CG [2011] UKUT 342 HM (Iraq) [2011] EWCA Civ 1536 MSS v Belgium & Greece [2011] 53 EHRR2 HM and Others (Article 15(c)) Iraq CG [2010] UKUT 331 Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie Case C-465/07; [2009] 1 WLR 2100 FH v. Sweden, No 32621/06, § 9320, January 2009 NA v United Kingdom [2009] 48 EHRR 15 QD (Iraq) [2009] EWCA Civ 620 ZQ (serving soldier) Iraq CG [2009] UKAIT 00048 SR (Iraqi/Arab Christian: relocation to KRG) Iraq CG [2009] UKAIT 00038 KH (Article 15(c) Qualification Directive) Iraq CG [2008] UKAIT 46 SI (expert evidence – Kurd- SM confirmed) Iraq CG [2008] UKAIT 00094</p>
<p>The subsidiary protection was granted on the basis of the situation of generalised violence that exists in Pakistan. In fact, on the basis of an interpretation of the requirements provided in the Act, the court considered the Applicant's request, which included abundant supporting documentation (international reports), to be justified. In particular, the court held that there did not have to be a real civil war as such, but that it is sufficient if violence appears to have become permanent and ongoing and has spread to a significant degree.</p>	<p>Italy - Court of Cassation, No 27310/2008</p>
<p>Relying on a variety of information on the country of origin, deriving in particular, from the United Nations Security Council and the UNHCR, the Court concluded that the conflicts between the forces of the Transitional Federal Government, various clans and a number of Islamist militias were characterised, in certain geographical areas and in particular the southern and central regions, by a climate of generalised violence. Citing the 28 June 2011 ruling of the European Court of Human Rights in the case of <i>Sufi and Elmi v. the United Kingdom</i>, the Court moreover expressed doubts about the feasibility of internal relocation for a person who, having landed at Mogadishu, would need to cross a zone controlled by Al-Shabaab, and who had no family ties. The Court concluded that this situation must be regarded as a situation of generalised violence resulting from an armed conflict. Lastly, the Court considered that, taking account of the level of intensity that this situation of generalised violence had attained in the region from which the Applicant originated, he was currently exposed to a serious, direct and individual threat to his life or person and was unable at present to secure of any kind of protection within his country.</p>	<p>ECtHR - Sufi and Elmi v United Kingdom (Application Nos 8319/07 and 11449/07)</p>
<p>The Supreme Court held that the appellant has not provided a basis to allow him to reside in Spain on grounds of humanitarian considerations. In this sense, the Supreme Court abided by the same definition of 'serious harm' contained in Article 15(c) of the Qualification Directive, as well as the CJEU's interpretation in case C-465/07, affirmed the non-existence of an armed conflict in Columbia (that is, a situation of widespread violence). In effect, according to the arguments raised, the Supreme Court deemed that the violent situation that existed in some areas of Columbia did not extend to the whole territory or affect the entire population. Furthermore, it emphasised the implausibility of the appellant's narrative, as well as his inability to provide evidence of a real risk of serious threats to his life and physical integrity in the event of his returning to his country. Therefore, the Supreme Court's assessment was that in this particular case there were no grounds for humanitarian considerations which justified the appellant's right to reside in Spain.</p>	<p>CJEU - C-465/07 Meki Elgafaji, Noor Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie Spain - Supreme Court, 22 December 2006, No 2956/03 Spain - High National Court, 22 February 2008, No 832/2005 Spain - High National Court, 14 December 2007, No 847/2005 Spain - High National Court, 14 July 2006, No 449/2006</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO30	Assessment of facts and circumstances, credibility assessment, internal protection, obligation/duty to cooperate, subsidiary protection	S.N. v Office of Immigration and Nationality (OIN), 3. K.31.192/2012/6	Hungary	Hungarian	Administrative and Labour Court of Budapest	4.7.12	Afghanistan	The Court held that since the life, basic safety and livelihood chances of people are involved, based on the amount and nature of danger (in such cases naturally the actual danger need not and cannot be undoubtedly proved) the very likely occurrence of persecution, harm or other significant detriment cannot be risked.
EASO31	High level of indiscriminate violence	CNDA 2 juillet 2012 M. CHIR n° 12008517 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	2.7.12	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in the province of Nangarhar reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life.
EASO32	Low level of indiscriminate violence	CNDA 2 juillet 2012 M. AHMAD ZAI n° 12006088 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	2.7.12	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, indiscriminate violence in the province of Logar reached only a moderate level so that the appellant had to demonstrate that he would be personally threatened in case of return.
EASO33	Internal protection, internal armed conflict, subsidiary protection, serious harm	G.N. v Office of Immigration and Nationality, 20.K.31.576/2012/3	Hungary	Hungarian	Metropolitan Court of Budapest (currently: Budapest Administrative and Labour Court)	28.6.12	Afghanistan	The Court granted subsidiary protection status to the single female applicant and her minor children, as their return to the country of origin would lead to the risk of serious harm (indiscriminate violence).

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Based on the country information obtained as part of the investigation as well as the information available in the public domain, the Court held that it can be ascertained that Afghanistan is increasingly characterised by unpredictable and indiscriminate violence that significantly affects the civilian population. "The relative assessment whether the situation is slightly better (or worse) in certain regions by itself does not make a major difference with regards to harm or persecution. Objectively, all the Afghan regions that the applicant could reside in are regions at increasing risk, and can be classified as ones with deteriorating security situation. Undoubtedly, the security situation, as well as the events in Afghanistan, are under frequent and intensive change, thus the above mentioned situation certainly cannot be considered as an improving one. (...) This uncertain situation in relation to constantly deteriorating domestic politics, economics and security jeopardises an increasing number of the civilian population and means more and more civilians suffering serious harm. (...) Since the life, basic safety and livelihood chances of people are involved, based on the above described amount and nature of danger (in such cases naturally the actual danger need not and cannot be undoubtedly proved) the very likely occurrence of persecution, harm or other significant detriment cannot be risked.</p> <p>In relation to the internal protection alternative, the Court held that Section 92 of the Governmental Decree on the Implementation of Act II of 2007 on the Entry and Stay of Third-country Nationals determines the cumulative conditions concerning what can be reasonably expected. 'According to this, the applicant must have family or kinship ties, or his/her basic livelihood and accommodation must be provided by other means in a certain part of the country.' No evidence justifying the above was produced, thus the internal protection alternative in Afghanistan cannot be applicable in respect of this applicant.</p>	
<p>Subsidiary protection was granted regardless of any personal reason.</p>	
<p>The Court notes that because of his young age and the death of his father the appellant would be particularly exposed to the threats encompassed in Article L.712-1 c) CESEDA. Subsidiary protection was granted.</p>	
<p>The Court held that the risk of indiscriminate violence existed both in the part of the country where she is originally from (Herat) and in the capital. This was ascertainable based on the information available both at the time when the administrative decision was made and the country information available at the time when the judgment was made. Thus the Court took the most up-to-date information into account. With respect to the internal relocation alternative, the Court highlighted that 'not only the situation present at the time of the judgment of the application should be taken into account, but also the fact that neither persecution nor serious harm is expected to persist in that part of the country in the foreseeable future', in other words the protection shall last. Based on the country information, the applicant cannot be sent back to Kabul either, as it cannot be expected that she could find internal protection there. According to the ministerial reasoning, 'countries experiencing armed conflict cannot provide safe internal refuge for the above reason, as the movement of the front lines can make previously seemingly safe areas dangerous'.</p>	<p>ECtHR - Chahal v the United Kingdom (Application No 22414/93) ECtHR - Salah Sheekh v The Netherlands, Application No 1984/04,</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO34	Consideration of Article 15(c) QD	AK (Article 15(c)) Afghanistan CG [2012] UKUT 163	United Kingdom	English	Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber)	18.5.12	Afghanistan	The level of indiscriminate violence in Afghanistan as a whole was not at such a high level so that within the meaning of Article 15(c) QD, a civilian, solely by being present in the country, faced a real risk which threatened his life or person. Nor was the level of indiscriminate violence, even in the provinces worst affected (which included Ghazni but not Kabul), at such a level. Whilst when assessing a claim in the context of Article 15(c) in which the respondent asserted that Kabul city was a viable internal relocation alternative, it was necessary to take into account (both in assessing 'safety' and 'reasonableness') not only the level of violence in that city but also the difficulties experienced by that city's poor and the many Internally Displaced Persons (IDPs) living there, these considerations would not in general make return to Kabul unsafe or unreasonable. This position was qualified (both in relation to Kabul and other potential places of internal relocation) for certain categories of women.
EASO35	Assessment of risk under Article 15(c) QD provisions, balancing scale, personal elements not required beyond a certain threshold of indiscriminate violence, obligation to assess the level of indiscriminate violence	CE 7 mai 2012 M.Umaramanam N° 323667 C	France	French	Council of State	7.5.12	Sri Lanka	It is not required by Article L.712-1 c) CESEDA that indiscriminate violence and armed conflict should coincide in every way in the same geographic zone. When assessing subsidiary protection on this ground, the asylum judge has to verify that indiscriminate violence reaches such a level that a person sent back to the area of conflict should be at risk because of his mere presence in this territory.
EASO36	Country of origin information, credibility assessment, internal protection, refugee status, subsidiary protection	KF v Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (Office of Immigration and Nationality, OIN) 6.K.31.728/2011/14	Hungary	Hungarian	Metropolitan Court of Budapest	26.4.12	Afghanistan	The Court held that the authority must make sure that the applicant is not at risk of serious harm or persecution in the relevant part of the country, not only at the time the application is assessed but also that this is not likely to occur in the future either. Countries struggling with armed conflicts do not normally provide safe internal flight options within the country, as the movement of front lines can put areas at risk that were previously considered safe.
EASO37	High level of indiscriminate violence	CNDA 11 avril 2012 M. MOHAMED JAMAL n° 11028736 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	11.4.12	Somalia	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in Mogadiscio reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Tribunal continued to regard as correct the summary of legal principles governing Article 15(c) of the Qualification Directive as set out in <i>HM</i> and others (Article 15(c)) <i>Iraq CG</i> [2010] <i>UKUT</i> 331 (IAC) and more recently in <i>AMM and Others</i> (conflict; humanitarian crisis; returnees; FGM) <i>Somalia CG</i> [2011] <i>UKUT</i> 00445 (IAC) and <i>MK</i> (documents - relocation) <i>Iraq CG</i> [2012] <i>UKUT</i> 00126 (IAC). The need, when dealing with asylum-related claims based wholly or significantly on risks arising from situations of armed conflict and indiscriminate violence, to assess whether Article 15(c) of the Qualification Directive was engaged, should not have led to judicial or other decision-makers going straight to Article 15(c). The normal course was to deal with the issue of refugee eligibility, subsidiary (humanitarian) protection eligibility and Article 3 ECHR in that order.</p>	<p>Many cases cited, significant cases are: AA (unattended children) Afghanistan CG [2012] UKUT 00016 (IAC) HK (Afghanistan) and Ors v Secretary of State for the Home Department [2012] EWCA Civ 315 MK (documents - relocation) Iraq CG [2012] UKUT 00126 (IAC) AMM and Others (conflict; humanitarian crisis; returnees; FGM) Somalia CG [2011] UKUT 00445 (IAC) DS (Afghanistan) v Secretary of State for the Home Department [2011] EWCA Civ 305 HM (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2011] EWCA Civ 1536 SA v Federal Office for Migration 2011 E-7625/2008 – ATAF (FAC) – 2011/7 ZG v The Federal Republic of Germany International Journal of Refugee Law, Vol 23, No 1, March 2011 HH (Somalia) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 426 HK and Others (minors – indiscriminate violence – forced recruitment by the Taliban) Afghanistan CG [2010] UKUT 378 (IAC) HM and others (Article 15(c)) Iraq CG [2010] UKUT 331 (IAC) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie (C-465/07) [2009] 1 WLR 2100 GS (Article 15(c): indiscriminate violence) Afghanistan CG [2009] UKAIT 00044 Husseini v Sweden Application No 10611/09 JH v UK Application No 48839/09 N v Sweden Application No 23505/09, 20 July 2010 QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620 AM & AM (armed conflict: risk categories) Somalia CG [2008] UKAIT 00091 NA v UK Application No 25904/07 Secretary of State for the Home Department v AH (Sudan) [2007] UKHL 49 Sufi and Elmi v UK Applications Nos 8319/07 and 11449/07 Januzi v Secretary of State for the Home Department [2006] UKHL 5 Salah Sheekh v Netherlands Application No 1948/04</p>
<p>The Council stated that the asylum judge commits an error of law if he grants subsidiary protection on the ground of Article L.712-1 c) CESEDA without referring to any personal elements justifying the threats, if he does not assess beforehand the level of indiscriminate violence existing in the country of origin.</p>	
<p>It was justified in granting the claimant subsidiary protection status since according to the latest country of origin information when the decision was made, the security situation in Afghanistan is extremely volatile, and the claimant cannot be expected to seek refuge in the capital city from the threats brought on by the armed conflict in his province of origin. Countries struggling with armed conflicts do not normally provide safe internal flight options within the country, as the movement of front lines can put areas at risk that were previously considered safe.</p>	<p>ECtHR - Salah Sheekh v The Netherlands (Application No 1948/04) - resource ECtHR - Husseini v. Sweden, Application No 10611/09 ECtHR - Chalal v. the United Kingdom, Application No 1948/04</p>
<p>Subsidiary protection is granted regardless of any personal reason and despite remaining doubts about him having resided recently in Mogadiscio.</p>	<p>ECHR 28 June 2011, Sufi et Elmi c/ UK No 8319/07 and No 11449/07</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO38	Conflict and serious harm	FM, Re Judicial Review [2012] ScotCS CSOH_56	United Kingdom	English	Court of Session	30.3.12	Yemen	The Claimant petitioned for judicial review of a decision refusing his application under paragraph 353 of the Immigration Rules, based on Article 2(e) of the Qualification Directive, for humanitarian protection on account of the outbreak of internal armed conflict in Yemen in early 2011 and the effect thereof. He submitted that the Secretary of State had been sent a substantial amount of information about the aforementioned outbreak of internal armed conflict and had erred in concluding that another immigration judge, applying the rule of anxious scrutiny, would not come to a different conclusion and that there was no reason why he could not return to the Yemen in safety. Consideration was given to the definition of 'serious harm' pursuant to Article 15 QD.
EASO39	Delay, credibility assessment, medical reports/ medico-legal reports, indiscriminate violence, subsidiary protection	Ninga Mbi v Minister for Justice and Equality & Ors, [2012] IEHC 125	Ireland	English	High Court	23.3.12	Democrat Republic of Congo (DRC)	The Court found that the level of violence in the DRC was not as high as to engage Article 15(c) QD taking into account the situation of the applicant.
EASO40	Child specific considerations	HK (Afghanistan) & Ors v Secretary of State for the Home Department, [2012] EWCA Civ 315	United Kingdom	English	Court of Appeal	16.3.12	Afghanistan	The case concerns the State's obligation to attempt to trace the family members of unaccompanied minor asylum seekers.
EASO41	High level of indiscriminate violence, internal flight alternative	CNDA 28 février 2012 M. MOHAMED MOHAMED n° 11001336 C+	France	French	CNDA (National Asylum Court)	28.2.12	Somalia	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in Mogadishu reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life.
EASO42	High level of indiscriminate violence	CNDA 28 février 2012 Mme HAYBE FAHIYE n° 10019981 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	28.2.12	Somalia	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in the Afgooye district reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life.
EASO43	Level of violence and individual risk	CE, arrêt n° 218.075 du 16 février 2012.	Belgium	French	Council of State	16.2.12	Unknown	In this decision, the Council of State interprets Article 15 (b) QD according to the ECtHR's case-law concerning Article 3 of ECHR. Based on this interpretation the Council rejects the Elgafaji interpretation according to which the asylum applicant is not absolved of showing individual circumstances except in case of indiscriminate violence.
EASO44	Indiscriminate violence	72787	Belgium	Dutch	Council of Alien Law Litigation (Raad voor Vreemdelingenbetwistingen) - adopted by a special seat of three judges	31.1.12	Iraq	Held that there is no more indiscriminate violence in Central Iraq. Comes to that conclusion after analysing the factual information presented by the administration and recent ECtHR jurisprudence.
EASO45	Assessment of risk, due consideration to the practical conditions of a return to the region of origin	CNDA 11 janvier 2012 M. SAMADI+D54 n° 11011903 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	11.1.12	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, the appellant in order to return to the faraway province of Nimruz would have to travel through several provinces plagued by indiscriminate violence and was exposed therefore to the threats encompassed in Article L.712-1 c) CESEDA.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Granting the prayer of a judicial review, the Court held that the serious and individual threat to life or person by reason of indiscriminate violence had to be assessed not separately or alternatively but in the context of internal armed conflict. The Secretary of State had erred in law both in her statement of the test to be applied and in reaching a perverse conclusion in relation to internal armed conflict on the material before her. Further, her consideration that the violence could not be considered to be indiscriminate was problematic, particularly when the 'activists' who were allegedly targeted were unarmed civilians according to the information before her.</p>	<p>HM (Iraq) and Another v Secretary of State for the Home Department [2011] EWCA Civ 1536 HM (Article 15(c)) (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2010] UKUT 331 (IAC) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie (C-465/07) [2009] 1 WLR 2100 GS (Article 15(c) Indiscriminate violence) Afghanistan CG [2009] UKAIT 44 QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620 KH (Article 15(c) Qualification Directive) Iraq CG [2008] UKAIT 0023 WM (Democratic Republic of Congo) v Secretary of State for the Home Department [2006] EWCA Civ 1495</p>
<p>The level of violence in the DRC did not amount to an internal or international armed conflict and therefore the applicant did not run a real risk of serious and individual threat by reason of indiscriminate violence in situations of armed conflict.</p>	<p>ECtHR - R.C. v. Sweden (Application No 41827/07) - resource CJEU - C-277/11 MM v Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, Attorney General (UP)</p>
<p>The Court noted that there was an obligation on the UK government to trace the family members of a child asylum applicant, under Article 19(3) of the Reception Directive, as enshrined in domestic law. It held that this duty was 'intimately connected' with the asylum application decision-making process as the question of whether a child has a family to return to or not is central to the asylum decision. Thus the duty to trace falls to the government, not the child. That said, however, the Court held that the government's failure to trace an applicant's family would not automatically lead to the grant of asylum – every case depends on its own facts and is a matter for the fact-finding Tribunal to determine.</p> <p>The Court also pointed out that if the government's efforts to trace families in Afghanistan are slow, this should not be allowed to delay a decision on an asylum case, particularly if the decision would be to grant protection. In such cases, the best interests of the child may require asylum to be granted. Later on, if the families are successfully traced, that may justify a revocation of refugee status, if the need for asylum is no longer deemed present.</p>	<p>ZK (Afghanistan) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 749 UK - Court of Appeal, 22 March 2011, DS (Afghanistan) v Secretary of State for the Home Department [2011] EWCA Civ 305 UK - Asylum and Immigration Tribunal, 15 March 2007, LQ, Afghanistan [2008] UKAIT 00005 UK - ZH (Tanzania) (FC) v Secretary of State for the Home Department [2011] UKSC 4 CJEU - C-465/07 Meki Elgafaji, Noor Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie UK - Upper Tribunal, AA (unattended children) v Secretary of State for the Home Department, [2012] UKUT 00016</p>
<p>Subsidiary protection was granted regardless of any personal reason. The Court noted that internal relocation in another area of Somalia was not possible.</p>	
<p>Subsidiary protection was granted regardless of any personal reason.</p>	
<p>The Council of State reminds that firstly, based on the CJEU's judgment in <i>Elgafaji</i>, Article 15(b) QD must be interpreted according with the case-law of the ECtHR.</p> <p>Secondly, the Council of State underlines that the judgment of the ECtHR in <i>Saadi v. Italy</i> enshrines the principle according to which a person's membership to a 'group systematically exposed to inhuman and degrading treatments' frees him/her from the obligation to present other individual circumstances to establish a real risk of a violation of Article 3 of the ECHR.</p> <p>The Council of State concluded that by requiring the asylum seeker to show individual circumstances other than the membership to a specific group there had been a violation of the obligation of the lower court to reason its decision. The lower court should have first answer to the question if the said group was systematically exposed to inhuman or degrading treatments.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji</i> (C-465/07) (ECtHR) <i>Saadi c. Italie</i> (37201/06)</p>
	<p>ECJ, <i>Elgafaji</i>, case C-465/07; ECtHR, <i>NA. v. UK</i>, 25904/07; ECtHR, <i>Sufi and Elmi v. UK</i>, 8319/07; ECtHR, <i>J.H. v. UK</i>, 48839/09; E.Ct.H.R., <i>F.H. v. Sweden</i>, 32621/06</p>
<p>The Court here does not specify the level of violence prevailing in the province of Nimruz but focuses mostly on the practical aspects of a return trip to a province located in the southwestern border : when assessing the prospective risk the Court takes due consideration of the dangers inherent to this journey. Subsidiary protection was granted.</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO46	Serious risk and children	AA (unattended children) Afghanistan CG [2012] UKUT 00016	United Kingdom	English	Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber)	6.1.12	Afghanistan	The evidence demonstrated that unattached children returned to Afghanistan, depending upon their individual circumstances and the location to which they were returned, may have been exposed to risk of serious harm, inter alia from indiscriminate violence, forced recruitment, sexual violence, trafficking and a lack of adequate arrangements for child protection. Such risks had to be taken into account when addressing the question of whether a return was in the child's best interests, a primary consideration when determining a claim to humanitarian protection.
EASO47	High level of indiscriminate violence	CNDA 23 décembre 2011 M. MOHAMED ALI n° 11021811 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	23.12.11	Somalia	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in Mogadishu reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life.
EASO48	Indiscriminate violence, procedural guarantees, internal armed conflict, subsidiary protection	HM (Iraq) and RM (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2011] EWCA Civ 1536	United Kingdom	English	Court of Appeal	13.12.11	Iraq	Country Guidance on application of Article 15(c) QD quashed.
EASO49	Real risk and level of violence	Upper Tribunal, 28 November 2011, AMM and others v Secretary of State for the Home Department [2011] UKUT 00445	United Kingdom	English	Upper Tribunal	28.11.11	Somalia	In this case the Tribunal considered the general country situation in Somalia as at the date of decision for five applicants, both men and women from Mogadishu, south or central Somalia, Somaliland and Puntland. The risk of female genital mutilation (FGM) was also considered.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The evidence did not alter the position as described in HK and Others (minors – indiscriminate violence – forced recruitment by Taliban – contact with family members) Afghanistan CG [2010] UKUT 378 (IAC), namely that when considering the question of whether children were disproportionately affected by the consequences of the armed conflict in Afghanistan, a distinction had to be drawn between children who were living with a family and those who were not. That distinction was reinforced by the additional material before the Tribunal. Whilst it was recognised that there were some risks to which children who had the protection of the family were nevertheless subject, in particular the risk of landmines and the risks of being trafficked, they were not of such a level as to lead to the conclusion that all children would qualify for international protection. In arriving at this conclusion, account was taken of the necessity to have regard to the best interests of children.</p>	<p>AD Lee v SSHD [2011] EWCA Civ 348 DS (Afghanistan) [2011] EWCA Civ 305 FA (Iraq) (FC) (Respondent) v SSHD (Appellant) [2011] UKSC 22 ZH (Tanzania) v SSHD [2011] UKSC 4 FA (Iraq) v SSHD [2010] EWCA Civ 696 HK and Others (minors-indiscriminate violence-forced recruitment by Taliban-contact with family members) Afghanistan CG [2010] UKUT 378 (IAC) HM (Article 15(c)) (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2010] UKUT 331 (IAC) Elgafaji (Case C-465/07); [2009] 1WLR 2100 GS (Article 15(c): Indiscriminate Violence) Afghanistan CG [2009] UKAIT 0044 GS (Existence of internal armed conflict) Afghanistan [2009] UKAIT 00010 RQ (Afghan National Army, Hizb-i-Islami, risk) Afghanistan CG [2008] UKAIT 00013 HK v Secretary of State for the Home Department [2006] EWCA Civ 1037 R (Mlloja) v SSHD [2005] EWHC 283 (Admin) R (Q & Others) v SSHD [2003] EWCA Civ 364, R (on the application of Howard League for Penal Reform) v Secretary of State for the Home Department & Anor [2002] EWHC 2497 (Admin)</p>
<p>Subsidiary protection was granted regardless of any personal reason.</p>	<p>ECHR 28 June 2011, Sufi et Elmi c/ UK No 8319/07 and No 11449/07</p>
<p>The Court quashed a country guidance decision on the application of Article 15(c) QD in Iraq because the Tribunal had not considered what was necessary to ensure that it heard proper argument in a case designed to give binding guidance for other applicants.</p>	<p>UK - Court of Appeal, 24 June 2009, QD & AH (Iraq) v Secretary of State for the Home Department with the United Nations High Commissioner for Refugees Intervening [2009] EWCA Civ 620 UK - Russian Commercial and Industrial Bank v British Bank for Foreign Trade Ltd [1921] 2AC 438 UK - OM (Zimbabwe) v. Secretary of State for the Home Department, CG [2006] UKAIT 00077 UK - KH (Iraq) CG [2008] UKIAT 00023 UK - HM and Others (Iraq) v. Secretary of State for the Home Department, CG [2010] UKUT 331 (IAC) UK - In re F [1990] 2 AC UK - Clarke v Fennoscandia Ltd [2007] UKHL 56</p>
<p>The Tribunal considered the 'significance' of <i>Sufi and Elmi</i> and the rulings of the ECtHR in general. It observed that more extensive evidence was available to it than was considered by the ECtHR and so it was entitled to attribute weight and make its own findings of fact in these cases, which otherwise would have been disposed of by reference to <i>Sufi and Elmi</i>. It received the submissions of UNHCR but reiterated the view that it was not bound to accept UNHCR's recommendation that at the time of hearing nobody should be returned to central and southern Somalia. It concluded that at the date of decision 'an Article 15(c) risk exists, as a general matter, in respect of the majority of those in Mogadishu and as to those returning there from the United Kingdom.' The Tribunal did identify a category of people who might exceptionally be able to avoid Article 15(c) risk. These were people with connections to the 'powerful actors' in the TFG/AMISOM. The Tribunal was not satisfied that the conditions in southern or central Somalia would place civilians at risk of Article 15(c) mistreatment. The Tribunal was satisfied that a returnee to southern or central Somalia would be at risk of harm which would breach Article 3 of ECHR, but reached its conclusion by a different route and on different evidence from that taken in <i>Sufi and Elmi</i>. Given the general findings on risk of persecution (Article 2 of the Qualification Directive) and serious harm (Article 15) there was a similar finding that internal flight to Mogadishu or to any other area would not be reasonable. From Mogadishu international airport to the city, notwithstanding the risk of improvised explosive devices, was considered safe under TFG/AMISOM control. There may be safe air routes, but overland travel by road was not safe if it entailed going into an area controlled by Al Shabab. Safety and reasonableness would also be gauged by reference to the current famine. Individuals may be able to show increased risk e.g. women who were not accompanied by a protecting male.</p>	<p>(ECtHR): Aktas v France (2009) (Application No 43568/08); D v The United Kingdom (Application No 30240/96); Kokkinakis v Greece (1994) (Application No 14307/88); Moldova v Romania (Application No 41138/98 and 64320/01); MSS v Belgium and Greece (Application No 30696/09); N v United Kingdom (Application No 26565/05); NA v United Kingdom (Application No 25904/07); Salah Sheekh v The Netherlands (Application No 1948/04); Sufi and Elmi v United Kingdom (Application Nos 8319/07 and 11449/07); CJEU: Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07; UK and other national: R v Horseferry Road Magistrates Court ex-parte Bennett [1993] UKHL 10; Adan [1998] UKHL 15; Shah and Islam v Secretary of State for the Home Department [1999] UKHL 20 Omoruyi v Secretary of State for the Home Department [2001] Imm AR 175 Sepet & Anor, R (on the application of) v Secretary of State for the Home Department [2003] UKHL 15 R (Alconbury Developments Ltd) v Environment Secretary [2003] 2 AC 395 (...) See the judgment for more related cases</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO50	Level of violence and individual risk	AMM and others (conflict, humanitarian crisis, returnees, FGM) Somalia CG [2011] UKUT 445	United Kingdom	English	Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber)	25.11.11	Somalia	Despite the withdrawal in early August 2011 of Al-Shabab conventional forces from at least most of Mogadishu, there remained a real risk of Article 15(c) QD harm for the majority of those returning to that city after a significant period of time abroad. Such a risk did not arise in the case of those connected with powerful actors or belonging to a category of middle class or professional persons, who lived to a reasonable standard in circumstances where the Article 15(c) risk, which existed for the great majority of the population, did not apply. The significance of this category should not be overstated and was not automatically assumed to exist, merely because a person had told lies. Outside Mogadishu, the fighting in southern and central Somalia was both sporadic and localised and not such as to place every civilian in that part of the country at real risk of Article 15(c) harm. In individual cases, it was necessary to establish where a person came from and what the background information said was the present position in that place.
EASO51	High level of indiscriminate violence	CNDA 25 novembre 2011 M. SAMER n° 11003028 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	25.11.11	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in the province of Nangarhar reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life.
EASO52	Real risk and level of violence	Federal Administrative Court, 17 November 2011, 10 C 13.10	Germany	German	Federal Administrative Court	17.11.11	Iraq	Concerned questions of fundamental significance regarding the definition of Section 60(7)(2) Residence Act/Article 15(c) QD: When establishing the necessary 'density of danger' in an internal armed conflict within the meaning of Section 60(7) (2) Residence Act/Article 15(c) QD, it is not sufficient to quantitatively determine the number of victims in the conflict. It is necessary to carry out an 'evaluating overview' of the situation, which takes into account the situation of the health system.
EASO53	Actors of protection, internal protection	D.K. v Ministry of Interior, 6 Azs 22/2011	Czech Republic	Czech	Supreme Administrative Court	27.10.11	Nigeria	The Court held inter alia that effective protection cannot be provided by non-governmental organisations which do not control the state or a substantial part of its territory.
EASO54	Level of violence and individual risk	CNDA, 18 October 2011, M. P., Mme P. & Mme T., n°11007041, n°11007040, n°11007042	France	French	CNDA (National Asylum Court)	18.10.11	Sri Lanka	Since the situation of generalised violence which prevailed in Sri Lanka ended with the military defeat of LTTE combatants in May 2009, the only valid ground for claiming subsidiary protection would be Article L.712-1 b) CESEDA [which transposes Article 15(b) QD]. The CNDA added that the <i>Elgafaji</i> Case, (C-465/07) was restricted to stating principles on the assessment of the individual risks in case of return to the country of origin, considering both the personal and current risk claimed by the applicant and the degree of violence prevailing in the country.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Despite the suggestion in <i>Sufi & Elmi</i> that there was no difference in the scope of Article 3 of the ECHR and Article 15(c) of the Qualification Directive, the binding Luxembourg case law of <i>Elgafaji</i> [2009] EUECJ C-465/07 made it plain that Article 15(c) could be satisfied without there being such a level of risk as was required for Article 3 in cases of generalised violence (having regard to the high threshold identified in <i>NA v United Kingdom</i> [2008] ECHR 616). The difference involved the fact that Article 15(c) covered a 'more general risk of harm' than Article 3 of the ECHR; that Article 15(c) included types of harm that were less severe than those encompassed by Article 3; and that the language indicating a requirement of exceptionality was invoked for different purposes in <i>NA v United Kingdom</i> and <i>Elgafaji</i> respectively). A person was not entitled to protection under the Refugee Convention, the Qualification Directive or Article 3 of the ECHR, on the basis of a risk of harm to another person, if that harm would be willingly inflicted by the person seeking such protection.</p>	<p>Significant cases cited: <i>Sufi v United Kingdom</i> (8319/07) (2012) 54 EHRR 9 <i>AM</i> (Armed Conflict: Risk Categories) [2008] UKAIT 91</p>
<p>Subsidiary protection was granted regardless of any personal reason.</p>	
<p>There were no individual 'risk enhancing' circumstances, nor was the degree of danger in the applicant's home region high enough to justify the assumption that any civilian would face a serious risk. However, the High Administrative Court failed to carry out an 'evaluating overview' of the situation which should not only include the number of victims and the severity of harm, but also the situation of the health system and thus access to medical help. However, this omission in the findings of the High Administrative Court does not affect the result of the decision as the applicant would only face a low risk of being injured.</p>	<p>(ECTHR) <i>Saadi v Italy</i> (Application No 37201/06) (CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07 (Germany) Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07 Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08 Federal Administrative Court, 27 April 2010, 10 C 5.09 Federal Administrative Court, 8 September 2011, 10 C 14.10</p>
<p>Fulfilling the conditions of internal protection (the availability of protection, the effectiveness of moving as a solution to persecution or serious harm in the area of origin, and a minimal standard of human rights protection) must be assessed cumulatively in relation to specific areas of the country of origin. It also must be clear from the decision which specific part of the country of origin can provide the applicant refuge from imminent harm. For the purposes of assessing the ability and willingness to prevent persecution or serious harm from non-State actors, possible protection provided by the state, parties or organisations which control the state or a substantial part of its territory, must be examined. Effective protection cannot be provided by non-governmental organisations which do not control the state or a substantial part of its territory.</p>	<p>ECTHR - <i>Collins and Akaziebie v Sweden</i> (Application No 23944/05) ECTHR - <i>Izevbekhai and Others v Ireland</i> (Application No 43408/08) Czech Republic - Supreme Administrative Court, 30 September 2008, <i>S.N. v Ministry of Interior</i>, 5 Azs 66/2008-70 Czech Republic - Supreme Administrative Court, 28 July 2009, <i>L.O. v Ministry of Interior</i>, 5 Azs 40/2009 Czech Republic - Supreme Administrative Court, 16 September 2008, <i>N.U. v Ministry of Interior</i>, 3 Azs 48/2008-57 Czech Republic - Supreme Administrative Court, 24 January 2008, <i>E.M. v Ministry of Interior</i>, 4 Azs 99/2007-93 Czech Republic - Supreme Administrative Court, 25 November 2011, <i>D.A. v Ministry of Interior</i>, 2 Azs 100/2007-64</p>
<p>The CNDA noted that the CJEU judgment dating from 17 February 2009 on a preliminary ruling relating to the interpretation of the provisions of Article 15(c) of the Qualification Directive (<i>Elgafaji Case</i>, C-465/07) was restricted to stating principles on the assessment of the individual risks in case of return to the country of origin, considering both the personal and current risk claimed by the applicant and the degree of violence prevailing in the country. It concluded that these judgments did not exempt an applicant for subsidiary protection from establishing an individual risk of persecution or ill-treatment, by attempting to prove personal factors of risk that he/she would face in case of return to his/her country of origin. The Court insisted that the only valid ground for subsidiary protection was Article L.712-1 b) CESEDA [which transposes Article 15(b) of the Qualification Directive] since the situation of generalised violence which prevailed in Sri Lanka ended with the military crushing of the LTTE combatants in May 2009.</p>	<p>(ECTHR) <i>NA v United Kingdom</i> (Application No 25904/07) (CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO55	Low level of indiscriminate violence	CNDA 18 octobre 2011 M. HOSSEINI n° 10003854 C+	France	French	CNDA (National Asylum Court)	18.10.11	Afghanistan	The Court found that at the date of its ruling indiscriminate violence in the province of Parwan reached only a moderate level so that the appellant had to demonstrate that he would be personally threatened in case of return.
EASO56	High level of indiscriminate violence	CNDA 18 octobre 2011 M. TAJIK n° 09005623 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	18.10.11	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in the province of Kunduz reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life.
EASO57	Low level of indiscriminate violence	CNDA 3 octobre 2011 M. DURANI n° 10019669 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	3.10.11	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, indiscriminate violence in the province of Nangarhar reached only a moderate level so that the appellant had to demonstrate that he would be personally threatened in case of return. The appellant failed to do so and subsidiary protection was denied.
EASO58	Indiscriminate violence	AJDCoS, 8 September 2011, 201009178/1/V2	Netherlands	Dutch	Administrative Jurisdiction Division of the Council of State	8.9.11	Zimbabwe	The fact that riots took place in poorer neighbourhoods which resulted in sudden police charges to dispel the riots is insufficient for the application of Article 15(c) QD.
EASO59	Situation of trouble and unrest not amounting to indiscriminate violence	CNDA 1er septembre 2011 M. PETHURU n° 11003709 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	1.9.11	Sri Lanka	The Court found that, at the date of its ruling, the prevailing situation of tension and unrest in the Jaffna peninsula did not reach the level of indiscriminate violence within the meaning of Article L.712-1 c) CESEDA provisions. Therefore subsidiary protection on the '15c' ground could not be granted to the appellant.
EASO60	Conflict	High Administrative Court Hessen, 25 August 2011, 8 A 1657/10.A	Germany	German	High Administrative Court Hessen	25.8.11	Afghanistan	The applicant was eligible for subsidiary protection as an internal armed conflict was taking place in Logar .
EASO61	Assessment of risk under Article 15(c) QD provisions, balancing scale, personal elements not required beyond a certain threshold of indiscriminate violence, obligation to assess the level of indiscriminate violence	CE 24 Août 2011 M.Kumarasamy n° 341270 C	France	French	Council of State	24.8.11	Sri Lanka	When indiscriminate violence reaches such a level that a person sent back to the area of conflict is at risk because of his mere presence in this territory, an appellant does not have to prove that he is specifically targeted to meet the requirements of Article L.712-1 c) CESEDA. Thus, for denying a claim for subsidiary protection, it is not sufficient to discard the credibility of the alleged personal circumstances and the asylum judge has to verify that the level of violence does not entail by itself a real risk against life and security.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Court noted that because of his young age and lack of family links the appellant would be particularly exposed to the threats encompassed in Article L.712-1 c) CESEDA. Subsidiary protection was granted.</p>	
<p>Subsidiary protection was granted regardless of any personal reason.</p>	
<p>Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds. This assessment of the situation in the Nangarhar province has evolved very quickly: see EASO 31.</p>	(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07
<p>The Council of State referred to case C-465/07 of the Court of Justice EU of 17 February 2009 (<i>Elgafaji vs. Staatssecretaris van Justitie</i>) and held that Article 15(c) of the Qualification Directive is only applicable in extraordinary cases in which the degree of indiscriminate violence characterising the armed conflict reaches such a high level that substantial grounds are shown for believing that a civilian would, solely on account of presence, face a real risk of being subject to a serious threat. Travel advice of the Minister of Foreign Affairs concerning Zimbabwe dated 1 December 2009 described that in the poor neighbourhoods riots take place and sudden police charges may take place. However, it did not follow from this that the level of indiscriminate violence was so high that substantial grounds were shown for believing that a civilian would, solely on account of presence, face a real risk of being subject to a serious threat.</p>	(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07
<p>Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds.</p>	
<p>The High Administrative Court upheld its position according to which the applicant was eligible for subsidiary protection under Article 15(c) of the Qualification Directive. At the time of its first decision (January 2010), the Court found that an internal armed conflict took place in the applicant's home region, the province of Logar, in the form of civil war-like clashes and guerrilla fighting. The situation had worsened to such an extent that the armed conflict reached a high level of indiscriminate violence which involved a high 'density of danger' for the civilian population. It could be established that virtually the whole population of the province of Logar was subject to 'acts of arbitrary, indiscriminate violence' by the parties to the conflict. The Court found that the applicant was facing an even higher risk due to his Tajik ethnicity, his Shiite religion, his previous membership of the youth organization of the PDPA, which had become known in the meantime, and due to the fact that his family (formerly) owned real estate in his hometown. These circumstances had to be taken into consideration in the existing context as they suggested that the applicant was not only affected more severely than others by the general indiscriminate violence, but since they exposed him additionally to the risk of target-oriented acts of violence. It was precisely such target-oriented assaults which could be expected to intensify in the province of Logar which, to a great extent, was dominated by insurgents.</p>	(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07 (Germany) Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08 Federal Administrative Court, 14 July 2010, 10 B 7.10
<p>The asylum judge commits an error of law if he denies subsidiary protection on the sole basis of a negative assessment of personal circumstances without any reference to the level of indiscriminate violence possibly existing in the country of origin.</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO62	Assessment of facts and circumstances, country of origin information, inadmissible application, relevant documentation, subsequent application, subsidiary protection	II OSK 557/10	Poland	Polish	Supreme Administrative Court of Poland	25.7.11	Russia	The administrative authorities, when carrying out an assessment of whether a subsequent application for refugee status is inadmissible (based on the same grounds), should compare the factual basis for the administrative case on which a final decision has been made with the testimony of the foreigner provided in the subsequent application and should also examine whether the situation in the country of origin of the applicant and also the legal position have changed.
EASO63	Absence of indiscriminate violence	CNDA 22 juillet 2011 M. MIRZAIE n° 11002555 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	22.7.11	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, there was no indiscriminate violence in the province of Parwan. Therefore subsidiary protection on the «(15c)» ground could not be granted to the appellant.
EASO64	Level of violence and individual risk	ANA (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2011] CSOH 120	United Kingdom	English	Court of Session	8.7.11	Iraq	The Claimant sought judicial review of the Secretary of State's refusal to treat representations as a fresh claim for asylum or humanitarian protection. The Claimant arrived in the UK in 2010 and sought asylum or humanitarian protection on the basis that as a medical doctor, he was at risk of violence in Iraq. His application and subsequent appeals were refused and his rights of appeal were exhausted. Further representations were made on the basis that the findings in the country guidance case of <i>HM (Iraq) v Secretary of State for the Home Department</i> [2010] UKUT 331 (IAC) to the effect that persons such as medical doctors were at greater risk of violence than other civilians and were likely to be eligible for either refugee or humanitarian protection under Article 15 QD, were in accordance with the Secretary of State's own Iraq country of origin information report.
EASO65	Conflict	High National Court, 8 July 2011, 302/2010	Spain	Spanish	High National Court	8.7.11	Côte d'Ivoire	The applicant claimed asylum in November 2009 alleging a well-founded fear of persecution for reasons of race and religion. The application was refused by the Ministry of Interior on the grounds that the application did not amount to persecution in accordance with the 1951 Refugee Convention. On appeal, the High National Court re-examined the application and held that the conflict which had arisen in the Ivory Coast had to be taken into account and on that basis subsidiary protection should be granted.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Supreme Administrative Court of Poland found that, when an assessment is being made of whether a subsequent application for refugee status is based on the same grounds, the administrative authorities should not limit themselves only to a simple comparison between the facts set out in the subsequent application and the facts cited by the applicant in the previous applications. This is because the grounds on which basis a subsequent application has been drawn up should be set against all relevant facts established by the authorities in the previous proceedings and not just those contained in previous applications.</p> <p>The facts cited by the foreigner in his application for refugee status, for the purposes of the authority, are just a source of information about the circumstances of the case and serve to provide direction for the Court's investigations. The administrative authority is not bound by the legal or factual basis indicated by the foreigner in his application; it is obliged to investigate the facts in accordance with the principle of objective truth. Furthermore, the facts that form the basis for an application frequently change or are added to during the course of the proceedings. At the same time, the scope of information contained in the application by the foreigner is not identical to the factual findings established by the administrative authority during the course of the proceedings (as the findings of the authority are supposed to be broader in scope). One cannot assess whether two administrative cases are identical by comparing the two applications that initiated these proceedings. Rather, the content of the subsequent application must be compared with the totality of facts considered to form the factual basis for the administrative case on which a final decision was made.</p> <p>The factual basis of an application consists in information concerning the individual position of the foreigner and the situation in his country of origin. The administrative authorities should therefore, when performing a subsequent assessment, examine whether the situation has changed in the country of origin of the applicant from the position found in the course of the previous proceedings for refugee status.</p> <p>If the foreigner cites only personal circumstances in his application, this does not relieve authorities of this obligation, as the situation in the country of origin may be unknown to the applicant, who typically assesses his situation subjectively, unaware of what has happened since he left his country of origin.</p> <p>The assessment of how similar two or more cases are cannot be limited just to an analysis of the facts; the assessor also needs to examine whether the legal position in relation to the proceedings in question has changed. An application is found inadmissible if it is based on the same grounds. This concerns not just the facts but also the legal basis. If the law changes, an application made on the same factual grounds as before will not prevent a subsequent application from being examined on the merits.</p>	<p>CJEU - C-465/07 Meki Elgafaji, Noor Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</p>
<p>Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds.</p>	
<p>The Secretary of State's decision was reduced. The question was whether there was any possibility, other than a fanciful possibility, that a new immigration judge might take a different view given the material. The Secretary of State had failed to explain in her decision why she was of the view that a new immigration judge would come to the view that <i>HM</i> and the country of origin information report were not matters which might lead to a decision favourable to the claimant. Moreover, she had placed weight on the finding of an immigration judge who had heard the claimant's appeal that his claim lacked credibility but did not explain why that was relevant in considering the view which could be taken by a new immigration judge in light of <i>HM</i>.</p>	<p>Ruddy v Chief Constable of Strathclyde [2011] CSIH 16 Colstoun Trust v AC Stoddart & Sons, Colstoun (1995) [2010] CSIH 20 HM (Article 15(c)) (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2010] UKUT 331 (IAC) GM (Eritrea) v Secretary of State for the Home Department [2008] EWCA Civ 833</p>
<p>When assessing if the applicant qualified for subsidiary protection, the Court relied on a report issued by UNHCR (UNHCR Position on Returns to Côte d'Ivoire, 20 January 2011) stating that serious human rights violations were taking place due to the conflict in Ivory Coast. These violations had been inflicted by both Gbagbo's government and Ouattara's political opposition. Also, the recommendation by UNHCR in the above report to cease forced returns to Côte d'Ivoire had to be taken into account. The Court held that there was a real risk to the applicant if returned to his country of origin. Therefore, subsidiary protection could be granted since the applicant faced a real risk of suffering serious harm (Article 4, Law 12/2009).</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO66	Internal protection	AWB 08/39512	Netherlands	Dutch	District Court Almelo	23.6.11	Somalia	This was an appeal against the first instance decision to refuse the applicant's asylum claim on the basis of an internal protection alternative. The District Court held the respondent had interpreted the requirements of sub (c) of the Dutch policy concerning internal protection alternative too restrictively by only assessing whether the situation in southern and central Somalia fulfilled the requirements of Article 15(c) QD and amounted to a violation of Article 3 of the ECHR. The interpretation used by the respondent would entail that requirement sub (c) of the Dutch policy has no independent meaning, since the assessment regarding Article 15(c) QD and Article 3 of the ECHR is already made when examining whether requirement sub (a) is fulfilled.
EASO67	Existence of indiscriminate violence	CNDA 3 juin 2011 M. KHOGYANAI n° 09001675 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	03/06/2011	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, the province of Nangarhar was plagued by indiscriminate violence but did not specify the level of this violence.
EASO68	Level of violence and individual risk	MAS, Re Application for Judicial Review [2011] ScotCS CSOH_95	United Kingdom	English	Court of Session	2.6.11	Somalia	The claimant sought judicial review of the Secretary of State's refusal to treat further submissions as a fresh claim for asylum. He claimed to be a member of a Somali minority clan and thereby at risk of persecution if returned there. On an unsuccessful appeal, an immigration judge rejected his claim to be from a minority clan and had found that, on the authorities, returning someone from a minority clan to Somalia would not, of itself, lead to danger for that person unless there was anything further in the special circumstances of the case to justify it. The claimant made additional submissions, under reference to further authorities including <i>Elgafaji</i> , that having regard to armed conflict in Somalia, the demonstration of a serious and individual threat to him was no longer subject to the requirement that he would be specifically targeted by reason of factors peculiar to his personal circumstances.
EASO69	Internal protection	EA (Sunni/Shi'a mixed marriages) Iraq CG [2011] UKUT 00342	United Kingdom	English	Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber)	16.5.11	Iraq	In general there was not a real risk of persecution or other significant harm to parties to a Sunni/Shi'a marriage in Iraq. There may, however, have been enhanced risks, crossing the relevant risk thresholds, in rural and tribal areas, and in areas where though a Sunni man may marry a Shi'a woman without risk, the converse may not pertain. Even if an appellant was able to demonstrate risk in his/her home area, in general it was feasible for relocation to be effected, either to an area in a city such as Baghdad, where mixed Sunni and Shi'a families live together, or to the Kurdistan region.
EASO70	Level of violence and individual risk	Metropolitan Court, 22 April 2011, 17.K30. 864/2010/18	Hungary	Hungarian	Metropolitan Court	22.4.11	Afghanistan	The applicant could not substantiate the individual elements of his claim with respect to his well-founded fear of a blood feud; however, he was able to satisfy the criteria for subsidiary protection. As a result of the armed conflict that was ongoing in the respective province in his country of origin (Ghazni , Afghanistan), the high intensity of the indiscriminate violence was deemed to be sufficient to be a threatening factor to the applicant's life. As a result, the criteria of subsidiary protection were fulfilled.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The District Court ruled that the applicant did not fall under any of the categories of persons who, in principle, cannot rely on internal protection. Therefore, it had to be considered whether there is the possibility of internal protection in this individual case. According to Dutch policy, an internal protection alternative is available if:</p> <p>a) it concerns an area where there is no well-founded fear of persecution or a real risk of torture, inhuman or degrading treatment or punishment for the asylum seeker;</p> <p>b) the asylum seeker can enter that area safely;</p> <p>c) the asylum seeker can settle in the area and he/she can reasonably be expected to stay in that part of the country.</p>	
<p>The Court noted that because of his young age and the death of his parents, the applicant had to be considered a vulnerable claimant exposed to violence and forced enlistment in one of the conflicting armed forces. The applicant was exposed to the threats encompassed in Article L.712-1 c) CESEDA. Subsidiary protection was granted.</p>	
<p>The Secretary of State had erred in refusing to treat further submissions made on behalf of a foreign national as a fresh claim for asylum where she had lost sight of the test of anxious scrutiny and proceeded on the basis of her own opinion as to the merits of the case. Where, in general, judges should not adjudicate on the issue before the Secretary, the decision should be reduced and remitted to her for further consideration. The key issue was whether there was a sufficient level of indiscriminate violence in southern Somalia or on the route from Mogadishu airport as to satisfy the requirements of Article 15(c) of the Qualification Directive; whereas, in the main, the previous hearing dealt with the petitioner's claim to be from a minority clan.</p>	<p>KD (Nepal) v Secretary of State for the Home Department [2011] CSIH 20 R (on the application of MN (Tanzania)) v Secretary of State for the Home Department [2011] EWCA Civ 193 Colstoun Trust v AC Stoddart & Sons, Colstoun (1995) [2010] CSIH 20 MA (Somalia) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 426 R (on the application of YH (Iraq)) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 116 Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie (C-465/07) [2009] 1 WLR 2100 QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620 WM (Democratic Republic of Congo) v Secretary of State for the Home Department [2006] EWCA Civ 1495</p>
<p>Given the general lack of statistics, any risk on account of being a party to a mixed marriage on return in an Article 15(c) of the Qualification Directive sense had to be seen in the context of the general violence and general insecurity. The evidence showed an improvement in the situation for couples to mixed marriages which mirrored an overall improvement in the security situation in Iraq since 2006/2007. That was subject to the caveat set out in a letter from the British Embassy of 9 May 2011, that there may have been enhanced risks in rural and tribal areas where mixed marriages were less common. This had to be established by proof.</p>	<p>HM and Others (Article 15(c)) Iraq CG [2010] UKUT 331 (IAC)</p>
<p>Regarding the applicant's claim for subsidiary protection, the Court assessed the risk of serious harm and stated that 'during the armed conflict in the Ghazni province, the indiscriminate violence has spread to such an extent as to threaten the applicant's life or freedom.' According to available country of origin information, the court pointed out that the conditions in the country of origin of the applicant could qualify as serious harm that would threaten the applicant's life or freedom.</p> <p>The Court examined the possibility of internal protection alternatives; however, since the applicant did not have family links in other parts of Afghanistan, it would not be reasonable for him to return back.</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO71	Conflict and individual risk	High Administrative Court of Niedersachsen, 13 April 2011, 13 LB 66/07	Germany	German	High Administrative Court of Niedersachsen	13.4.11	Iraq	The question of whether the situation in Iraq was an internal armed conflict (nationwide or regionally) according to Section 60(7)(2) Residence Act/Article 15(c) QD was left open. Even if one assumes that such a conflict takes place, subsidiary protection is only to be granted if the applicant is exposed to a serious and individual threat to life or physical integrity 'in the course of' such a conflict. That could not be established regarding the applicant in the case.
EASO72	Conflict and level of violence	CNDA, 31 March 2011, Mr. A., No 100013192	France	French	CNDA (National Asylum Court)	31.3.11	Somalia	The situation which prevailed at the time of the evaluation in some geographical areas of Somalia, in particular in and around Mogadishu, must be seen as a situation of generalised violence resulting from a situation of internal armed conflict, in the meaning of Article L.712-1 c) CESEDA [which transposed Article 15(c) QD].
EASO73	Indiscriminate violence and serious risk	A v Immigration Service, 28.3.2011/684	Finland	Finnish	Supreme Administrative Court	28.3.11	Afghanistan	Appeal against refusal to grant international protection on the ground that the security situation in the Ghazni province did not give rise to a need for protection.
EASO74	Conflict and country of origin information	M.A.A. v Minister for Justice, Equality, and Law Reform, High Court, 24 March 2011	Ireland	English	High Court	24.3.11	Iraq	Documentation that assesses the security situation in a volatile area which is three years old is of limited value. A decision maker who relies on such information could be subject to criticism and challenge.
EASO75	Conflict	CNDA, 11 March 2010, Mr. C., n° 613430/07016562	France	French	CNDA (National Asylum Court)	11.3.11	Iraq	The situation which prevailed at the time of the evaluation in the region of Mosul, as well as in the whole territory of Iraq, could no longer be considered as a situation of armed conflict, within the meaning of Article L.712-1 c) CESEDA [which transposed Article 15(c) QD].

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Court held that it could be left open whether the situation in Iraq justified the assumption that an internal armed conflict was taking place (either nationwide or regionally). Even if one assumed that such a conflict was taking place, deportation would only be prohibited if the applicant was exposed to a serious and individual threat to life and limb 'in situations of' (i.e., 'in the course of') the conflict. Such a threat cannot be established regarding the applicant. According to the decision by the Federal Administrative Court of 14 July 2009, 10 C 9.08 (asyl.net, M16130) an 'individual accumulation of a risk', which is essential for granting subsidiary protection, may on the one hand occur if individual circumstances lead to an enhancement of the risk for the person concerned. On the other hand, it may also, irrespective of such circumstances, arise in extraordinary situations which are characterised by such a 'density of danger' that practically any civilian would be exposed to a serious individual threat simply by being present in the relevant territory.</p> <p>Regarding the applicant, who was born in Germany, there were no individual risks which could enhance the general risk in case of return. Though she was born in Germany and therefore was influenced by a 'western lifestyle', she shared this characteristic with many other Kurds who were born in western countries or with those Kurds who had been living there for a long time. Without further 'risk-enhancing' circumstances, an 'individualisation of a real risk' could not be derived from that fact. Furthermore, it could be assumed that the applicant, being a child, would easily be able to adapt to the cultural realities of her home region.</p> <p>Furthermore, the necessary individualisation cannot be deduced from an exceptional 'density of danger' which the applicant may be exposed to and against which she may not find internal protection in other parts of Iraq. A degree of danger which would expose virtually any civilian to a serious and individual threat solely by being present in the relevant territory could not be established for the province of Dohuk, where the applicant's parents came from. According to the country of origin information, the number of attacks in Dohuk was rather low in comparison to other regions and the security situation was considered to be good.</p>	<p>(Germany) Administrative Court Göttingen, 18 January 2006, 2 A 506/05 Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08</p>
<p>Regarding subsidiary protection, CNDA recalled that the well-founded nature of the protection claim of the applicant has to be assessed in light of the situation which prevails in Somalia. The Court stated in particular that this country experienced a new and significant deterioration of the political and security situation since the beginning of 2009; that this deterioration resulted from violent fighting against the forces of the Federal Transitional Government and several clans and Islamic militia; that this fighting was currently characterised, in some geographical areas, in particular in and around Mogadishu, by a climate of generalised violence including the perpetration of extortion, slaughters, murders and mutilations targeting civilians in these areas; that consequently this situation must be seen as a situation of generalised violence resulting from a situation of internal armed conflict, in the meaning of Article L.712-1 c) CESEDA [which transposes Article 15(c) of the Qualification Directive].</p> <p>The Court added that this situation of generalised violence, due to its intensity in the region of origin of the applicant, who is moreover made vulnerable by his isolation because of the disappearance of his family, is sufficient to allow the court to consider that this individual currently faces a serious, direct and individual threat against his life or his person, without being able to avail himself of any protection.</p> <p>The applicant therefore has a well-founded claim for subsidiary protection under Article L.712-1 c) CESEDA [which transposes Article 15(c) of the Qualification Directive].</p>	
<p>The Supreme Administrative Court accepted that the security situation in the Ghazni province did not give rise to a need for protection. However, the Court also considered the safety of the travel route for those returning to Jaghori: 'The return to an area judged to be relatively safe also necessitates that the individual has a reasonable possibility of travelling to and entering that area safely. In assessing the possibility for a safe return, regard must be had to whether possible restlessness in the neighbouring regions would prevent or substantially impede the returnees' possibilities to access the basic needs for a tolerable life. Furthermore, the return cannot be considered safe, if the area would run an imminent risk of becoming isolated.'</p> <p>Having regard to current and balanced country of origin information (COI) the Supreme Administrative Court concluded that the road from Kabul to Jaghori could not be considered safe. Nor could the detour or the flight connection from Kabul to Jaghori, as suggested by the Immigration Service, be considered feasible for an individual asylum seeker.</p> <p>Finally, the Supreme Administrative Court found that internal relocation was not a practical or reasonable alternative taking into account that A. had left his Hazara village in Jaghori as a teenager and thereafter lived outside Afghanistan for over ten years.</p>	
<p>Obiter: Documentation that assesses the security situation in a volatile area which is three years old is of limited value. A decision maker who relies on such information could be subject to criticism and challenge. Information relating to societal attitudes and tribal customs may evolve more slowly and therefore be more reliable. There is also a burden on all parties to submit the most up-to-date information available.</p> <p>The representative of the Minister for Justice's claim that the security situation in Iraq was 'not yet ideal' was a markedly optimistic choice of language.</p> <p>The conclusions of the decision of the UK's Immigration and Asylum Chamber in <i>HM and Others (Article 15(c)) Iraq CG [2010] UKUT 331 (IAC)</i> were consistent with the findings of the Minister's representative.</p>	<p>(UK) <i>HM and Others (Article 15(c)) Iraq v. Secretary of State for the Home Department</i>, CG [2010] UKUT 331 (IAC) (Ireland) <i>D.C. v The Director of Public Prosecutions</i> [2005] 4 IR 281 <i>F.N. v Minister for Justice, Equality and Law Reform</i> [2008] IEHC 107 <i>G. v Director of Public Prosecutions</i> [1994] 1 IR 374</p>
<p>The CNDA found that 'if the context of diffuse insecurity which prevails in the region of Mosul and in the Governorate of Ninive translates in particular into attacks against minorities, including Christians, this situation of unrest does not amount to a situation of internal armed conflict'. The CNDA considered that 'in particular, the acts committed by radical Kurdish groups and extremist Sunnite groups are real but they do not reach an organisational degree or objectives which correspond to this definition'.</p> <p>The CNDA therefore concluded that the situation which prevailed in the region of Mosul, as well as in the whole Iraqi territory, could no longer be considered as a situation of armed conflict, within the meaning of Article L.712-1 c) CESEDA [which transposes Article 15(c) of the Qualification Directive].</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO76	Armed conflict, exclusion from protection, internal armed conflict, subsidiary protection	UM 10061-09	Sweden	Swedish	Migration Court of Appeal	24.2.11	Somalia	The Migration Court of Appeal held that internal armed conflict prevailed in all parts of southern and mid Somalia.
EASO77	Absence of indiscriminate violence	CNDA 23 février 2011 M. SAID ALI n° 08015789 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	23.2.11	Irak	The Court found that, at the date of its ruling, there was no indiscriminate violence in autonomous region of Kurdistan. On the contrary this area may be regarded as a safe place of relocation for those fleeing violence in the southern part of Iraq. Therefore subsidiary protection on the '15(c)' ground could not be granted to the appellant.
EASO78	Existence of indiscriminate violence, internal flight alternative (IFA)	CNDA 8 février 2011 M. AMIN n° 09020508 C	France	French	CNDA (National Asylum Court)	8.2.11	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, the province of Helmand was plagued by indiscriminate violence and that the appellant may be considered as exposed to the threats encompassed in Article L.712-1 c) CESEDA. CNDA nevertheless rejected his claim on the ground of internal flight alternative.
EASO79	Individual risk	High Administrative Court Bayern, 3 February 2011, 13a B 10.30394	Germany	German	High Administrative Court Bayern	3.2.11	Afghanistan	The Court held that the applicant, being a young, single man and fit for work, was at no substantial individual risk, neither in his home province Parwan nor in Kabul. Therefore, it could remain undecided if the conflict in Afghanistan constituted an internal armed conflict.
EASO80	Level of violence and individual risk	KHO:2010:84, Supreme Administrative Court, 30 Dec 2010	Finland	Finnish	Supreme Administrative Court	30.12.10	Iraq	The applicant was granted a residence permit on the grounds of subsidiary protection. Based on up-to-date accounts of the security situation in central Iraq he was found to be at risk of suffering serious harm from indiscriminate violence in Baghdad, his region of origin, in accordance with Section 88(1)(3) of the Aliens' Act. The ruling of the CJEU in <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> (C-465/07) was taken into consideration in the case. At issue in the case was whether the security situation in central Iraq, and especially in Baghdad, met the requirements of subsidiary protection in this specific case.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Regarding internal armed conflict, the Court stated that it had established the requirements for an internal armed conflict in its previous case law, and that such had been found to prevail in Mogadishu (MIG 2009:27). The Court then stated that the security situation at this point had worsened so that the internal armed conflict now had extended to all of Somalia, except Somaliland and Puntland. The Court based its conclusion on the extent of the conflict, its character, geography and the consequences for civilians as well as the lack of further information on the events in southern and mid part of Somalia. The Migration Court of Appeal concluded that as the applicant is a resident of Mogadishu and has no previous connection to Somaliland or Puntland (and therefore cannot rely on internal protection in those regions) he must be found eligible for international protection and for subsidiary protection status in Sweden. His criminal record had no bearing on this decision as the Aliens Act, Chapter 4 Section 2 c (transposing Article 17.1 of the Qualification Directive) stated that exclusion from protection could apply only where there were particularly strong reasons to believe that the applicant has been guilty of a gross criminal offence. This requirement was not fulfilled in this case.</p>	<p>Sweden - MIG 2007:29</p>
<p>Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds. The finding on applicability of Article L.712-1 c) CESEDA was an implicit one.</p>	
<p>IFA is very seldom used in French jurisprudence. The rationale here lies predominantly on the lack of links between the appellant and the Helmand which he left twenty years before to live in Iran, Turkey and Pakistan. Having no compelling reasons to return to this province, he can be expected to relocate in any area where indiscriminate violence does not prevail. The assumption that IFA is possible in a war-torn country is a matter of dissenting opinions within the Court.</p>	
<p>The High Administrative Court found that the applicant was not eligible for subsidiary protection but the issue of whether there is an internal armed conflict according to Article 15(c) Qualification Directive in Afghanistan or in parts of Afghanistan can be left open, since the applicant would not be exposed to a serious and individual threat to life or physical integrity in case of return.</p> <p>According to the case law of the Federal Administrative Court, the assumption of such an individual risk requires a sufficient 'density of danger'. In order to establish if such a 'density of danger' exists, it is necessary to determine the relation between the number of inhabitants with the number of victims in the relevant area. In addition, it is necessary to make an evaluating overview of the number of victims and the severity of casualties (deaths and injuries) among the civilian population.</p> <p>It is true that the security situation in Afghanistan has deteriorated nationwide in 2010. However, it cannot be established that the security situation in the provinces of Parwan and Kabul deteriorated in 2010 or will deteriorate in 2011 to such an extent that practically any civilian would be exposed to a serious and individual threat solely by being present in the relevant territory.</p> <p>Furthermore, one cannot assume that there are individual 'risk-enhancing' circumstances which would lead to a concentration of risks for the applicant. Such circumstances do not arise from the fact that the applicant belongs to the Hazara minority. According to the information available to the Court, the overall situation of the Hazara, who have traditionally been discriminated against, has improved, even if traditional tensions persist and reappear from time to time. The Hazara have always lived in the provinces of Parwar and Kabul and, according to information from UNHCR, many Hazara returned to this region. Neither does the applicant's membership of the religious group of Shiites constitute an individual 'risk-enhancing' circumstance since 15 per cent of the Afghan population are Shiites.</p>	<p>(Germany) Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08 Federal Administrative Court, 27 April 2010, 10 C 4.09</p>
<p>The Court stated that an assessment of international protection includes assessments of both law and fact. The previous experience of the applicant in his country of origin should be taken into account, as well as current information concerning the security situation.</p> <p>Regarding subsidiary protection, the Supreme Administrative Court (SAC) stated that both collective and individual factors must be reviewed. The SAC applied the reasoning of the CJEU in <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> (C-465/07), stating that the more the applicant can prove a serious and individual threat, the less indiscriminate violence is required.</p> <p>According to the Government Bill on the Aliens' Act, international or internal armed conflict does not only cover armed conflict which is defined by the Geneva Conventions 1949 and its protocols of 1977, but also other forms of armed violence and disturbances. Concerning humanitarian protection the Government Bill states that the risk of harm can also include that from the general situation in the country where anyone could be at risk, as opposed to individual targeting.</p> <p>The SAC found that the applicant's family members had personal and severe experiences of arbitrary violence and that the applicant himself has been threatened. These experiences did not prove that the risk of being a target of arbitrary violence concerned the applicant because of his individual features. These experiences must, however, be taken into consideration when evaluating the security situation, and especially how the violence, undeniably occurring in Baghdad, may be targeted at anyone indiscriminately.</p> <p>The SAC also held there was no internal flight alternative in Iraq (based on UNHCR Eligibility Guidelines).</p> <p>The SAC held that although recent developments had shown some improvements in the security situation there were no grounds to overrule the decision of the Administrative Court.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07 (UK) <i>HM and Others</i> (Article 15(c)) <i>Iraq v. Secretary of State for the Home Department</i>, CG [2010] UKUT 331 (IAC) (Sweden) MIG 2009:27 (Germany) Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO81	Level of violence and individual risk	Metropolitan Court, 28 December 2010, A.M. v. Office of Immigration and Nationality 15.K.34.141/2009/12	Hungary	Hungarian	Metropolitan Court	28.12.10	Afghanistan	The Metropolitan Court emphasised that country of origin information can verify an exceptional situation in which the existence of persecution can be considered to be proven. There is no need to prove the personal circumstances of the applicant, not even the likelihood that he would personally face persecution. In such cases, there is a real risk of suffering serious harm, and the requirements to establish subsidiary protection have been met.
EASO82	Real risk	OA, Re Judicial Review [2010] ScotCS CSOH_169	United Kingdom	English	Court of Session	21.12.10	Somalia	The claimant sought judicial review of the Secretary of State's refusal to treat further submissions as a fresh claim for asylum. He relied on new case law, namely the country guidance case of <i>AM (Armed Conflict: Risk Categories)</i> [2008] UKAIT 91, which was not available at the original hearing, as providing evidence that it was not safe for him to return to Somalia. The claimant submitted that, <i>inter alia</i> , the Secretary of State had failed to take into account that he had no family in Somalia, would be out of his home area, did not come from an influential clan, lacked experience of living in Somalia, and did not speak Somali, which would create a differential impact on him given that central and southern Somalia were in armed conflict.
EASO83	Consideration of Article 15(c) QD	R (on the application of Nasire) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWHC 3359 (Admin)	United Kingdom	English	Administrative Court	21.12.10	Afghanistan	The claimant applied for judicial review of the Secretary of State's rejection of his further representations made in relation to his asylum claim. He claimed to be a former member of the Taliban. He had entered the UK illegally and had unsuccessfully appealed against a refusal to grant asylum. The Secretary of State rejected further representations made on the basis of an escalation of the conflict in Afghanistan as having no realistic prospect of success. One of the main issues was the legal effect of representations invoking Article 15(c) QD.
EASO84	Existence of indiscriminate violence	CNDA 20 décembre 2010 M. HAIDARI n° 10016190 C+	France	French	CNDA (National Asylum Court)	20.12.10	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, the province of Baghlan was plagued by indiscriminate violence but did not specify the level of this violence.
EASO85	Consideration of Article 15(c) QD	Metropolitan Court, 17 December 2010, H.M.A. v. Office of Immigration and Nationality 6.K.30.022/2010/15	Hungary	Hungarian	Metropolitan Court	17.12.10	Iraq	The Court accepted the argument that by granting a lower protection status (tolerated status), even if the applicant qualifies for subsidiary protection, the asylum authority violates Article 15(b) and (c) QD (Art 61(b) and (c) of the Asylum Act).
EASO86	Conflict	CNDA, 17 December 2010, Mr. T., n° 10006384	France	French	CNDA (National Asylum Court)	17.12.10	Sudan	The Court found that the region of El Fasher, in Darfur (Sudan), was plagued by a generalised armed conflict.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The country of origin information confirmed that in Ghazni province, Afghanistan, indiscriminate violence reached the threshold to be considered an armed conflict. Attacks in Ghazni were mostly committed by explosive devices and suicide bombers. These methods of fighting qualify as acts of indiscriminate violence per se. The credibility of the applicant was not a precondition to be granted subsidiary protection.</p>	<p>(CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07 Case No 24.K.33.913/2008 of the Metropolitan Court Case No 17.K.33.301/2008/15 of the Metropolitan Court</p>
<p>A petition for judicial review of a decision of the Secretary of State refusing to treat further submissions from a Somali national as a fresh claim for asylum should be refused where it could not be concluded that he would be at risk on his return to Somalia.</p>	<p>FO (Nigeria) v Secretary of State for the Home Department [2010] CSH 16 IM (Libya) v Secretary of State for the Home Department [2010] CSOH 103 R (on the application of YH (Iraq)) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 116 WM (Democratic Republic of Congo) v Secretary of State for the Home Department [2006] EWCA Civ 1495</p>
<p>The rejection of further representations by a failed asylum seeker did not constitute an immigration decision under sections 82 and 92 of the Nationality, Immigration and Asylum Act 2002 such as to provide an in-country right of appeal. The representations did not amount to a fresh claim within r.53 of the Immigration Rules and the decisions were not inadequately reasoned or irrational.</p>	<p>FA (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 696 Omar v Secretary of State for the Home Department [2010] EWHC 2792 (Admin) R (on the application of YH (Iraq)) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 116 R (on the application of ZA (Nigeria)) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 926 R (on the application of ZA (Nigeria)) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWHC 718 (Admin) S (A Child), Re [2010] EWCA Civ 1550 Secretary of State for the Home Department v Pankina [2010] EWCA Civ 719 GS (Afghanistan) v Secretary of State for the Home Department [2009] UKAIT 44 Odelola v Secretary of State for the Home Department [2009] UKHL 25 QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620 R (on the application of PE (Cameroon)) v Secretary of State for the Home Department [2009] UKSC 7 R (on the application of TK) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 1550 ZT (Kosovo) v Secretary of State for the Home Department [2009] UKHL 6 R (on the application of Lutete) v Secretary of State for the Home Department [2007] EWHC 2331 (Admin)</p>
<p>The Court noted that because of his young age the appellant would be exposed to violence and forced enlistment in one of the conflicting armed forces. The appellant was therefore exposed to the threats encompassed in Article L.712-1 c) CESEDA. Subsidiary protection was granted.</p>	
<p>The Metropolitan Court found that the Office of Immigration and Nationality failed to specify on which basis the tolerated status was granted. The Court established that given the fact that the same conditions apply for granting subsidiary protection as for the protection under the principle of non-refoulement, the higher protection status should have been granted to the applicant unless exclusion arose.</p>	<p>(Hungary) Metropolitan Court - 17. K. 30. 307/2009/8 Metropolitan Court - 24. K. 33.913/2008 Metropolitan Court - 17. K. 33.301/2008/15</p>
<p>The Court considered that the applicant established that he would face one of the serious threats mentioned in Article L.712-1 c) CESEDA [which transposes Article 15(c) of the Qualification Directive]. It stated in particular that the town of Tawila was again the scene of fighting in the beginning of November 2010; that this region was plagued by a generalised armed conflict; that due to his young age Mr. T. faced a serious, direct and individual threat in case of return to Tawila. He therefore had a well-founded claim for subsidiary protection. Note: Under French legislation, the threat should not only be 'serious and individual' (as in the Qualification Directive) but also 'direct'. Also, French legislation refers to 'generalized' violence rather than 'indiscriminate' violence.</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO87	Conflict	Council of State, 15 December 2010, Ofpra vs. Miss A., n° 328420	France	French	Council of State	15.12.10	Democratic Republic of Congo (DRC)	Before granting subsidiary protection under Article L.712-1 c) CESEDA [which corresponds to Article 15(c) QD] to an applicant originating from the Congo, the Court had to inquire whether the situation of general insecurity which prevails in this country results from a situation of internal or international armed conflict.
EASO88	Serious risk and level of violence	AO (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 1637	United Kingdom	English	Court of Appeal	30.11.10	Iraq	The claimant challenged a refusal of permission to apply for judicial review out of time with respect to his contention that he was unlawfully detained by the Secretary of State pending deportation. The Secretary of State had adopted a policy sometime in 1998 that he would not deport nationals who had originated from countries which were active war zones. The claimant contended that Iraq was at the time of his initial detention an active war zone, and that had the policy been properly applied, he could never have been lawfully detained. The Secretary of State's conjecture when repealing the policy, was that the policy had become otiose because its purpose was achieved by a combination of the Convention rights and Article 15(c) QD.
EASO89	Indiscriminate violence	AM (Evidence – route of return) Somalia [2011] UKUT 54 (IAC)	United Kingdom	English	Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber)	18.11.10	Somalia	The general evidence before the Upper Tribunal failed to establish that generalised or indiscriminate violence was at such a high level along the route from Mogadishu to Afgoye that the appellant would face a real risk to his life or person entitling him to a grant of humanitarian protection.
EASO90	Level of violence vs individualisation of risk	Omar v Secretary of State for the Home Department [2010] EWHC 2792 (Admin)	United Kingdom	English	Administrative Court	5.11.10	Iraq	The claimant applied for judicial review of the Secretary of State's decision refusing to treat his submissions as a fresh claim. He was an ethnic Kurd from Fallujah. He was convicted of criminal offences and was served with a notice of intention to make a deportation order. His appeal was dismissed. Approximately four months later the European Court of Justice (ECJ) gave its decision in <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> (C-465/07) in which it considered subsidiary or humanitarian protection under the Qualification Directive for non-refugees who would face a real risk of suffering serious harm if returned to their country of origin and 'serious harm' under Article 15(c) concerning indiscriminate violence in conflict situations. The claimant's further submissions seeking humanitarian protection under Article 15(c) and <i>Elgafaji</i> were rejected. In finding that those submissions did not amount to a fresh claim, the Secretary of State said that in the absence of a heightened risk specific to an individual, an ordinary Iraqi civilian would generally not be able to show that he qualified for such protection.
EASO91	Armed conflict	CNDA 2 novembre 2010 M. SOUVIYATHAS n° 08008523 R	France	French	CNDA (National Asylum Court)	2.11.10	Sri Lanka	The Court found that there was no more armed conflict in Sri Lanka since LTTE's final defeat in June 2009. Hence Article L.712-1 c) CESEDA provisions were no more applicable in the context of Sri Lanka.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Council of State recalled the provision of the French legislation relating to subsidiary protection, in particular in a situation of general insecurity (Article L.712-1 c) CESEDA). It recalled that in granting subsidiary protection to the applicant under this provision, the CNDA considered that the applicant faced in her country of origin, one of the serious threats provided for under this article.</p> <p>The Council of State found that by refraining from inquiring whether the situation of general insecurity which prevailed at that time in the Congo resulted from a situation of internal or international armed conflict, the CNDA made a legal error and did not make a sufficiently reasoned decision.</p>	
<p>To say that the policy was not in force following the implementation of Article 15(c) of the Qualification Directive was inconsistent with the decision in <i>Secretary of State for the Home Department v HH (Iraq)</i> [2009] EWCA Civ 727, where it was held that a failure to have regard to the policy could render the initial decision unlawful. The Court rejected firstly, the Claimant's contention that the policy would apply even where a lower level of risk was apparent than required to attract the humanitarian protection conferred by Article 15(c) and secondly, his submission that the purpose behind the policy was the need to safeguard escorts who were taking persons back to the war zones. The Claimant also submitted that, as Article 15(c) did not apply to persons who had committed serious offences, the policy might fill a gap. The Court of Appeal could not properly determine that submission without evidence as to how the policy was understood by those implementing it at the material time. The judge was right to refuse to permit the application for judicial review to go ahead, and accordingly the appeal was dismissed.</p>	<p>QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620 Secretary of State for the Home Department v HH (Iraq) [2009] EWCA Civ 727 R (on the application of G) v Immigration Appeal Tribunal [2004] EWCA Civ 1731 R (on the application of I) v Secretary of State for the Home Department [2002] EWCA Civ 888 R v Chief Constable of Merseyside Ex p. Calveley [1986] QB 424; [1986] 2 WLR 144; [1986] 1 All ER 257 R v Secretary of State for the Home Department Ex p. Swati [1986] 1 WLR 477; [1986] 1 All ER 717; [1986] Imm AR 88 R v Governor of Durham Prison Ex p. Singh [1984] 1 WLR 704; [1984] 1 All ER 983; [1983] Imm AR 198</p>
<p>It was accepted that the situation in Somalia was volatile but the issue was whether the appellant in his particular circumstances was at real risk of serious harm when returning from Mogadishu to Afgoye so that he was entitled to humanitarian or Article 3 protection. In the light of the Tribunal's findings of fact and the appellant's own evidence that he had been able to make this journey on two occasions without harm, when considered against the background of the travel actually taking place in the Afgoye corridor, the Tribunal was not satisfied that it had been shown that the generalised or indiscriminate violence had reached such a high level that, solely on account of his presence in Somalia, travelling from Mogadishu to Afgoye, would face a real risk threatening his life or person. There was no particular feature in the appellant's profile or background which put him at a risk above that faced by other residents or returnees.</p>	<p>HH (Somalia) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 426 HM and Others (Article 15(c)) Iraq CG [2010] UKUT 331 (IAC) MA (Somalia) v Secretary of State for the Home Department [2010] UKSC 49 AM & AM (Armed conflict: Risk Categories) Somalia CG [2008] UKAIT 00091</p>
<p>A Claimant from Iraq who was not a refugee, and was not protected by the ECHR might have considerable difficulties in demonstrating that he was entitled to protection under Article 15(c) of the Qualification Directive, <i>Elgafaji</i>, <i>QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department</i> [2009] EWCA Civ 620 and <i>HM</i> [2010] UKUT 331 (IAC) considered. However, those cases did not indicate that the question was to be decided without proper and individual consideration of the case. To achieve any measure of ordinary or secure life the Claimant might, on returning to Iraq, need to live in relatively confined areas, where he might find others of similar backgrounds. The fact that he could do so, and thereby reduce the risk of any targeted attack, deprived him of the possibility of protection under the Refugee Convention or the ECHR. It might therefore be necessary to see what was the risk of harm from indiscriminate violence, not in Iraq, or Fallujah, as a whole, but in the area where he would be living. It was not sufficient to treat Article 15(c) as raising questions only in relation to Iraq as a whole or to civilians in Iraq, without distinction.</p>	<p>FA (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 696 R (on the application of ZA (Nigeria)) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 926 Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie (C-465/07) [2009] 1 WLR 2100 QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620</p>
<p>Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds. The Court noted that, at the date of its ruling, the situation described in ECHR NA c. UK 17 July 2008 had notably evolved and that the ECJ decision in <i>El Gafaji</i> aims only at providing principles in matters of conflict-related risk assessment.</p>	<p>(ECtHR) NA v United Kingdom (Application No 25904/07) (CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO92	Indiscriminate violence	High Administrative Court North Rhine-Westphalia, 29 Oct 2010, 9 A 3642/06.A	Germany	German	High Administrative Court North Rhine-Westphalia	29.10.10	Iraq	The Court found that even if it is assumed that an internal armed conflict is taking place, a serious individual risk can only be established if the degree of indiscriminate violence which is characteristic of the conflict has reached such a high level that any civilian is at risk of a serious individual threat simply by his or her presence in the region. The suicide attacks and bombings typical of Iraq and also of the hometown of the applicants could be classified as acts of indiscriminate violence. However, a density of danger as it is necessary for the assumption of a serious and individual risk could not be established. Nor did the applicants possessed individual characteristics which resulted in an increased risk for them when compared to other members of the civilian population.
EASO93	Real risk, minors	HK and others (minors – indiscriminate violence – forced recruitment by Taliban – contact with family members) Afghanistan CG [2010] UKUT 378	United Kingdom	English	Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber)	21.10.10	Afghanistan	The Court found that children were not disproportionately affected by the problems and conflict being experienced in Afghanistan. Roadside blasts, air-strikes, crossfire, suicide attacks and other war-related incidents did not impact more upon children than upon adult civilians. While forcible recruitment by the Taliban could not be discounted as a risk, particularly in areas of high militant activity or militant control, evidence was required to show that it is a real risk for the particular child concerned and not a mere possibility.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The 'facilitated standard of proof' of Article 4(4) of the Qualification Directive cannot be applied in the present case. Even if it is assumed that an incident during which the applicants were threatened at gunpoint in December 2000, took place as reported by the applicants, there is no internal connection between this threat of past persecution and a possible future threat of serious harm. The overall situation had seriously changed following the downfall of Saddam Hussein's regime. In any case, there was no connection between the reported past persecution and the possible threat in a situation of internal armed conflict according to Section 60(7) Sentence 2 Residence Act (Article 15(c) Qualification Directive). As the facilitated standard of proof did not apply, the risk of serious harm had to be measured against the common standard of proof. Within the common standard of proof the applicants did not face a considerable probability of harm within the meaning of Section 60(7) of the Sentence 2 Residence Act (Article 15(c) of the Qualification Directive). In Iraq a multitude of civilians were affected by risks which emanate from the strained security situation. Accordingly, this risk was a general one which affected the whole of the population in Iraq, with the exception of the Kurdish Autonomous Region. However, for subsidiary protection (under Article 15(c) of the Qualification Directive) to be granted, the requirement of a serious and individual threat had to be met. This was only the case if general risks cumulate in such a manner that all inhabitants of a region are seriously and personally affected, or if someone is particularly affected because of individual circumstances increasing the risk. Such individual, risk-enhancing circumstances can also result from someone's membership to a group. Nevertheless, the density of danger ('Gefahrendichte') had to be of a kind that any returning Iraqi citizen seriously had to fear becoming a victim of a targeted or random terrorist attack or of combat activities.</p> <p>Against this background the suicide attacks and bombings typical of Iraq and also of the hometown of the applicants could be classified as acts of indiscriminate violence. However, a density of danger as it is necessary for the assumption of a serious and individual risk could not be established. Nor did the applicants possess individual circumstances which resulted in an increased risk for them when compared to other members of the civilian population.</p> <p>Indeed, it had to be concluded from the Foreign Office's country report of 11 April 2010 and from other sources that the security situation in Iraq is still disastrous. The situation in Tamim province with its capital, Kirkuk, is particularly precarious. Nevertheless, it could not be assumed that the density of danger in Kirkuk is of a kind which leads to serious and individual risk in practice for any civilian simply because of his or her presence in the region. This could be shown by comparing the scale of attacks with the overall number of people affected by these attacks. According to the data compiled by the British NGO Iraq Body Count, 99 attacks took place in Tamim province in 2009, in which 288 civilians were killed. Assuming that the population of Tamim province stands at 900 000, this means that 31.9 people were killed per 100 000 inhabitants. This meant that the statistical probability of being killed in an attack in Tamim is 1 in 3 100. Tamim therefore is the most dangerous province in Iraq. In addition, it had to be taken into account that a considerable number of civilians were seriously injured in attacks. It could be assumed that for every person killed in an attack, about five others were injured. All in all, it could be concluded that the statistical probability of suffering harm to life and limb in the course of combat operations in Tamim province was at 1 in 520 in the year 2009.</p> <p>So even if one presumes that an internal armed conflict is taking place in Tamim province, it could not be assumed that the indiscriminate violence which is characteristic of this conflict had reached such a high level that any person was at risk of a serious and individual threat simply by his or her presence in the region. Furthermore, being of Kurdish ethnicity, the applicants would not belong to an ethnic minority in Tamim province upon return, nor did they belong to another group with risk-enhancing characteristics.</p>	<p>(Germany) Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07 Federal Administrative Court, 21 April 2009, 10 C 11.08 High Administrative Court Nordrhein-Westfalen, 21 March 2007, 20 A 5164/04.A</p>
<p>In considering the matter of Article 15(c) of the Qualification Directive, the Tribunal had regard to paragraphs 39 and 43 of the European Court's determination in <i>Elgafaji</i> and their guidance that the more an applicant was able to show that he was specifically affected by reason of factors particular to his own circumstances the lower the level of indiscriminate violence needed for him to be eligible for subsidiary protection. Although there was shown to have been an increase in the number of civilian casualties, the Tribunal was not satisfied that the evidence was sufficient to show that the guidance given in <i>GS</i> (Article 15(c) Indiscriminate violence) <i>Afghanistan CG</i> [2009] <i>UKAIT 44</i> was no longer valid, namely that the violence in Afghanistan had not then reached such a high level that the adult civilian population generally were at risk.</p>	<p>HH (Somalia) and others [2010] EWCA Civ 426 ZK (Afghanistan) v SSHD [2010] EWCA Civ 749 AH [2009] EWCA Civ 620 Elgafaji (Case C-465/07) [2009] 1 WLR 2100 GS (Article 15(c): indiscriminate violence) <i>Afghanistan CG</i> [2009] UKAIT 00044 GS (existence of internal armed conflict) <i>Afghanistan CG</i> [2009] UKAIT 00010 QD (Iraq) [2009] EWCA Civ 620 LQ (age: immutable characteristic) <i>Afghanistan</i> [2008] UKAIT 00005</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO94	Level of violence	High Administrative Court of Bavaria, 21 October 2010, 13a B 08.30304	Germany	German	High Administrative Court of Bavaria	21.10.10	Iraq	The Court found that the applicant was not entitled to protection from deportation within the meaning of Section 60(7)(2) of the Residence Act/Article 15(c) QD as the levels of indiscriminate violence in his home area were not characterised by a sufficient 'density of danger'.
EASO95	Internal protection	HM and Others (Article 15(c)) Iraq CG [2010] UKUT 331	United Kingdom	English	Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber)	10.10.10	Iraq	If there were certain areas where the violence in Iraq reached levels sufficient to engage Article 15(c) QD, the Tribunal considered it is likely that internal relocation would achieve safety and would not be unduly harsh in all the circumstances.
EASO96	Level of risk (to be assessed against the applicant's area of origin)	AJDCoS, 9 September 2010, 201005094/1/V2	Netherlands	Dutch	Administrative Jurisdiction Division of the Council of State	9.9.10	Somalia	The Council of State found that where the situation described in Article 15(c) QD does not occur in all parts of the country of origin, it must be assessed in respect of the distinct area of the country from which the applicant originates.
EASO97	Existence of indiscriminate violence	CNDA 1er septembre 2010 M. HABIBI n° 09016933 C+	France	French	CNDA (National Asylum Court)	1.9.10	Afghanistan	The Court found that, at the date of its ruling, the province of Ghazni was plagued by indiscriminate violence but did not specify the level of this violence.
EASO98	Indiscriminate violence	CNDA, 27 July 2010, Mr. A., No 08013573	France	French	CNDA (National Asylum Court)	27.7.10	Afghanistan	The situation in the province of Kabul could not be seen as a situation of indiscriminate generalised violence, within the meaning of Article L.712-1 c) CESEDA [which transposed Article 15(c) QD].
EASO99	Individual risk	46530	Belgium	Dutch	Council of Alien Law Litigation (Raad voor Vreemdelingenbetwistingen) - adopted by a special seat of three judges	20.7.10	Afghanistan	Takes into account the mental deficiencies the young applicant suffers of to consider that he risks to be the victim of indiscriminate violence in northern Afghanistan then considered as quieter by UNHCR.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Internal crises that lie between the provisions of Article 1.1 and Article 1.2 of the Additional Protocol II to the Geneva Conventions can still have the character of armed conflicts under Article 15(c). However, such a conflict has to be characterised by a certain degree of intensity and durability. Typical examples are civil war-like conflicts and guerrilla warfare.</p> <p>Based on the case law of the Federal Administrative Court (decision of 24 June 2008, asyl.net M13877), it has to be established whether a conflict has the necessary characteristics of the Convention of 1949 in order to meet the requirements of the prohibition of deportation status.</p> <p>In case of an internal armed conflict under Article 1(1) Additional Protocol II, these conditions are fulfilled but not in case of situations as described in Article 1(2) of Protocol II. Concerning situations between these two definitions, the degree of intensity and durability must be examined individually. In this context, according to the Federal Administrative Court, the courts also have to take into consideration further interpretations of the concept of 'internal conflict', especially the jurisdiction of the international criminal courts. An internal conflict may also exist if it only affects a part of a state's territory. This has to be concluded from the fact that the concept of an internal protection alternative may also be applied to subsidiary protection.</p> <p>Normally, internal armed conflicts are not characterised by a sufficient 'density of danger' to allow for the assumption that all inhabitants of the affected region are seriously and individually at risk, unless it can be established that there are individual risk-enhancing circumstances. Risks which are simply a consequence of the conflict, such as the worsening of the supply situation, must not be taken into consideration when examining the density of danger. In the present case, the necessary requirements are not met since the density of danger in the applicant's home region, Kirkuk or Tamin respectively, does not justify the statement that virtually all civilians are at a significant and individual risk simply because of their presence in that area. This can be concluded from the proportion of victims of the conflict as compared to the number of inhabitants. There are no well-founded reasons to assume that the security situation will deteriorate significantly or that there is a high unrecorded number of persons injured in attacks. There are also no circumstances that might aggravate the claimant's individual risk, since as a Sunnite Kurd he belongs to the majority population of that area and he does not belong to a profession with a particular risk.</p> <p>Although returnees are affected by criminal acts to a disproportionate degree, this does not constitute a reason for protection from deportation status under Article 15(c) of the Qualification Directive, since criminal acts which are not committed in the context of an armed conflict do not fall into the scope of this provision.</p>	<p>(Germany) Federal Administrative Court, 8 December 2006, 1 B 53.06 Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07 Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08 High Administrative Court Baden-Württemberg, 8 August 2007, A 2 S 229/07 High Administrative Court Schleswig-Holstein, 3 November 2009, 1 LB 22/08</p>
<p>If the figures relating to indices such as the number of attacks or deaths affecting the civilian population in a region or city rose to unacceptably high levels, then, depending on the population involved, Article 15(c) might well have been engaged, at least in respect of the issue of risk in that area, although it was emphasised that any assessment of real risk to the appellant should have been one that was both quantitative and qualitative and took into account a wide range of variables, not just numbers of deaths or attacks. If there were certain areas where the violence in Iraq reached levels sufficient to engage Article 15(c) the Tribunal considered it likely that internal relocation would achieve safety and would not be unduly harsh in all the circumstances. Evidence relating to UK returns of failed asylum seekers to Iraq in June 2010 did not demonstrate that the return process would involve serious harm. Note: This case was overturned in its entirety by <i>HM (Iraq) v Secretary of State for the Home Department</i> [2011] EWCA Civ 1536 but the guidance as to the law relating to Article 15(c) of the Qualification Directive given by the Tribunal in this case at [62]-[78] was reaffirmed in <i>HM and others</i> (Article 15(c)) <i>Iraq CG</i> [2012] UKUT 00409.</p>	<p>Many cases cited, significant cases include: <i>HH & Others (Somalia)</i> [2010] EWCA Civ 426 <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie (C-465/07)</i> [2009] 1 WLR 2100 <i>GS (Article 15(c) Indiscriminate violence) Afghanistan CG</i> [2009] UKAIT 44 <i>QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department</i> [2009] EWCA Civ 620 <i>KH (Article 15(c) Qualification Directive) Iraq CG</i> [2008] UKAIT 00023 <i>AH (Sudan)</i> [2007] UKHL 49 <i>Office Français de Protection des Réfugiés et Apatrides v Baskarathas</i>, No 32095, 3 July 2009 <i>Januzi</i> [2006] UKHL 5</p>
<p>The Council of State considered that where the situation described in Article 15(c) of the Qualification Directive does not exist in all parts of the country of origin, it must be assessed in respect of the distinct area of the country from which the applicant originates. The relevant question is whether in that distinct area an Article 15(c) situation is in existence.</p> <p>Given that the applicant originated from Mogadishu, and that the country of origin reports compiled by the Ministry of Foreign Affairs of March 2009, October 2009 and March 2010 separately discuss the general security situation in Mogadishu, the District Court erred by following the view of the Minister of Justice that the general security situation in this case must be assessed in the context of central and southern Somalia.</p> <p>Whether an Article 15(c) situation exists must be examined by assessing the security situation in the area in the country of origin from which the applicant originates (home area). In this case that is Mogadishu and not the whole of central and southern Somalia.</p>	<p>(ECtHR) <i>F.H. v Sweden</i> (Application No 32621/06) <i>NA v United Kingdom</i> (Application No 25904/07) (CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07</i></p>
<p>The Court noted that the appellant was a 23 years old orphan who may be exposed to violence and forced enlistment in one of the conflicting armed forces. The appellant is therefore exposed to the threats encompassed in Article L.712-1 c) CESEDA. Subsidiary protection was granted.</p>	
<p>The Court recalled that the situation of insecurity in Afghanistan has to be assessed according to the geographic origin of the applicant and considered that while insecurity increased in 2009 in the province of Kabul, due to the increasing number of attacks against foreign delegations and Afghan and international security forces, the assessment of the case does not lead to the conclusion that the situation in this province can be seen as a situation of indiscriminate generalised violence, within the meaning of Article L.712-1 c) CESEDA [which transposes Article 15(c) of the Qualification Directive] and as defined in a decision from the Council of State [CE, 3 juillet 2009, Ofpra c/ M.A., n° 320295].</p>	<p>(France) CE, 3 juillet 2009, Ofpra c/ M.A., n° 320295</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO100	Internal protection	Federal Administrative Court, 14 July 2010, 10 B 7.10	Germany	German	Federal Administrative Court	14.7.10	Afghanistan	Examining the conditions of subsidiary protection (Section 60(7) Sentence 2 Residence Act/Article 15(c) QD), the High Administrative Court proceeded from the assumption that the applicant could not be expected to stay in another part of his country of origin (Section 60(7) Residence Act, Article 8 QD).
EASO101	Individual risk	Supreme Court, 30 June 2011, 1519/2010	Spain	Spanish	Supreme Court	30.6.10	Colombia	Subsidiary protection was granted.
EASO102	Level of violence and individual risk	44623	Belgium	Dutch	Council of Alien Law Litigation (Raad voor Vreemdelingenbetwistingen) - adopted by a special seat of three judges	08/06/2010	Afghanistan	The Council considered that the applicant could not simply refer to the general situation prevailing in his/her home country to benefit from Article 15(c) QD. He/she must also 'show any link between that situation of general violence and his/her own individual situation, what does not mean that he/she must establish an individual risk of serious harm' ('moet enig verband met zijn persoon aannemelijk maken, ook al is daartoe geen bewijs van een individuele bedreiging vereist').
EASO103	Individual risk	10/0642/1, Helsinki Administrative Court, 28 May 2010	Finland	Finnish	Helsinki Administrative Court	28.5.10	Somalia	The Helsinki Administrative Court found that a female minor from a town near Mogadishu was in need of subsidiary protection. The Court held that to return home the applicant would have to travel via Mogadishu which would place her at serious and personal risk due to the nature of the armed conflict.
EASO104	Level of violence and individual risk	Federal Administrative Court, 27 April 2010, 10 C 4.09	Germany	German	Federal Administrative Court	27.4.10	Afghanistan	This case concerns the criteria for determining a serious individual threat and the necessary level of indiscriminate violence in an internal armed conflict. In order for Article 15(c) QD to apply, it is necessary to determine the level of indiscriminate violence in the territory of an internal armed conflict. When determining the necessary level of indiscriminate violence, not only acts which contravene international law, but any acts of violence which put life and limb of civilians at risk, have to be taken into account. In the context of Article 4.4 QD, an internal nexus must exist between the serious harm (or threats thereof) suffered in the past, and the risk of future harm.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Examining the conditions of subsidiary protection (Section 60(7) Sentence 2 Residence Act/Article 15(c) of the Qualification Directive), the High Administrative Court proceeded from the assumption that the applicant could not be expected to stay in another part of his country of origin (Section 60(7) Residence Act, Article 8 of the Qualification Directive). The High Administrative Court found that in case of deportation even young, single men in the Kabul region could face so-called extreme risks if it was not ensured that they could safeguard their means of existence under humane conditions. This could be the case if the returnees did not have a sufficient school or vocational education and did not own property and real assets and, especially, if they could not rely on a functioning network of family and friends. The High Administrative Court considered that this also applied to the forty year old applicant who originated from a rural area south of Kabul.</p> <p>When examining a significant individual risk in the context of an internal armed conflict (Section 60(7) sentence 2 Residence Act/Article 15(c) of the Qualification Directive), the High Administrative Court should have complied with the requirements set out in the decision of the Federal Administrative Court of 27 April 2010 - BVerwG 10 C 4.09 - paragraph 33. Accordingly, it is necessary to at least approximately establish the total number both of civilians in the area who are affected by the conflict and of the acts of indiscriminate violence from parties involved in the conflict which impact on the health and life of civilians in that area. Furthermore, an overall assessment is necessary taking into account the number of victims and the severity of harm (deaths and injuries).</p>	<p>(Germany) Federal Administrative Court, 27 April 2010, 10 C 4.09</p>
<p>The Court examined the secondary request for subsidiary protection on the grounds of serious and individual threat by reason of an internal armed conflict and found that the physical and mental integrity of the applicant would be threatened if she returned to Colombia. Its declaration and granting of subsidiary protection, were based fully on the information provided in a psychosocial report by the Refugee Reception Centre (CAR) of Valencia. This report recommended that the applicant should not be returned as she required a secure and stable environment. According to the report, the applicant suffered individually as a result of the on-going situation of indiscriminate violence in Colombia.</p>	
<p>The application of the Afghan national, whose Afghan origin was established, was rejected because he was not credible when pretending that he came from the region struck by indiscriminate violence. Note: See also, adopting the same reasoning: CALL (3 judges), 28796 of 16 June 2009; CALL (3 judges), case 51970 of 29 November 2010; CALL (single judge), case 37255 of 20 January 2010.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07; Council of State, 29 November 2007, 117.396; Council of State, 26 May 2009, 193.523; Council of State, 29 March 2010, 202.487</p>
<p>The Administrative Court held that based on media coverage, Somalia's Transitional Federal Government was only able to control a small area in the capital, Mogadishu. The general security and humanitarian situation was precarious. The Court took into consideration the current nature of the armed conflict. There was reason to believe that an individual could be at risk of serious harm just by being in the city. The applicant was from a town which is around 50 km from Mogadishu. To return home, the applicant would have to travel via Mogadishu, which would place her at serious and personal risk due to the nature of the armed conflict.</p>	
<p>The High Administrative Court had correctly found that an internal armed conflict takes place in the applicant's home province. It has based its definition of the term 'internal armed conflict' on the meaning of this term in international humanitarian law, particularly the Geneva Conventions of 12 August 1949 including the Additional Protocols (especially Article 1 of the Second Additional Protocol). The Federal Administrative Court supported this approach of the High Administrative Court, even in light of the recent decision by the European Court of Justice (17 February 2009, <i>Elgafaji</i>, C-465/07) which has not dealt in detail with this legal question, and although the UK Court of Appeal (24 June 2009, QD and AH v. <i>Secretary of State for the Home Department</i>) seems to have a different opinion. It is not necessary to strictly adhere to the requirements of Article 1 of the Second Additional Protocol. These requirements rather should be drawn upon for guidance, together with the interpretation of this term in international criminal law. However, the conflict must in any case have a certain intensity and consistency. It may suffice that the parties to the conflict carry out sustained and coordinated combat operations with such an intensity and consistency that the civilian population is affected in a significant manner. Considering this, the High Administrative Court had sufficiently established that there is an internal armed conflict taking place in Paktia province.</p> <p>It is necessary to determine the level of indiscriminate violence in the territory in question. For this purpose it is necessary to determine approximately the number of civilians living in the territory in question and the number of acts of indiscriminate violence in the territory. Furthermore, an evaluation has to be made taking into account the number of victims and the severity of the damage suffered (deaths and injuries). Therefore it is possible to apply the criteria which have been developed to determine group persecution.</p> <p>The Federal Administrative Court noted that in the context of Article 4.4 of the Qualification Directive an internal nexus must exist between the serious harm or threats of serious harm suffered in the past, and the risk of a future harm. This is the case both in the context of refugee protection and in the context of subsidiary protection.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07 (UK) GS (Article 15(c): indiscriminate violence) Afghanistan CG [2009] UKAIT 00044 (UK) QD and AH (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620 (Germany) Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07 (Germany) Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08 (Germany) Federal Administrative Court, 27 April 2010, 10 C 5.09</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO105	Serious risk and return	HH, AM, J and MA (Somalia) v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 426	United Kingdom	English	Court of Appeal	23.4.10	Somalia	The proceedings concerned joined appeals which raised common issues related to the enforced return of individuals to a war-torn country, Somalia, where their safety was or might be in serious doubt. None of the Claimants claiming humanitarian and human rights protection had any independent entitlement to be in the UK and one Claimant had committed a serious crime. The Court of Appeal gave consideration to the meaning and scope of Article 15(c) QD and made obiter observations on the Qualification Directive and Directive 2005/85/EC on minimum standards on procedures in Member States for granting and withdrawing refugee status.
EASO106	Conflict and individual risk	Administrative Court Karlsruhe, 16 April 2010, A 10 K 523/08	Germany	German	Administrative Court Karlsruhe	16.4.10	Iraq	The Court found that the applicant was entitled to subsidiary protection since there was an armed conflict in the Nineveh region and because the threats by terrorists experienced in the past constituted individual 'risk-enhancing' circumstances.
EASO107	Conflict and consideration of Article 15(c) QD	Ibrahim and Omer v Secretary of State for the Home Department [2010] EWHC 764 (Admin)	United Kingdom	English	Administrative Court	13.4.10	Iraq	The Claimants, Iraqi national prisoners, applied for judicial review of their detention pending deportation. They unsuccessfully appealed to the Asylum and Immigration Tribunal (AIT). A policy that the Secretary of State would not take enforcement action against nationals originating from countries that were active war zones was not relied on by either Claimant in the AIT. The Claimants submitted, inter alia, that at the time the enforcement action was taken against them Iraq was an active war within the meaning under the policy. Article 15(c) QD and associated case law was considered in the context of active war zones.
EASO108	Level of violence and individual risk	High Administrative Court Baden-Wuerttemberg, 25 March 2010, A 2 S 364/09	Germany	German	High Administrative Court Baden-Wuerttemberg	25.3.10	Iraq	Even if one presumes that an internal armed conflict is taking place in the applicant's home province (Tamim), it cannot be assumed that the indiscriminate violence has reached such a high level that practically any civilian is at risk of a serious and individual threat simply by his or her presence in the region.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Court found that where it could be shown either directly or by implication what route and method of return was envisaged, the Asylum and Immigration Tribunal was required by law to consider and determine any challenge to the safety of that route or method, on appeal against an immigration decision.</p>	<p>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie (C-465/07) [2009] 1 WLR 2100 QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620 GM (Eritrea) v Secretary of State for the Home Department [2008] EWCA Civ 833 Gedow v Secretary of State for the Home Department [2006] EWCA Civ 1342 GH (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2005] EWCA Civ 1182 Adan (Hassan Hussein) v Secretary of State for the Home Department [1997] 1 WLR 1107; [1997] 2 All ER 723 Vilvarajah v United Kingdom (13163/87) (1992) 14 EHRR 248</p>
<p>According to the standards as defined by the Federal Administrative Court, an armed conflict within the meaning of Article 15(c) of the Qualification Directive does not necessarily have to extend to the whole territory of a state. Neither does it necessarily have to reach the threshold which international humanitarian law has set for an armed conflict (Article 1 No 1 of the Second Additional Protocol to the Geneva Conventions), however, a situation of civil unrest, during which riots or sporadic acts of violence take place, is not sufficient. Conflicts which are in between those two situations, have to be marked by a certain degree of durability and intensity.</p> <p>In the present case, the applicant could only take up residence in Nineveh province upon return to Iraq. This is where her family lived. As mother of an infant she could not be expected to take up residence in another region where she did not have this family background. Therefore the situation in Nineveh province had to be taken into account in the course of the examination of whether the applicant was to be granted subsidiary protection.</p> <p>The Court proceeded from the assumption that an armed conflict within the meaning of the Qualification Directive existed in Niniveh province in 2007 and that the situation has not significantly improved since then. A high number of attacks took place in the province and the number of those incidents indicated that members of the terrorist organisation had a certain strength in terms of their numbers.</p> <p>Against this background, and because the applicant and her family were subjected to threats and attacks in the past, it had also to be assumed that individual, 'risk-enhancing' circumstances existed.</p>	<p>(CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07 (Germany) Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 42/07 Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08</p>
<p>Permission to apply for judicial review under the active war zone ground was refused. The policy was concerned with countries that could be considered in their entirety to be active war zones, with the underlying concern that there was nowhere in the country to which a person could safely be returned. However, Iraq could not properly be considered as a war zone at the time enforcement action was taken against the claimants, <i>HH (Iraq) v Secretary of State for the Home Department</i> [2008] UKAIT 51 doubted. There were undoubtedly areas of conflict and a pattern of localised violence within the country, but none of the evidence suggested that Iraq as a whole was an active war zone.</p>	<p>HH (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2008] UKAIT 51 F (Mongolia) v Secretary of State for the Home Department [2007] EWCA Civ 769 R (on the application of G) v Immigration Appeal Tribunal [2004] EWCA Civ 1731 R (on the application of I) v Secretary of State for the Home Department [2002] EWCA Civ 888 R v Governor of Durham Prison Ex p. Singh [1984] 1 WLR 704</p>
<p>When defining the term 'international or internal armed conflict' under Article 15(c) of the Qualification Directive one has to take into account international law. This implies that combat operations must have an intensity which is characteristic of a civil war situation but have to exceed situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence and other acts of a similar nature. Internal crises which fall in between these two definitions must not be excluded out of hand from fulfilling the standards of Article 15(c) of the Qualification Directive. However, the conflict had to be marked by a certain degree of intensity and duration (cf. Federal Administrative Court of 24 June 2008, 10 C 43.07).</p> <p>By this measure, the situation considered presumably did not justify the assumption that an international or internal armed conflict existed in Iraq. However, this question can be left open here for even if one assumes that an international or internal armed conflict was taking place, subsidiary protection can only be granted if there is a serious and individual threat in the context of the conflict. According to the Federal Administrative Court (decision of 14 July 2009, 10 C 9.08) it is possible that a serious and individual threat is also posed in an extraordinary situation, which is characterised by such a high level of risk that any civilian is at risk of a serious and individual threat simply by his or her presence in the region. However, such a high level of risk cannot be established for the applicant's home region, Tamim province.</p> <p>On the basis of various sources (e.g. the Foreign Office's country report of 12 August 2009) it was not concluded that the security situation in Iraq was disastrous. However, in order to establish the degree of danger, one has to put the number of victims of bomb attacks in relation to the whole population of Iraq. The information department of the Federal Office for Migration and Refugees quotes from a report by the British NGO Iraq Body Count, according to which the number of civilian victims in 2009 had been at the lowest level since 2003. In Tamim province 99 bomb attacks were recorded in which 288 people were killed. This meant that 31.9 in 100 000 people were killed, assuming that the number of inhabitants in this province is at 900 000, or 25.5 in 100 000 if the number of inhabitants is estimated at 1 130 000.</p> <p>So even if it was presumed that an internal armed conflict was taking place in Tamim province, it cannot be assumed that the indiscriminate violence which is characteristic of that conflict had reached such a high level that any person was at risk of a serious and individual threat simply by his or her presence in the region.</p>	<p>(Germany) Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07 Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO109	Indiscriminate violence	40093	Belgium	French	Council of Alien Law Litigation (Conseil du contentieux des étrangers) - adopted by a special seat of three judges	11.3.10	Russia (Chechnya)	No indiscriminate violence in Chechnya
EASO110	Conflict	AJDCoS, 26 January 2010, 200905017/1/V2	Netherlands	Dutch	Administrative Jurisdiction Division of the Council of State	26.1.10	Somalia	When assessing whether a situation under Article 15(c) QD exists, consideration is given to the nature and intensity of the violence as a result of the conflict as well as its consequences for the civilian population of Mogadishu.
EASO111	Conflict	High Administrative Court, 25 January 2010, 8 A 303/09.A	Germany	German	High Administrative Court	25.1.10	Afghanistan	The Court found that the situation in Logar province in Afghanistan could be characterised as an internal armed conflict. Therefore, the applicant as a member of the civilian population was at a significant risk in terms of Article 15(c) QD.
EASO112	Consideration of Article 15(c) QD	High Court, 14 January 2010, Obuseh v Minister for Justice, Equality and Law Reform [2010] IEHC 93	Ireland	English	High Court	14.1.10	Nigeria	This case concerned the appropriate manner in which an application for subsidiary protection is to be decided where there may be at least an implicit claim of a 'serious and individual threat' to the applicant by reason of indiscriminate violence. The Court found that Article 15(c) QD does not impose a free-standing obligation on the Minister to investigate a possible armed conflict situation, it is for the applicant to make this claim and to make submissions and offer evidence establishing that he is from a place where there is a situation of international or internal armed conflict, and that he is at risk of serious harm by reason of indiscriminate violence.
EASO113	Scope of Article 15(c) QD, provisions/ applicability subject to the existence of an armed conflict	CE 30 décembre 2009 OFPRA c/ Peker n° 322375	France	French	Council of State	30.12.09	Haiti	Article L.712-1 c) CESEDA applies to threats resulting from a situation of internal or international armed conflict. Thus CNDA made an error of law when granting subsidiary protection on the sole basis of threats from armed groups without examining if those threats could be related to a situation of armed conflict.
EASO114	Subsequent application, persecution, serious harm	200706464/1/V2	Netherlands	Dutch	Administrative Jurisdiction Division of the Council of State	8.12.09	Afghanistan	The Court assessed the relation between Article 3 ECHR and Article 15(c) QD.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Council found that there was no indiscriminate violence in Chechnya because, first, armed attacks happened less often and were less intense and, second, such armed attacks were at that time targeted.</p>	
<p>The submitted documents suggested that at the time of the decision of 15 June 2009 an armed conflict existed in Mogadishu between government troops backed by Ethiopian troops on the one hand and a complex set of other rebel groups on the other hand who were also fighting among themselves. The violence in Mogadishu flared in May 2009 due to this conflict. This led to many civilian casualties and a large flow of refugees (about 40 000 people in May 2009, reaching about 190 000 people in June 2009). While the Secretary of State, acknowledged that the circumstances outlined above had been considered in the assessment, the Secretary of State, to justify her position that at the relevant time no exceptional situation existed in Mogadishu, sufficed with the mere assertion that the number of civilian casualties is no reason for adopting such a view.</p> <p>Given the nature and intensity of violence as a result of the conflict and its consequences for the civilian population of Mogadishu, as may be inferred from the aforementioned documents, the Secretary of State with that single statement insufficiently reasoned that the applicant had failed to show that the level of indiscriminate violence in Mogadishu at the time of the adoption of the decision of 15 June 2009 was so high that substantial grounds existed for believing that a citizen by his sheer presence there, faced a real risk of serious harm.</p>	<p>(ECtHR) NA v United Kingdom (Application No 25904/07) (CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07</p>
<p>The applicant was entitled to subsidiary protection in terms of Section 60 (7) (2) Residence Act / Article 15(c) of the Qualification Directive. The prerequisite for which requires that members of the civilian population face a significant and individual threat to life and physical integrity in a situation of an armed conflict.</p> <p>An internal armed conflict is characterised by durable and concerted military operations under responsible command, but not cases of internal disturbances and tensions. Whether civil war-like or other conflicts, which fall between these two categories, may still be classified as armed conflicts depending on their degree of intensity and durability. However, a nationwide situation of conflict is not a necessary requirement for granting protection. This can be deduced from the fact that in case of internal armed conflicts an internal flight alternative outside the area of conflict can be taken into consideration.</p> <p>The situation in the applicant's home region, Logar, is particularly precarious, as it borders on the so-called 'Pashtun belt'/Pakistan and belongs to the heartland of the Pashtuns, where the Taliban and Al Qaeda have strong support. The Taliban increasingly launch attacks and wage a severe war on governmental and NATO-troops. Furthermore, Logar borders on Kabul province, where the Taliban also have military bases, but prefer guerrilla tactics (the applicant's home village is situated at the main road to Kabul). The civilian population is also terrorised by the Taliban.</p> <p>Considering this high degree of indiscriminate violence, civilians in the province Logar are facing a significant individual risk of life and physical integrity. The situation for the applicant is further exacerbated, since he belongs to the ethnic minority of Tajiks and to the religious minority of Shiites; furthermore, he was a member of the youth organisation of the Communist party (PDPA), and this fact has become known. Finally his family possesses real estate in Logar, which might expose him to covetousness of other people. He has no relatives who might be willing and able to protect him.</p> <p>Kabul might be the only suitable place of internal protection. However, based on new evidence and jurisdiction, even young single men cannot make a living there, unless they have vocational education, property and, above all, social support by their family and friends. This does not apply to the applicant.</p>	<p>(CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07 (Germany) Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07 High Administrative Court Baden-Württemberg, 14 May 2009, A 11 S 610/08 High Administrative Court Hessen, 11 December 2008, 8 A 611/08.A High Administrative Court Hessen, 26 November 2009, 8 A 1862/07.A High Administrative Court Rheinland Pfalz, 06 May 2008, 6 A 10749/07</p>
<p>The Court noted that it was difficult to envisage any circumstances where an asylum applicant who is found not credible as to the existence of a well-founded fear of persecution will be granted subsidiary protection on exactly the same facts and submissions.</p> <p>An applicant seeking to rely on Article 15(c) of the Qualification Directive (which would not be covered by the Refugee application) must do so explicitly and must show that he faces a serious and individual threat by reason of indiscriminate violence in situations of international or internal armed conflict, that state protection would not be available to him and that he could not reasonably be expected to stay in another part of the country of origin where there is no real risk of suffering serious harm. It follows that if a person who claims to face such danger cannot establish that he is from a place where there is a situation of international or internal armed conflict, or that such a situation actually exists, and further cannot show why he could not reasonably be expected to relocate, then he will not be eligible for such protection.</p> <p>The applicant in this case furnished no particulars, documentation, information or evidence in relation to a threat from armed conflict.</p> <p>The Court found that the Minister does not have a free-standing obligation to investigate whether a person is eligible for protection within the meaning of Article 15(c) of the Qualification Directive when that person has not identified the risk to his life or person. While the Minister is mandated by Article 4 of the Qualification Directive to consider up to date information on the conditions on the ground in the applicant's country of origin, this is far from imposing a free-standing obligation to go beyond that information and to investigate whether the applicant faces any unclaimed and unidentified risk.</p>	<p>(CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07 (UK) QD and AH (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620 (Ireland) G.T. v Refugee Appeals Tribunal [2007] IEHC 287 N & Anor v Minister for Justice Equality and Law Reform [2007] IEHC 277 Neosas v Minister for Justice [2008] IEHC 177, unreported, High Court, Charleton J.</p>
<p>Council of State held that 'indiscriminate violence' and 'existence of an armed conflict' are cumulative conditions required for application of Article L.712-1 c) CESEDA.</p>	
<p>Article 29(1), introductory paragraph and (b) of the Foreigners Act (2000), which provides protection in the Netherlands against a potential breach of Article 3 ECHR, provides for the same protection as Article 15(c) of the Qualification Directive. The latter article therefore does not amend the law.</p>	<p>Nederland - ABRvS, 25 mei 2009, 200702174/2/V2 (CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07 Netherlands - ABRvS, 25 June 2009, 200900815/1V2</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO115	Civilian	ZQ (serving soldier) Iraq CG [2009] UKAIT 00048	United Kingdom	English	Asylum and Immigration Tribunal	2.12.09	Iraq	Article 15(c) QD depended upon a distinction between civilian and non-civilian status (it referred to the need to show a threat to a 'civilian's life or person').
EASO116	Level of violence and individual risk	Asylum and Immigration Tribunal, GS (Article 15(c): indiscriminate violence) Afghanistan CG [2009] UKIAT 00044	United Kingdom	English	Asylum and Immigration Tribunal	19.10.09	Afghanistan	In this case the Tribunal sought to apply the guidance in <i>Elgafaji</i> on Article 15(c) QD and give country guidance on Afghanistan.
EASO117	Humanitarian considerations, internal protection, gender based persecution, medical reports/ medico-legal reports, membership of a particular social group, nationality, persecution grounds/reasons, race	I.A.Z. v. Office of Immigration and Nationality	Hungary	Hungarian	Metropolitan Court	15.10.09	Somalia	The Court annulled the decision of the asylum authority on the basis that there was insufficient evidence that an internal protection alternative existed.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Although this case was concerned with return to a country, Iraq, which (at least for International Humanitarian Law purposes) remained in a state of internal armed conflict, it was not concerned with the issue of whether an appellant qualified for subsidiary/humanitarian protection under Article 15(c) of the Qualification Directive (para 339(iv) of Statement of Immigration Rules HC395 as amended), since the material scope of that provision was confined to civilians. (This case was about a soldier.)</p>	<p>QD (Iraq) [2009] EWCA Civ 620 (CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07 1 WLR 2100 Krotov [2004] EWCA Civ 69 Prosecutor v Blaskic (Judgement) Appeals Chamber, Case No IT-95-14-A, 29 July 2004 Fadli [2000] EWCA Civ 297 Horvath [2000] UKHL 37 Sepet and Bulbul [2003] UKHL 15</p>
<p>The Tribunal assessed evidence which examined the number of civilian fatalities directly caused by both sides to the conflict, the ease of access on the road between Kabul and Jalalabad, the option of internal relocation and enhanced risk categories. This decision was replaced as current country guidance on the applicability of Article 15(c) of the Qualification Directive to the on-going armed conflict in Afghanistan by <i>AK</i> (Article 15(c)) <i>Afghanistan CG</i> [2012] <i>UKUT</i> 163 .</p>	<p>(CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07 (UK) PM and Others (Kabul-Hizbi-i-Islami Afghanistan CG [2007] UKIAT 00089 HH & others (Mogadishu: armed conflict: risk) Somalia CG [2008] UKAIT 00022 HJ (Homosexuality: reasonably tolerating living discreetly) Iran [2008] UKIAT 00044 KH (Article 15(c) Qualification Directive) Iraq CG [2008] UKIAT 00023 J v Secretary of the State for the Home Department [2006] EWCA Civ 1238 RQ (Afghan National army-Hizbi-i-Islami-risk) Afghanistan CG [2008] UKIAT 00013 GS (Existence of armed conflict) Afghanistan CG [2009] UKIAT 00010 AH (Sudan) v Home Secretary [2008] 1 AC 678 Batayav v Secretary of State for the Home Department 2003] EWCA Civ 1489 Januzi v SSHD [2006] UKHL 5 AM & AM (armed conflict: risk categories) Somalia CG [2008] UKAIT 00091 QD and AH (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620</p>
<p>The Court held that, although the applicant was able to stay in Somalia from 2006 until 2008, the decision of the asylum authority could not be regarded as lawful given that: 'the authority could not identify a specific territory where the internal protection alternative would be possible.' The asylum authority therefore breached its obligation by failing to collect all of the relevant facts and evidence before making its decision. The Court stated that the asylum authority has to indicate whether the internal protection alternative is available and if so, in which specific territory of Somalia. The court did not address the question whether the applicant's hiding in the forest without any sort of protection constituted internal protection.</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO118	Conflict	Migration Court of Appeal, 6 October 2009, UM8628-08	Sweden	Swedish	Migration Court of Appeal	6.10.09	Somalia	This case concerned the criteria that needed to be fulfilled in order to establish the existence of an internal armed conflict. It was held that in Somalia's capital, Mogadishu, at the time of this decision, a state of internal armed conflict was found to exist without an internal protection alternative. The applicant was therefore considered in need of protection.
EASO119	Consideration of Article 15(c) QD	Metropolitan Court, 23 September 2009, M.A.A. v. Office of Immigration and Nationality 21.K.31484/2009/6	Hungary	Hungarian	Metropolitan Court	23.9.09	Somalia	The Office of Immigration and Nationality (OIN) found the applicant not credible and therefore did not assess the risk of serious harm. Instead the OIN granted protection against refoulement. The Metropolitan Court ruled that the OIN was obliged to assess conditions for subsidiary protection and serious harm even if the applicant was not found credible.
EASO120	Consideration of Article 15(c) QD	Secretary of State for the Home Department v HH (Iraq) [2009] EWCA Civ 727	United Kingdom	English	Court of Appeal	14.7.09	Iraq	HH was liable to deportation because, during a period of exceptional leave to remain in the UK, he committed three sexual offences. A deportation order was made without regard to a forgotten policy which provided that 'Enforcement action should not be taken against Nationals who originate from countries which are currently active war zones'. HH appealed, relying upon that policy. Shortly before the start of the hearing, the Secretary of State withdrew the policy. The Tribunal considered that the policy had been in force at the date of the decision to make a deportation order and that its belated withdrawal could not retrospectively make the initial decision lawful. The Secretary of State appealed. HH had two further elements of his appeal, that deportation would violate his rights under Article 8 of the ECHR and Article 15(c) QD. The Asylum and Immigration Tribunal did not consider it necessary to decide that aspect of the appeal because of their decision that the making of the decision to deport HH was unlawful.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>• The Migration Court of Appeal noted that the <i>Elgafaji</i> decision stated that it is not an absolute requirement that threats must be specifically directed against the applicant based on personal circumstances. In situations of indiscriminate violence a person can, by his mere presence, run a risk of being exposed to serious threats. Regarding internal armed conflict the Court noted that there is no clear definition of the concept in international humanitarian law. Neither the 1949 Geneva Conventions' common Article 3, nor the Additional Protocol (1977), contains a definition of the concept. However, the Protocol does state which non-international conflicts it applies to. These are conflicts that take place on the territory of a party to the convention between its own forces and rebellious armed groups or other organised groups who are under responsible leadership and who have control over part of its territory and can organise cohesive and coordinated military operations as well as implement the protocol. The protocol thus presumes that government forces participate in the conflict and also that the rebels have some territorial control. The International Red Cross drew conclusions in its paper "How is the term 'armed conflict' defined in International Humanitarian Law?" March 2008, that it is an extended armed conflict between armed government forces and one or more armed groups or between such armed groups which occurs on the territory of a state. There must be a minimum level of intensity and the parties concerned must exhibit a minimum level of organisation. Further guidance can be sought in the International Criminal Court (ICC) Yugoslav Tribunal case concerning ICTFY, <i>Prosecutor v Dusko Tadic</i>. From article 8:2 of the ICC it is clear that non-international conflicts are in focus and not situations that have arisen because of internal disturbances or tensions such as riots, individual or sporadic acts of violence or other such acts.</p> <p>The Migration Court of Appeal concluded that an internal armed conflict cannot be precluded in a state solely on the grounds that the requirement in the protocol from 1977 for territorial control is not met. Nor can it be required that government forces are involved in the conflict since this would mean that persons from a failed state would not enjoy the same possibilities as others to seek international protection.</p> <p>The Court concluded that an internal armed conflict within the meaning of the Swedish Aliens Act exists if certain conditions (which they listed) are fulfilled. The Court then addressed the question: Can an internal armed conflict be declared in only a part of a country?</p> <p>• The Tribunal concluded that the presence of an armed conflict depended mainly on the assessment of the actual circumstances at hand. The Tribunal also made a distinction between the area where the conflict took place and the question of within which area international humanitarian law was applicable (the wider area surrounding Mogadishu and the then TFG base in Baidoa). The UK decision was considered relevant as it is a legal authority in another country which is bound by the same international legal obligations as Sweden and for whom the same Community provisions apply. The UK decision held that it is possible and pertinent in legal terms to limit a geographical area for an internal armed conflict to the town of Mogadishu.</p> <p>• For the Migration Court of Appeal the population of Mogadishu, and not least its significant strategic role based on the most recent country of origin information, and the sharp decline in respect for human rights further support this conclusion.</p> <p>• Regarding internal protection the Court noted that it is the responsibility of the first instance Migration Board to prove that there is an alternative. This has not been established by the Board and it is the opinion of the Court that no such alternative exists.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07 (ICTY) <i>Prosecutor v Tadic</i> (IT-94-1-AR72) ICTY (UK) <i>HH & others</i> (Mogadishu: armed conflict: risk) Somalia CG [2008] UKAIT 00022 (Germany) Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07</p>
<p>The Court applied the Jurisprudence of the Court of Justice of the European Union (C-465/07. <i>Elgafaji</i>), which examined the notion of generalised violence and indiscriminate violence, and found that Mogadishu was affected by an internal armed conflict where the level of indiscriminate violence was high enough to qualify as serious harm. The Court stated that the OIN did not assess the risk of serious harm and the principal of non-refoulement properly, and did not collect and consider all relevant information and evidence. Therefore, the risk of serious harm needed to be analysed in a new procedure.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07</p>
<p>Where a Home Office policy had been overlooked when a decision to deport an Iraqi national had been made, the Secretary of State's subsequent withdrawal of that policy could not retrospectively make the initial decision lawful. However, it was clear that there remained issues under Article 8 of the ECHR and Article 15(c) of the Qualification Directive which were likely to have to be determined. The Secretary of State's decision was quashed, but if, as might be likely, the decision to deport was made again, it would be open to HH to raise arguments under Article 8 of the ECHR and Article 15(c) of the Qualification Directive on his appeal against that decision.</p>	<p>QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620 Secretary of State for the Home Department v Abdi (Dhudi Saleban) [1996] Imm AR 148</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO121	Level of violence and individual risk	Federal Administrative Court, 14 July 2009, 10 C 9.08	Germany	German	Federal Administrative Court	14.7.09	Iraq	A serious and individual threat to life and limb may result from a general risk in the context of an armed conflict if the risk is enhanced because of the applicant's individual circumstances or from an extraordinary situation which is characterised by such a high degree of risk that practically any civilian would be exposed to a serious and individual threat simply by his or her presence in the affected region.
EASO122	Armed conflict	CNDA 9 juillet 2009 Pirabu n° 608697/07011854	France	French	CNDA (National Asylum Court)	9.7.09	Sri Lanka	The Court found that there was no more armed conflict in Sri Lanka since LTTE's final defeat in June 2009. Hence Article L.712-1 c) CESEDA provisions were no more applicable in the context of Sri Lanka.
EASO123	Level of violence and individual risk	CE, 3 July 2009, Ofpra vs. Mr. A., n° 320295	France	French	Council of State	3.7.09	Sri Lanka	The requirement of an individualisation of the threat to the life or person of an applicant for subsidiary protection is inversely proportional to the degree of indiscriminate violence which characterises the armed conflict.
EASO124	Assessment of risk under Article 15(c) QD provisions, balancing scale, personal elements not required beyond a certain threshold of indiscriminate violence, indiscriminate violence not necessarily limited to the conflict zone <i>sticto sensu</i>	CE 3 juillet 2009 OFPRA c/ Baskarathas n° 320295	France	French	Council of State	3.7.09	Sri Lanka	It is not required by Article L.712-1 c) CESEDA that indiscriminate violence and armed conflict should coincide in every way in the same geographic zone. When indiscriminate violence reaches such a level that a person sent back to the area of conflict is at risk because of his mere presence in this territory, an appellant does not have to prove that he is specifically targeted to meet the requirements of Article L.712-1 c) CESEDA.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>In spite of minor deviations in wording, the provision of Section 60 (7) sentence 2 of the Residence Act is equivalent to Article 15(c) of the Qualification Directive. The High Administrative Court found that general risks could not constitute an individual threat within the meaning of Article 15(c) of the Qualification Directive, unless individual risk-enhancing circumstances exist. However, this court has already found in its decision of 24 June 2008 (10 C 43.07) that a general risk to which most civilians are exposed may cumulate in an individual person and therefore pose a serious and individual threat within the definition of Article 15(c) of the Qualification Directive. At the time this court argued that the exact requirements would have to be clarified by the European Court of Justice. In the meantime, the European Court of Justice has clarified this question in <i>Elgafaji</i> C-465/07. The requirement in <i>Elgafaji</i> is essentially equivalent to this court's requirement of an 'individual accumulation' of a risk.</p> <p>The High Administrative Court would have to examine whether a serious and individual threat to life and limb exists for the applicant in Iraq or in a relevant part of Iraq in the context of an armed conflict. It is not necessary that the internal armed conflict extends to the whole country. However, if the internal armed conflict affects only parts of the country, as a rule the possibility of a serious and individual threat may only be assumed if the conflict takes place in the applicant's home area, to which he would typically return.</p> <p>If it is established in the new proceedings that an armed conflict in the applicant's home area indeed poses an individual threat due to an exceptionally high level of general risks, it must be examined whether internal protection within the meaning of Article 8 of the Qualification Directive is available in other parts of Iraq.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07 (Germany) Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07</p>
<p>Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds.</p>	
<p>According to Article L.712-1 c) CESEDA [which transposed Article 15(c) of the Qualification Directive], the Council of State considered that generalised violence giving rise to the threat at the basis of the request for subsidiary protection is inherent to the situation of armed conflict and characterises it. The Council of State considered that according to the interpretation of this provision, as well as, the provisions of the Qualification Directive, the violence and the situation of armed conflict coexist in all regards on the same geographical zone.</p> <p>The Council of State stated that the existence of a serious, direct and individual threat to the life or person of an applicant for subsidiary protection is not subject to the condition that he/she proves that he/she is specifically targeted because of elements which are specific to his/her personal situation as soon as the degree of indiscriminate violence characterising the armed conflict reaches such a high level that there are serious and established grounds for believing that a civilian, if returned to the country or region concerned, would, by his/her sole presence on the territory, face a real risk of suffering these threats.</p>	
<p>This is the first major post - <i>El Gafaji</i> case. The first finding answers to OFPRA's position that application of L.712-1c) had to be strictly restricted to the area where fighting/combat are actually taking place. The rationale is that the war may generate indiscriminate violence beyond the limits of the conflict zone.</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO125	Level of violence and individual risk	QD (Iraq) v Secretary of State for the Home Department; AH (Iraq) v Secretary of State for the Home Department [2009] EWCA Civ 620	United Kingdom	English	Court of Appeal	24.6.09	Iraq	It fell to be determined whether the approach of the Asylum and Immigration Tribunal to the meaning and effect of Article 15(c) QD was legally flawed. The Claimant in the first appeal had entered the UK and claimed asylum on the basis that, as a member of the Ba'ath Party under the Saddam regime, he was in fear of reprisals upon return. His claim was refused. The Immigration Judge refused his appeal having concluded that, in the light of the law set out in <i>KH</i> (Article 15(c) Qualification Directive: Iraq), Re [2008] UKAIT 23, the level of violence in his home area did not pose a sufficiently immediate threat to his safety to attract the protection of Article 15(c). In the second appeal, the Tribunal had found, likewise applying <i>KH</i> , that it was not satisfied that the level of violence prevalent in the home area of the Claimant would place him at sufficient individual risk if he were to be returned.
EASO126	Conflict	CNDA, 9 June 2009, Mr. H., n° 639474/08019905	France	French	CNDA (National Asylum Court)	9.6.09	Somalia	The Court found that the situation which prevailed at the moment of the assessment in Mogadishu must be seen as a situation of generalised violence resulting from a situation of internal armed conflict. Its intensity was sufficient to consider that at the moment of the evaluation the applicant faced a serious, direct and individual threat to his life or person, without being able to avail himself of any protection.
EASO127	High level of indiscriminate violence	CNDA 9 juin 2009 M.HAFHI n° 639474	France	French	CNDA (National Asylum Court)	9.6.09	Somalia	The Court found that, at the date of its ruling, blind violence in Mogadishu reached such a high level that the appellant would be exposed to a serious threat against his life.
EASO128	Level of violence and individual risk	AJDCoS, 25 May 2009, 200702174/2/V2	Netherlands	Dutch	Administrative Jurisdiction Division of the Council of State	25.5.09	Iraq	Article 15(c) QD only offers protection in exceptional circumstances where there is a high level of indiscriminate violence.
EASO129	Existence of conditions required by Article 15(c) QD not precluding potential applicability of Geneva Convention provisions	CE 15 mai 2009, Mlle Kona n° 292564	France	French	Council of State	15.5.09	Irak	It is a contradictory reasoning and an error of law to deny an Assyro-Chaldean woman refugee status and to grant her subsidiary protection because of threats rooted in her being member of a wealthy Christian family.
EASO130	Absence of indiscriminate violence	CNDA 24 avril 2009 Galaev n° 625816	France	French	CNDA (National Asylum Court)	24.4.09	Russian Federation	The Court found that, at the date of its ruling, there was no indiscriminate violence in Chechnya. Therefore subsidiary protection on the '15(c)' ground could not be granted to the appellant.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Appeals allowed and cases remitted to the Tribunal for reconsideration. The effects of the Tribunal's erroneous premise in <i>KH</i> were that the concepts of 'indiscriminate violence' and 'life or person' had been construed too narrowly, and 'individual' had been construed too broadly, so that the threshold of risk had been set too high, <i>KH</i> was overruled. On the proper construction of Article 15(c) of the Qualification Directive, the existence of a serious and individual threat to the life or person of an applicant for subsidiary protection was not subject to the condition that that applicant adduce evidence that he was specifically targeted by reason of factors particular to his personal circumstances; the existence of such a threat could exceptionally be considered to be established where the degree of indiscriminate violence, as assessed by the competent national authorities, reached such a high level that substantial grounds were shown for believing that a civilian, returned to the relevant country or region, would, solely on account of his presence in that territory, face a real risk of being subject to that threat.</p>	<p>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie (C-465/07) [2009] 1 WLR 2100 <i>KH</i> (Article 15(c) Qualification Directive) Iraq CG [2008] UKAIT 23 <i>R v Asfaw</i> (Fregenet) [2008] UKHL 31 <i>Saadi v United Kingdom</i> (13229/03) (2008) 47 EHRR 17 <i>Sheekh v Netherlands</i> (1948/04) (2007) 45 EHRR 50 <i>Bosphorus Hava Yollari Turizm ve Ticaret Anonim Sirketi v Ireland</i> (45036/98) (2006) 42 EHRR 1 <i>K v Secretary of State for the Home Department</i> [2006] UKHL 46 <i>Muslim v Turkey</i> (53566/99) (2006) 42 EHRR 16; <i>Batayav v Secretary of State for the Home Department (No 2)</i> [2005] EWCA Civ 366 <i>R (on the application of Razgar) v Secretary of State for the Home Department (No 2)</i> [2004] UKHL 27 <i>R (on the application of Ullah) v Special Adjudicator</i> [2004] UKHL 26 <i>Criminal Proceedings against Lyckeskog</i> (C99/00) [2003] 1 WLR 9 <i>Pretty v United Kingdom</i> (2346/02) [2002] 2 FLR 45 <i>Aspichi Dehwari v Netherlands</i> (37014/97) (2000) 29 EHRR CD74 <i>Kurt v Turkey</i> (24276/94) (1999) 27 EHRR 373 <i>Osman v United Kingdom</i> (23452/94) [1999] 1 FLR 193 <i>HLR v France</i> (24573/94) (1998) 26 .HRR 29 <i>Chahal v United Kingdom</i> (22414/93) (1997) 23 EHRR 413 <i>D v United Kingdom</i> (30240/96) (1997) 24 EHRR 423 <i>Chiron Corp v Organon Teknika Ltd (No 3)</i> [1996] RPC 535 <i>Vilvarajah v United Kingdom</i> (13163/87) (1992) 14 EHRR 248 <i>Soering v United Kingdom</i> (A/161) (1989) 11 EHRR 439</p>
<p>The Court examined the situation which prevailed in Somalia at that time and its deterioration due to the violent fighting between the Federal Transitional Government and several clans and Islamic militia and considered that, in some geographical areas, in particular in and around Mogadishu, the fighting was at the time characterised by a climate of generalised violence which included the perpetration of acts of violence, slaughters, murders and mutilations targeted at civilians in these areas. The Court therefore considered that this situation must be seen as a situation of generalised violence resulting from a situation of internal armed conflict. Finally, the Court considered that the situation of generalised violence, due to its intensity in the applicant's region of origin, was sufficient to find that he currently faced, a serious, direct and individual threat to his life or person, without being able to avail himself of any protection.</p>	
<p>Subsidiary protection was granted regardless of any personal reason.</p>	
<p>The Council of State concluded that it follows from the <i>Elgafaji</i> judgment (C 465/07) that Article 15(c), read in conjunction with Article 2(e) of the Qualification Directive, is designed to provide protection in the exceptional situation where the degree of indiscriminate violence characterising the armed conflict reaches such a high level that substantial grounds are shown for believing that a civilian, if returned to the relevant country or, as the case may be, to the relevant region, would, solely on account of his presence on the territory of that country or region, face a real risk of being subject to the serious threat referred to. The Court of Justice in <i>Elgafaji</i> held that the interpretation of Article 15(c) of the Qualification Directive should be carried out independently. Nonetheless, it can be inferred from the decision in <i>Elgafaji</i> and the jurisprudence of the ECtHR regarding Article 3 of ECHR, that Article 15(c) of the Qualification Directive refers to a situation where Article 29 (1)(b) of the Aliens Act is also applicable.</p>	<p>(ECtHR) <i>NA v United Kingdom</i> (Application No 25904/07) (CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07</p>
<p>Even when there is an armed conflict going on in a given country, subsidiary protection can only be granted if the prospective risk is not linked to a conventional reason.</p>	
<p>Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds.</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO131	Level of violence and individual risk	Federal Administrative Court, 21 April 2009, 10 C 11.08	Germany	German	Federal Administrative Court	21.4.09	Iraq	The application of assessing group persecution is comparable to the European Court of Justice's consideration of subsidiary protection under Article 15(c) QD (Elgafaji, 17 February 2009, C 465/07), linking the degree of danger for the population or parts of the population to the individual danger of an individual person.
EASO132	Existence of indiscriminate violence, assessment of past circumstances	CNDA 3 avril 2009 M. GEBRIEL n° 630773	France	French	CNDA (National Asylum Court)	3.4.09	Sudan	The Court found that, at the date of its ruling, the area of North Darfour was plagued by indiscriminate violence but did not specify the level of this violence.
EASO133	Existence of indiscriminate violence, internal flight alternative (IFA)	CNDA 1er avril 2009 Mlle Thiruchelvam n° 617794	France	French	CNDA (National Asylum Court)	1.4.09	Sri Lanka	The Court found that, at the date of its ruling, the eastern and northern parts of Sri Lanka were plagued by indiscriminate violence but did not specify the level of this violence. CNDA nevertheless rejected appellant's claim on the ground of internal flight alternative in Colombo where she has been living since 2000.
EASO134	Actor of persecution or serious harm, inhuman or degrading treatment or punishment, internal armed conflict, subsidiary protection, membership of a particular social group	24. K. 33.913/2008/9	Hungary	Hungarian	Metropolitan Court of Budapest	16.3.09	Iraq	The Court granted the applicant subsidiary protection status on the grounds that he would be at risk of serious harm on return to his home country (indiscriminate violence).
EASO135	Individual risk	Supreme Administrative Court, 13 March 2009, H.A.Š. v Ministry of Interior n.5 Azs 28/2008-68	Czech Republic	Czech	The Supreme Administrative Court	13.3.09	Iraq	The case concerned an application for international protection by an Iraqi national. The application was dismissed on the grounds of a failure to establish that his life or person was threatened by reason of indiscriminate violence. The applicant failed to demonstrate individual risk.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The assumption of group persecution, meaning persecution of every single member of the group, requires a certain 'density of persecution', justifying a legal presumption of persecution of every group member. These principles, initially developed in the context of direct and indirect State persecution, are also applicable in the context of private persecution by non-State actors under Article 60(1) sentence (4)(c) of the Residence Act (in compliance with Article 6(c) of the Qualification Directive), which now governs explicitly private persecution by non-State actors. Under the Qualification Directive, the principles developed in German asylum law in the context of group persecution are still applicable. The concept of group persecution is by its very nature a facilitated standard of proof and in this respect compatible with basic principles of the 1951 Refugee Convention and the Qualification Directive. Article 9.1 of the Qualification Directive defines the relevant acts of persecution, whereas Article 10 of the Qualification Directive defines the 'characteristics relevant to asylum' as 'reasons for persecution'.</p> <p>The Court found that in order to establish the existence of group persecution it is necessary to at least approximately determine the number of acts of persecution and to link them to the whole group of persons affected by that persecution. Acts of persecution not related to the characteristics relevant to asylum (reasons for persecution) are not to be included.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07 (Germany) Federal Administrative Court, 18 July 2006, 1 C 15.05 Federal Administrative Court, 1 February 2007, 1 C 24.06</p>
<p>Subsidiary protection was granted to the appellant on consideration of his reasons of fleeing from his native region, directly rooted in murderous attacks by the Janjawid militia.</p>	
<p>Claim was rejected both on Geneva Convention and subsidiary protection grounds. One of the few examples of IFA cases registered in French jurisprudence.</p>	
<p>The Court rejected the applicant's request for refugee status as the persecution he was subject to was in no way related to the reasons outlined in the Geneva Convention, in particular, membership of a particular social group. The applicant's kidnapping was the consequence of the general situation in the country.</p> <p>The Court examined Article 15(b) and (c) of the Qualification Directive. In this context the Court relied significantly on the judgment reached by the European Court of Justice on 17 February 2009 in Case C-465/07. Article 15(b) of the Qualification Directive assumes facts relating to the personal situation of the applicant, which did not apply in the applicant's case. The subsidiary protection status contained in Section 61(c) of the Asylum Act and in Article 15(c) of the Qualification Directive is more general, and connected rather to the situation in the country than personally to the applicant. The Court lists the conditions for subsidiary protection status in accordance with paragraph (c). In the applicant's case, the violations of law affecting him are consequences of the general risk of harm and indiscriminate internal armed conflict, while according to the country information reports, the violence not only affects the applicant's place of residence but also most of the country. In contrast to non-refoulement, the granting of subsidiary protection status is not based on the extreme nature of the prevailing situation, but on the fulfilment of statutory conditions for granting the status. The conditions differ for the two legal concepts. If the country information indicates without any doubt that the conditions for subsidiary protection apply, the applicant must be granted subsidiary protection.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07</p>
<p>The Supreme Administrative Court (SAC) interpreted the meaning of the phrase 'a risk of serious harm and individual threat to a civilian's life or person by reason of indiscriminate violence in situations of international or internal armed conflict.'</p> <p>The Court set out a three-stage test that must be satisfied in order to establish this type of 'serious harm'. All three elements of the test must be met for subsidiary protection to be granted in a situation of indiscriminate violence. According to the final decision of SAC, the applicant fulfilled two conditions. It was accepted that Iraq was in a situation of international or internal armed conflict and that the applicant was a civilian. However, according to the Court, the applicant's life or person was not threatened by reason of indiscriminate violence. The situation in Iraq could not be classified as a 'total conflict' where a civilian may solely on account of his presence on the territory of that country or region, face a real risk of being subjected to that threat. The applicant was not a member of a group that was at risk and therefore did not establish a sufficient level of individualisation.</p>	<p>(CJEU) <i>Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie</i> C-465/07 (ICTY) <i>Prosecutor v Tadic</i> (IT-94-1-AR72) ICTY <i>Prosecutor v Kunarac and Others</i> (IT-96-23 and IT-96-23-1) ICTY</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
National Jurisprudence (pre-Elgafaji)								
EASO136	Indiscriminate violence and serious threat	AM & AM (armed conflict: risk categories) Somalia CG [2008] UKAIT 00091	United Kingdom	English	Asylum and Immigration Tribunal	27.1.09	Somalia	The historic validity of the country guidance given in HH and Others (Mogadishu: armed conflict: risk) [2008] UKAIT 22 was confirmed but it was superseded to extent that there was an internal armed conflict within the meaning of Article 15(c) QD throughout central and southern Somalia, not just in and around Mogadishu. The conflict in Mogadishu amounted to indiscriminate violence of such severity as to place the majority of the population at risk of a consistent pattern of indiscriminate violence. Those not from Mogadishu were not generally able to show a real risk of serious harm simply on the basis that they were a civilian or even a civilian internally displaced person, albeit much depended on the background evidence relating to their home area at the date of decision or hearing. Whether those from Mogadishu (or any other part of central and southern Somalia) were able to relocate internally depended on the evidence as to the general circumstances in the relevant area and the personal circumstances of the applicant.
EASO137	Conflict and internal protection	High Administrative Court Hessen, 11 December 2008, 8 A 611/08.A	Germany	German	High Administrative Court Hessen	11.12.08	Afghanistan	The situation in Paktia province in Afghanistan meets the requirements of an internal armed conflict in terms of Section 60(7)(2) Residence Act/Article 15(c) QD. An internal armed conflict does not necessarily have to affect the whole of the country of origin. The concept of internal protection does not apply if the applicant cannot reasonably be expected to reside in another part of the country because of an illness, even if that illness is not life-threatening (epilepsy in the case at hand).

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>A person might have succeeded in a claim to protection based on poor socio-economic or dire humanitarian living conditions under the Refugee Convention or Article 15 of the Qualification Directive or Article 3, although to succeed on this basis alone the circumstances would have to be extremely unusual. In the context of Article 15(c) the serious and individual threat involved did not have to be a direct effect of the indiscriminate violence; it was sufficient if the latter was an operative cause. Assessment of the extent to which internally displaced persons faced greater or lesser hardships, at least outside Mogadishu, varied significantly depending on a number of factors. Note: This case was considered in HH (Somalia) & Ors v Secretary of State for the Home Department [2010] EWCA Civ 426. The appeal of one of the Claimants was allowed on the ground that where the point of return and any route to the safe haven were known or ascertainable, these formed part of the material immigration decision and so were appealable.</p>	<p>Many cases cited, significant cases include: Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie (C-465/07) [2009] 1 WLR 2100 HH and others (Mogadishu: armed conflict: risk) Somalia CG [2008] UKAIT 00022 KH (Article 15(c) Qualification Directive) Iraq CG [2008] UKAIT 00023 HS (returned asylum seekers) Zimbabwe CG [2007] UKAIT 00094 NA v UK Application No 25904/07 AG (Somalia) [2006] EWCA Civ 1342 M and Others (Lone women: Ashraf) Somalia CG [2005] UKIAT 00076 R (On the appellant of Adam v Secretary of State for the Home Department [2005] UKHL 66 Yassin Abdullah Kadi, Al Barakaat International Foundation v Council of the European Union and Commission of the European Communities, joined cases C-402/05 C-402/05 P and C-415/05 R (Sivakumar) v Secretary of State for the Home Department [2003] 1 WLR 840 Ullah [2004] UKHL 26 Prestige Properties v Scottish Provident Institution [2002] EWHC 330 Adan v Secretary of State for the Home Department [1999] 1 AC 293; [1998] 2 WLR 703 Shah and Islam [1999] 2 AC 629 Vilvarajah and Others v United Kingdom [1991] 14 EHRR 248</p>
<p>The term 'internal armed conflict' has to be interpreted in line with the case law of the Federal Administrative Court in the light of the Geneva Conventions of 1949 including their Additional Protocols. If a conflict is not typical of a civil war situation or of guerrilla warfare, especially as concerns the degree of organisation of the parties to the conflict, they must be marked by a certain degree of durability and intensity in order to establish protection from deportation under Article 15(c) of the Qualification Directive. However, the conflict does not necessarily have to affect the whole territory of the state. This is clearly evident from the fact that subsidiary protection is not granted if an internal protection alternative exists.</p> <p>The requirements for subsidiary protection are met for the applicant as an internal armed conflict takes place in his home province Paktia which takes the form of a civil war-like conflict and of guerrilla warfare with the Afghan government forces, ISAF and NATO units on one side and the Taliban on the other. This conflict results in risks for a high number of civilians, which would be concentrated in the applicant's person in a manner that he would face a serious and individual threat upon return which could take the form of punishment and/or forced recruitment. As a result of what happened to the applicant before he left Afghanistan, and in any case because he is a male Pashtun who could be recruited for armed service, there is a sufficient degree of individualisation of a risk of punishment and/or forced recruitment which might even make the granting of refugee status applicable. Therefore, it is not necessary to clarify in this decision other open questions in this context, which might have to be clarified by a European Court in any case. This includes the exact requirements of individualisation of risk which generally affect the civilian population. This would include a more concrete definition of the term 'indiscriminate violence', which is part of Article 15(c) of the Qualification Directive but has not been included in Section 60 (7) (2) of the Residence Act. It also has not been clarified whether it is necessary in the context of Article 15(c) of the Qualification Directive to identify a certain 'density of danger' (as in the concept of group persecution) or whether it is sufficient to establish a close connection in time and space to an armed conflict.</p> <p>The applicant cannot avail of internal protection in other parts of Afghanistan. This is because the issue of whether he can be reasonably expected to stay in another part of his country of origin does not only involve risks related to persecution. It must also be taken into account whether he could safeguard at least a minimum standard of means of existence (minimum subsistence level). As a result of the poor security and humanitarian situation this is not the case in Afghanistan in general, and Kabul in particular. In contrast to its former judgment (decision of 7 February 2008, 8 UE 1913/06) the Court is now convinced that Kabul does not provide an internal protection alternative even to young single male returnees, unless they are well educated, have assets or may rely on their families. In this context it has to be considered as questionable that the concept of internal protection is not applied only in cases of extreme risk such as starvation or severe malnutrition. Furthermore, the applicant is able to work in a limited way only due to his epilepsy and he would not be able to secure the necessary medication.</p>	<p>(Germany) Administrative Court Stuttgart, 21.05.2007, 4 K 2563/07 Federal Administrative Court, 7 February 2008, 10 C 33.07 Federal Administrative Court, 29 May 2008, 10 C 11.07 Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07 High Administrative Court Hessen, 10 February 2005, 8 UE 280/02.A High Administrative Court Hessen, 26 June 2007, 8 UZ 452/06.A High Administrative Court Hessen, 7 February 2008, 8 UE 1913/06</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO138	Individual risk	Administrative Court München, 10 December 2008, M 8 K 07.51028	Germany	German	Administrative Court München	10.12.08	Iraq	The risk of the applicant becoming a victim of an honour killing (or respectively a weaker, non-life threatening disciplinary measure by her clan) because of her moral conduct, disapproved by her clan, constitutes an increased individual risk. However, this risk is not the result of arbitrary violence, but constitutes a typical general risk.
EASO139	Internal protection	District Court Almelo, 28 November 2008, AWB 08/39512	Netherlands	Dutch	District Court Almelo	28.11.08	Colombia	The District Court held the stated lack of credibility in the first instance decision did not exclude the possible granting of asylum status on the grounds of Article 15(c) QD, since it has been established that the applicants are Colombian nationals. Regarding the respondent's claim that the applicants cannot be granted an asylum permit on the grounds of Article 15(c) QD, because there is a possibility of internal protection in Colombia, the District Court held that it follows from Article 8 para 1 QD that at a minimum the applicant must not run a real risk of serious harm in the relocation alternative.
EASO140	Conflict	Council for Alien Law Litigation, 23 October 2008, Nr. 17.522	Belgium	French	Council for Alien Law Litigation	23.10.08	Burundi	This case concerned the definition of an 'internal armed conflict.' Relying on international humanitarian law and in particular on the <i>Tadic</i> decision of the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY), the Council defined an 'internal armed conflict' as continuous conflict between government authorities and organised armed groups, or between such groups within a State. The Council also found that a ceasefire did not necessarily mean that such a conflict had ended.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>The Court cannot establish a nationwide specific individual threat to the applicant (only a general risk) despite her status as a possible returnee. A different assessment does not even follow from the new case law of the Federal Administrative Court, according to which the provision of Section 60(7)(3) of the Residence Act, (referring to protection from deportation by the suspension of deportation in case of general risks) has to be applied in line with the Qualification Directive, which means that the provision in German law does not include those cases in which, on the basis of an individual assessment, the conditions of granting subsidiary protection under Article 15(c) of the Qualification Directive are fulfilled (Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10C 43.07). The distinguishing characteristics of 'substantial individual danger to life and limb' are equivalent to those of a 'serious and individual threat to life or person' within the meaning of Article 15(c) of the Qualification Directive. It must be examined whether the threat arising for a large number of civilians resulting from an armed conflict, and thus a general threat, is so aggregated in the person of the applicant as to represent a substantial individual danger within the meaning of Section 60(7)(2) of the Residence Act. Such individual circumstances that aggravate the danger may be caused by one's membership of a group. In this context in Iraq, lower courts' decisions have mentioned membership in one of the political parties, for example, or membership in the occupational group of journalists, professors, physicians and artists. The applicant is not at risk due to her membership to a particular group, which, at the same time, excludes the existence of risk aggravating circumstances for the same reason.</p> <p>Another condition for assuming an individually aggravated threat, taken from the statements of reasons for the Residence Act 1, is that the applicant must be threatened with danger as a consequence of 'indiscriminate violence'. General dangers of life, which are simply a consequence of armed conflicts, for example due to the deterioration of the supply situation, cannot be considered for the assessment of the density of risks.</p> <p>As far as the applicant claims she will be a victim of an honour killing (or respectively a weaker, non-life threatening disciplinary measure by her clan) because of her moral conduct, disapproved by her clan, she is in fact subject to an increased individual risk. However, this risk is not a result of arbitrary violence, but is a target-oriented, predictable danger, aimed directly at the applicant, which is an expression of a criminal attitude among some individuals of her culture of origin, that even in Germany is noticeable. Like in any society characterised by anarchic circumstances, this risk may intentionally affect everybody who does not submit to 'fist law'. This risk emerges and prospers in the absence of a functional constitutional order based on peace, providing for corresponding punishment and is, therefore, a typical general risk.</p>	<p>(Germany) Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07</p>
<p>The district court can conclude from the decisions that, in the framework of the research performed with regards to the applicants' asylum stories, the respondent consulted the general country of origin report of the Dutch Minister of Foreign Affairs about Colombia (of September 2008) and has heard the applicants. However, taking into account the complex situation in Colombia – according to the aforementioned country of origin report, there is a dynamic conflict there – the district court deems this research to be insufficient in the present case.' In addition, the country of origin report of 2008 describes the situation as it was in 2006 and, therefore, does not describe the current situation. The District Court referred to the respondent's policy regarding internal protection (paragraph C4/2.2 Aliens Circular 2000) and stated:</p> <p>'(...) it can only be reasonably expected from the applicant that he stays in another part of the country of origin, if there is an area where the applicant is not in danger and the safety there is lasting. It must be considered unlikely that there is a part of Colombia where safety is lasting, since the country report of Colombia states that there is a dynamic conflict and taking account of the safety situation per region as described in paragraph 2.3.2.'</p>	
<p>The debate before the Council for Alien Law Litigation (CALL) mainly concerned the definition of 'internal armed conflict' and the factors that need to be considered in order to determine when such a conflict ceases. In order to define the concept of 'internal armed conflict', the CALL relied on international humanitarian law (as neither the Belgian Alien Law nor the travaux préparatoires of that law provide a definition), and in particular on the <i>Tadic</i> decision of the ICTY.</p> <p>Further relying on <i>Tadic</i>, the CALL ruled that 'international humanitarian law continues to apply until a peaceful settlement is achieved, whether or not actual combat takes place there.' For the CALL a ceasefire does not suffice, but it is required that the fighting parties give 'tangible and unambiguous signals of disarmament, bringing about a durable pacification of the territory'. Based on that definition the CALL decided that it was premature to conclude that the May 2008 ceasefire had ended the conflict in Burundi. The situation in Burundi was still to be considered as an internal armed conflict.</p> <p>The CALL further examined the other conditions that must be fulfilled: indiscriminate violence, serious threat to a civilian's life or person, and a causal link between the two. With regard to 'indiscriminate violence', the CALL referred to its earlier case law, in which it had defined the concept as: 'indiscriminate violence that subjects civilians to a real risk to their lives or person even if it is not established that they should fear persecution on the basis of their race, religion, nationality, their belonging to a particular social group, or their political opinions in the sense of Art 1(A)(2) of the 1951 Refugee Convention.'</p> <p>For the CALL it therefore needed to be established that there was, in a situation of armed conflict, 'endemic violence or systematic and generalised human rights violations'. In the case at hand the CALL found that those conditions were met.</p>	<p>(ICTY) Prosecutor v Tadic (IT-94-1-AR72) ICTY</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO141	Conflict	High Administrative Court, 19 September 2008, 1 LB 17/08	Germany	German	High Administrative Court of Schleswig-Holstein	19.9.08	Iraq	The situation in Iraq was not characterised by an armed conflict within the meaning of Section 60(7)(2) Residence Act/Article 15(c) QD. In any case, there was no sufficient individual risk for returnees.
EASO142	Refugee vs Subsidiary protection	District Court Zwolle, 15 August 2008, AWB 09/26758	Netherlands	Dutch	District Court Zwolle	15.8.08	Afghanistan	This case confirmed that the Qualification Directive makes a clear distinction between refugees and those in need of subsidiary protection. Further, that Article 28 of the Asylum Procedures Directive, which considers unfounded applications, is not applicable to those who fall within the scope of Article 15(c) QD.
EASO143	Serious risk and conflict	High Administrative Court Rheinland-Pfalz, 12 August 2008, 6 A 10750/07.OVG	Germany	German	High Administrative Court Rheinland-Pfalz	12.8.08	Afghanistan	The security and humanitarian situation in Kabul did not meet the standards for a 'situation of extreme risk' (extreme Gefahrenlage) for a returnee who grew up in Kabul. Article 15(c) QD requires that a particular risk resulting from an armed conflict is substantiated.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Within the definition of Article 1 of the Second Additional Protocol to the Geneva 1949 Conventions an internal armed conflict only takes place if an opposing party to a civil war has control over a part of the state's territory. The Federal Administrative Court additionally included 'civil war-like conflicts and guerrilla warfare' in the definition of an armed conflict in the meaning of Article 15(c) of the Qualification Directive, if they are marked by a certain degree of 'intensity and durability'.</p> <p>It was held that in Iraq, the high degree of organisation, which the Second Additional Protocol requires, was not met since a high number of very disparate actors are involved in the conflict, pursuing different goals and mostly acting in a part of the state's territory only. Even if one assumes that the situation in Iraq could be characterised as a civil war or a civil war-like situation, it still is a necessary requirement for the granting of protection from deportation that the applicant is affected individually. However, there is no evidence for the assumption that the applicant is specifically threatened by one of the parties to the conflict in Iraq. For example, there is no indication that she has adopted a 'western' lifestyle. This is not likely in the light of the comparably short duration of her stay in Germany. Neither are there any indications that the claimant will be specifically threatened by criminal acts. Such a threat would not be significantly different from 'general risks' which normally must not be taken into account within an examination of Section 60(7)(2) Residence Act/Article 15(c) of the Qualification Directive. The situation in Iraq at the moment does not present a risk for every returnee, especially since the conflict seems to become less intensive.</p> <p>The applicant is not at risk of 'arbitrary'/indiscriminate violence, even if an interpretation of this term is based on the English version of the Directive as 'indiscriminate', 'disproportionate', 'violating humanitarian law', or on the French version as 'random'. And even if she would face a risk at her place of origin, she, being a Kurdish woman, would be able to evade this risk by moving to the Kurdish Autonomous Region.</p>	<p>(Germany) Federal Administrative Court, 15 May 2007, 1 B 217.06 Federal Administrative Court, 7 February 2008, 10 C 23.07 Federal Administrative Court, 27 March 2008, 10 B 130.07 Federal Administrative Court, 31 March 2008, 10 C 15.07 (Germany) > Federal Administrative Court, 8 April 2008, 10 B 150.07 Federal Administrative Court, 17 April 2008, 10 B 124.07 Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07 High Administrative Court Baden-Württemberg, 8 August 2007, A 2 S 229/07 High Administrative Court Bayern, 23 November 2007, 19 C 07.2527 High Administrative Court Hessen, 9 November 2006, 3 UE 3238/03.A High Administrative Court Hessen, 26 June 2007, 8 UZ 452/06.A High Administrative Court Saarland, 12 March 2007, 3 Q 114/06 High Administrative Court Schleswig-Holstein, 20 February 2007, 1 LA 5/07 High Administrative Court Schleswig-Holstein, 28 May 2008, 1 LB 9/08</p>
<p>The District Court held that the invocation of Article 15(c) of the Qualification Directive in this stage of the proceedings is contrary to the principle of due process. The Court therefore did not take the invocation of Article 15(c) of the Qualification Directive into account.</p> <p>The Qualification Directive makes a clear distinction between refugees and those in need of subsidiary protection. Article 15(c) of the Qualification Directive is particularly written for those in need of subsidiary protection. The District Court does not agree with the applicant's argument that the Asylum Procedures Directive requires an assessment of whether Article 15(c) of the Qualification Directive is applicable. The Court held that the application of the applicant was rightfully rejected with reference to Article 4:6 of the General Administrative Law Act.</p>	<p>(ECtHR) NA v United Kingdom (Application No 25904/07) (CJEU) Elgafaji v Staatssecretaris van Justitie C-465/07</p>
<p>The High Administrative Court agreed with the authorities' submissions. Despite the desperate security and supply situation and that the applicant had no relatives in Kabul anymore and does not seem to be in contact with other people in Afghanistan, he would not face an extreme risk because of destitution. As a result of his school education, his vocational training as a cook, completed in Germany, and his local knowledge he would be able to make a living through employed or self-employed work. It assumed that he had savings from his time of employment in Germany and thus would be able to overcome the initial difficulties. Moreover, they found that the security situation in Afghanistan did not result in a situation of extreme risks for every single returnee to Kabul, particularly since the district, where the applicant had lived before, is not considered to be insecure (based on a UNHCR-report of 25 February 2008, 'Security situation in Afghanistan').</p> <p>The applicant is not eligible for subsidiary protection based on Article 15(c) of the Qualification Directive. Eligibility for subsidiary protection requires, among other things, that valid reasons are put forward for the assumption that, in case of return, there is a real risk to be subject to serious harm, for example a serious individual threat to one's life or physical integrity as a result of indiscriminate violence in situations of international or internal armed conflicts. Such an armed conflict does not necessarily have to take place nationwide. As a principle, a general risk is not sufficient for granting subsidiary protection under Article 15(c) of the Qualification Directive, which requires an individual risk, resulting from indiscriminate violence in situations of armed conflicts. Risks resulting from armed violence, which is used indiscriminately and is not being aimed at an individual person, however, typically have to be classified as general risks.</p> <p>General risks can only constitute a serious and individual threat if valid reasons in terms of Art 2 (e) of the Qualification Directive are being put forward for the assumption that in case of return, there is a real risk of being affected by this indiscriminate violence. Such reasons, however, have not been submitted. Putting aside the fact that the indiscriminate violence in situations of an armed conflict, as shown above, are not the focus of threat to the civilian population in Kabul, the applicant himself did not submit anything indicating a serious individual risk of becoming a victim of arbitrary (indiscriminate) violence within the armed conflict in his home country. The fact that he was hostile to the Taliban before he left Afghanistan does not allow for the conclusion that in case of his return his life or his physical integrity would be seriously and individually at risk as a result of indiscriminate use of force in the context of an armed conflict.</p>	<p>(Germany) Federal Administrative Court, 15 May 2007, 1 B 217.06 Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 42.07 High Administrative Court Baden-Württemberg, 8 August 2007, A 2 S 229/07 High Administrative Court Schleswig-Holstein, 22 December 2006, 1 LA 125/06</p>

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO144	Conflict	Federal Administrative Court, 24 June 2008, 10 C 43.07	Germany	German	Federal Administrative Court	24.6.08	Iraq	The Court found that when defining the term 'international or internal armed conflict' as set out in Article 15(c) QD one has to take into account international law, in particular the four Geneva Conventions on International Humanitarian Law of 12 August 1949 and the Additional Protocols of 8 June 1977. An internal armed conflict within the meaning of Article 15(c) QD does not necessarily have to extend to the whole territory of a state. An examination of the requirements for subsidiary protection under Article 15(c) QD is not precluded if the authorities have issued a general 'suspension of deportation'.
EASO145	Conflict	KH v. Secretary of State for the Home Department	United Kingdom	English	Asylum and Immigration Tribunal	25.3.08	Iraq	The Court found that the situation in Iraq as a whole was not such that merely being a civilian established that a person faced a 'serious and individual threat' to his or her 'life or person'.
EASO146	Conflict	HH and Others (Mogadishu: armed conflict: risk) [2008] UKAIT 22	United Kingdom	English	Asylum and Immigration Tribunal	28.1.08	Somalia	Applying the definitions drawn from the <i>Tadic</i> jurisdictional judgment, for the purposes of paragraph 339C of the Immigration Rules and the Qualification Directive, on the evidence, an internal armed conflict existed in Mogadishu. The zone of conflict was confined to the city and international humanitarian law applied to the area controlled by the combatants, which comprised the city, its immediate environs and the TFG/Ethiopian supply base of Baidoa. A person was not at real risk of serious harm as defined in paragraph 339C by reason only of his or her presence in that zone or area. A member of a minority clan or group who had no identifiable home area where majority clan support could be found was in general at real risk of serious harm of being targeted by criminal elements, both in any area of former residence and in the event (which was reasonably likely) of being displaced. That risk was directly attributable to the person's ethnicity and was a sufficient differential feature to engage Article 15(c) QD.
EASO147	Internal protection	District Court Assen, 17 January 2008, AWB 07/35612	Netherlands	Dutch	District Court Assen	17.1.08	Sri Lanka	The applicant based his claim on both Article 3 of the ECHR and Article 15(c) QD. The Minister for Immigration and Asylum must, when making an assessment of whether the applicant is eligible for asylum where there is no internal protection alternative, take into consideration the general circumstances in that part of the country and the applicant's personal circumstances at the time of the decision.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Excerpt: Article 15(c) of the Qualification Directive had been implemented in German law as a “prohibition of deportation” under Section 60(7) Sentence 2 of the Residence Act. In spite of slightly divergent wording, the German provision conformed to the standards of Article 15(c) of the Qualification Directive. Concerning the situation in Iraq, the High Administrative Court had found that these standards were not fulfilled as there was no countrywide armed conflict taking place in Iraq. In doing so, the High Administrative Court had set the standards for the definition of an armed conflict too high.</p> <p>When defining the term ‘international or internal armed conflict’ one has to take into account international law, i.e. first and foremost the four Geneva Conventions on International Humanitarian Law of 12 August 1949. Furthermore, for the term “internal armed conflict” there is a more specific definition in Article 1 of the Second Additional Protocol of 8 June 1977. According to Article 1.1 of the Second Additional Protocol an internal armed conflict within the meaning of international law takes place if “dissident armed forces or other organised groups [...], under responsible command, exercise such control over a part of its territory as to enable them to carry out sustained and concerted military operations and to implement this Protocol.” In contrast, Article 1.2 of the Second Additional Protocol excludes “situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence and other acts of a similar nature” from the definition of an armed conflict.</p> <p>Internal crises which fall in between these two definitions must not be excluded out of hand from fulfilling the standards of Article 15(c) of the Qualification Directive. However, the conflict has to be marked by a certain degree of intensity and duration. Typical examples are civil wars and rebel warfare. It is not necessary here to come to a definite conclusion whether the parties to the conflict have to be as organised as the Geneva Conventions of 1949 stipulate. In any case, a definition based on the criteria of international law has its limits if it contradicts the purpose of providing protection under Article 15(c) of the Qualification Directive. On the other hand, this does not imply that a “low intensity war” satisfies the criteria for an internal armed conflict within the meaning of Article 15(c) of the Qualification Directive.</p> <p>The High Administrative Court was not justified in assuming that the existence of a countrywide conflict is a precondition for the granting of protection under Article 15(c) of the Qualification Directive. In contrast, an internal armed conflict may also take place, if its requirements only exist in a part of a state's territory. Accordingly, the law assumed that an internal protection alternative may be relevant for the determination of a prohibition of deportation under Section 60 (7) Sentence 2 of the Residence Act. This makes clear that an internal armed conflict does not need to take place in the whole territory of a country. Furthermore, Article 1 of the Second Additional Protocol also states that armed groups have to carry out their activities in “part of [the] territory”.</p> <p>In addition, the High Administrative Court had argued that subsidiary protection in accordance with the Qualification Directive could not be granted since the Bavarian Ministry of Interior had generally suspended deportations of Iraqi citizens from 2003 onwards. According to the High Administrative Court the Ministry of Interior's directives offer “comparable protection against the general risks connected with an armed conflict” and therefore an examination of the preconditions of subsidiary protection was excluded under Section 60 (7) Sentence 3 of the Residence Act.</p> <p>(...)</p>	<p>(ICTY) Prosecutor v Haradinaj et al. (No IT-04-84-T) Prosecutor v Tadic (IT-94-1-AR72) ICTY (UK) KH (Article 15(c) Qualification Directive) Iraq CG [2008] UKIAT 00023 (Germany) High Administrative Court Schleswig-Holstein, 21 November 2007, 2 LB 38/07</p>
<p>In Court's view the fact that the appellant made no mention of any past difficulties faced by his family (apart from those at the hands of insurgents, which were found not credible) was a very relevant consideration in assessing the appellant's situation on the assumption he will go back to his family in Kirkuk. The Court rejected the view that for civilians in Kirkuk such insecurity was in general sufficient to establish the requisite risk under Article 15(c).</p>	
<p>In deciding whether an international or internal armed conflict existed for the purposes of the Qualification Directive, the Tribunal paid particular regard to the definitions in the judgments of international tribunals concerned with international humanitarian law (such as the <i>Tadic</i> jurisdictional judgment). Those definitions were necessarily imprecise and the identification of a relevant armed conflict was predominantly a question of fact. It was in general very difficult for a person to succeed in a claim to humanitarian protection solely by reference to paragraph 339C(iv) of the Immigration Rules and Article 15(c) of the Directive, i.e. without showing a real risk of ECHR Article 2 or Article 3 harm.</p>	<p>Many cases cited, significant include: Salah Sheekh v Netherlands [2007] ECHR 36 AG (Somalia) and Others v Secretary of State for the Home Department [2006] EWCA Civ 1342 AA (Involuntary returns to Zimbabwe) Zimbabwe [2005] UKAIT 00144 NM and Others (Lone women-Ashraf) Somalia CG [2005] UKIAT 00076 FK (Shekal Ghandershe) Somalia CG [2004] UKIAT 00127 Adan v Secretary of State for the Home Department [1997] 1 WLR 1107 HLR v France [1997] 26 EHRR 29 Vilvarajah and Others v United Kingdom [1991] 14 EHRR 248</p>
<p>The District Court considered that Tamils are a risk group that requires extra attention. Regarding the respondent's claim that there is possible internal protection in Colombo, the District Court stated: “The district court deems the referral, in this context, to the letter of the Secretary of State of the 12th July 2007, in which it is stated that there is internal protection regarding the generally unsafe situation in the north and east, insufficient. In this context the district court refers to Chapter C4/2.2.2 of the Aliens Circular 2000 states that in assessing whether a part of the country of origin can be seen as an internal protection alternative, account must be taken of the general circumstances in that part of the country and the applicant's personal circumstances at the time of the decision. The district court cannot infer from the appealed decision that the respondent has taken the aforementioned policy into consideration. Although the applicant stayed in Colombo for 10 days in October/ November 2006 and the authorities knew about this, the district court, in this context, deems the fact that the applicant did not report to the authorities before his departure in August 2007 and only stayed with the travel agent due to the worsened situation in his country of origin at that time, of importance.”</p>	

Number	Key words	Case name/ reference	Country of decision	Language of decision	Court or Tribunal	Date of decision	Claimant's country of origin	Relevance of the decision
EASO148	Civilian	4460	Belgium	Dutch	Council of Alien Law Litigation (Raad voor Vreemdelingenbetwistingen) - adopted by a single judge	4.12.07	Iraq	The benefit of the doubt granted to the applicant who cannot prove that he/she is a civilian is submitted to the condition that the applicant collaborated with asylum authorities.
EASO149	Conflict	3391	Belgium	French	Council of Alien Law Litigation (Conseil du contentieux des étrangers) - adopted by a special seat of three judges	31.10.07	Ivory Coast	Defines the term 'armed conflict' by reference to international humanitarian law. There is no armed conflict in Ivory Coast because, first, there are no 'continuous and concerted military actions' opposing governmental and rebel forces and, second, there is no indiscriminate violence.
EASO150	Civilian	Council for Alien Litigation, 17 August 2007, Nr. 1.244	Belgium	Dutch	Council of Alien Law Litigation (Raad voor Vreemdelingenbetwistingen)	17.8.07	Iraq	The Council of Alien Law Litigation ruled that for the recognition of subsidiary protection status (serious threat to a civilian's life or person by reason of indiscriminate violence in situations of international or internal armed conflict), where doubt exists as to whether a person is a civilian or not, that person shall be considered to be a civilian.
EASO151	Conflict	AJDCoS, 20 July 2007, 200608939/1	Netherlands	Dutch	Administrative Jurisdiction Division of the Council of State	20.7.07	Kosovo	The question as to whether or not an armed conflict existed has to be answered according to humanitarian law (common Article 3 of the Geneva Convention and the second additional protocol).
EASO152	Internal protection	High Administrative Court Baden-Württemberg, 25 October 2006, A 3 S 46/06	Germany	German	High Administrative Court Baden-Württemberg	25/10/2006	Russia (Chechnya)	The Court, in favour of the applicants, assumed that the applicants had been subject to such persecution in the form of regional group persecution before they left Chechnya. However, the Court concluded that they were not eligible for refugee protection, since they could live safely in other parts of Russia.

The main points of the decision's reasoning (if possible)	References to jurisprudence of European or national courts
<p>Note: See also, more recently and adopting the same conclusion: Council of Alien Law Litigation (single judge), case 47380 of 24 August 2010.</p>	
<p>Note: See also, considering that the 'armed conflict' must be defined by reference to IHL: Council of Alien Law Litigation (three judges), case 1968 of 26 September 2007</p>	
<p>Referring to the applicable provision (Article 48/4, §2, c, Belgian Alien Law), the Council of Alien Law Litigation (CALL) noted that the concept of 'civilian' was not defined in Belgian Alien Law, nor in the preparatory works of Parliament. By analogy with Article 50 of the first additional Protocol of 8 June 1977 to the Geneva Conventions of 12 August 1949 relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts, the CALL found that it should therefore be accepted that in case of doubt as to whether a person is a civilian, that person shall be considered to be a civilian. In its decision the CALL also analysed the concept of 'internal armed conflict' and found that the definition as provided in Article 1 of the Second Protocol to the Geneva Conventions should be relied on (there is no clear definition of this concept in the Belgian Alien Law or in the preparatory works of Parliament). The CALL then determined that the situation in central Iraq could be considered an internal armed conflict.</p>	
<p>The applicants were Roma from Kosovo. They argued that they were entitled to subsidiary protection under Article 15(c) of the Qualification Directive. They argued that the position of Roma in Kosovo was particularly difficult and met the serious harm threshold. In dispute was whether or not an internal armed conflict existed. The Council of State held that the concept of 'internal armed conflict' is not defined in the Qualification Directive and so they applied international humanitarian law and found that such a conflict exists when: an organised armed group with a command responsibility is able to conduct military operations on the territory of a state (or a part thereof) against the armed forces of the state authorities. These military operations must be protracted and connected. It was further held that less serious forms of violence, such as internal disturbances and riots or acts cannot lead to the conclusion that such a conflict existed.</p>	
<p>The Court assumed that the applicants had been subject to such persecution in the form of regional group persecution before they left Chechnya but concluded that they are not eligible for refugee protection, since they could live safely in other parts of Russia.</p> <p>According to the Federal Administrative Court, persons who are able to work, can make their living at a place of refuge, at least after overcoming initial problems, if they can achieve what they need for survival by their own income, even if the work is less attractive and falls short of their education, or by support from other people.</p> <p>Based on these principles, the applicants can be reasonably expected to take up residence in another part of the Russian Federation, where they are protected against persecution and can secure a decent minimum standard of living.</p> <p>The applicant will successfully obtain accommodation in the male dominated Chechen diaspora and find for himself employment, which will enable him to secure a decent standard of living for himself and his family. It is immaterial in the present case, if he will get his own registration, which is rather improbable without a valid internal passport, and if it would be reasonable for him to return to Chechnya first, in order to obtain a new internal passport.</p>	<p>(CJEU) Ratti, 5 April 1979, Case 148/78 (Germany) Federal Administrative Court, 17 May 2005, 1 B 100/05 Federal Administrative Court, 31 August 2006, 1 B 96/06 High Administrative Court Sachsen-Anhalt, 31 March 2006, 2 L 40/06</p>

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης(http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm)
ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

